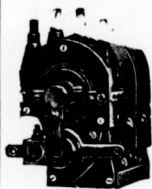

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sörgöncelm :
Erbenzünder.
Telefon : 20.539

Képvisező : Rákosi Ernő Budapest, VI.,
Eötvös-utca 34. Wien, I., Stubenring 14.
Telefon 165—18.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete
AUTOMOBIL- FELSZERELÉSEK és KELLÉKEKBEN

„Erbengyújtó“ elektromágneses gyújtók
Antiderapant „Hauban“ „Pognon“ gyújtók
egyedelőárúrustói Ausztria Magyarországra.
Árjegyzék ingyen !

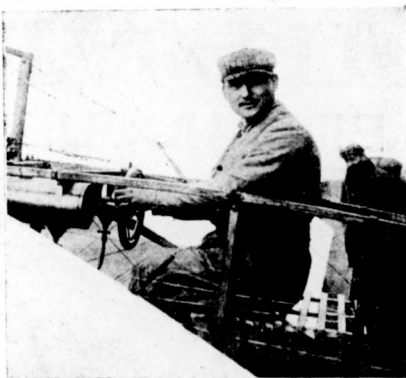
Paar és Wolfers Frères ékszerészek-joalliers
Versenydíjak. Budapest, IV., Koronaherceg-u. 3.

Előfizetési ár:

EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL „ 10 „
NEGYED „ 5 „

Előfizetések és pénzküldemények közzétételére címzendők: Nemzeti Sport kiadó-csallalat Budapest. — Posta-takarékpenztár 20438.

Megjelenik
minden szombaton.

Anzani.

Főszerkesztő:
DR. POLONYI DEZŐ.
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR.
Az Automobilt szerkeszti:
LINDNER ERNŐ.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal helyisége:
IV. KECSKEMÉTI-U. 5., II. 2.
Hivatalos órák este 7—8-ig

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHAZY-UTCA 8.
alá címzendő.

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére: „Les Alexander“ legelső minőségű versenykorcsolya 18 kor. — Gyorskorcsolyázók részére: Hagen, Eriksen, norvég, svéd, versenykorcsolyák. — Halifax 3 korona, Mercur, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák. Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég-hockey játékszabály 20 fillér. — Svéd, norvég svájci, tiroli, hallvölgyi és amerikai rodel — Sport- és gyermek-szánkók Rennwolff, többgogon, skeleton stb. Norvég skik, lábszánok, hótálpak. — Lilienfeldi ski párja 30 korona. —

Téli sportöltözékek, fejre huzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban.

Kertész Tódor sport-üzletében Budapest, IV. ker., Kristóf-tér.

Teljes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviseelője
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

6 hengeres 15—30 HP Delaunay-Belleville automobilonok.

Ára: 13500 frank.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken és a vasuti állomásokon 44 fillér).

AJAX automobilyár részvénytársaság ZÜRICH.

1909-es modelljei:

14/16 lóerős 4 heng. 20/24 lóerős 4 heng. 24/32 lóerős 4 heng.
20/24 lóerős 6 heng. 40/50 lóerős 6 heng.

Zajtalan, mint egy villamos automobil!

Legegyszerűbb, mindig biztosan indító készülék. Legjobb Bosch-féle mágnesgyertya-gyújtás. Legegyszerűbb és legmegbízhatóbb motor. Hivatásos műszerész felesleges. Mindenki önmagának lehet a saját műszerésze. — Legcsekélyebb benzinfogyasztás. Gillet-Lehmann-szabályozó, vagy bármily takarékosági készülék külön alkalmazása felesleges.

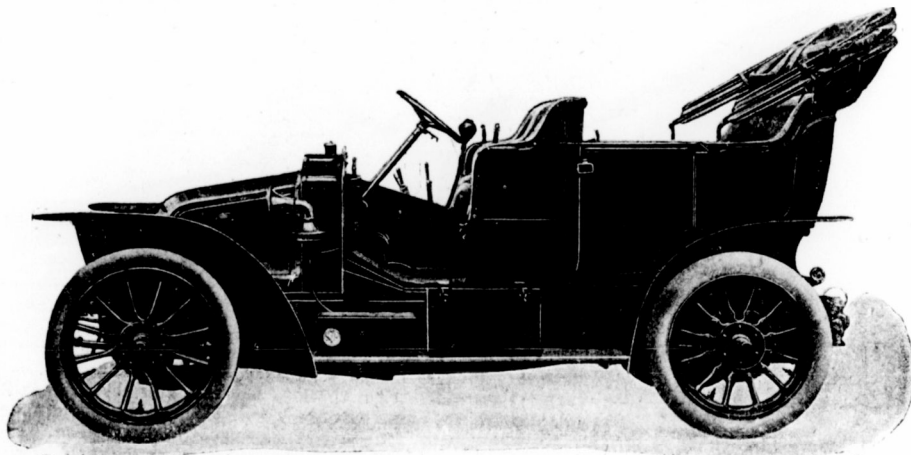
Vezérképviselőt:

J. MEDAK Wien, I., Stubenring 2.

Telefon int. 19921.

RENAULT Frères

autogyár. BILLANCOURT (Seine)

≡ Városi kocsik, túrakocsik, üzleti kocsik. ≡
HAJÓ- és REPÜLŐGÉP-motorok, IPARMOTOROK
és ELEKTROGYUJTÓK.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automob. l Club“ és a „Magyar Aviatikai Bizo'tság“ hivatalos lapja.

A „NEMZETI SPORT“-tal egyetemben megjelenő szaklap

Hírdetési képviselőtünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére :
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAMÉ UNIVERSELLE, PARIS.“ 12. Boulevard de Strassbourg 12.

Megjelenik
minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 5., II. 2.

Előfizetési ár :
Egész évre ..... 20 korona
Fél " ..... 10 „
Negyed évre ..... 5 „

Automobilozás télen.

A tél az automobilisták tulnyomó többségét a városba szoritja vissza, ahol a leggyorsabb százlovas is legfeljebb 30—40 kilométeres sebességre merészkedik — ha a rendőr távol van. Csak kevesen vannak, akik a túrázást télen is üzik s akik a nálunk nem is ritka szép téli napokat az ilyenkor csodás szépségű alvó természetben töltik. A legtöbb ember az országuton való megrekedéstől fél. pedig hacsak a kocsi nem tulnehéz, aligha van kedvezőtlenebb helyzetben, mint a keskenyabroncsu lovas jármű. A legalkalmasabb kirándulónapok a tiszta, napsütéses téli napok. Ilyenkor, amidőn felhő nem takarja a téli eget, rendszeren hideg idő van s ha esett is előzőleg hó, az olyan, mint a dara és az autónak semmiféle akadályt nem gördít utjába. Egyetlen gondunk ilyenkor, hogy megálláskor ne engedjük a hűtővizet és olajat befagyni, ami ellen legjobb orvosság a rövid pihenő alatt a motor járatása. A hideg szél ellen természetesen arcunkat is védeni kell s ezt legcélszerűbben egy kötött fejsapkával érhetjük el, amely azonban olyan legyen, hogy az egész fej betakarja, föléje természetesen még más sapkát vagy kucsmát is tehetünk. A kezeket jó keztyűbe bujtatva, most már csak a fordulókra és lejtőkre kell vigyázni, mert bizony a fékhatás sokszor csak félanynyira hatásos, mint a kemény nyári országuton.

Kellemetlenebb a helyzet, ha a hó nedves, mert akkor különösen a vasalt csuszást gátlókra annyira ragad, hogy egész talpat képez rajta, amely a továbbhaladást, a keletkező csuszás folytán, különösen lejtőkön, ugyszólván lehetlenné teszi. Hasonlóan igen

hátrányos a téli autoturázásra, ha a nagy kocsiforgalom által összepréselt puhább hó megfagy és az országuton egyrepedezett, táblás kérget képez, amely sokszor jégsimasággal bir. Ez az eset különben igen gyakran fordul elő a városban is, ahol a jobb melegvezető-képességgel bíró kövezet hamar lehül és elősegíti ezen kemény kéreg képződését.

A jeges út végül a legveszedelmesebb s ilyenkor tényleg alig is ajánlatos automobillal az ország-utra menni, nagy multságban amugy sem lesz részünk. A nyáron oly hatásos szegecselt antideropant az utóbbi esetben, de az előbbieken is, inkább káros, mint hasznos, mert a hideg vasrészek magukhoz tapasztják a fagyot, havat s sima kéreggel vonják be a kereket. Legcélszerűbb télen egyszerű, bordázott kerékabronccsal járni, amelynél e hátrányok ki vannak zárva. A surlódás nagyobbitására egyes esetekben a magunkkal vitt csuszást gátló láncok, avagy kötelek jó szolgálatot tehetnek, különösen lejtómászásnál. Hogy az automobil egyébiránt nem lehetetlen mint téli jármű, azt talán legjobban Shackleton hadnagy, az angol délsarki expedició vezetője cáfolta meg, aki automobiljának, saját szavai szerint, igen sokat köszönhet.

Szép téli napokon ne sajnáljuk tehát a próba fáradságát s ránduljunk ki Budapestnek télen mesés látványt nyújtó környezetére. A téli tájkép szépsége bizonyára kárpótolni fog egy esetleges abroncsvesztéséért és egy rövid ideig tartó önkénytelen szünetért is.

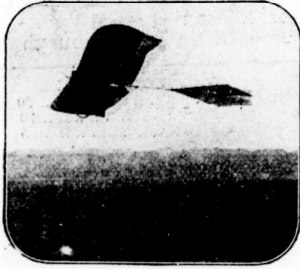
A legtartósabb, ennél fogva legolesőbb abroncs a
Pneu-Semperit-Miskolczy.
Semperit-Gummiművek.

Vezérképviselet és raktár : Salzberger Samu Budapest, VI., Andrássy-ut 20.

Hírek.

GRÓF ZICHY BÉLA REZSŐ a legközelebbi napokban Párizsba utazik, hogy a Magyar Automobil-Clubot a f. hó 7-én tartandó nemzetközi automobil-konferencián képviselje. A konferencia tárgyai között

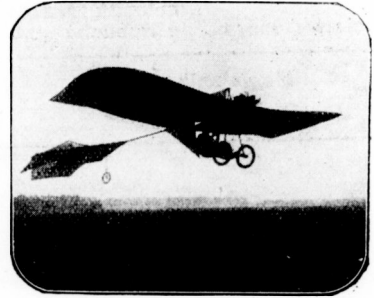
AZ OLYMPIA SHOW-t az első nyolc napon 193.381 ember látogatta meg. A múlt évi látogatók száma az első nyolc napon 151.850, tehát 41.531-el kevesebb volt.

A Grade monoplan repülés közben.

Hans Grade mérnök.

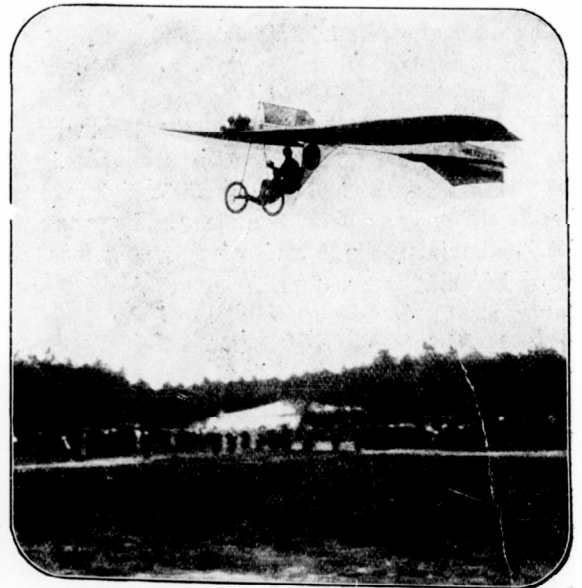
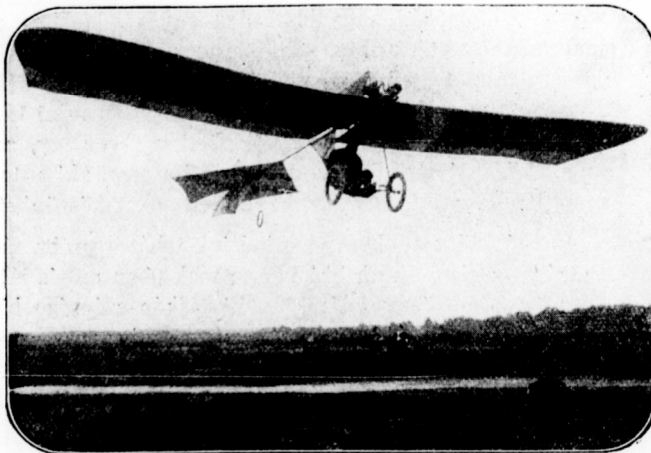

A Grade monoplan repülés közben.

a Brasiliai Automobil-Club felvétele, az Automobil-klubok helyzete az aeroklubokkal szemben, az elektromos mérőeszközök behozatalának kérdése és a triptiquek egyszerűsítésének kérdése szerepel, mint fő-tárgy.

A KAISERLICHER AUTOMOBIL-CLUB 1910. évi január hó 15-én ünnepeli tiz éves fennállását Berlinben. Az ünnepélyen a Magyar Automobil-Club is képviselteni fogja magát.

ADÁN POSTAIGAZGATÓSÁG egy félévvel ezelőtt kísérletképen egy 16 lóerős Berliet-postaautomobilt állított szolgálatba, amely annyira bevált, hogy most két újabb kocsit rendeltek ugyane cégtől és a jövő

A Grade monoplan.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, vilturretet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

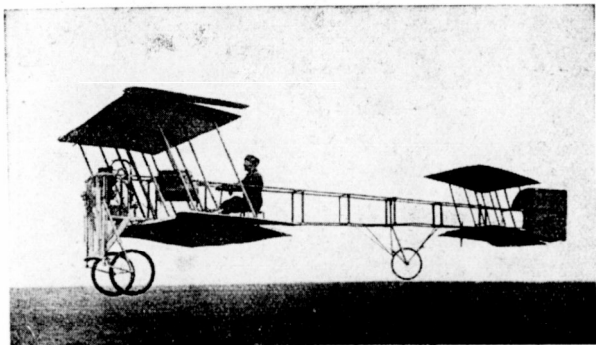
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ

Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

évi költségvetésbe 20.000 koronát vettek be négy újabb postaautomobil beszerzésére.

A STANLEY SHOW, amely főként motorkerékpárok és kerékpárok kiállításából áll, a múlt héten nyílt meg a londoni Agricultur Hall-ban. A kiállítás alig tartalmaz újdonságokat, a gépet csinos kiállítása és aránylagos olcsósága azonban említésreméltóvá teszi. Érdekes egy birminghami cég által kiállított „motor assisted bicycle“, amely egy, a hátsó kerékre alkalmazott segédkerékből áll. A segédkeréknek saját motorja van s így minden egyszerű biciklit pár pillanat alatt átalakít motorkeréppárrá, anélkül, hogy a konstrukciót megváltoztatná, avagy a kormányzást befolyásolná.

FEDERATION MOTOKULTURE van alakulóban. Alexandre Lorsay, a monoi „Ecole de mécanique agricole“ igazgatója már el is készítette az alapszabályokat az amiensi mezőgazdasági kongresszus megbízásából.

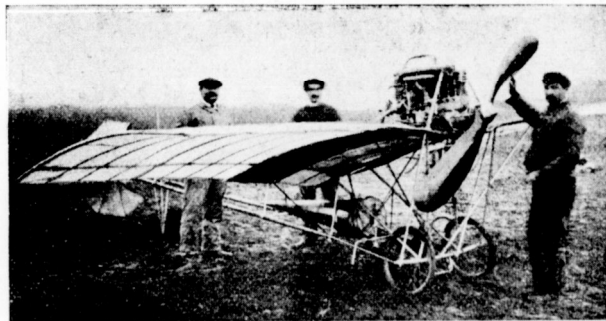
Az új Goupy-biplan repülés közben.

A VIATIKAI TANSZÉK A MŰEGYETEMEN. A királyi József műegyetem hallgatósága mozgalmat indított egy, a műegyetemen felállítandó aviatikai tanszék érdekében. Az ifjúsági mozgalom élén a Műegyetemi Athlétikai és Football-Club áll, amely e hó 29-én fog e tárgyban nagy ifjúsági gyűlést tartani a műegyetemen. A mozgalommal az ifjúság követi a bécsi technikusok példáját, akiknek akciója mindenesetre befolyásolta a bécsi műegyetem tanári karának és az osztrák közoktatásügyi kormánynak kedvező döntését e

tárgyban. Mi a magunk részéről csak örvendhetünk az ifjúságnak a modern technika újdonságai iránt érzett lelkesedésén s azt hisszük, hogy egy ilyen tanszék, különösen, ha a modern explosios motorok tanát veszi gerincül, határozottan előnyére válna amugy sem túlságosan modern szellemtől átítatott egyetlen műszaki főiskolánknak.

DR. KUTASSY ÁGOSTON elmúlt vasárnap megtette rég várt első repülési kísérletét, a rákoskereszturi mezőn. A kísérlet fényesen sikerült, amennyiben első magyar aviatikusunk körülbelül 5—10 méter magasságban, több kört irt le a levegőben, amelyek össztávolsága legalább négy kilométer lehetett. A mintegy 200 főnyi közönség, amely teljesen díjtalanul gyönyörködhetett az érdekes látványban, élénken megtapsolta a magyar aviatikust. Hétfőn Kutassy, dacára a lökészerű szélnek, folytatta kísérleteit, de ezuttal ke-

Santos Dumont legújabb Demoiselleje (k. 7 old.)

vesebb szerencsével, mert amidőn egy 100 méteres rövid repülés után a földre ereszkedett s itt tovább szaladt, közel jutott egy facsoporthoz, amelytől már nem tudta elkormányozni a gépet, úgy, hogy az nekiütődött az egyik fának. Az ütés következtében az előli magassági kormány összetört és a jobb szárnyvégek is erősen megrongálódtak. Kutassy a gépről leesett, de komolyabb baja, szerencsére, nem történt. A gép helyreállítása még e hét folyamára várható.

A VIATIKAI LÁZ fogta el a kedélyeket Magyarországon is. Nincs ugyszólván lakatos vagy mechanikus-műhely, amelyben nem készülne egy vagy több aeroplán. A felbuzdulást örömmel üdvözlölnök, ha sajnálattal nem kellene tapasztalnunk, hogy a legtöbb készülék szerkesztője suverén megvetéssel viseltetik úgy a teoria, mint a praxis eddigi, igen számottevő eredményeivel szemben. Mindenki teljesen eredeti gépet akar konstruálni, de teljesen megfelelkezik arról, hogy már van szilárd alapunk, amelyre építhetünk, s amelyet kár figyelmen kívül hagyni. Ha az eddigi fáradságos és sok évi kísérletek eredményeivel nem törődünk, az annyit jelent, hogy magunk akarjuk ezt végigcsinálni újból, már pedig ez időrabló és költséges munka. Nem szűgyen a mások eredményeinek felhasználása, mert nem-e ugyanezt tették az összes neves aviatikusok: Wright, Farman, Bleriot stb és

Tátralomnicz

Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság Gunde! Károly igazgató.

A legmodernebb téli sporttelep. Ideális új bobsleigh-pálya. Külön ródli-pálya. Külön felvonató út. Bob- és ródli-verse nyek. A Palota-szállóban minden modern kényelem. Közp. fűtés. Vill. világítás. Elő- és utó idénvben kedvezményes árak.

vajjon ki gondol arra, hogy egy mozdonyt az eddigi tapasztalatok figyelmen kívül hagyásával építsen. Tehát ha aeroplánt építünk, ne resteljük az eddigi bevált szerkezeteket tanulmányozni.

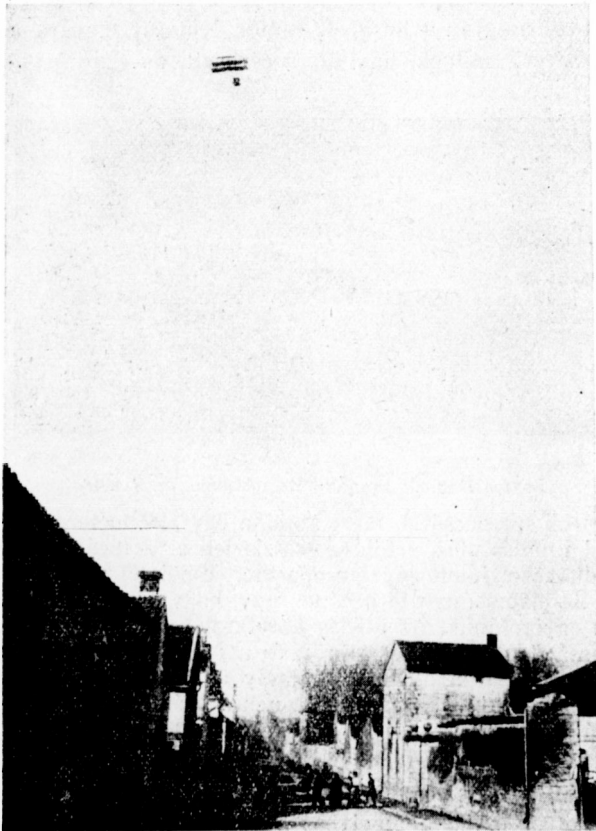
NÉMET LÉGHAJÓK HALÁLOS BALESETE MAGYARORSZÁGON. *Brinkmann* Vilmos és *Franke* Hugó, a Berliner Luftschiiffer-Verein tagjai a múlt hétfőn 2300 köbméter ürtartalmu Hildebrandt nevű ballonjukkal felszálltak Berlinben, hogy távrepülést végezzenek a kipróbált ballonnal. A két bátor léghajóst balvégzete a Karszt felé sodorta léghajójával, ahol egy épen akkor dühöngő bóra a lavirozást teljesen lehetetlenné tette. A léghajósokat, akik talán le akartak szállni vagy ballanthiány és a levegő hirtelen lehülése folytán, (amely bóra alkalmával gyakori eset), lesültek a föld közelébe s itt teljesen hatalmába ke-

hogy koponyája darabokra szakadt. E szerencsétlen léghajóst szerdán reggel találta meg egy erdőkerülő.

Társára, Franke mérnökre ugyanaznap reggel akadt rá három parasztasszony, akik azonban nem segíthettek már rajta, mert felfedezése után néhány pillanattal kilehelte lelkét.

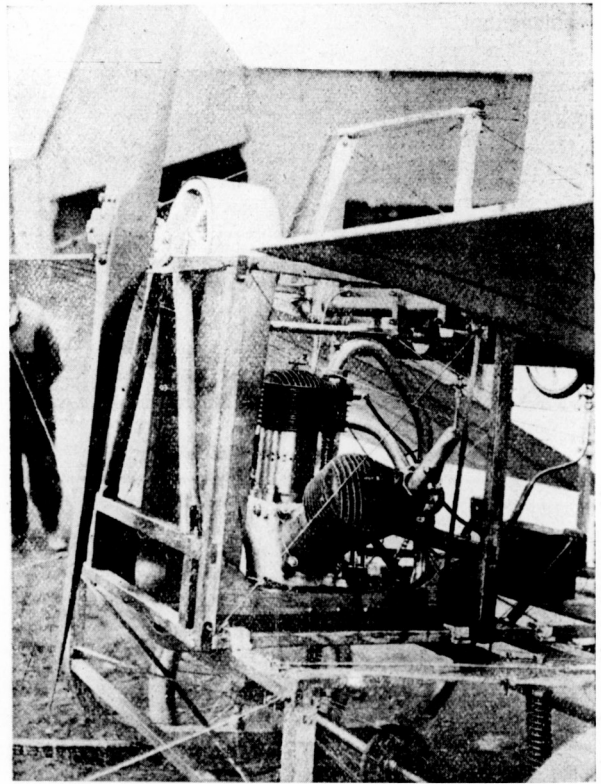
A katasztrófa színhelye alig 20 kilométernyire van Fiumétől. Üres homokzsákok, vérfoltos papirlapok, különböző törött műszerek és a kiborult élelmiszeres kosár szanaszét gurult tartalma jelezték az utat, amely a holttestektől másfél kilométernyire sodort, széttépett ballonhoz vezetett. A kötélzetével és kosarával a sziklás hegygerincen végigsodort léggömb a szomszédos csucskő és bozót keverékébe ékelve akadt meg.

Az egész szerencsétlenségnek egyetlen épen maradt emléke az alumínium-kazettába és erős bőrtokba zárt magasságmérő barometer volt, amely csodálatos-

Paulham repülőgép-kirándulása.

ritette őket a gyilkos fergeteg. A bóra, úgy látszik, odavágta a léghajót az egyik hegygerinchez. Az egyik erősebb odacsapásnál fölbillent a kosár és Franke mérnök a sziklás hegygerincre bukkott. A léggömb pillanatszerűen megkönnyebbülve 70—80 kilogramm terheléstől, hirtelen felszökött, de a bóra nyomására odaszorult a szirtes hegykup peremére és a szélvészttől tépett, kuszált kötélzet beléakadva a kööszlopok repedésébe, még nagyobbat rántathatott a léghajó kosarán és Brinkmann dr. fejével zuhant alá a hegyes sziklacsoportra. Négy-öt méternyire kiszögélő szirttömegben legurulva, olyan erővel vágódott oda egy sziklához,

Az Anzani aeroplan 40 l. e. Anzani motorjának elhelyezése.

képen épségben maradt és óraszerkezete még mindig járt. A hengeren körülfogó diagrammról a legbecsebb adatokat lehetett leolvasni, amelyek percekre mutatják, hogy a léggömb utolsó végóráiban a magasságoknak milyen hirtelen változásain ment át. A terekre íródo mutató kizökkenéseivel pontosan jelzi a rázkódtatások sorozatát. A katasztrófát megelőző órában, szerda éjjelén 10 óra 50 perckor a léggömb 3200 méternyi magasságban keringett. Ekkor hirtelenül lefutó vonal jelzése szerint a ballon félóra alatt 750 méternyire zuhant, majd tizenegy óra 40 perckor, a katasztrófa percében ötszáz méter alá süllyedt, amely

TAMÁSSY PARK-SZANATÓRIUMA

Dunaharaszttiban **==** Pestmegye.

Elsőrangú gyógyintézet alkoholisták, morfinisták és idegbetegtek részére. Nap- és légtüdők. Dr. Lahmann szerinti diétetikus konyha. Télen-nyáron nyitva.

Telefon: Budapest környék Dunaharaszti 3.

PROSPEKTUST

KIVÁNATRA KÜLD

AZ IGAZGATÓSÁG

pontnál elérte a végzetes hegycsucsnak a térképen jelzett 446 méternyi sziklázatos magasságát.

A léghajósok katasztrófális végű utazásáról ez a műszer nyújtja a leghitelesebb adatokat. Maguknak az aeronautáknak a náluk levő térképre jegyzett bejáratból csak a Karszt vidékig van meg az utmutatás. Eszerint Berlint elhagyva, kelet felé vitte utjuk és csakhamar túlértek a cseh határon. Majd Prága és Brünn irányába hajtotta őket a szél. Innen dél felé sodortattak és Bécs—Budapest között, a Dunántul nyugati részén szálltak tova a Muraközig. További utjuk Krajna fölött vezetett és lejjebb jutva, megint délkeletnek haladtak, egyenesen a Kvarnero irányában. A bóraviharos Karsztok között már nem jeyezhették utjuk irányát. A szélvihar a tehetetlen ballont labdaként sodorta két vakmerő utasával a kopár sziklaheység halálhozó ormai felé.

WRIGHT-FÉLE REPÜLŐGÉP-TÁRSASÁG, amely 1 millió dollár alaptőkével alakult meg New-Yorkban, Amerikában több helyen irodákat fog nyitni, a megrendelések elfogadása céljából. A társaság Floridában két nagy gyakorlóteret vásárol meg, egy télit és egy nyárit, ahol a társaság által szállított gépek vevői a repülésben oktatást fognak nyerni. A társaság nagy repülőgép-gyárát Wrighték szülőföldjén, Daytonban fogják felépíteni. Személyszállítási célokra olyan aeroplánok előállítását tervezik, amelyek 20 utas repülhet. Azonkívül az aeroplánt a posta szolgálatában is alkalmazni akarják és ebből a célból olyan motorokat fognak konstruálni, amelyekkel a repülőgépek 700 mértföldnyi utat is meg fognak tenni, megállás nélkül. A társaság azonfelül a Wright-szabadalmak szigorú megvédelmezését szorgolmazzza az amerikai bíróságoknál és azt reméli, hogy az amerikai bíróságok olyan döntést fognak hozni, hogy Amerikában csakis Wright-féle gépekkel szabad majd repülni.

AZ AVIATIKA, MINT VÁLÓOK. Mrs. Harry Orme new-yorki urhölgy válópert indított férje, egy new-yorki ügyvéd ellen, amelynek indítóokai valóban teljesen modernnek. Válókeresetében a hölgy a kérelmezett válás okául azt hozza fel, hogy férje már egy éve egy repülőgép szerkesztésével van elfoglalva s ez alatt az idő alatt egy percét sem szentelte családjának, a panaszost pedig teljesen elhanyagolta, csak hogy repülőgépének tökéletesítésén dolgozzon. Így diszkreditálják az aviatikát a tulságosan buzgó aviatikusok a nők előtt.

A NÉMET LÉGHAJÓ-HADGYAKORLATOK, amelyeken a Zeppelin II. (vezető Dürr mérnök), a Gross II. (vezető: Sperling kapitány), a Parseval I. (vezető: Kehler kapitány) és a Parseval III. (vezető: Stelling hadnagy) vettek részt, október 28-tól november hó 4-ig tartottak és kitünően sikerültek. Első napon a léghajók csak rövid utakat tettek, Köln körül, mintegy előgyakorlatként. Október hó 30-án a Zeppelin II. négyórás kísérleti utazást tett, azután pedig mind a négy léghajó egy éjjeli távutazásra indult, meghatározott cél felé, amelyet tíz órán belül kellett

elérni. Az utazást, a vihar dacára, a Zeppelin II nyolc és fél óra alatt tette meg, míg a többieknek 10—12 órára volt szükségük. November hó elsején egy vár elleni éjjeli támadást hajtottak végre sikeresen, több, mint 250 kilométernyi utat téve meg kilenc órán belül. November hó 4-én magassági próbákat végeztek a ballonok s mindegyik 1200 méter fölé emelkedett. Ezután mindegyik ballon, a rossz időjárás dacára viszsztatért állomáshelyére.

A GRÁBER TANDEM-MONOPLÁN összeállításán szorgalmasan dolgoznak a Glattfelder-féle karosszeria-gyárban, ahol a váz készült. E hét elején már a motort is beszerelték, úgy, hogy most már csak a felületek bevonása van hátra. E helyt meg kell említenünk, hogy Graber a főfelületeket csak indulás alkalmával akarja, mint magassági kormányt felhasználni, hogy ezáltal rövid startra tehessen szert; a levegőben, repülés közben a hátsó magassági kormányt fogja igénybe venni.

A magyar gyáripár diadala!

Hatóságok, szállótulajdonosok, fürdőtelepek, vállalkozók stb.

figyelmébe ajánlja — a hazai utviszonyoknak megfelelő — kitünően bevált elsőrangú

Autobusz

— gyártmányait —

a „Phönix“ Automobil-Művek

Budapest, V., Váci-út 141.

Automobil-omnibuszjáratok létesítése iránt komolyan érdeklődőknek készséggel szolgálunk képes árjegyzékkel és kimerítő utbaigazítással.

Kedvező szállítási feltételek.

Versenydíjaknak

alkalmas arany-ezüst áruk és órák legjutányosabban beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszer- és órás üzletében

Budapesten, V., Bécsi-utca 9. sz.

TELEFON 7-66.

TELEFON 7-66.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.
Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

A „Magyar Automobil-Club“ aviatikai bizottsága által kiadandó felszállási-szabályzat tervezete.

1. §. A „Magyar Automobil-Club“ — a m. kir. honvédelmi miniszterium által ez évi 39041/1. sz. a. közölt, Abt. 5 1223—1909. sz. a. kelt hadügyminiszteriumi végzés, valamint a telektulajdonos székess-fővárosnak végzése értelmében — engedélyt nyert arra, hogy a Budapest, X. ker., fehéruti dűlőben fekvő 7502., 7503., 7504. helyrajzi számokkal bíró katonai lovassági gyakorlóteret repülőgép-felszállások céljaira igénybe vehesse, azon kötelezettség mellett, hogy a nevezett telek katonai rendeltetésének háborítatlanságát megővja; ugyiszintén arra is, hogy a nevezett telken léghajós-színeket építhetessen a hatósági építési és használhatási engedélynek, valamint az érdekelt katonai hatóság jóváhagyásának esetéről-esetire való megszerzése esetén.

Ezen szerzett jogainak élvezetében a „Magyar Automobil-Club“ részletetni hajlandó a repülőgép-felszállásokat végrehajtani óhajtokat, a jelen szabályzatban körülírt feltételek mellett.

2. §. Az 1. §-ban megjelölt és repülőgép-felszállások szempontjából a „Magyar Automobil-Club“ rendelkezésére és fenntartásáig alatt álló felszállási telket igénybe venni óhajtó felek szándékukat a „Magyar Automobil-Club“-nak írásban tartoznak bejelenteni és a Club engedélyt a telek bárminő célból való igénybe vehetésére kérné.

3. §. Ezen bejelentésnek tartalmaznia kell a bejelentő személyi adatai mellett azon célok pontos megjelölését, amelyekre a Club felszállási telke igénybe vehetése kérelmeztek, nevezetesen:

a) a bejelentő, ill. kérelmező nevét, polgári állását, életkorát, családi állapotát és pontos lakcímét;

b) vajjon a repülőgép-vezetésben óhajtó-e kiképzettetni és igenlő esetben mily rendszerű gépet illetőleg;

c) van-e saját tulajdonát képező repülőgépet, amelyet vezetni kíván, vagy pedig a Club, ill. annak valamely tagja tulajdonában levő gépet kívánja vezetni. Utóbbi esetben a tulajdonos beleegyezését nyilatkozata mellékelendő;

d) önállóan óhajtó-e sportszerű repüléseket végezni;

e) saját szerkezetű gépével óhajtó-e kísérletezni;

f) amennyiben bejelentő saját tulajdonát képező vagy általa birtokolt géppel rendelkezik, köteles annak pontos méretekkel ellátott leírását közölni és megjelölni, vajjon azt a Club rendelkezésére álló léghajós-színben óhajtó-e elhelyezni vagy saját használatára álló színt óhajtó építtetni.

4. §. A 3. §-ban körülírt bejelentés, ill. kérelem a „Magyar Automobil-Club“ választmányára elé terjesztetik, amely testület a kérelemnek egészében vagy részben helyt ad vagy azt elutasítja. A részleges vagy teljes elutasító határozat indokainak közlésére a Club választmányára nem kötelezhető.

5. §. Amennyiben a választmány a Club felszállási telkének igénybe vételére vonatkozó kérelemnek helyt ad, a kérelmező köteles egy — a jelen szabályzathoz I. alatt mellékeltek alakban kiállítandó — kötelező nyilatkozatot sajátkezűleg két tanu láttamozásával aláírni. Ezen nyilatkozat aláírása után kérelmező részére egy — a jelen szabályzathoz II. alatt mellékeltek alakban kiállított — engedély-okirat adatik ki.

6. §. Amennyiben a bejelentő fél gépének a Club rendelkezésére álló valamely léghajós-színben való elhelyezhetésére engedélyt nyert, ezért a következő előzetesen esedékes bérösszegeket tartozik a Club pénztárába befizetni:

a) az első gép után havonta

15 K	30 K
clubtag	nem clubtag

b) minden további gép után havonta 10 K 20 K

Ezen bérösszegek minden megkezdett naptári hónap után fizetendők.

7. §. A Club léghajós-színeit bérlőkre nézve a következő feltételek szabotnak meg:

a) a léghajós-színnek a repüléssel nem szorosan összefüggő célokra nem használható s azokban csakis repülőgépek és azok tartozékai helyezhetők el, s a színben beálló mindenemű állandék-változás a Clubnak haladéktalanul bejelentendő;

b) a Club nem vállal felelősséget a léghajós-színben elhelyezett tárgyakért;

c) a léghajós-szín albérlésbe nem adható, s annak használati joga másra át nem ruházható;

d) a bérlés mindkét fél által egy havi felmondási idő mellett bármikor felmondható;

e) a léghajós-színnek tüzkár ellen való biztosításáról a Club saját költségén gondoskodik, az azokban elhelyezett repülőgépek és egyéb tárgyak biztosításáról azonban azok tulajdonosai kötelesek gondoskodni vagy a kockázatot viselni;

f) a szükséges rend és elővigyázati rendszabályok, valamint a Club felszállási szabályzata egyéb rendelkezései betartásának ellenőrzése céljából köteles az engedélyes a Club erre jogosított képviselőit a léghajós-színbe bármikor bebocsátani;

g) a léghajós-szín használatáért járó bérösszeg meg nem fizetése esetén a Club jogosítva van az esedékességtől számítva annak tartalmát birtokba venni és mindaddig visszatartani, ameddig a bérlő a Clubbal szemben fennálló összes kötelezettségeinek eleget nem tesz. Az ily címen való birtokbavétel a bérlővel az általa bejelentett lakcímre küldendő ajánlott levélben közlendő. Amennyiben a bérlő ezen levél feladásától számítandó 30 napon belül a Clubbal szemben fennálló összes tartozásait nem rendezné, a Club jogosítva van a bérlési viszonyt megszüntetnek tekinteni s a léghajós-szín tartalmát nyilvános árverésen eladni, s az ily uton befolyó összeget a Club követelésének levonása után bírói letétbe helyezni;

h) a Club felszállási szabályzata bármely pontjának be nem tartása esetén a Club jogosítva van a bérlési viszonyt megszüntetnek nyilvánítani s ez esetben a bérlő köteles az általa addig használt léghajós-szín 8 nap alatt kiüríteni. A 8 nap eltelté után a Club ugyanazon eljárást van jogosítva követni, amely a fentebbi g) pontban a bérösszeg-tartozás esetére mondatott ki.

8. §. Amennyiben valamely kérelmező aviatikus a Club felszállási telkén saját gépe vagy gépei számára külön léghajós-szín óhajtó építtetni, köteles ennek terveit, valamint az óhajtott elhelyezést feltüntető helyszínrajzot a Clubnak a kérelemhez mellékelten bemutatni. Ilyen magán-léghajós-színnek építésére és használatára a Club csakis a következő feltételek mellett ad engedélyt:

a) a szín annak felépülte után azonnal a „Magyar Automobil-Club“ tulajdonába megy át;

b) a szín felépülte után az épített kizárólagos birtoklásába megy át, de ezen birtoklási jog másra át nem ruházható;

c) a hatósági építési engedélynek, valamint a használhatási engedélynek illetékei az építetetőt terhelik;

d) a jelen szabályzat 7. §-ának a), b), c), e), f) pontjai tartalmának joghatálya saját léghajós-szín építetetőkre is kiterjed;

e) ha az építetető repülőgépét a léghajós-színből 15 nappal hosszabb időre a Club külön engedélye nélkül eltávolítja, a Clubbal szemben szerzett összes jogai megszüntetnek, s a léghajós-szín a Club körülírt birtokába megy át;

f) a léghajós-szín-birtokos köteles jelen felszállási szabályzatnak összes rendelkezéseit, a jelen §. e) pontjában körülírt jogkövetkezmények terhe mellett szigorúan betartani;

g) az e) és f) pontokban körülírt jogkövetkezmények hatálya lépése esetén a léghajós-szín addigi birtokosa köteles az általa addig birtokolt léghajós-szín 8 napon belül kiüríteni, ellenkező esetben a Club jogosítva van a jelen szabályzat 7. §. g) pontjának végén körülírt eljárást követni.

9. §. A Club felszállási telkén levő összes magántulajdonú képező tárgyak használatára a tulajdonoson kívül csak az jogosult, akinek a tulajdonos erre engedélyt ad.

10. §. A Club a felszállási telkén levő semminemű tárgyért sem vállal felelősséget.

11. §. A felszállási telkén tüzveszélyes anyagok (p. o. benzín, kerőszerk stb.) csakis az e célra kijelölt helyen tarthatók.

12. §. A léghajós-színben tüzelni vagy dohányozni tilos.

13. §. A Club által a felszállási telkén létesített javító-műhelyt a repülőgéptulajdonosok igénybe vehetik, a felhasznált anyagoknak és munkadíjnak a Club által felszámított összegének lefizetése ellenében. A Club tagjai munkadíjat nem tartoznak fizetni.

14. §. A repülőgépvezetésben kiképzetést nyerni öhajtó kötelesek a kiképzésükre kijelölt klubtag vagy szerződött pilóta utasításait — kizárását és az által metalan okozott károk megtérítésének kötelezettsége mellett szigorúan betartani. Ezen kiképzetetésben a Club tagjai díjtalanul részesülnek, nem klubtagok ennek fejében előzetesen lefizetendő 200 koronát tartoznak a Club pénztárába befizetni, amely összeg ellenében összesen 20 órát betöltő gyakorlati leckére van igényük. A Club nem vállal felelősséget a kiképzésnek ezen időn belül való sikeréért. Akik a kiképzetés során a Club tulajdonát képező gépet öhajtják használni, ezen géphasználatért óránkénti 20 koronát tartoznak előzetesen a Club pénztárába befizetni, azonfelül a gép megrongálása esetére szolgáló fedezetül 2000 korona övadékot tartoznak letenni.

15. §. A kiképzést eszközöző klubtag vagy pilóta ennek sikeres befejezte után a Club bíráló bizottságának jelentést tesz. Ezen jelentés alapján a bíráló bizottság egy legalább 3 tagból álló vizsgáló-bizottságot küld ki, amelynek jelenlétében a kiképzett repülőgépvezető-jelölt köteles legalább 5 km.-nyi repülést nyolcas alakban végrehajtani, esetleg a vizsgálók által kívánt egyéb mutatványokat végezni. A vizsgáló-bizottság kedvező jelentése esetén a Club választmányára a vizsgát tett egyének repülőgépvezetői igazolványt állít ki. Ezen igazolványt a Club tagjai díjtalanul nyerik el, nem klubtagok számára annak kiállítás díja 100 koronában állapított meg.

16. §. Felügyelet nélküli sportszerű repüléseket a Club felszállási telkén csakis a Club által kiállított repülőgépvezetői igazolvánnyal bíró egyének végezhetnek.

17. §. A 16. §. hatálya alól kivételnek a saját szerkezetükkel kísérletező aviatikusok, akik a Club idevágó engedélyének elnyerése esetén repülőgépvezetői igazolvány bírása nélkül is felszállhatnak, saját szerkezetű gépükkel. Az ilyen kísérletezők szintén kérhetik a vizsgáló-bizottság kiküldését, amely őket megfelelő próbának vetvén alá, az erről a választmányának tett kedvező jelentése esetén a repülőgépvezetői igazolvány kiadását is javasolhatja.

18. §. A Club tulajdonát képező repülőgépek a Club megfelelő engedélye és repülőgépvezetői jogosítása esetén sportszerű felszállásokra a következő díjak előzetes lefizetése mellett vehetők igénybe: klubtagnak óránként 20 korona, nem klubtagnak óránként 50 korona, az elhasznált anyagok árán és az esetleg szükséges javítások költségein kívül. A metalani károk fedezetül a felszálló köteles 2000 koronát a Club pénztáránál letétbe helyezni.

19. §. Sportszerű felszállásokat a Club arra jogosított tagjai, valamint a saját vagy bérelt léghajó-színben elhelyezett repülőgépek tulajdonosai a felszállási telken bármikor eszközölhetnek.

Akik a Clubnak nem tagjai és saját vagy bérelt léghajó-színrel nem bírnak, kötelesek a Club pénztárába minden egyes felszállási napon 20 korona telekhasználati díjat fizetni. Ugyanezen díjat fizetik az oly egyesületek vagy más jogi személyek tagjai naponként és fejenként, akik közösen — mint jogi személy — bírnak saját vagy bérelt léghajó-színrel.

20. §. A szükséges biztonsági intézkedések megtevése végett köteles minden a Club telkén felszállani öhajtó aviatikus ebbeli szándékát a Clubbal legalább 2 órával előbb tudatni. A nagyközönség távoltartása céljából a felszállási szándékozók által igénybe veendő rendőri segítség illetményeit a felszállást eszközözők tartoznak viselni. A Club a közönséget a felszállási telek kerületének több pontján elhelyezett táblák útján figyelmezteti a telekre való belépés tilos és veszélyes voltára.

21. §. A repülőgép-felszállásokból, illetőleg a repülőgépekkel vagy motoraikkal és egyéb tartozékaikkal való kísérletezésekből eredhető semminemű kárért vagy sérülésért a Club nem szavatol.

22. §. A Club tulajdonát képező bármely tárgyban repülőgép-felszállások vagy a repülésre, ill. repülőgépek vagy azok tartozékaira vonatkozó kísérletek következtében okozott kárért a repülőgép vezetője és tulajdonosa, illetőleg a kísérletezők és a kísérleti tárgyak tulajdonosai a Clubbal szemben egyetemlegesen felelősek.

23. §. Repülőgép-tulajdonosok a Club felszállási telkén elhelyezett gépeiket másoknak használati díj ellenében át nem engedhetik.

24. §. Azon aviatikus, aki a Club felszállási telkén rekordkísérletet öhajt végezni, köteles ebbeli szándékát a Clubnak legalább két nappal előbb bejelenteni. A Club bíráló bizottsága által kiküldendő, legalább 3*tagu record bíráló bizottság a kísérlet eredményéről a választmányának jelentést tesz, amely az elért rekordot hitelesíti. Rekordkísérletekre nézve a „Fédération aéronautique internationale“ erre vonatkozó határozmányai érvényesek.

25. §. Más léghajózási egyesületek által kiállított repülőgépvezetői jogosítványt a „Magyar Automobil-Club“ csakis azon esetben ismer el, ha a Club az illető egyesülettel e tekintetben kölcsönösségi viszonyban áll.

26. §. A Club felszállási telkét igénybe vevő minden olyan egyén, aki később bárhol és bármikor mutatványszerű repülőgép-felszállásokat belépti-díj vagy tisztelet-díj mellett hajt végre, köteles ezen felszállás rendezőjével szemben kikötni azt, hogy a rendezett felszállás tiszta jóvedelmének 10%-a a „Magyar Automobil-Club“ versenydíj-alapja javára fordíttassék.

27. §. A Club felszállási telkén csakis a Club maga rendezhet nyilvános mutatványszerű felszállásokat. A Club telkét bármely célra igénybe vevő aviatikusok, azon idő alatt, ameddig a Club arra vonatkozó engedélyt élvezik, a Clubbal szemben szerzett jogigényeik elvesztésének terhe mellett kötelesek tartózkodni mindennemű mutatványszerű felszállásban való részvételtől. Ezen mutatványok alatt nem értendők a repülési versenyek, még akkor sem, ha azok belépti-díj mellett tartatnak, amennyiben a Clubbal kölcsönösségi viszonyban álló egyesület által rendeztetnek.

28. §. A Club felszállási telkére annak tagjai mindenkor beléphetnek s ott tetszőleges helyen és ideig tartózkodhatnak. Akik a Clubnak nem tagja, a felszállási telekre csakis a Club titkára által kiállított engedéllyel léphetnek be. Ezen engedély díja egy napra 1 korona, egy hónapra 5 korona, egy évre 20 korona. A beléptési engedély, valamint a Club által kiállított egyéb engedélyek vagy igazolványok a Club képviselőinek kérésére felmutatandók.

29. §. A Club felszállási telkén működő aviatikusok segédszemélyzete az illető aviatikus által a Clubnál eszközölt bejelentés esetén díjtalanul nyer engedélyt az ott tartózkodásra, az illető aviatikus azonban felelős az általa bevezetett személyzet minden tényéért.

30. §. A Club felszállási telkén tartózkodó minden egyén köteles a Club jelenlevő képviselőinek utasításaihoz szigorúan alkalmazkodni, a Club felszállási szabályzatának összes rendelkezéseit szigorúan betartani, kizárását és a Clubbal szemben szerzett jogigények elvesztésének terhe mellett.

31. §. A Club által felszállási telkén kifüggesztett bármely hirdetmény jelen szabályzat részének tekintendő.

I.

Kötelezvény.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy a „Magyar Aéro-Club“ által megalkotott és előttem ismeretes felszállási szabályzat minden pontját magamra nézve kötelező érvényűnek ismerem el s azoknak magamat alávetem.

Budapest, dátum.

2 tanu.

aláírás.

II.

Engedélyokirat.

A „Magyar Aéro-Club“ ezennel engedélyt ad N. N. urnak arra, hogy a Club X. fekvő felszállási telkén az XY. rendszertű repülőgépek vezetésére a nevezett Club által e célra kijelölt N. N. által magát kiképeztesse.

Saját)
N. N.) tulajdonát képező X. Z. repülőgéppel { kísérlet! } fel-
A Club) { sportszerű }

szállásokat eszközölhesen az ott levő Z. hangárban repülőgépét elhelyezhesse, a % alatt mellékelt tervek és helyszínrajz szerint saját használatára szolgáló repülőgép-szint és Q. építtethessen.

A Club felszállási szabályzatában körülírt feltételek mellett.

Budapest, dátum.

A „Magyar Aéro-Club“ választmányának XYZ. ülésének határozata értelmében

elnök.

NEMZETI SPORT

ÉS A MAGYAR VIZI SPORT
MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízisport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

A MAC. ünnepi lakomája.

Tudni akarod ki a társaságodban a leg-erősebb? Figyeld meg, hogy kinek van a legtöbb ellensége.

Ezt a mondást bátran rávésethetné a MAC a portájára. Nagyon talál reá. Soha több szidalmazója nem volt még klubnak, mint neki, akkor is, amikor legtöbb a jó barátja. Azt lehet mondani, hogy folyvást egyedül jár az utain; csak az érdek vezet hozzá néha társat.

Ilyen tartós ellenszenvre csak a legnagyobbak szolgálnak rá. És ilyet csak a legerősebb bír ki soká.

Szerencsére a MAC tudatában van kiletének s nem veszi tragikusan az ellenséges hangulatot. Ösztönszerűen érzi, hogy ezt a természet törvénye rendezte így és azon segíteni nem lehet.

Látja, hogy amikor a társadalom egyeteme kíván valamit a sporttól, akkor a MAC-hoz fordul. A Kossuth Lajos temetésén az ő tagjai állottak a Múzeum lépcsőjén sorfalat, s a Dunántúli Közművelődési Egyesület jubileumán ő rendezte a sportünnepélyt. És ami e közé a 15 év

közé esik, az az idő is mindig a MAC-ot találta vezetői sorban.

Ilyen biztos tudat mellett izmosodik a MAC ősfája tovább. Ha kidőlné: hiszszük, — a körülötte sarjadzott erdő minden fája megsiratná. De arra egy öröklétig nem kerül a sor. A MAC már régen fogalommá vált a magyar társadalom minden rétegében. Epen ez az oka, hogy a folyton erősödő versengés dacára is egyre nő a súlya, hiszen maga az élő társadalom segíti, s megtartja azon a magaslaton, ahol a társalgyletek erősödését nem kell irigységgel szemlélnie, még akkor sem, ha néha beharcok dúlják, vagy szerencsétlen kézzel intézi a napi dolgát.

Most évzáró ünnepet tart.

Ezek az ünnepek már évek óta túlhaladják a sport határait és társadalmi eseményekké válnak.

Ez az ünnep nem a diadal után következő tor. Mindenki örömmel nézheti. Mert a mi a Magyar Athletikai Clubnak haszna, az az egész magyar sportnak hasznára válik.

Lawn-Tennis. Football.

Teljes lawn-tennis-felszerelések. Amerikai, angol és francia prima rakettek. Wright and Ditson, Slanzenger, Ayres, Sykes, Davis, Bassey, Prosser, Jaques, Miss & Cie, Williams stb. gyárosok rakettjei. — Rakettjavítások elsőrangú szakmunkás által. —

Versenylabdák; Slanzenger, Standard, Selected, Ayres, Champion, Sinner, Climax stb. — Közép és bekerítő hálók. Oszlopok, rakettprések. A Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Angol és magyar sportjátékok összes kellékei. .:

Uj Diabolo-játék minden kivitelben.

Hitelesített athlétikai sportcikkék egyedüli főraktára. Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívőeszközök. Izomerősítők. Hockey. Golf. Lovaspoló. Croquet. Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára.

— Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve. —

KERTÉSZ TÓDOR sportüzlete, BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Allandó sportkiállítás. Alapítva 1861-ben. .: Sport-, díszmű- és játékaruk. .: Utazási és háztartási cikkek Feltűnő keltő tenniskerék-újdonosság 1909-re. Slanzenger-féle „Kertész Special”-űtő kizárólag a Kertész Tódor cég részére.

A lakoma lefolyása.

1909 dec. 1-én a fővárosi vigadó termeiben, ahol mintegy 150 tag jelent meg.

Az ünnepi szónok *Pallavicini* György örgróf volt. Fiatal, okos fő, és a mi bámulatos; bevégzett szónok. A beszéde rövid volt, de minden szava velőkéig hatott. Azt lehet mondani, hogy ahány mondat a szavában, annyi kész program.

Csak kettőt szakítottunk ki a nemesen okos beszédéből. Az egyik, hogy az atléták megteszik azt, amit a társadalmunk csak szónokol, t. i. hogy keveset beszél és sokat tesz. A másik az, hogy az a fiatal ember, aki az olimpiádon első lett és tiszteletére fölvonták a magyar lobogót, több és nagyobb alapkövet rakott le az önálló Magyarország épületéhez, mint az a szűk látókörű falusi politikus, aki a faluja tornyán túl nem tud látni. Ezek — mondja *Pallavicini* — a modern Botondok.

Beszédének pointje *Esterházy* Miksa gróf, a MAC. alapítója emlékének főszege apoteozisa volt.

Sorrendben a második szónok volt *Mennyey* László kuriai bíró.

Az újabb atléták közül való, azok közül a világos fejű nagy urak közül, akik tisztán látják a sport iránt tartozó kötelességüket.

A beszéde is a kiváló egyéniségét tükrözte vissza. Eleven volt és tetszetős szavú. Az elnökséget értette s minden egyes tagjáról meg tudta találni a helyes hangot s a baráti dícséretet.

Polónyi Dezső képviselő az öreg és új bajnokokat éltette. A leghosszabb lélekzetű szónok volt, de nem volt hátrányára a terjedelmesség sem. Általános jellemzéseül elég, ha mondjuk, hogy egyre inkább az apja fia lesz.

Főlemlítette, hogy a tavalyi beszédében közreadott jelszó: az izmos kereszténység az elmúlt év alatt röplő igévé vált és örökre meghonosodott.

Ezuttal a versengésről beszélt, s kiemelte, hogy a sok gyalázatos tülekedés ellentéte gyanánt a sportbeli versengés egy tiszta oázis, ahol a tülekedés nemes, — nincs durvaság és tiszta a lélek.

Személy szerint megemlítette *Simon* Pált és *Las-Torres* Bélát, az évnek két legnagyobb sikerű atlétáját.

Beszéde után *Gerenday* alelnök igen sikerült fölszólalás keretében adta át a két ünnepeltnek a klub meglepetését, két arany jelvényt.

Együttal felköszöntötte az új klubtagokat kedvesen, gyöngéd közvetlenséggel.

A *Gerenday* felköszöntőjére az új tagok nevében *Baránszky* Gyula dr. felelt ötletesen és ügyesen. Azt fejtegette, hogy három hibája van a mi társadalmunknak: a szalvárláng, az erköletelenség s a nemtelen verseny. Ezt a három hibát az atléták küszöblik ki magukból legerősebb, s azért öröm közéjük kerülni. Azért vágyódom mindig a MAC.-ba.

Fölszólalt ezután *Dessewffy* Arisztid képviselőházi elnöki tanácsos. A régi atléta meleg érzésével üdvözölte az ünnepi szónokot: *Pallavicinét*. Fölköszöntésére olyan zugó tetszésvihar hangzott föl, mely élénken megmutatta, hogy a fiatal gróf milyen huszáros attakkal vette be klubtársai szívét.

A végén *Muzsa* Gyula képviselő, háznagy, bejelentette *Apponyi* gr. kultuszminiszter sajnálkozó lemondását és üdvözlését, továbbá a klub elnökének: *Andrássy* Géza grófnak kimentő zárvatát, mely szerint fejedelmi vendégei nem engedték a lakomán megjelenni.

Jelen voltak: *Asbóth* Jenő bajnok, *Áts* Zoltán, *Abaffy* Gyula, *Arkasztész* László, *Achzehner* Gyula, *Dr. Boros* Ernő, *Dr. Baránszky* Gyula, *Borhy* Gyula, *Baronyi* Artur és *András*, *Bubics* József, *Bárczy* Oszkár, *Dr. Borbás* Gáspár, *Bayer* Antal, *Császár* Géza és *Ferenc*, *Csurgay* István, *Csáky* István gróf, *Cristofoli* Vince, *Dáni* Nándor bajnok, *Dávid* Károly, *Dömötör* Jenő, *Darányi* Gyula, *Durand* Felix, *Dessewffy* Arisztid, *Dr. Dobák* Emil, *Esterházy* Lajos gróf, *Éder* Róbert, *Emmerling* Adolf, *Dr. Fáy* Viktor, *Fekete* Béla, *Füzy* Rezső, *Fritz* Oszkár, *Friedrich* Nándor, *Földessy* János, *Dr. Gerenday* György, *Béla* és *Andor*, *Geidl* Lajos, *Dr. Gerde* Oszkár, *Gerő* Lajos, *Horváto* Iván és *Ferenc*, ifj. *Helub* József, *Harsányi* Frigyes, *Hoffmann* Géza, *Hüttl* Károly, *Hámos* Loránd, *Halász* Gyula, *Hosszu* István, *Hedinger* Miksa, *Habesser* Károly, *Horváth* István, *Hercegh* Béla, *Herendi* Artur, *Dr. Izsák* Gyula, *Jovánovits* Szlavkó, *Jakabffy* Zoltán, *Jaczó* Dezső, *Kisbaari* Kiss *Ferenc*, *Kausér* F. *Jakab*, *Kelemen* Móric, *Krenesey* Géza, *Krepels* Viktor, *Kertész* János, *Kémény* Rezső, *Karkas* Rezső, *Körömy* László, *Kun* Gyula, *Löllbach* Kálmán, *Las-Torres* Béla, *Lázár* József, *Littke* Ernő, *Libits* Adolf, *Dr. Liszka* Viktor, *Lauber* Dezső, *Dr. Leszik* Sándor és *Károly*, *Dr. Lakner* *Ferenc*, *Magyar* László, *Múza* Gyula, *Dr. Mező* Béla bajnok, *Dr. Mennyei* László, *Malecky* Román, *Dr. Nemes* Dezső, *Dr. Nagy* Béla, *Nadányi* Károly, *Dr. Olgay* István, *Pekáry* Jenő, *Porzsolt* Ernő bajnok, *Dr. Polónyi* Dezső, *Prokisch* János, *Polgár* István, *Pallavicini* György örgróf, *Persian* Ádám, ifj. *Rajágh* Lajos, *Rémi* Róbert, *Riskó* Elemér, *Simon* Pál, ifj. *Selevér* József, *Schmid* Ödön, *Dr. Szekeres* Kálmán, *Sebő* Gusztáv, *Schlagetter* Leon, *Szánthó* István, *Széchényi* István gróf, *Sziklai* *Ferenc*, *Santelli* Italo lovag, *Dr. Szelnár* Aladár, *Szokoloyi* Alajos, *Dr. Schaller* Sándor, *Dr. Szerlemhegyi* Jenő, *Sántha* Lajos, *Takáts* Győző, *Telek* Pál gróf, *Törley* Dezső, *Terray* Dezső, *Tamedly* Mihály, *Vojnits* Sándor, ifj. *Veres* Imre, *Voigt* Nándor, *Dr. Weisz* Gyula, *Dr. Yolland* Arthur, *Zichy* Géza Lipót, *Záborszky* István, *Dr. Zulavsky* Béla, *Zilinsky* István, *Zuber* *Ferenc*, *Zaitz* László.

Fejlődés.

Reflexiók a középiskolai versenyhez.

(—row.) Kicsiny, félénk kezdeményezésből gyarapodott az egyetlen magyar ifjusági uszóverseny intézménye arra a niveau-ra, melyet ma már hál' Istennek, mint az öt megilletőt elfoglal. Ötödik éve volt most, hogy a „Balaton” akkori céltudatos, eszmedus vezetősége, nevezetesen *Baronyi* Arthur alelnök és dr. *Kéler* Tibor titkár hosszas huza-vona után (a választmány sehogysé akart a dologba belemenni), nyilvánosságra hozhatta az első középiskolai uszóversenykiírást. Dícséret tehát és elismerés az uttörőknek! Mindazáltal, bár a versenyen az intézeti jelleg szigorúan kötelező volt, az a körülmény, hogy a rendezés egylet kezeibe van lefektetve — így a Balaton tagjai tétet sem fizettek — sajátságosan érezette hatását és a tulajdonképeni tendencia, hogy új, eddig közönyös és a sporttól teljesen távolálló rétegek nyeressenek mag a testi nevelésnek, nem érvényesült kellőképen: főleg a résztvevők tömege sok kívánni valót hagyott hátra, noha eredmények tekintetében (elég, ha *Bruckner* 1 p. 08.6 mp.-es idejére utalunk 200 m.-en) semmi kifogás alá nem eshetett.

A következő esztendőben állt össze egy pár lelkes evezős és uszóember, megindítván a két vízisport kizárólagos

KODAK

Egy Kodak - készlet a legszebb karácsonyi ajándék.

Tartalma: egy eredeti Kodak-gép s az összes a fényképezéshez szükséges kellék csinos fadobozban fémfogantyúval. Kapható nagyság szerint 20 koronától feljebb eredeti gyári árban minden szaküzletben és

Wien I., Graben 29.

szaklapját, a Magyar Víz Sport-ot, amely eszméi küzdelmének szolgálatába állította a tett propagandáját is. A vidéki és középiskolai uszósport, egyetemes sportunk e két mostoha gyermekének támogatására megrendezte szegedi és ifjúsági gyermekuszószerőveit.

Az ifjúsági verseny már óriási mezőnyével két napot vett igénybe és világosan mutatta, hogy a szép ügy szem-melláthatólag jó kezekbe van lefektetve és rokonérzésű hurokat pendít meg az ifjúság lelkében. A versenyt, mint az intézetközi vetélkedés mindig meglévő, de szunnyadó és hibás irányba tévedő tényezőjét megszokták, megkedvelték. A meeting e jellege még fokozódott a következő évben, amikor ismét méreteiben még jobban megnövekedve és három napra kiterjedve, a tanintézetek erőviszonyának próbaköve volt, iskolai hatóságok, szülők és diákok osztatlan figyelmétől és érdeklődésétől kísérve. A tört ösvényen meg nem állapodva, idén egy nagy horderű lépéssel jutottunk előre. Kivittuk versenyünk hivatalos elismertetését, elértük azt, hogy Erődi Béla, ez a világhírű polyhisztor, ez a nagyszívű magyar paedagogus melegen elismerte intencióink üdvöset és teljes erejéből támogatta azokat.

És a mozgalom terjed, vehemensen hódít a magyar tanférfiak és diákok körében. Új és új emberek kerülnek a testedzés hatáskörébe és érzik áldásos fénykéveit, melyek nyomán rózsás orcák, acélos izmok sarjadnak.

Eme szempontok mellett igazán mellékes az *egyének* szereplése, az időbeli eredmények, a rekordok! Harma-*rendű* fontosságú az, hogy *mennyi idő alatt* uszúszák meg a távokat, lényegesebb, hogy *hányan* uszták meg?!

Bár boldogan és büszkén mondhatjuk, hogy eme dégtételtől sem vagyunk megfosztva. Az évről-évre elért eredmények egy állandóan felfelé törekvő vonal képét mutatják és mindig felgyógyuló erők pótolják az iskola padjaiból az életbe kikerülőket. Sem a tetszés szerinti, sem pedig a kötött uszásokban nem észlelhető még csak a legesekélyebb stagnálás sem. Vegyük csak pl. a sprintfőversenyeket: Bruckner, Zsoldos, Baronyi eredményei mind ékesszólóan bizonyítják, hogy nem egyszer középiskolai tanulók alkotják uszósportunk elitejének gerincét. Biztató jelenség továbbá, hogy a sprintversenyek győzteséhez a helyezettek mindenkor annyira közel vannak, hogy a pálmát úgy természetes képesség, mint pedig tempó és stílus tekintetében szintén megérdemelnék. Tavaly Hentaller és Schwenltner, idén utóbbi, Scholz és Petrovits olyan képességeket árultak el, hogy uszósportunk jövőjére nézve semmi aggodalmat táplálnunk nem kell. Azt a régi elvet, mely szerint az uszást már gyermekkorában kell, hogy kezdje az ember, aki eredményeket akar elérni, gyönyörűen érvényesíti a középiskolai melluszás is, melynek két aspiránusa a legutóbbi két év országos bajnoka volt, míg a hátuszás előnyverseny seratehman-je oly óriási tudást árul el, mely épen nem engedí vérmesnek nevezni abbéli felfogásunkat, hogy az első, a németekkel egyenrangúnak bizonyulandó hátuszó Wendelin István, tehát ismét csak középiskolai tanuló lesz.

Ez azonban, ismételten hangsúlyozzuk, a *mi* szempontunkból nem lényeges.

Ha reményeink valóra válnak, akkor lesz állandósított középiskolai versenyünknek egy messze kiható gyümölcse.

Eddig még csak szép terv és eszme, de nagyon valószínűen testet fog öltetni ama gondolat, hogy:

a III. kerületi gimnáziumban annak lelkes tornatanárának Kmetykó Jánosnak vezetése és támogatása mellett tavasszal néhány buzgó amatőr meg fogja kezdeni a kötelező uszástaniást.

És ez a perspectiva, mely megjutalmaz bennünket fárasztó, sokszor csüggesztő munkánkért.

Ez lesz a mi legszebb diadalunk!

Német-magyar uszómérkőzés.

Halmay kihívása.

A magyar napisajtó már az elmúlt héten pertraktálta a Halmay Zoltán által a német Szövetséghez a MUSz. és a magyar uszók nevében intézett kihívást, mely szerint 50, 100 és 200 m.-en 3—5 emberből álló sprintstaféta- és 50 m.-en 4, illetve 3 emberből álló vegyes staféta-versenyek tartatnának országok közti mérkőzések gyanánt. Alkalmat és indokot e kihívásra a német sajtó által végleges supremáciát jelentő gyanánt elkönyvelt októberi magyar staféta-versenyek adtak. Akkor tudvalevően egy *nem* válogatott, csupán alkalmoszerű magyar csapat szerepelt — némi kudarcral — odakint és tévesen, félig-meddig a magyar indolencia következtében eme csapatot a Magyar Uszó-Szövetség hivatalos válogatott csapatának tüntették fel. Mi még nem akartunk a dologgal érdemben foglalkozni, tekintve, hogy előbb be akartuk a németek hivatalos állásfoglalását várni, amely időközben be is következett.

A kihívást elfogadták.

A mérkőzések január 2-án és 3-án fognak megtartatni a magdeburgi Wilhelmsbadban (25 m.), a start fejes mellőzéssel, amely koncessziót Halmay a németek határozott és feltétlen követelésének kézséggel meggett. A sprintstaféta- és vegyes versenyek valamennyi ötös csapatoknak lesz kiírva 50, 100 és 200 m.-en, míg a vegyes staféták a fenti relációkban fognak szerepelni.

Mi, a magunk részéről a vállalkozás létrejöttét a legnagyobb örömmel üdvözljük, annyival is inkább, hogy épen mi voltunk azok, kik már évekkal ezelőtt a magyar mervadó körök és versenyzőket felszólítottuk, hogy osztrák vizek felkeresése helyett, ahol már annyi jog- és méltánytalanságot kellett elszenvednünk (még csak legutóbb is) inkább igyekezzünk az annyira fejlett és virágzó német uszósporttal szorosabb kapcsolatot létesíteni. Álláspontunk ezáltal fényesen igazolódott és az országközi mérkőzés állandósítása a Magyar Uszó-Szövetségnek óriási erkölcsi és *anyag*i tőkét jelentvén, annak egyszersmind megalakulása óta az első jelentőségteljes és kifelé is nagy horderű lépése.

Esélyeink egyébként igen kedvezőek és indokolt kilátásaink vannak arra, hogy az öt stafétamérkőzés közül *egyellenegyét* sem fogunk elveszíteni. A csapatösszeállítások az eddigi helyzet szerint az alábbiak lennének (természetes, hogy ezek egyik oldalról sem végérvényesek):

5 × 50 méter.

Magyarország.

Ónody József (MUE.)
Rimanóczy Jenő (MAFC.)
Zsoldos Károly (MAFC.)
Donáth Leó (MAFC.)
Halmay Zoltán (MTK.)
Tartalékok:
Munk (MTK.)
Hornung (MTK.)
Hentaller (MAFC.)
Petrovits (MTK.)

Németország.

C. Bretting (Hellas.)
R. Haubold (Germania, Drezda.)
R. Opitz (Poseidon.)
M. Ritter (Hellas.)
O. Schiele (Magdeburg 96.)
Tartalékok:
M. Weckesser (Salamander, Mannheim.)
C. Gubener (Magdeburg 96.)
C. Jung (Silesia, Borosló.)

5 × 100 méter.

Magyarország.

Ónody József (MUE.)
Las-Torres Béla (MAC.)
Zachár Imre (MTK.)
Hornung Gyula (MTK.)
Halmay Zoltán (MTK.)
Tartalékok:
Munk (MTK.)
Rimanóczy (MAFC.)

Németország.

C. Bretting (Hellas.)
R. Haubold (Germania.)
C. Gubener (Magdeburg 96.)
M. Ritter (Hellas.)
O. Schiele (Magdeburg 96.)
Tartalékok:
M. Weckesser (Salamander.)
C. Yung (Silesia.)
W. Binner (Alter SV.)

Kemény kalap, valódi angol nyulszórból, „Richardson“ gyártmány, darabja
Lukács uridivat-különlegességek raktárában
Budapest, IV., Kecskeméti-utca 7.

5 × 200 méter.

Magyarország.

Munk (MTK.)
Ónody MUE.)
Tartalékok:
Las-Torres Béla (MAC.)
Hajós Henrik (MTK.)
Zachár Imre (MTK.)
Hornung Gyula (MTK.)

Németország.

W. Binner (Alter SV.)
O. Schiele (Magdeburg 96.)
P. Arendt (Poseidon.)
C. Gubener (Magdeburg 96.)
C. Jung (Silesia.)
Tartalékok:
M. Weckesser (Salamander.)
E. Rausch (Poseidon.)
P. Heise (Triton.)

3 × 50 méter vegyes.

Magyarország.

Elek Imre (MTK.)
Wendelin István (BAK.)
Halmay Zoltán (MTK.)
Tartalékok:
Toldi (MTK.)
Baronyi (MAC.)
Donáth (MAFC.)
Kugler (ÓTE.)
Zsoldos (MAFC.)

Németország.

O. Schiele (Magdeburg 96.)
A. Bieberstein (Hellas.)
C. Breterling (Hellas.)
Tartalékok:
M. Binner (Alter SV.)
O. Gross (Poseidon-Karlsruhe.)
G. Möller (Silesia.)
R. Opitz (Poseidon.)

4 × 50 méter vegyes.

A fentiekhez járul:

Magyarország.

Ápor Loránt (MTK.)
Tartalékok:
Hornung Gyula (MTK.)
Zachár Imre (MTK.)

Németország.

C. Wohlfeld (Hellas.)
Tartalékok:
C. Gubener (Magdeburg 96.)

A kiküldendő csapat költségeinek fedezésére Halmay Zoltán külföldi mintára (mint tavaly Ausztrália Beaurepaire esetében) közadakozást akar igénybe venni. Tekintve a mérkőzés nemzeti- és sportszempontról vett fontosságát, a magunk részéről készséggel közvetítünk, nyilvános nyugtázás mellett, adományokat. Halmay Zoltán felhívása a következő:

Felhívás a magyar társadalomhoz!

Szokatlan utat választunk. A magyar társadalom támogatását kérjük, a magyar sport érdekében, ezuttal első ízben.

Van rá jogcímünk!

A testi nevelés fontossága ma már világszerte ösmert, s a művelt Nyugat, nagy államai egyaránt áldoznak a lélek és a test kultuszának. A magyar testedzés különösen megérdemli a támogatást, mert ugyszólván ez az egyetlen, kizárólagos terénem, ahol mint önálló, hatalmas és erős nemzet szereplünk a külföld előtt, ahol a magyar faj életrevalóságát a Doppeladler sóvár karmai el nem sikkaszthatják.

A mi testedzésünk magyar és csupán csak magyar!

A nagy germán világbírodalom válogatott legjavával szemben szállnak sikra a magyar uszók. Hosszu évtizedek fáradságos munkája árán megszerzett és legujabban ingadozni kezdő hegemoniánk megvédéséről van szó.

A magyar reprezentatív csapat kiküldése ugy társadalmi, mint sporttérten csak oly alapon történhetik, hogy az a piros-fehér-zöld színek képviselőihez méltó és megfelelő legyen. És ime ezért fordulunk társadalmunk bőkezűségéhez, amely még sohasem hagyott cserben egy ügyet sem, mely magyar volt és igaz. A magyar sportegyletek egymagukban nem bírják egyedül a súlyos anyagi áldozatot, ezért fordulunk mindenkibe, aki lelken viseli az ép, erőteljes, acélizmu ifju Magyarországot sorsát, hogy bármily jelentéktelen mértékben is járuljon hozzá a kiküldetés költségeihez.

Az elhelyezett csekély tőke dus erkölcsi kamatokat hajtand.

Hazafias üdvözlettel

a magyar uszók nevében

Halmay Zoltán.

Tél küszöbén.

A nagy hegyekben leesett már az első hó. Fehér egyenlets kárpit takarja a hepe-hupás oldalakat. A vihar szele elhozta hozzánk is azokat a sötétes szürke tömött felhőóriásokat, melyekre, ha feltekintek, meleg zsbongás fut végig véresatornáimon, mert látom és érzem odafent a havat. Es várom a havat, a szűzfehér havat, mikor milliónyi hőzemesek káprázatos gyorsasággal kergetik egymást szakadatlanul. Előkerülnek a nyári pihenésből sieim és mikor rendbe hozom őket, két öreg falécem beh' sok szép napot juttat eszembe. És ne higvjétek, hogy csak egyedül én érzek így, egyedül én gondolkodom így. Csak jöjjetek ki, mikor napsugaras fagyvon téli napon a mezőhátas hegyoldalokon sielők egymást hajszolva rohannak a lejtőn lefelé — és kérdezzétek meg, miért figyelik a tél küszöbén annyira a felhők színét, járását, meglássátok az lesz a válaszuk: várjuk a havat!

A mult évi erős télnek legnevezetesebb eredménye kétségkívül az, hogy megtörte a főváros közönségének közönyét, mellyel ez a hósportot körülvette. A si, szánkó, rödlí utat tör magának a társadalom minden rétegébe. Zajos a Svábhegy, Normafa, Zugliger és Hűvösvölgy környéke, zajosabb tán mint augusztusban. Szánkópályák építésére ad engedély a főváros tanácsa és tervbe van véve egy siugró, pálya létesítése is.

Ad voem: si ugró-pálya. A sielést már egész Európában sportszerűen üzik s e sportversengés legszebb eredményei az ugrópályához fűződnek. Sőt tovább megyek. Merem állítani, hogy épen a sível való ugrások, ezek nagyszerűsége és szépsége az, mely külföldön ezrével vonta zászlaja alá az embereket — első-sorban az ifjúságot. Mily messze vagyunk mi ettől, mily messze vagyunk mi a sportsieléstől. A sportsielés norvég sitechnikát, norvég iskolát tételez fel, mi azonban mind a lilienfeldi iskolához esatlakoztunk és annak nyüge alól nem tudunk emancipálódni. És lilienfeldi sível nem lehet ugrani, nem lehet norvég iskolát elsajátítani. Magyarország csak akkor lehet méltó versenytársa egykor a sielés terén is a külföldnek, ha a norvég síhez és norvég iskolához csatlakozik. Építsünk tehát si ugrópályát, bármily kicsinyt és egyszerűt is.

E soraim azonban nem azt a célt szolgálják, hogy felemeljem a norvég sit és elítéljem a lilienfeldi iskolát, a Zdarsky-féle sit! Mindkettőnek más a célja, rendeltetése, mindkettőt az a terep és szempont határozza meg, melyen használatba kerül. A norvég si sport-si, a lilienfeldi ellenben tura si. Magas hegyekben, sűrű erdős hegyekben, bokros gyöngyödalakon, szikla ösvényeken, akadályokkal teli terepen a lilienfeldi si fölényben van norvég vetélytársa felett — itt a norvég iskola csak nagyon keveset segít.

Legalaposabban kitűnne a két sielés közötti különbség, ha a két iskola egyégy igazi képviselője mutatná be azt nekünk. Ha látnón egy vérbeli norvégot és látnók Zdarskyt. A kettő elhozatala nem is kerlü tulságos költségbe, sőt Zdarsky, ki élet-hivatásának tekinti azt, hogy módszerét terjeszse, az első szóra eljönne hozzánk. Hiszen Zdarsky már volt Brassóban is, e tél folyamán pedig honvédtiszteket fog kiképezni a Bihari Havasokban. Norvég si mestert pedig a norvég si-szövetség készséggel becsát rendelkezésre, s e mester a norvég amatőrszabályok szerint nem is reflktálhat másra, mint utiköltségre és ellátásra!

Az elmúlt években si-versenyek is folytak az évad végén, részint a Budapesti Egyetemi Turista Egyesület, részint a Magyar Si-Klub rendezésében. E versenyeken azonban a szabályokat minden egyesület maga állapítván meg, azok sok jelentőséggel nem bírtak. A si-sport, nemzetközi sport, kell tehát, hogy nemzetközileg megállapított és elfogadott szabályaihoz alkalmazkodjanak a versenyt rendező egyesületek. El kell fogadnunk és kell nálunk is vezetni e versenyszabályok érvényességét, és ha bevezetjük, akkor ne a német si-szövetség versenyszabályzatát ve-

Versenydíjak

mindennemű sportra, állandóan gazdag választékban található

SCHUCH L. UTÓDA

EDLAUER G. és SZLÁVIK

díszmúau-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kigyó-utca 4. szám,

gyük át, hanem az osztrák si-szövetségét, mely pontozás szempontjából majdnem teljesen fedi a norvég versenyszabályokat.

Rendezünk versenyeket, ezek fokozták az érdeklődést, felkeltik a sielő ambícióját. Példa rá a február 28-án tartott si-verseny, mely oly tömeget gyűjtött a Normafa környékére, amilyennel máskor ott sohasem találkoztunk.

Itt állunk a tél küszöbén. Napsugaras verőfény járja át még a levegőt s kinn a hegyek között szálldogál az avar lombok között a hosszú fehér ökörnyal, fitogtatva, hogy tart még a vén asszonyok nyara. De hamis a tréfa — a fagyott jégtükrön már végighasította a koresolyapengéje körvonalait, megnyiták a jégpályák s nemskóra friss fehér havon repülünk mi is sietően a tél fagyába, zuzmarás fák között a leírhatatlanul szép téli világra.

Dr. Serényi Jenő.

A MAGYAR SI-KLUB november 26-án tartotta évi rendes közgyűlését. Péteri Ferenc dr. igazgató megnyitja után Komarniczki Gyula dr. terjesztette elő a tisztikar jelentését. Mint különösen kiemelendő alkotásról emlékszik meg a jelentés a létesített Révay báró menedékházról, amely a Fátra-hegység lejtőin a turáni völgyben épült. A menedékházról részletes jelentést az építő-bizottság részéről Plökl Antal terjesztett elő, ugyancsak az építő-bizottság javaslatára a klub Révay bárót tiszteleti tagjává választotta amez áldozatkészségeért, amelylyel a menedékház fölépítését lehetővé tette és nagy mértékben előmozdította. Az egyesület az elmúlt télen február 28-án sikerült si-versenyt rendezett, amelyben mintegy harmincan vettek részt. kirándulásain pedig felkeresték a főváros környékén levő hegyvidéket és a Mátrát. Két ízben volt egyesületi kirándulás a Kriván-Fátarába és egy kirándulás Svájceba és Dávoszba. A nyáron át az egyesület tagjai legnagyobb részét az alpesi sporttal foglalkoztak és a Gross Glocknertől a Monte Rosáig majdnem minden hegvesoportban turáztak. Igen szép eredményekkel járultak hozzá a Magas-Fátra föltárásához is. A jelentések beérkezése után a klub tisztikara a következőképen alakult: Igazgató: Sebeszta Kolos, pénztáros: Hiesz Jónás, jegyző: Jordán Oszkár, gazda: Déry József, művezető: Plökl Antal és Horváth Kálmán, menedékházgondnok: Posselt Gyula.

A TUCKER-FÉLE SPORTVÁLLALAT UTÓDAI CÉG JÉGPÁLYÁI. A VII., Városligeti fasor 7. szám alatti Fasor-jégpálya 1200 négyzetgözl és a VII., Thököly-ut 59. szám alatti Millenáris nagy jégpálya 3000 négyzetgözl megnyiták. Mindkét jégpálya nyitva reggel 7-től este 10 óráig. Kényelmes villamos közlekedés a város minden pontjáról. Minden esütörtökön, ünnepek és vasárnapon katonazene. Oktatás elsőrangú megbízható gyakorlott mesterek által. Buffet. Ruhatár. Elegáns melegedő. Kölesön-koresolyák. Budapest legesaládiasabb jégpályái, tanulásra legalkalmasabb. Gyermekekre szigorú felügyelet. Jelzőtáblák a város minden részében. Beíratási díj nincsen. Fénykép sztkéségtelen. *Árak a VII. Városligeti fasor 7. sz. alatti Fasor-jégpályán:* Idényjegy uraknak 10 kor., hölgyeknek 8 kor., diák- és gyermekjegy 7 kor. Tisztviselek, egyetemi polgárok és kereskedelmi alkalmazottak részére 7 kor. Családjegy 4 személyre 36 kor. Minden további személy után 6 kor. Rendes napi árak: Belépőjegy 60 fillér, kísérő-jegy 60 fillér, tanítási jegy 1 kor. (12 drb 10 kor.) Kölesön-koresolya szíjjal 60 fillér (betét 4

kor.). Ruhatár darabonként 10 fillér. *Árak a VII. Thököly-ut 59. sz. alatti Millenáris nagy jégpályán:* Idényjegy uraknak 8 kor., hölgyeknek 7 kor., diák- és gyermekjegy 6 kor. Tisztviselek, egyetemi polgárok és kereskedelmi alkalmazottak részére 7 kor. Nem koresolyázó kísérők részére 4 korona. Családjegy 4 személyre 25 kor. Minden további személy után 5 kor. Rendes napi árak: belépőjegy 60 fillér, zenenapokon 80 fillér; gyermekeknek és kísérőknek 40 fillér, zenenapokon 60 fillér. Tanítási jegy 1 kor. (12 drb. 10 kor.). Kölesön-koresolya szíjjal 60 fillér (betét 3 kor.). Ruhatár darabonként 10 fillér (bérlet 3 korona). 1 pár koresolya cipőtisztítással 4 kor. Csatolási bérlet személyenként 6 kor. Kedvezményes napijegyek: 10 drb. jegy ára 5 kor. Ünnepek és vasárnap nem érvényes. Orvos urak, továbbá egyetemek, iskolák és intézetek 10% engedményben részesülnek. Mindkét jégpályára beiratkozások november 1-től december 15-ig fogadtatnak el. Irodai órák: reggel 9—12-ig, d. u. 3—5-ig. Központi iroda: VII., Városligeti fasor 7.

Atletikai alapelvek.

III. közlemény.

Írta: M. C. Murphy. Fordította: Lázár József.

Ezek után végre áttérhetek az atléták étkezési rendjére, illetve annak tárgyalására, hogy mily ételek azok, amelyek az atlétáknak leginkább javára válnak.

Mint professzionista sprinter, később mint tréner közel husz esztendő óta folytattam kísérleteket és tanulmányokat abban az irányban, hogy megtudjam állapítani, hogy a tápszernek milyen fajta van a legjobb hatással a tréningben levő atléta végső eredményére nézve. A gyűjtött tapasztalataim azt bizonyították, hogy az a diéta, melyet én is folytattam, nemkülönbön amelyet a vezetésem alatt álló atléták folytattak, sokkal jobb eredménnyel jár, mint az a költséges diéta, mely nálunk Amerikában a legtöbb nagyobb egyetemen és klubnál most szokásos. A tréningben levő atléták eledelei két követelménynek kell, hogy megfeleljenek: először, hogy igen táplálók, tehát erőt adók legyenek, továbbá, hogy a gyomorot ne terheljék, vagyis el ne rontsák. A jó gyomor az atléta sikereinek az elengedhetlen kelléke. A gyomor azonban csak addig marad jó és emészt rendszeren, míg tulajdonosa egyszerű eledelekkel táplálkozik.

Természetesen az lehetetlenség, hogy egy általános érvényű ételrendet megállapíthassak, olyat, amely minden atlétának megfeleljen. Vannak azonban szabályok, lehet mondani törvények, amelyek egyetemesen érvényesek. Már említettem, hogy mint versenyző sokat kísérleteztem, míg végre rátaláltam arra, ami nekem legjobban megfelelt s mely diéta mellett a legnagyobb sebességre tettem szert. Emellett azután szilárdul ki is tartottam.

A legtöbb atlétának azonban az a legnagyobb baja ez okozza a legtöbb zavart, hogy nagyon sokat és nagyon gyorsan esznek. Csökkentik ezzel a gyomruk emésztőképességét és esodálkoznak, hogy nem jól érzik magukat. Formájukban visszamennek és nem tudják, mi a bajuk. A formahanyatlás és a testi kondícióban való visszaesés első jele a rosszul működő gyomor. Ha ebbe az állapotba jut, rögtön

Ne téovázzék, ha fáj a feje hanem használjon azonnal
BERETVÁS-pasztillát amely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Orvosok által ajánlva.
 Ára 1-20. Kapható minden gyógyszerertárban. Készíti: Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. 3 doboznál ingyen postaszállítás.

változtatnia kell ételén és egy pár napig pihennie. Sok tréner nem akarja észrevenni azt a körülményt, hogy minél többet dolgoztatják az atlétát ebben az állapotban, annál inkább hanyatlik. Azolyan emberrel, aki testileg és szellemileg el van fáradva, semmit sem lehet csinálni. Ilyenkor nincsen abban az állapotban, hogy tanulhasson valamit.

A mellékelt táblázatban felsorolom azokat az ételeket, melyeket a tréningben levő atlétákra szinte ideálisnak tartok. Ha ezekkel élnek, nem dohányoznak, kerülik az alkoholt, a siker nem mardhat el és nem fognak mentséget találni, ha nem tudnak a legjobb testi kondícióba jutni.

Amit az előbb a cigaretta és a pezsgő rendkívüli káros hatásáról írtam az atlétákra nézve, épen úgy áll az a nem atletizáló ifjúságra is. Sajnos, még nagyon sok olyan egyetemi hallgatónk van, akik még nem vesznek részt a különféle sportokban. Pedig őszintén megvallom, szinte rosszul leszek, ha látom azt a sok, az atlétikára igazán rátermett ifjú embert, amint a tribünökön dohányozva, idejüket lopják s nézik a többi atléták tréningmunkáját, ahelyett, hogy maguk is gondolnának egy kicsit testükkel.

Nem tudom elhinni, hogy a sport hátráltat valakit tanulmányában s nem is találók mentséget annak, aki azért nem sportol, mert attól fél, hogy esetleg tanulmányi kötelezettségének nem tud majd megfelelni. Sőt ellenkezőleg! Meg vagyok győződve, hogy a kellő mennyiségben üzött atlétika kitűnő hatással van a tanuló szellemi felfogóképességeire is.

Mindaz, amit eddig elmondtam, nemcsak az egyetemi hallgatókra vagy iskolásfiukra áll, hanem érvényes mindenkiére. Ahhoz, hogy valaki az atlétikai sportokat kultiválja, nem kell, hogy iskolába vagy egyetemre járjon. Alkalom mindig kínálkozik é s mindenki egyforma haszonnal áldozhat a sportnak, akár hivatalban, akár üzletben keresi élete boldogulását. Ha bárki is alkalmazkodik az alapelvekhez, ha átveszi ételrendjébe a felsorolt ételeket, követi a leírt életmódot, rögtön érezni fogja annak áldásos hatását. Manapság pedig már majdnem minden városban vannak klubok, ahol sportolni és trenirozni lehet.

Nem ajánlhatom eléggé azt, hogy azok, akik valaha sportoltak és versenyeztek, ha már abba is hagyták a versenyzést, üzzék a sportot továbbra is, esetleg más formában. Hangsúlyoznom kell, hogy ezt nem azért ajánlom, mintha hitelt adnék egy pár teóriákban tultengő orvos azon állításának, hogy a tréninggel és versenyzéssel felhagyott atléta testi kondíciója hanyatlásnak indul. Tapasztalataim, amelyekre pedig joggal hivatkozhatom, mert 20 éves tanulmányozás folyamánai az ellenkezőt bizonyítják. Ajánlom azonban azért, mert a szerény sportüzés az ember bármely korában is oly jótékony hatással van, annyira megtartja testi és szellemi frissességét, munkaképességét és erejét, hogy érdemes azt a csekély fáradságot rászentelni.

*

Diéta:

Reggel: Tej vagy gyöngye tea. Akik megvannak szokva az erősebb reggelihez, azoknak lehet két lágy tojást: egy fásirozott pogácsa; egy szelét sült marhahúshoz egy darab sült burgonyával; befőtt szilva vagy alma, de nem édesítve.

Délben: Könnyű marhahusleves; sült marha-, bány-, ürühus vagy szárnyas. Főtt burgonya. Időszakbeli zöld főzelék és gyümölcs. Főtt rizs. Könnyű pudding. Tej vagy tea. Pirított vagy rendes kenyér.

Este: Hideg sülték, mint a fentiek. Egy darab burgonya. Pirított kenyér. Nem nagyon édes főtt szilva- vagy almapiré. Tej vagy könnyű tea.

(Ezek az ételek, amit itt Murphy ajánl, az amerikai és angol étkezésnek felelnek meg. Nálunk ezekből sok nem is szokásos. Az étkezésnél főleg arra kell vigyázni, hogy könnyen emészthetők és táplálók legyenek. Murphy fenti diétájából azonban még is ki lehet venni a megfelelő ételeket. Kerülni kell azonban okvetlen a főtt tésztaikat és cuk-

ros süteményeket, különösen azokat, amelyek cukrászoknál készültek. Arar is kell ügyelni, hogy a zöld főzelékek ne legyenek nagyon nehéz rántással készítve. L.)

Néhány elv az atléták részére:

Keressd meg az atlétikának azt az ágát, amely legjobban megfelel s azután ragaszkodj hozzá.

Egyszerű eledelkeket és lassan egyél.

Ne dohányoz, főleg ne cigarettáz és ne igyál pezsgőt.

Ne akarj mindjárt az első esztendőben bajnok lenni.

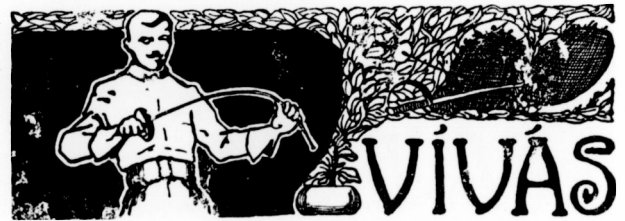
Ha iskolásfiu vagy, óvatosan trenirozzál. Az erős tréningre ráérsz 18 éves korod után is.

Ne vesztisd el a bátorságodat, ha azt látod, hogy egy másik atléta gyorsabban fejlődik.

Ne felejtöd, hogy a tiszta étel, az egyszerű étkezés és az erős elhatározás csodákat is művelhet.

UJ SPORTEGYESÜLET. Pozsonyban megalakult a „Pozsonyi Atlétikai Klub“, mely az atlétikán, footballon és uszáson kívül még a korcsolyázással is fog foglalkozni, előreláthatólag már a mostani idényben fog versenyeket rendezni az ujonnan megnyílt „vörös hid“ melletti jégpályán. Az uszásra ugyan jelenleg alkalmas hely nem áll rendelkezésre, mindazonáltal a helybeli „Pozsony fürdő“ uszomedencéjében rendes tréningek fognak tartatni.

Kivánjuk, hogy ezen új egyesület minél előbb egy sporttelep felett is rendelkezzen, hol a számos felvétellel jelentkező tag a programba felvett sportokat a legintenzívebben gyakorolhassa.

A magyar vivósport jövője.

Tisztelt barátunk „az öreg magyar vivó“, ha felfogásában nem is mindig osztozhatunk, azért minden cikkében mond olyasmit, amivel fején találja a szöveget, ami gondolkodásra késztet.

Legujabb tétele: mi lesz a magyar vivó-sporttal, ha nem nevelünk egy fiatal mester-gárdát, amely a későbbi nemzedéket a vivósport mai dicsőleges szellemében tanítani képes leend.

Amikor tisztelettel hajtjuk meg zászlónkat, az ez idő szerint tanító magyar mesterek és immár nálunk asszimilálódott olasz mesterek előtt, kik oly joggal tarthatnak számat az elismerésre: nem tagadhatjuk, hogy élénk aggodalommal tölt el a mai helyzet, amikor még egyre tart az olaszok inváziója és amikor sehol sem látjuk azt a fiatal nemzedéket, mely a vivó-mesteri pályára lépni kész és alkalmas. Félreértések kikerülése végett, ki kell jelentenünk, hogy van ilyen néhány, és köztük több igazán rátermett is, ám de jóval kevesebb, mint aminő szükséglet, mondjuk egy évtized után be fog következni.

Fölvetjük már most mi is a kérdést: mi módon lehet-ne a bajon segíteni?

Az amatőrök — bármennyire égetően érinti is őket a kérdés — nem foglalkoznak szívesen hivatásosok ügyével. És pedig azért nem, mert a mesterek okkal vagy ok nélkül, mindig féltékenyen nézték, ha amatőr az ő dolgukba avatkozik. Ez okból most is, óvatosan kell a kérdés taglalásába bele fognunk.

Azt hisszük, hogy az idegenkedés a vivó-mesteri pályától, a kenyérkérdéssel függ össze. Nálunk a vivó-mesteri pálya köztiszteltetben áll, s hogy mégis kevesen lépnek arra, annak oka csak az lehet, hogy e pálya a megélhetést a kellő módon nem biztosítja. A megoldáshoz az első lépés tehát

LOVAS GYULA vivóterme
Nagymező-utca 28., II. em.

Ujjonan nagyobbítva. Kényelmes berendezéssel. Lelkiismeretes, jó tanítás mindkét nembeli felnőttek és gyermekeknek! Beiratás naponta!

az, hogy e pálya jövedelmezőségét kell emelnünk. A tandíjak emelésére nem lehet gondolnunk, habár a nálunk szokásos tandíjak meg se közelítik a külföldön kért és fizetett tandíjakat, mert amit nyernék a réven, azt elvesztenék a vámon, a vívók kétségtelen megfoghatósága útján. Maradna tehát a vívók számának emelése, s ami ennél is fontosabb a fix fizetéssel dotált állások megszorítása.

Röviden: arra kell törekednünk, hogy minden főiskolán (egyetemek és akadémiák) szervezett vívó-mesteri állások legyenek. De, sőt a helyes állapot az volna, ha minden középiskolánál szervezetenek egy-egy fizetett vagy legalább segélyezett vívó-mesteri állás.

Ezzel elérnők egyfelől azt, hogy számos vívó-mester jutna biztos existenciához, de másfelől, hogy a vívás oly mértékben elterjedne, hogy a vívó-mesterek az iskolákat elhagyott ifjakban egy biztos, hatalmas gárdát nyernének.

A dolog kivitelezése nagy nehézségekbe nem ütközik. Két egyetemünkönél van vívó-mesteri állás, a harmadik csak üresedésben van; elvi akadály tehát nincs; a költség, amelylyel minden akadémiánál szervezzenek egy-egy ily állást, nem rug elviselhetetlen összegekre. Sőt a középiskolákban is megkezdődött e helyes irányzat. A székesfőváros saját iskoláiban már rendszeresítve van a vívás, így ennek behozatala a többi iskolákba sem lehetetlen. Ha eleinte nehéz is lenne a dolog, legalább oly városokban, melyekben több a középiskola, ezek együttesen tarthatnának egy-egy mestert, akit mindegyik iskola mondjuk 600 koronával segélyezne. Ez összeg 2 iskolánál 1200 korona, kapcsolatban a tanulóktól szedett csekély díjazással, elegendő volna arra, hogy alapját képezze egy fiatal, kezdő mester existenciájának, aki, ha a tornatermet díjmentesen átengedik neki, a helybeli klubok és vívóktól kapott tandíjjal mihamar szert tenne oly jövedelemre, aminő például egy középiskolai tanár javadalmazása. Ez pedig, ha nem is sok a kifejtett óriási fizikai munkáért, mégis elég arra, hogy e pályára csábítson. A tehetségesebb és szorgalmasabb mester átpályázna nagyobb városokba, mind jobb és jobb megélhetést biztosítana magának.

Amint mi ismerjük az illetékes körök felfogását, a dolog egyáltalán nem kivihetetlen. Csupán a mestereknek és amatőröknek kellene keztefogva megfelelő előterjesztéseket tenni és a dolog, ha eleinte lassabban is, de megvalósulhatna. Mily perspektíva nyílna meg a magyar vívó-sport előtt, ha 200—300 jó mester tanítana az országban szerte, ha minden középiskolát végzett ifjú a vívó-sport lelkes híveként lépne az életbe.

Ha pedig a kedv és hajlandóság a vívó-mesteri pályára meg lesz, mi sem könnyebb, mint a jelentkezők kiképzése. Egy vívó-mesteri iskola felállítása ma még csak a jövő zenéje, de nem lenne az, ha rámutathatnánk arra, hogy a felállításra elkerülhetetlen szükség.

Akkor, ha mindez megvalósulna, lennének csak a magyar fegyverek igazán legyőzhetetlenek.

Athos.

VÍVÓVERSENY. A Kolozsvári Egyetemi Atlétikai Club nov. 27-ikén rendezte ezidei első hendikep versenyt, mely nagy és előkelő közönség előtt a teljes siker jegyében folyt le. 16 nevező 4 csoportba vívta le előmérkőzését, s minden csoportból a két első került a döntőbe. A verseny győztese ifj. Szecsey István (I tuss előny) lett, miután dr. Vértés Béla az első helyet, melyet Szecseyvel elért, átengedte s így II-ik lett. A III-ik helyen Denk és Cseky osztotak. IV-ik Szabó Lajos, V-ik Tadtits, VI. Ortineau, VII-ik Horváth Aladár. Szecsey az előmérkőzésben indiszponáltan vívott, de a döntőben szép támadásai segítették győzelemhez. Dr. Vértés fentartó szurásaival keltett feltűnést. Tadtits főhadnagy, ki két esztendő után, most indult versenyen szépen dolgozott. Ortineau alig egy éve, hogy viv, kitűnően szerepelt, ami Czenker mesteri munkáját dicséri. — A díjakat Szabó Vaja urleány adta át a győzteseknek: I. tiszteletdíj és ezüst érem, II. ezüst, s a többieknek bronz érem. A jurytisztelet dr. Szabó Dénes professzor elnöke alatt: Posta Sándor, Re-

pezky Andor és Czenker Béla töltötték be, úgy a vívók, mint a közönség teljes megleggedésére. A verseny lebonyolítása gyors és mintaszerű volt.

A VÉN-FIUK VÍVÓ CLUBJÁBAN már élénk élet uralkodik. A club Koronaherceg-utca 3. sz. alatti helyiségében naponkint, növekedő érdeklődés mellett, folynak a vívógyakorlatok, amikből úgy a régiek, mint az újabb tagok szorgalmasan kivesszik a részüket. Újabbban a következők léptek be rendes tagoknak: *Altörjay Imre* vezérőrnagy, dr. *Balogh Ferenc* miniszterelnökségi titkár, báró *Diószeghy Tibor* főhadnagy, *Föray József* földbirtokos, dr. *Hazay Loránt* miniszterelnökségi fogalmazó, *Jencs Árpád* százados, *Preiser Miklós* bankfőtisztviselő, *Stark Antal* vas. főellenőr, dr. *Török Emil* min. fogalmazó, *Vajda Imre* a Kereskedelmi R. T. igazgatója. A vendégtagok sorába pedig újabbban a következőket választott meg a klub igazgatósága vívóérdemeik méltatásával: *Berti László* főhadnagyot, *Filótsa Ferenc* századost, *Hoffmann Géza* főhadnagyot, *Schenker Zoltán* főhadnagyot, *Szarvassy György* századost, akik *Heinrich Aladár* igazgatóhoz intézett levelükben elfogadták a választást.

MILLIOTTI KOMNÉN görög lovassági alezredes, ki a legutóbbi hellén olimpiai játékok vezetésében előkelő szerepet vitt, ezidőszent Budapesten időzik. A napokban *Antal Oszkár* athéni, kereskedelmi attasénk társaságában meglátogatta a *Fodor*-féle vívótermet, melynek célszerű elrendezése s a benne uralkodó eleven vívóélet felől a legelismertebb szavakkal nyilatkozott.

A KÜLFÖLD TÁJÉKOZTATÁSA. A MASz. vívószakosztálya legutóbbi ülésében foglalkozott a külföld tájékoztatása kérdésével. Kimondotta, hogy feltétlenül szükségesnek tartja, hogy az legalább osztrák, német, francia, olasz és belga lapokat állandóan tudósítsuk a magyar vívósport eseményeiről. A dolog bizonyos költséggel jár, mert több lapra elő kell fizetni és e cikkeket fordíttatni, ez okból a szakosztály a jövő évi költségvetésbe e célra 300 korona felvételét határozta el. Az akció feltétlenül szükséges és üdvöz voltáról minden vívónak csak egy véleménye lehet.

A GÖRÖG OLYMPIÁD. A MASz. vívószakosztálya legutóbbi ülésén foglalkozott egy német lap ama hírével, mely szerint a görög olimpiai bizottság a német olimpiai bizottság kérdésére azt felelte, hogy az 1910. évi athéni olimpiád feltétlenül meg fog tartatni.

A szakosztály elhatározta, hogy ha a hír valóban bizonyul, úgy azt fogja proponálni, hogy Athénben is a legutóbbi londoni olimpiádon érvényben volt szabályok legyenek en bloc elfogadva. E szabályok a magyar szabályok felhasználásával készültek és Londonban jónak bizonyultak. Tekintve, hogy a javaslat végrehajtása igen egyszerű; alapos a remény, hogy elfogadjuk.

A MAGYAR VÍVÓSZABÁLYOK átdolgozása m. ikába vétetett. A kardvívásra vonatkozó részt *Werkner Lajos*, a törvívásra vonatkozót *Hoffmann* főhadnagy készítik elő.

OLYMPIAI JÁTÉKOK BUENOS-AYRESBEN. 1910. évben Buenos-Ayresben Argentína köztársaság függetlenségének 100 éves jubileuma alkalmából nagyszerű olimpiai játékokat rendeznek, melynek főpontja egy vívóverseny lesz. A parlament 1 millió frankot szavazott meg e célra. Minden országból két vívót hívnak meg.

RÓMÁBAN ez idő szerint egy vívószövetség létesítésén fáradoznak. Az alakuló közgyűlés legközelebb fog megtartatni.

PÉTERVAON egy mesteriskolát alapítottak 3 mester és 110 növendékkel. Ez iskolától várják az olasz vívósport fellendítését.

Önkénteseknek legmelegebben ajánlható az önkéntesi felszerelés nélkülözhetetlen kiegészítő részét képező *Weiner* és *Grünbaum*-féle vívó-felszerelés.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

Felhívás a magyar közönséghez!

Az 1910-ik esztendő a labdarugósport fejlődésének egy újabb, hatalmas és gazdag forrását van hivatva hazánkban megnyitni.

Sportéletünkben páratlanul álló körülmények között és eredeti magyar jelleggel „Magyar Kupa” elnevezés alatt örökös vándordíjat alapítunk, melyért az egész ország sportúzó ifjuságát szólítjuk föl nemes vetélkedésre. A labdarugás sportjával foglalkozó minden magyar egyesületnek legfőbb törekvése e vándordíjnak, habár mindenkor csak időleges, elnyerése leendő és az évről-évre megújuló küzdelmek egy nagyarányú, hatalmas versengést fognak e sportágban megteremteni, mely versengésnek nyomán a természetes fejlődés jár.

E vándordíjat azonban nemcsak a hazai labdarugósport fejlesztésén legsikeresebben működő egyesület munkásságának méltó jutalmává, hanem egyszersmind az egész sportszerető magyar közönség közkincsévé öhajítjuk tenni és különösen az által nyerné el e vándordíj az általunk célba vett sajátos magyar nemzeti jelleget, ha azt a magyar közönség sportszeretete és áldozatkészsége teremtené meg nemzeti erőink fejlesztésének céljaira.

A magyar közönség eredeti magyar díj alakjában rója le elismerését a magyar testedzés érdekében legsikeresebben működő magyar egyesületnek!

Ez az eszme volt a „Magyar Kupa” vándordíj kiírásának megteremtője; ez legyen az érte folyó küzdelmeknek fenntartója és éltető eleme minden időközön át.

S ha kezdeményező lépéseinket biztos nyomon követi a nagyközönség támogatása esetén elmaradhatatlan siker, ha a hagyományossá váló „Magyar Kupa” mérkőzések egy-egy napja késő esztendő után is ezer és ezer magyar ember szívéből váltja majd ki a magyar nemzet faji kiválóságáért lobogó lelkesedésünk fenséges megnyilvánulásait, folyvást újabb és újabb hívőket szervezve a testedzés magasztos eszméjének, akkor büszke önérzettel vállalhatja majd magát e nagyszerű haladás megteremtésének részesül mindenki, aki a „Magyar Kupa” vándordíj megalkotásának nagy jelentőségét korán átlátva, a díj megalapításához csak a legesekélyebb adományyal is hozzájárult.

A magyar nagyközönségnek a testedzés ügye iránt mindenkor tanusított nemes szeretetébe helyezett erős bizalommal indítjuk meg a „Magyar Kupa” vándordíj alapja javára az országos gyűjtést.

Budapest, 1909. karácsony hava.

Hazaftas üdvözléssel Magyar Labdarugók Szövetsége: Kárpáti Béla elnök, dr. Füzesfery Zoltán társelnök, dr. Bognár Elek elnök, Friedrich Nándor elnök, Róser A. Edvin elnök, Steiner Hugó főtitkár, Sugár István titkár, dr. Olgay István ellenőr, Minder Frigyes kapitány, Glauber József pénztáros.

A hétről. Lapunknak, a gyári és hasonló jellegű intézmények kebelében alakult klubok játékos igazolását megnehezítő, a Szövetség által felállított szabálya ellen, e helyen elfoglalt álláspontja, a Szövetség mult heti tanácsülésén érvényre jutott. A csepeliek érdekében indított interpelláció kapcsán a Szövetség tanácsa felülemelkedett helyzetnek érdekek által diktált felfogásán és impozáns többséggel megszüntette a hároméves igazolási rendszert. Helyette kimondotta, hogy valamely gyár vagy cég kebelében alakult egyesület részére, játékos az esetben igazolható, ha az illető egy évig van az intézmény kebelében alkalmazásban. A Szövetség tanácsa ezen határozatával tanujelét adta pártatlanságának és élénken igazolta a választott tanácsintézmény életképességét. A helyzetet csak ilyen uton lehetett megoldani. Ezzel azonban még nincsenek befejezve teljesen azok a munkálatok, amelyek az igazolási rendszer kinövéseinek megváltoztatásával az érdekek által lenyűgözött személyi szabadság érvényre jutását teljes mértékben eredményezni.

A pályán: a FTC. győzelme a I. Vienna ellen szaporította nemzetközi győzelmeink számát. FTC. győzelménél azonban sokkal nagyobb jelentőséggel bír a *Magyar Testgyakorlók Körének* Prágában a *Deutscher Fußball Club* ellen elért 0:0 arányú eldöntetlen eredménye. A DFC. az őszi idény folyamán veretlen maradt, legyőzván a Németország és Ausztria legjobbait. A MTK. eldöntetlen eredménye, illetéknéppen, amelyet Prágában elért, nagy jelentőséggel bír, hirdeti a MTK. eredménye által a magyar football-sport fejlettségét.

I. oszt. bajnokság.

A BTC.-nek és a MAC.-nak adatott mód vasárnap arra, hogy pozíciójukon javithassanak. A piros-fehérek ezen újabb, a NSC. elleni győzelmükkel immár a negyedik helyre kerültek. De valóságos szenzációt mégis a MAC. teremtett, nemcsak azért, hogy a saját fészkeben győzte le a jó formában levő BAK.-ot, hanem a pályán mutatott energikus játékával. Soha MAC. csapat ennyi lelkesedéssel, energiával nem játszott, mint vasárnap a BAK. ellen. Végre megemberelte magát a csapat minden egyes tagja s avval a tudatal állt ki, hogy győzni kell. Kár, hogy a szép sportot ígért küzdelmet néhány nem odaváló incidens mélyen érteke alá szállította. A bírónak egy elhibázott ítélete a játékosokat, hogy úgy mondjuk, kihozta a rendes kerékvágás-

ból. Halász jobb fedezet, a BAK. csapat kapitánya tettelg inzultálja Duda II.-t, a MAC. balszélsőjét, mire ez hasonlóval felel. A bírói beavatkozás (mindkettőt végleg kiállította), nem szüntette meg teljesen a durváskodást. A második félidő közepe előtt, mikor a MAC. hatalmas tempója megtörte a BAK. intenzív ellenállóképességét s a döntő gólnak mielőbbi megszületését lehetett minden pillanatban várni, a BAK. ismét rettenetes durva játékkal igyekezett ellensúlyozni a már hátrányára mutakozó erőidifferenciát. Nem sikerült. Az első félidő még 1:1-el zárul, azonban a MAC. végül újabb két góljával biztosan nyeri a mérkőzést. A paritás olván azonban, mielőtt a bíró a játékot lefújta volna, kiállította Cseh (BAK.) és Szigeti (MAC.) játékosokat durva játék miatt. (Véletlenül őket a sok közül!?)

Szegény Nemzeti Sport-Club! Igazán ellene játszottak össze a körülmények. A kapusa elkésik. A tartalékkapus, aki azelőtt védte a NSC. gólját, szintén nem jelent meg. A szorult helyzetben a NSC. kapuba egy teljesen ügyetlen — kapuban soha nem állt! — embert tettek, akinek szereplése aztán csak siettetette a csapat összeroppanását és végül a súlyosnak mondható vereség bekövetkezését. De alig kezdték meg a játékot a NSC. balszélső, kisebb összeütközés miatt inrándulást szenved, úgy hogy kiállni kénytelen. A játék utolsó 5 percében Tóth újra beáll, de nem tud javára lenni csapatának. A nemzetiek első félidőben nagy lelkesedéssel, mindvégig sikerrel védekeznek és sokat támadnak is, a másodikban azonban visszaesnek és a tartalék kapus sorra engedi hálójukba a gólokat, melyek közül az első hármat akármelyik ifjusági csapat kapusa kivédte volna. Bizonyos, hogy a BTC. által elért eredmény az adott körülmények között épen nem mondható kiválóknak, mert a nemzetiek kapuvédje komoly lövéseket képtelen lett volna kifogni s így a 4:0-ás eredmény a BTC. csatársorának csekély lözőképességét mutatja. Kár, hogy a NSC. ennyire le volt handicepelve, mert így a mérkőzés megfosztatott attól a pikanteriától, ami a két csapat küzdelmével a multban mutatkozott.

A BTC. ezen győzelmével a bajnokság negyedik helyére került fel. A MAC. ugyan még mindig utolsó helyen törtet, de remény van rá, hogy javít helyzetén. A bajnoki lista most különben a következő helyzetet tárja elénk:

Magyar TK.	7	5	2	—	21	10	12
Ferencvárosi TC.	7	5	1	1	27	9	11
Nemzeti SpC.	7	5	—	2	15	13	10
Budapesti TC.	8	3	1	3	12	10	7
Budapesti AK.	8	3	—	5	8	14	6
Törekvés SE.	8	2	1	4	8	11	5
Újpesti TE.	7	2	1	4	10	15	5
Terézvárosi TC.	7	2	1	4	5	15	5
Magyar AC.	7	1	1	5	11	20	3

A vasárnap eldöntésre kerülő FTC.—NSC., MAC.—TTC., MTK.—UTE. mérkőzést már az őszi idény végleges alakulatát fogják kimutatni.

MAC.—BAK.
3 : 1

(Amerikai-u. p.) Eleinte a BAK. látsszik nyerőnek. 3 p.-nyi játék után Cseh gólt lő. A MAC. 18 perc után kiegyenlít, a bíró érthetlen okokból a gólt visszavonja. A MAC. kiegyenlítő gólja 11-esből esik (30 p.) Félidő 1:1. A sárga-kékek fölénye mindinkább kidomborodik. Kelemen vezetést szerzi meg, (33 p.) míg Fekete újabb góllal biztosítja a győzelmet (40 p.). Bíró: Vadász (SKK.).

BTC.—NSC.
4 : 0

(Millenáris. FTC.—Vienna előtt.) NSC. tartalékokkal megegyengített csapata csak az első félidőben tudott ellenállni a BTC. támadásainak. Félidő: 0:0. A második félidőben a NSC. csapata összeroppan és 6., 14., 18. és 39-ik percekben 4 gólt kénytelen hálójába engedni. Bíró: Langfelder.

II. oszt. bajnokság.

A másodosztály vasárnapi mérkőzései erős küzdelmet provokáltak, ami rendkívül örvendetes jelenség, mert azt mutatja, hogy másodosztályu csapataink körülbelül egyenrangúak. Oriási javulásról tett tanúságot a BEAC. csapata, amelyet a föképeség URÁK. saját pályáján csak a legkisebb gólkülönbséggel tudott legyőzni. A másik főiskolai csapat, a MAFC., a KTE.-vel játszott és pedig utóbbi lemondása folytán barátságos mérkőzést, melyet elbizakodott, lanyha játék után 2:0 arányban megnyert. A Typ. SC.—KAOE. eldöntetlen eredményre meglepetésszámba megy, nem ugyan a játék lefolyásánál, hanem a körülményeknél fogva, melyek között eléretett. A nyomdászok ugyanis a második félidő 38. percéig 2:0 arányban vezettek és az utolsó hét percben a KAOE. kiegyenlített.

A vasárnap lefolyt mérkőzések eredményei a következők:

Typ. SC. — KAOE.
2 : 2

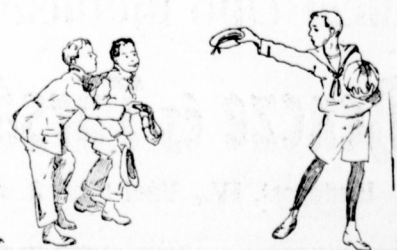
(Margitsziget.) Mindkét fél tartalékkal állt ki, ami a csapatok munkáján nagyon meglátszott. Az első félidő 0:0 eredménye után a nyomdászok lendületbe jönnek s Geiser I. révén két gólt érnek el. A Typ. győzelme már bizonyosnak látszik, mikor a KAOE. az utolsó percekben a kapus hibájából kiegyenlít. Bíró: Izsó László.

URÁK. — BEAC.
1 : 0

(Mező-utcai p.) Az egyetemisták fejlődő csapata igen erős ellenállást fejtett ki a saját pályájukon játszó újpestiek ellen, ami annál is inkább dicséretre méltó, mert az URÁK. teljes csapatával szemben a BEAC. két tartalékkal játszott. A mérkőzés sorsa a második félidő 30. percében dönt el, amikor a Maglódy dr. által elhibázott labdát Ortner góllá értékessíti. Bíró: Vámos Soma (TTC.)

MAFC. — KTE.
2 : 0

(Indóház-u. p.) A KTE. lemondása, tán a mérkőzés barátságos volt. A technikusok nagyon lanyhán dolgoztak, de így is állandó fölényben voltak. A KTE. csak a védelemben nyújtott elfogadhatót. Félidő: 2:0. Bíró: László Simon dr. (33 FC.)

III. osztályu bajnokság.

VAC. — Gutemb. TC. (Amerikai-uti p.) Nagy meglepetés, 2:1 hogy a bajnokságra aspiráló Vivók csak óriási küzdelem után és a legkisebb góldifferenciával tudták legyőzni a Guttenberg TC.-ot, amely csapat pedig eddigi mérkőzését egy kivételével horribilis arányban veszítette el. Félidő 1:0 volt a Guttenberg TC. javára. Bíró: Weisz Jenő (BAK.)

A VASUTASOK TK. az Erzsébetvárosi TC. javára a bajnoki mérkőzéstől visszalépett.

Szövetségi díjmérkőzések.

NSC. II.—BTC. II. 2:1. Millenáris p. Félidő 2:1. Bíró: Langfelder.

MAC. II.—BAK. II. 2:1. Amerikai-uti p. Félidő 2:1. Bíró: Benedek (MAFC.).

A MAFC., a KTE., a BEAC., az URAK. és a KAOE. a Typ. javára a szövetségi díjmérkőzést lemondta.

Nemzetközi mérkőzés.

A nap kluját lett volna hivatva az az egyetlen nemzetközi mérkőzés hivatva alkotni, amely a millenáris pályán bajnokcsapatunk a FTC. és bécs egyik legrégebbi csapata I. Vienna között lefolyt. A bécsiek — Isten tudja, hogy miért — olyan botrányos, tartalékokkal telített csapattal jöttek le, hogy a zöld-fehéreknek nem sok megerőtetésükbe került négy gólt rugniok. A FTC. lusta és rest volt arra, hogy úgy magyarul elpüfölje osztrák szomszédainkat. Pedig hivatottan szolgálatot tett volna az egész magyar football-sportnak, ha legalább vagy hat gólt lőtt volna a bécsiek hátlójába. A Vienna tartalékokkal állt ki: igen keveset produkált. A FTC. berugott hamarosan 3 gólt és ezzel megunt a gól lövést és amolyan akadémikus játékok mutatott be, a szép számban megjelent közönségnek. Ez egy darabig örömmel szemlélte a magyar fiúk fölényét, amelylyel a bécsiekkel elbánnak, a végén azonban ismét megszomjazott s gólt követelt. Schlosser azonban nem erőltette meg magát, de egy gólt mégis rugott, négyre szaporítva a gólok számát. A FTC. 4:0-as eredménye azonban, amelylyel az I. Viennát legyőzte, semmi esetre sem hozható össze Ausztria és Magyarország között fennálló erőviszonnyal.

FTC.—Vienna (Millenáris.) FTC. óriási fölényvel játszik. A Vienna csak egyszer ad könnyű munkát Fritznak. Schlosser a

3-ik percben lőtt gólját az első félidőben még egy követi. Félidő 3:0. A FTC. könnyelműen dolgozik. A közönség biztatása végre Schlosser a 32-ik percben még egy gólt lő. I. Vienna: Turner—Eipl, Drexler—Wagner, Proschek, Kolisch—Dummál, Scheiding, Ambros, Höllerl, Ebrock. Bíró: Fehéry (Csepeli AC.).

o o o o Ifjúsági Labdarugás.

Végre sikerült lejátszani az ifjúsági bajnoki mérkőzések őszi fordulóját. A három lejátszott bajnoki mérkőzés nem hozott meglepetést. MIHK. a JSC.-t, Óbuda a BLIE. i. cs.-t, USC. az URAK. i. cs.-t győzte le. Szép eredményt ért el az ILSz. két kombinált csapata az UTE. két csapata ellen. A b) csapat továbbra is megtartotta veretlenségét és 1:0 eredménnyel legyőzte az UTE. II.-t. Az a) csapat pedig 0:1-re félidő alatt. E vereséghez sok szó fér még, mert a legnagyobb könnyelműség

egy bírótól, hogy a pálya közepén sétálva ítéljen meg gólnak egy lövést, melyet a kapus félméterrel a kapuvonal előtt vét. Ennek a következménye lett azután, hogy a bíró a közönség folytonos közbekiallításaira, meg az amugy is sötététni kezdő időre való tekintettel, a mérkőzést jóval előbb fújta le.

Ujpesti Torna Egylet I. — Ifjúsági Labdarugók Szövetsége kombinált a) csapata 1:0. Félidő 0:0. Népszéki pályá. HTE. is, ILSz. is tartalékokkal meggyengülve vette fel a küzdelmet. UTE.-nál Vanicsek, Szidon, Klein; ILSz.-nél Hegyi, Marzas, Sábán volt kitűnő. Az ILSz.-nek ez a csapata volt legjobban összehátolva az eddigi csapatok közül. A védelem és halvesor kitűnő volt. A csatársorban észrevehető volt, hogy a két szélső tartalék. Ha a csatársor Priboj, Horn és Bőjtivel és az esetleg délelőtt szépen szerepelt Szántóval megerősítve állt volna ki, úgy az ILSz. első győzelmét aratta volna. Első félidő változatos, inkább UTE. van fölényben. Második félidőben ILSz. csatársora is lendületbe jön s nem egyszer teremt veszélyes helyzeteket az UTE. kapu előtt. A második félidő 25-ik percében Marzas, az ILSz. kapusa, egy lövést fog mintegy félméternyire a kapu előtt, ezt a pálya közepén zsebre rakott kézzel sétáló bíró a közönség legnagyobb meglepetésére gólnak ítéli. Ezután a bíró a mérkőzést lefújta a hangos közönség és a sötététni kezdő idő miatt. Klug Frigyes (MAFC.) bíró ez alkalommal nagyon lassált.

Az a) csapat összeállítása a következő volt: Marzas (Megyer.) — Hegyi (TTC. i. cs.), Sábán (FTC. i. cs.) — Kofler (USC.), Török (Megyer), Friedmann (TTC. i. cs.) — Rosenberg (Abstinsens), Pápai (FTC. i. cs.), Kovács (UTK.), Weisz (Abstinsens), Wotopivec (Megyer.)

Ifjúsági Labdarugók Szövetsége kombinált b) csapata — Ujpesti Torna Egylet II. 1:0. Félidő 1:0. Változatos játék. Első félidőben ILSz. a jobbik s Szántó révén szép gólt ér el. UTE. pedig egy tizenegyest nem tud érvényesíteni. Második félidő vége pedig egy tizenegyest nem tud érvényesíteni. Második félidő vé felé UTE. jön lendületbe, de a jól működő ILSz. védelem miatt az eredményt nem bírja kiegyenlíteni. ILSz. b) csapat: Fináli (Abstinsens). — Müller (Megyer), Kerekes (TTC. i. cs.) z Dorn (UTK.), Kunmer (TTC. i. cs.), Lajos (UTK.) — Káldor (TTC. i. cs.), Furlán (Megyer), Szántó (TTC. i. cs.), Barát (Abstinsens), Bauer (UTK.) Bíró: Sámuel Ferenc (FT. Kör.)

Ujpesti Sport Club — Ujpest—Rákospalotai Athletikai Club i. cs. 3:1. Félidő 2:1. Mező-utcai pályá. Barátságos mérkőzés, miután URAK. i. cs. feladta. USC. Priboj nélkül játszott. URAK. hét emberrel kezd, majd beáll még kettő és végig kilenc emberrel küzd. USC. éri el az első gólt URAK. tartalék kapusának hibájából, mit URAK. kiegyenlített gyenge lövés révén, melyet USC. kapusa rosszul véd. A félidő utolsó percében rugja USC. második gólját. Második félidő változatos. USC.-nak sikerül háromra szaporítani gólok számát, egy egyszerű szabadrugás pedig érintetlenül jut a hálóba. USC.-nél Mezei játéka volt tetszetős. Bíró: Friedmann Mór (TTC.)

Magyar Ifjak Haladás Köre — Józsefvárosi Sport Club 2:0. Félidő 0:0. Lágymányosi pályá. Szép mérkőzés, melyet a sötét-ség beállta miatt 16 perccel előbb fújta le a bíró. Az első félidőben JSC. szépen tartja magát, bár MIHK. támad többet. A második félidőben MIHK. két tizenegyest rug, melyből csak az utolsó bírja érvényesíteni. Kovács lövése eredményezi a második gólt. MIHK.-ben Gaál, Tóth; JSC.-ben Leiner, Seligmann tünt ki. Bíró: Heimann József (VAC.)

Óbudai Football Club — Budapesti Labdarugó Ifjak i. cs. 2:1. Félidő 2:1. Határ-utcai pályá. Heves, változatos játék. Óbuda három lövése kapufáról pattant vissza. Bíró: Szombathy Imre (Megyeri SC.)

Óbudai FC. II. — BLIE. II. 3:0. Bíró: Kreutz Fülöp (TTC.)

Osztrák eredmények.

A császárvárosban vasárnap egyetlen mérkőzés volt, mely a dornbachi pályán a Wiener SC. és a Cricketterek között folyt le és a WSC. váratlanul nagyarányu győzelmével végződött. A pálya egy a közepén lévő kis folt kivételével teljesen hóval volt takarva, ami a játékot nagyon befolyásolta. A WSC. tagadhatatlanul jobb volt ellenfelénél, az 5:0-ás eredményt mégsem fogadhatjuk el reálisnak, mert azt részben a Cricketternek kapusának vigyázatlansága, részben pedig az a körülmény okozta, hogy a eszűs pályán a Cricketter csapat nem tudott érvényesülni.

Tennis, auto, sport és
utcai cipő ujdonságok
Bencze és Társánál

Budapest, IV., Váci-utca 2. szám

Angol őszi ruhák

skót felöltők, átmeneti kabátok

== 33 frtért készülnek csakis ==

Fái Géza elsőrangú urisababótermelő

IV., Szervita-tér 5., I. em. Telefon 173—14.

Szövetelm eredetiségeért, kitűnő szahásért és jó munkáért garancia.

Különbön már a mérkőzés elején kitűnt a WSC. játéktípusának a pályaviszonyokhoz mérten szerencsésebb volta, mert míg a Crikettek hosszú labdákkal, gyors tempóban igyekeztek eredményt elérni, addig a WSC. rendkívül lassu, átgondolt passzjátékkal dolgozott.

Minket ezúttal első sorban Prága érdekelt, ahol a kitűnő formában lévő DFC. a Magyar Testgyakorlók Körét látta vendégül. A mérkőzés 0:0 arányban eldöntetlenül végződött, ami a DFC. sorozatos győzelmei után valóban kellemesen lepett meg bennünket. A mérkőzésen nagyszámu cseh közönség is volt jelen és sürű tapsokban részesítette a rég látott, kedvenc csapatot. Különösen Károly mesteri játéka kellett osztatlan tetszést, aki mellett Nagy Feri, Biró és Kertész I. munkája érdemes a megemlítésre.

Karlsbadban az ottani Sport-Club 2:0 arányu szenzációs győzelmet aratott a Teplitzi FC. fölött.

Részletes eredmények:

Wien.

WIENER SC.—CRIKETTER 5:0. Félidő 2:0. Biró: Wertheim dr.

Prága.

MAGYAR TK.—DEUTSCHER FC. 0:0. Biró: Mayer.

SLAVIA—SMICHOV 4:2.

SPARTA—OLYMPIA 1:0.

Karlsbad.

KARLSBADI SC.—Teplitzi FC. 2:0.

Hírek.

ANGOL HIREK. *Békekisérlet az AFA. és FA. Ltd. között.* A jában az amatőr és félprofesszionista football szövetség közötti viszony tisztázását lord Desborough vette a kezébe. Ennek kiindulása onnan ered, hogy az Angol Olimpiai Bizottságban, melynek tagjai kizárólag amatőr szövetségek, mozgalom indult meg, hogy az Amatőr FA-nak is helyet szorítsanak.

Ez a mozgalom a legnagyobb sikerrel járónak ígérkezik. Az FA. azonban ezt minden áron meg akarja akadályozni s azal fenyegetőzik, hogy ha az AFA.-t felveszik az Olympiai Bizottságba, akkor ő kilép. Lord Deshoroug szeretné rendezni a két szövetség közötti viszonyt, s mint békeközvetítő lépett fel. Az esetleges feltételekről még nincs semmi pontos adat. Általában azt gondolják, hogy az AFA., mint a FA. alszövetsége, megmaradna s megtartaná fenhatóságát az egyetemek, nyilvános (public) iskolák és Old-Boys klubok felett. Ez azonban csak kombinációk és tervek. A mai helyzet az, hogy az AFA. az utóbbi évek folyamán annyira megerősödött, hogy az AFA. köréből elhangzott hangok szerint nem hajlandó semmiféle kompromiszumba belemenni, amely nem biztosítja teljesen az amatőr football-sport védelmét. Tény az, hogy az amatőr-egyletek leg-erősebbjei több, mint 800-nyi számban majdnem 90 ezer játékosal az AFA. fenhatósága alatt tömörültek. Ha most tekintetbe vesszük, hogy az AFA. azelőtt 3 évvel alig 300 egylet és 20 ezer játékosal alakult, akkor azt a hatalmas fejlődést véve alapul, egész jogos az AFA. feltevése, hogy az FA. Ltd. minden erőlködése ellenére is maga mellé vonhatja az összes amatőr egyleteket s lassankint kizárólagos irányítója lesz az amatőr football sportnak.

Angliában a prof. részvényesek körében nagy felháborodást kelt a kinestár által a sportpályák megadóztatása tárgyában a parlament elé terjesztett javaslat. E javaslathoz az impulzust a professzionista részvénytársaságok által birt pályák rengetek jövedelme adta meg. Aki tudja, hogy egy nagyobb football-pályán évente a pénztári forgalom meghaladja a félmillió koronát, az természetesnek fogja találni, hogy ha a kinestár egy kicsit ráfékszik erre, mert végeredményben is csak a gazdag részvényesek zsebéből szed ki egy pár garast. A kisebb pályákat ez kevésbé érinti. Különbön is az amatőrök által használt pályák legnagyobb részt a városon kívül van s az olyan pályák, amelyek nem távépítésre alkalmas helyen állanak, csak minimálisan, inkább az elv kedvéért adóztatnak meg. Az új adótörvény jóformán csakis a professzionista klubok, illetve részvényesek birtokában lévő pályákat terheli.

V. Woodward, a Tottenham volt kiváló centeresatárja, megunta a ligamérkőzések dicsőségét s visszavonult a tiszta amatőr football-sport kerébe. Több prof. egylet igyekszik támogatását megnyerni, de ez idő szerint még eredménytelenül.

Az angol—ír nemzetközi amatőr mérkőzés az angol állítólagos angol amatőrök majdnem nagy kudarcával végződött. Ez volt az első eset mióta egymás ellen játszanak, hogy az

angolok nem nagy gól arányu és fölényes győzelmet arattak. Az első félidőben az írek 3:2-re, sőt a mérkőzés vége felé is 4:3-ra vezettek, mikor sikerült az angoloknak kiegyenlíteni.

Mult szombaton lépett ki először a porondra a Corinthian FC. híres csapata és pedig Cambridge most igen erős csapata ellen. A Corinthianok igen erős csapattal álltak ki s 3:2 arányban győztek. A Corinthian FC. a következő összeállításban szerepelt: Kapus Rowlandson—Page, May—Ashton, Barnsdale és Milton—Mugliston, Mc Iver, Brisley, Birks és Ward.

A CSEPELI ATHLETIKAI CLUB, melynek megalakulása annak idején állandó szóbeszéd tárgyát képezte sportkörökben, mégis csak működni fog. Játékosainak javarésze június 15-én a MLSz. legújabb tanácsi határozata értelmében igazolható lesz s így mi sem gátolja a csapatot abban, hogy működését a nyár folyamán megkezdhesse. A pestvidéki bajnokságon kívül beneveznek az összes vándordijakra, azonfelül nemzetközi mérkőzéseket is fognak játszani. Itt adjuk a csapat leendő összeállítását, zárójelbe téve a játékosok előbbi egyletét. *Rappai (UTE.)—Janacsarek, Kutschera (FTC.)—Szury (ILSz.), Károly (MTK.), Csonka (Törekvés)—Goldstein (UTE.), Osváld (ILSz.), Kézsmárky (BTC.), Horn (ILSz.), Cseh (BAK.).* Szó van még arról, hogy a hátvédsort Fehéry, aki most igen jó formában van és Knercer (csepeli benszüllött) fogják alkotni, mely esetben Janacsarek és Kutschera előre rukkolnak a csatársorba. A csapat mindenképen igen jó klasszist képvisel s alkalmsorban tartjuk arra, hogy kitűzött céljának, — a löszergyár munkásai között a football sportot megkedveltetni — megfeleljen.

JÖVŐ VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEK. December 5-ikén lesz az őszi bajnoki forduló utolsó napja, amikor is a következő bajnoki mérkőzések fognak végbe menni:

I. oszt. bajnokság: MTK.—UTE., MAC.—TTC., FTC.—NSC.

II. oszt. bajnokság: MAFC.—Postás, 33 FC.—III. ker. TVE., BEAC.—FSC.

III. oszt. bajnokság: Föv. TK.—Guttenberg, Egyetértés—ETC., Vasutas—BLIE.

HIVATALOS RÉSZ.

I fjsági Labdarugók Szövetsége Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egyletek tagjait nem fizetnek. Szövetségi értesítő a "Nemzeti Sport". Helyiség az "Ország Világ" kávéház különterme.

(VI. Andrássy-út 61.) Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon 8—10-ig. Írásbeli megkeresések a titkárnak, bírói jelentések a titkár, pénzüldemények a főpenztáros címére küldendők. *Tiszteletbeli elnök:* betöltetlen; *elnök:* Vámos Soma; *alnelnök:* Schneider Béla, Tibor Lajos; *főtítkár:* Horváth János (VI. Lovag; utca 13. II. em. 14); *titkár:* Friedmann Mór (VI. Király-u. 24., II. 12.); *főpenztáros:* Sámuel Ferenc (VI. Frangepán-utca 8., gyáriroda.) *penztáros:* Nánási Gábor; *ellenőr:* Taffel Miksa; *jegygyűs:* Farkas István; *jegyzők:* Fenyő Adolf és Váradai Lajos; *háznagy:* Koch Lajos; *számvizsgálók:* Csonka Dezső, Rossmann Ferenc, Schlesinger Ignác; *szöv. kapitány:* Taffel Miksa *Főherceg Sándor-utca 21); szöv. képviselő:* Horváth János; *intéző-bizottságielnök:* Schneider Béla; a *bírói szakiskola elnöke* Vámos Soma.

Az 1909/10. évi bajnokság tavaszi forduló terminusait f. évi december 6-án hétfő este sorsoltatnak ki.

F. évi december 11-én tanácsülés.

Friedmann Mór, titkár.

Nemzeti Vivó Club.

IV. Koronaherceg-u. 3., II. em. Telefon 9—96. *Elnök:* dr. Domony Mór *Ügyvezető elnök:* dr. Hajdu Marcel. *Alnölk:* dr. Hédrváry Lehel. *Igazgatóság:* báró Kornied Pál, dr. Nag Sándor, Werker Lajos. *Titkár:* dr. Stéger Hugó György. *Jegyző:* dr. Gál Andor. *Penztáros:* Nyiri Aladár. *Ellenőr:* Zoltán Zsigmond. *Kapitányok:* Stiller Mihály és Grünwald Béla. *Háznagy:* Stranz Pál. *Ügyész:* dr. Toffler Arthur.

MEGHÍVÓ

a Nemzeti Vivó Club 1909 december hó 11-én esti 7 órakor saját helyiségében tartandó évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat.

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés a lefolyt év számadásairól és a club vagyonáról.
4. Számvizsgálók jelentése.
5. A felmentvény megadása.
6. Az elnökség, tisztikar és a választmány megválasztása.
7. A jövő évi költségvetés megállapítása.
8. A jövő évi költségvetés megállapítása.
9. Indítványok, a mennyiben a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal a titkárnál írásban bejelentettek.
10. Budapest, 1909 november 25.
- Dr. Domony Mór s. k. elnök, Dr. Stéger Hugó György s. k. titkár, Dr. Hajdu arcel s. k. ügy. elnök.

Magyar Athletikai Szövetség, Budapest, IV., Központi város-ház.

Elnök: Bárczy István dr. **Alnökök:** Gerenday György dr. Klupathy Jenő dr. **Tikár:** Stankovits Szilárd (IV., Központi város-ház.) **Pénztárnok:** Hajdu Marcell dr. (VIII., Népszin' 42-u. 47.) **Ellenőr:** Hódy Lajos dr. **Jegyző:** Barlay Oszkár **Athletikai szakosztály elnöke:** Stankovics Szilárd. előadója: Lindner Erő, (IX. Ferenc-körút 39.) **Vívó szakosztály elnöke:** Nagy Béla dr. (VIII., Ber. ocis-u. 16.) előadója: Palotai Kovács Károly (IV., Ferenc József rakpart 1.) — **Súlyemelő- és birkózó szakosztály elnöke:** Tath Péter dr. (IV., Vámház-körút 14.) előadója: Csanádi Mór (X., Kőbányai-ut 30).

A Magyar Athletikai Szövetség vívószakosztálya f. é. november hó 26-án tartott ülésében a következő határozatokat hozta:

1. A szakosztály figyelmezteti az egyesületeket, hogy azon tagjaiknak versenyzési jogát, kik az 1909. évi bajnoki vívóverseny nevezési díját legkésőbb december hó 15-ig meg nem fizetik, fel fogja függeszteni.

2. A szakosztály gondoskodni kíván a külföldi, nevezetesen a francia, német és olasz sportsajtó állandó informálásáról. A cikkeket a szakosztály tagjai szolgáltatják. A szakszerű fordításokra, valamint a nagyobb külföldi vívólapok előfizetésére a szakosztály 300 koronát előirányoz, melynek kiutalását a szövetségi tanáستól kéri.

3. Szükségessé válván a vívóversenyszabályoknak, de főleg a tustelbíráásra vonatkozó pontoknak átrevidekítése, a kardvívást illető vitás kérdések előkészítésére **Werkner Lajos**, a törvívást, illetőleg pedig **Hoffmann Géza** szakosztályi tagok kérések fel azzal, hogy az eredményről a következő szakosztályi üléseken referáljanak.

4. A szakosztály felhívja a versenyrendező egyesületeket, hogy ebbeli szándékukat f. é. december hó 31-ig jelentsek be a szakosztályi előadónál (Palotai Kovács Károly IV., Ferenc József-rakpart 1.), hogy az esetleges terminusszerűtlenségek idejében elismíthatók legyenek.

Az ülésen jelen voltak dr. Nagy Béla sz. o. elnök elnökléte alatt: Palotai-Kovács Károly előadó, dr. Földváry György, Hoffmann Géza, Krenesey Géza, Sötér Gyula, dr. Tedesco Lajos, Werkner Lajos és Zulawsky Béla. Távolmaradásukat kimentették: Lehner Arthur és dr. Stéger György Hugó.

Palotai-Kovács Károly,
előadó.

A MASZ. SÜLYEMELŐ ÉS BIRKOZÓ SZAKOSZTÁLYA f. hó 26-án ülést tartott és a következő határozatokat hozta:

1. A szakosztály elhatározza, hogy az 1909. évi súlyemelő bajnokságot maga rendezi december hó 19-én.

2. Csanádi előadó bejelenti a Fiumében a Nardi ügyben felvett jegyzőkönyvek tartalmát és hosszabb vita után, meglegeve az enyhítő körülményeket, kivételesen hozzájárul ahhoz, hogy a jegyzőkönyvek pártolva terjesztessenek fel a szövetség tanácsához.

3. A Frisch-ügy befejezhető még nem volt, mivel több tanu nem jelent még meg kihallgatásra. Ezen ügyből kifolyólag a szakosztály Brunner (Babocsei) versenyindulási jogát mindaddig felfüggeszti, míg az ellene felmerült vádak tisztázva nem lesznek.

4. A szakosztály végleg megbizva a Posta és Távrda Tisztviselők Sport-Egyesületét Európa bajnokságának megrendezésével, miután a külföldi társszövetségektől kedvező válaszok érkeztek.

Csanádi Mór, előadó.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körút 41.) **Társelnök:** Füzesséry Zoltán dr. (VI., Szere. osen-u. 56.) **Alnökök:** Dr. Bognár Elek (VII., Stefánia-út 7.) Friedrich Nándor, (VIII., Baján Gyula, Balogh Hugó, Oprée Rezső, Zoltány Kálmán. **A bírák bizottsága:** Füzesséry Árpád dr. elnök (VI., Izabella-u. 96. sz.) Herzog Ede előadó (VI., Csengery-u. 62/b.) Horváth Ferenc, Minder Frigyes, Vámos Soma. **Fegyelmű bizottság:** Bognár Elek dr. elnök, Csányi József, Olgyay István dr., Stobbe Kálmán, Vida Henrik. **Központi vidéki bizottság:** Friedrich Nándor elnök, Bubic József, Ferber Jenő dr. Ifj. Földessy János előadó (VI., Gyár-u. 1. sz.) Mamusch József dr. **Hivatalos helyiség, VIII., Rákóczy-út 9. sz., I. em. Hivatalos órák naponta 1/27—1/29 óráig.**

Kivonat az igazgatótanács 1909 november hó 26-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Az összes szabályok gyűjteményét tartalmazó évkönyv a főtikár által készített formájában kiadatik Oprée Rezső, Baján

Gyula és a főtikárból álló 3 tagú bizottságnak azzal, hogy ezen bizottság a szabályok egyeztetését sürgősen ejtse meg, a hozott döntvényeket a szabályokhoz illesse be s az általa eszközölt revízió után haladéktalanul intézkedjék az évkönyv kiadása iránt.

Az 1909. november 7-én tartott magyar-osztrák mérkőzésből kifolyólag a tanács egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet mond a magyar reprezentatív csapatban szereplő játékosok egyesületeinek, a mérkőzést vezető Paul Neumann (Berlin) játékbíróknak; továbbá a mérkőzés megrendezésének munkájában tanúsított határozatos és nagyértékű támogatásért a napi és a sportsajtónak.

Az igazolási rendszabályok 10. §-ához a tanács a következők határozatot hozza:

„Az általános rendszabályok 10. §-ának d) pontja szerint minden év december 15-ig történetű bejelentés alapján az ugyanazon §. e) pontjában körülírt jellegű egyesület részére is 6 hónap múlva (a következő év június 15-én) igazolható azon játékos, aki az átigazolás teljesítésének időpontját megelőzőleg már legalább 1 (egy) éve van alkalmazva az illető cégnél, gyárnál, közhivatalnál, vagy más hasonló fogalom alá eső intézménynél.“

A központi vidéki bizottságban megüresedett tagságra dr. László Simon (a győri Egyetértés budapesti képviselője) választatot hozza.

A Nemzeti Sport Club felebbezése folytán az 1909. október 4-én hozott vonatkozó fegyelmi bizottsági határozat megváltoztatásával, a tanács a Kőbányai SC-nak Burián Géza átlépése miatt emelt panaszát elutasítja s Gerő Ferencet az általános rendszabályok 13. §-ába ütköző csábítás vétsége és annak jogkövetkezményei alól fölmenti.

Kivonat a központi vidéki bizottság 1909 november 26-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A Sátoraljaújhegyi Athletikai Club panasza alapján megállapítja a bizottság, hogy a Kassai Munkás TE. a Miskolci Sport-Egyesülettel szemben a kapott 20 koronán felül kára fejében többet nincs jogosítva felvenni, illetve a KMTE-t 47 K 50 fillérrny többlet követelésével elutasítja. A KMTE. levelének hangja felett, annak privát jellege folytán, nem ítelkezhetik.

A Sátoraljaújhegyi AC-nak a KMTE. mérkőzés bajnoki jellege ellen emelt óvása ügyében Klebersberg Géza, Barna Dezső és Bartay Oszkár meghallgatása után fog határozni a bizottság.

A PTFC. — PULE. mérkőzés (november 7.) bírói jelentéséből megállapítván, hogy Bors és Lasitz játékosok a PTFC.-ban igazolatlanul szerepeltek, a bizottság a mérkőzés eredményét (2:2) megsemmisíti, két pontot a PTFC. összeredményéből levon és a mérkőzés urajazását rendeli el, amelyen azonban mindkét egyet csapatában csak azon játékosok szerepelhetnek, akik november 7-ig részükre igazoltattak.

A Soproni F. és AC. azon kérelmét, hogy a Székesfehérvári Torna Clubnak a részvétel a soproni vándordíjban megengedtesse, a bizottság teljesíthetőnek tartja azon esetben, ha a SAFC. ehhez a nevező egyletek beleegyezését is megszerzi. Más kerülhetnek hozzácsatolását csak a jövő évre kérelmezheti az egyesület, mivel erre az évre a nevezések már lezárattak.

A Soproni AFC. levelét, amelyben a PULE. ügyben tanuit jelenti be, a bírák bizottságához teszi át a bizottság.

Igazoltatt a Győri Egyetértés — SVFC. 19:1. mérkőzés. Felvételre ajánlja a bizottság a tanácsnak a Soproni Venus Football Clubot.

A Győri Egyetértés Tornaosztálya kérelmére a bizottság a bajnoki érme kiosztására ifj. Földessy János előadót és Bubic József bizottsági tagot küldi ki.

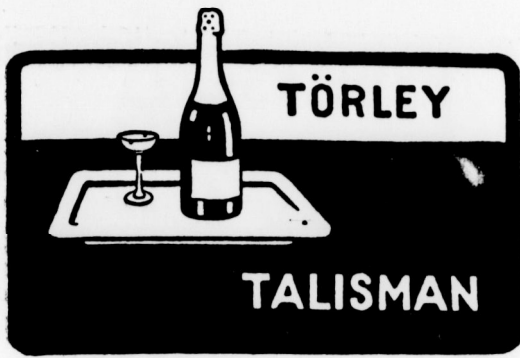
Kivonat a bírák bizottságának 1909 nov. 27-iki ülésének jegyzőkönyvéből.

A bizottság felhívja mindazokat az ILSz. által képzett bírókat, akik a MLSz. előtt még vizsgát nem tettek, hogy minél előbb jelentkezzenek a bizottság előtt vizsgájuk megejtése végett.

Vida Henrik (MTK.), Kazár Emil (MAC.), Farkas István (URAK.), Neumann Ernő (Egyetértés) I. fokon képesítettnek, míg Kreutz Fülöp ILSz. mérkőzések vezetésére képesítettnek. A bizottság kimondja, hogy: az I. fokú bírók visszavonásig szövetségi díj-mérkőzéseket is vezethetnek.

Hajós József (FTC.) szöv. bíró bíráskodási joga mindaddig felfüggesztik, míg e bizottság előtt meg nem jelenik.

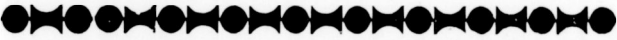
Igazoltattak 3139-től — 3153-ig: MAC. részére: Kerégyártó Miklós, Geidl Lajos, Martiny Rezső, Péczei Károly, Ludvig Dénes, Oláh István, Dömötör Sándor, Baráth Zoltán; KAOE. részére: Kendur Gábor (Terézv. TC.-ből); Terézv. TC. részére: Szász (Schen) Sándor (NSC.-ből); Föv. T. Kör részére: Anton László (Litografia FC.-ből); Csepeli AC. részére: Sury Kálmán (ILSz.-ből); Törekvés Sp. E. részére: Böthy János (ILSz.-ből); URAK. részére: Schneider Lajos (Kolosvári Vasutas SC.-ből). Tudomásul vétetett Kovács Elemérnek az Egyetértés SC.-ből NSC. részére; Reichmann Istvánnak a KAOE.-ből Litographia FC. részére és Hautzinger Károlynak az Egyetértés SC.-ből Litographia FC. részére bejelentett átigazolási kérelme.

Minden kávéházban
kérjük a
**NEMZETI
SPORT-OT.**

Misura Mihály kocsis és automobil,
carrosserie gyára
Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca)
Küntette Budapest 1896. Páris 1900, Pécs 1907
V. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-
éremmel küntette.

Legizlésebb uri divat-cikkek
beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Leg-
jobb minőségű és kitűnő szabású férfi-fehérműek, gallér és
kézeldök, nyakkendők, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-
tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszó-
öltönyök és nadrágok. Sweater, harisnyák és lábtyúk nagy
választékban.
Kunz József és Társa
Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sark.

**EGYELEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK**

**A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI**

**VIVÓKARDJAINKAT
ÉS KITŰNŐ KÉSZÍTMÉNYŰ
VIVÓFELSZERELÉSEINKET**

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.-,
5.50, 6.-, 7.50 és 8.-, pengék K 2.- és 2.20. Franci és olasz
vívókardok darabja K 4.50 és 7.-, pengék K 1.50 és 1.60.
Vívókardfejedek drbja K 8.-, 10.60, 11.-, 12.-, 12.50 és
15.-, Vívó arc- és fejedek drbja K 4.50 és 7.50. Vívó-
kard-keztük drbja K 4.50 és 5.-. **Parbakardok,
kardmellvédők, vivókabátok stb.**
stb. Továbbá váasztekos nagy raktárt
tartunk: Fegyverek, főtények, vada-
szati és halászati felszerelésekben,
tornaszerek, football-, lawn-ten-
nis, korcsolyák-, szánkó- és
mindennemű sportáruhan.
Nagyobb vételnél ár-
kedvezmény! Keres-
kedőknek előny-
árak!

Alapítva **1871. évben.**

Zubek Bertalan és társa
sportcikkek áruháza
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRŰT 29. SZ.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

**MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI
POGNON**

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN, WIEN I
Magyarországon: Bárdi J. r.-t. Budapest.

szeptemberben elért
eredmények:
Osztdéni serleg ver-
senyben: első.
Semmeringi verse-
nyen: 7 első díj.
Grand Prix de Bres-
cia: első.
Startdíj Brescia:
első.

Téli fürdőkúra. — A Budai Szt.-Lukácsfürdő

Nagy-szállodájában és Thermal-szállodájában
lakás teljes ellátással naponként 10 koronától
feljebb. Minden szobától fűtött folyosók vezet-
nek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-meleg
kénes források, iszaborgatások. Prospektust
küld a

Szt.-Lukácsfürdő Részvénytársaság
Budapest, Budán.

Kristály-forrásásványvíz élvágyat javít gyomorrontást megakadályoz.

**MEGJELENT
a Magyar Football Évkönyv!**

Sportillusztrációkkal és karrikaturákkal.
Szerkesztette **Dr. Földessy János.**
Tartalmazza a módosított játékszabályokat, a múlt év szemlé-
jét, a jövő év összes határnapjait előjegyzési táblákkal, John
F. I. Sharp és Herzog Ede szakcikkeit, statisztikákat és álta-
lános tudnivalókat.
Ára 1 korona.
Kapható Kertész Tódornál, Budapest, (IV., Szervita-tér).

**SIMON PÁL
PÁRIS SZÁLLODÁJA**
BUDAPEST, Váci-körűt 25. sz.
Jóhirnevű szálloda 100 szobával. Sport-
egyletek leszállóhelye. A margitszigeti
sportteleptől 1/4 órányira. Direkt vilamos
összeköttetés az összes sporttelepekhez.

**Aviatika-kellékek
egyedüli és kizárólagos
beszerzési forrása.**

Anzani, Antoinette,
Gnome és Gyp-motorok.

Aluminium, magnesium-
öntvények.

Bambusz-vázak.

Chauvière-csavarok.

Vas Géza és Fia

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 6.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyeim :
Erbenzúder.
Telefon : 20.539

Képviselő : Rákosi Ernő Budapest, VI.,
Eötvös-utca 38. Wien, I., Stubenring 14.
Telefon 165—18.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete
AUTOMOBIL-FELSZERELÉSEK és KELLÉKEKBEN

„Erbengyújtó“ elektromágneses gyújtók
Antiderapant „Hauban“ „Pognon“ gyújtó,
egyedülárusító Ausztria Magyarországra,
Árjegyzék [ingyen]

Schottola Ernő Budapest

VI., Váci-körút 13. (Andrássy-út sarok.)

Mindenféle sportcikk, utazási és fürdőzési kellékek legolcsóbb beszerzési forrása.

Előfizetési ár:

EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL „ 10 „
NEGYED „ 5 „

Előfizetések és pénzküldemények közzétételére címzendők: Nemzeti Sport kiadó-pályalat Budapest. — Postatakarékpénztár 20438.

Megjelenik
minden szombaton.

Ravaud M.

Főszerkesztő:
Dr. POLONYI DEZSŐ.
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR.
Az Automobilt szerkeszti:
LINDNER ERNŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:
IV. KECSKEMÉTI-U. 5., II. 2.
Hivatalos órák este 7—8-ig

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHAZY-UTCA 6.
alá címzendő.

Téli sport-cikkek.

Téli sportöltözékek, fejre huzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban.

Kertész Tódor sport-üzletében Budapest, IV. ker., Kristóf-tér.

Teljes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

6 hengeres 15—30 HP Delaunay-Belleville automobilonok.

Ára: 13500 frank.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken és a vasuti állomásokon 44 fillér).

AJAX automobilgyár részvénytársaság ZÜRICH.

1909-es modelljei:

14/16 lóerős 4 heng. 20/24 lóerős 4 heng. 24/32 lóerős 4 heng.
20/24 lóerős 6 heng. 40/50 lóerős 6 heng.

Zajtalan, mint egy villamos automobil!

Legegyszerűbb, mindig biztosan indító készülék. Legújabb Bosch-féle mágnesgyertya-gyújtás. Legegyszerűbb és legmegbízhatóbb mótör. Hivatásos műszerész felesleges. Mindenki önmagának vehet a saját műszerésze. — Legcsekélyebb benzinfogyasztás. Gillet-Lehmann-szabályozó, vagy bármily takarékosági készülék külön alkalmazása felesleges.

Vezérképviselőt:

J. MEDAK Wien, I., Stubenring 2.

Telefon int. 19921.

Grand Prix Parisi világkiállítás 1900.

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Mosóvíz lovaknak.

Ára: egy üveg 2 K. 80 f.

Az udvari istállóban és a nagyobb katonai és polgári istállóban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésére és erőtújításra, az inak merevségénél stb.; képesíti a lovat a legnagyobb munkabírása a trainingben.

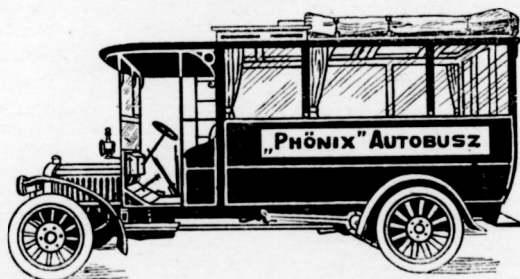

Főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest,
Király-utca 12. szám, Andrásy-út 28. szám.
(Figyeljünk a védjegyre.)
Képezárjegyzéket ingyen és bérmentve.

A magyar gyáripár diadala!

Hatóságok, szállótulajdonosok, fürdőtelepek, vállalkozók stb. figyelmébe ajánlja — a hazai utviszonyoknak megfelelő — kitűnően bevált elsőrangú

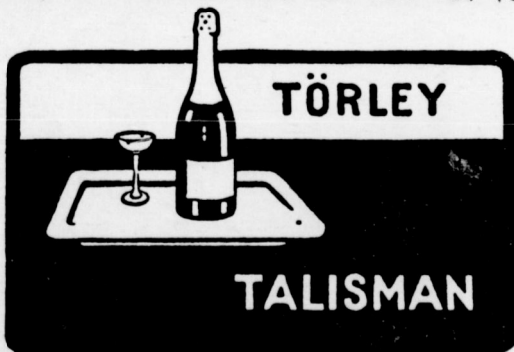
Autobusz

— gyártmányait —
a „Phönix” Automobil-Művek

Budapest, V., Váci-út 141.

Automobil-omnibuszjáratok létesítése iránt komolyan érdeklődőknek készséggel szolgálunk képes árjegyzékkel és kimerítő utbaigazítással.

Kedvező szállítási feltételek.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Aviaticai Bizottság“ hivatalos lapja.

A „NEMZETI SPORT“-tal egyetemben megjelenő szaklap

Hirdetési képviselőtünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAMÉ UNIVERSELLE, PARIS.“ 12. Boulevard de Strassbourg 12.

Megjelenik
minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 5., II. 2.

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 20 korona
Fél " ..... 10 "
Negyed évre ..... 5 "

Kísérleti kátrányozások.

A kátrányozás, mint portalanító és útjavító eljárás már el van ismerve mindenfelől. Elismerte ezt a múlt évben tartott útkongresszus és elismerték mindazon útfenntartó hatóságok, akik a kátrányozás valamely nemével kísérletet tettek. Természetesen igen különbözőek az eredmények, nemcsak a használt anyag, hanem a használati módok szerint is. Általában a kátrányozás jogosultsága akkor kezdődik, ha az úttest élettartama általa annyival meghosszabbíttatik, hogy a javítási költségeken eszközölt megtakarítás jórészt fedezi a kátrányozás tetemes költségeit. Az így fennmaradó csekély költségűtöbblettel igen olcsón jutottunk egy sokkal jobb és portalanítóhoz. Sajnos, igen sok kátrányozási rendszer van, amely e feltételnek nem felel meg, mert aránylagos drágasága mellett csak aránylag rövid ideig biztosítja az út jobb tulajdonságait.

E téren mindenesetre csak kiterjedt próbák adhatnak végleges, kimerítő felvilágosítást. Fővárosunk volt Magyarországon az első hatóság, amely az utak portalanítására nyersolajpermetezést használt, de úgy értesülünk, hogy az olaj túlságos híg volta miatt az eredmény nem volt teljesen kielégítő. Berlin városában nemcsak egy porgatólyal tettek kísérleteket, hanem többféle fajtával és ezekkel rendkívül különböző eredményeket kaptak. Sajnos, e kísérletek, amelyek nem voltak talán elég kiterjedtek és különböző forgalmu utakon tételtek, nem nyújtottak kellő felvilágosítást arra nézve, hogy mely okokra vezethető vissza az eredmények különfélesége.

Igen valószínű, hogy az égalji és talajviszonyok, továbbá időbeli és helybeli tényezők, mint szárazság,

nedvesség, napsütés, árnyék, hőmérséklet, évszak stb. döntő tényezőkként szerepelhetnek. Az alkalmazott anyag, kátrány, nyerskátrány, kátrányolaj vagy destillált kátrány minősége, annak előkészítése és alkalmazási módja szintén rendkívüli módon befolyásolhatják az eredményt.

Amint látjuk, oly sok tényező bír befolyással a kátrányozás sikeres vagy sikertelen voltára, hogy annak használhatóságáról vagy használhatatlanságáról csekély számú és nem az összes körülmények figyelembevételével eszközölt alkalmazás nem adhat felvilágosítást. Ezen megfontolásból kiindulva, a Mitteleuropäischer Motorwagen-Verein ősz elején négy német céggel végeztetett kátrányozást a Berlin közelében fekvő és ugyszólván teljesen egyenlő feltételek között levő útszakaszon. A kísérleteket a város és az állam egy erkölcsileg, mint anyagilag hathatósan támogatta, úgy hogy a vállalkozók, bár mindenesetre az ő érdekük is megköveteli e próbákat, bizonyos kártalanításban is részesülhettek. Az összes bekátrányozott út hossza, mintegy 6¼ kilométer, a bekátrányozott terület pedig 22,000 m². A kátrányozás állapotát minden két héten megvizsgálják, a munkálatok folyama alatt pedig állandó felügyelet alatt állt. Helyemű szigorúan ellenőrzött kísérletek rendkívül értékes felvilágosítást adhatnak, miért is ajánlatos volna, ha fővárosunk is többféle nevezetesen, nehezebben folyós kátránnyal végeztetni úttesteket különösen, miután nálunk az égalji viszonyok határozottan kedvezőbbek. A berlini kísérletek eredményeiről a Motorwagen-Verein tavasszal fog beszámolni.

**A legtartósabb, ennél fogva legolcsóbb abroncs a
Pneu-Semperit-Miskolczy.
Semperit-Gummiművek.**

Vezérképviselet és raktár: Salzberger Samu Budapest, VI., Andrásy-ut 20.

Hírek.

A Z ELISMERT AUTOMOBIL-CLUBOK KONFERENCIÁJÁN, mely f. hó 7-én tartott meg Párizsban, a Magyar Automobil-Clubot **Zichy Béla** Rezső gróf alelnök és **Edelsheim-Gyulai Lipót** báró, igazgatósági tag képviselték.

KATONAI AUTOMOBIL-GYAKORLAT. Ily cím alatt f. évi 47. számunkban közölt hírünk kiegészítéseként közölhetjük, hogy a német, magyar és osztrák önkéntes gépkocsi-testületek jövő évre tervezett nagyszabású hadgyakorlata ügyében még e hónapban Boroszlóban értekezlet fog tartatni, amelyen a három állam katonai hatóságai is képviseltetik magukat. Az értekezlet egyik főtárgya **Krisztinkovics Béla** igazgató indítványa lesz, amely egy kormányozható léghajó üldözési verseny beiktatását célozza. Az érdekes indítvány elfogadása az eddigiek szerint több mint valószínű.

angol közlekedésnek rohamos közeledése a motorközlekedés egyeduralmához félreismerhetlen. A rendelkezésünkre álló számok a következők: Angliában volt 1909. évi szeptember hó 30-án 84.840 magánautomobil, 15.181 üzleti automobil és 8752 bérautomobil, összesen tehát **108.773 automobil**.

Ezzel szemben Franciaországban jelenleg 44.769 automobil közlekedik. A múlt évben volt Angliában 89.366 automobil s ezek közül 71.405 magánautomobil, 12.104 üzleti automobil és 5880 bérautomobil; az egy évi szaporulat ezek szerint 29.407 kocsi. Franciaországban volt 1908-ban 37.580 automobil, a szaporulat tehát csak 7189, az angol szaporulat negyedrésze. Ha még hozzávesszük, hogy az angol motocyclisták száma 65.000-ról 75.000-re szaporodott, egy fogalmat alkothatunk magunknak az angol motorforgalomról.

London egymaga 33.000 automobiljával és 10.000

Párisi automobil cabok.

GRAND-PRIX ELMARAD. Az Automobile-Club de France sportbizottságának azon kikötése, hogy csak 40 nevező esetére rendezi meg a Grand-Prix-t, lehetetlenné tette ezen nagyszabású automobilistikai esemény megtartását. November hó 30-ig a már régebben jelentkezett Rolland Pillain, Benz, De Dion és Hispano Suiza cégeken kívül, amelyek 12 nevezést képviseltek, senki sem jelentkezett s így a Grand-Prix elmarad. Az Automobile-Club de Belge ezen sikertelenség dacára, szeretné a Grand-Prix-t az ardenni körpályán megrendezni, de talán megelőzi őt egy francia Konzorcium, amely az érdekelt városok bevonásával, valamely francia körpályán rendezné azt meg.

HOL VAN A LEGTÖBB AUTOMOBIL? Párizsnak, mint legtöbb automobilal bíró városnak nimbusza már régen szétfoszlott, a rekordot e téren London tartja, amiért a franciák nem is nagyon haragudnak, mert hiszen az angol automobil-szükséglet nagy része Franciaországban fedeztetik. Egész Angliát szembeállítva Franciaországgal, még szembetűnőbb lesz az angolok fölénye olyannyira, hogy az an-

motorkerékpárjával sok országot halad túl e tekintetben.

AUTOMOBIL CABOK képezik Páris legfrissebb szenzációját. A cab, amely főként Angliában igen divatos, kétségkívül elegáns jármű s így a világ legelegánsabb városa természetesen nem nélkülözheti, sőt legújabb változatával, melyet képünk mutat, lefőzte angol lóval vont testvéreit. Az auto-cab egy kényelmes kupé, amelynek vezető-ülése hátul, fent van elhelyezve. Az elöl elhelyezett nehéz motor folytán ez az üléselrendezés nem befolyásolja a stabilitást. A cab elöl nyitva lévén, jó kilátást nyújt a bennülőknek s ezért bizonyára hamar népszerűvé válik majd Párizsban.

A Weiner és Grünbaum udvari szabó cég, automobilisták és soffőrjeik számára legújabb s Angliából hozott minték szerint igen praktikus felszereléseket készít.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voltürettet, városi kocsi, turakocsi, teherkocsi, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

BLERIOT a Paui repülőtéren ismételte Paulhan merész mutatványát, amennyiben 100 méter magasságban elállította a gyújtást és planeurként siklott baleset nélkül a földre. Ez az első eset, hogy az óvatos Bleriot ilyen merész mutatványra szánta rá magát.

PAULHAN ismét bejelentette a magassági díjért való versenyzését. Ugy látszik, Latham babérjai nem engedik nyugodni és még Amerikába távozása előtt akarja a rekordot megjavítani. Egyik mechanikusa egyébként legjobb gépét training közben összerőzte s így alighanem várunk kell még néhány napig, míg Paulhan fölszáll.

FRANCIA KATONAI AEROPLÁNOK. A francia hadügyminiszter egy, a léghajós osztálytól teljesen független katonai aviatikus-osztály felállítását határozta el. E csapat már január hó 10-én egy Wright-egy Farman- és egy Bleriot-aeroplán birtokában lesz, amelyekkel megkezdődnek a gyakorlatok.

EGY GYERMEKBALLON REKORDJA. Amint a Couquite de l'Air írja, egy belga uriember névjegygyel ellátott gyermekballont bocsátott a levegőbe s néhány hét múlva Romániából kapta azt vissza, azon megjegyzéssel, hogy a névjegy Bukarest mellett találtatott. A gyermekballon eszerint több mint 2000 kilométert repült s ezzel megverte a nagy ballonok távolsági rekordját.

ABÁRCZAY-féle REPÜLŐGÉP. *Bárczay* Gábor földbirtokos a mult héten mutatta be kisszámú meghívott vendég jelenlétében Felső-Dobsán, Abaujvármegyében, ernyőszerű orthopérjét.

A gép főrésze egy 93 m² felületű ernyő, amely acéltengelyen áll. A tengelyből acélbordák állanak ki sugárszerűen, amelyek között zongorahúr-rácson

26.000 kis szelep-lemez van elhelyezve, vékony vászonzóból. Minden egyes szelep pontosan nyílik és záródik az ernyő fel vagy lefelé irányuló mozdulatánál és a nyílás nagyságát megfelelő hosszúságu zsinegek szabályozzák.

Az acéltengely alján van egy ötszög alakú vázon a motor, a giroszkop és a fék. A gép elve az, hogy a motor működésbe hozza a giroszkopot és a felváltva fékezett és szabadon engedett szerkezet az ernyőt a gép felé rántja és ismét elereszti. Ezáltal szárnyverésszerű mozgás jön létre, amelynek felfelé irányuló mozdulatánál a 26.000 szeplemez a zsinegecskék által engedett határig kinyílik, a lecsapás pillanatában pedig mindannyi egyszerre záródva alkotja a 93 négyzetméteres emelő-felületet.

A kísérlet alkalmával a terheletlen gép az első szárnycsapásra fél méter magasságra emelkedett. A következő szárnycsapások eredményeként a gép kisebb ugrásokat végzett. A levegőben maradás, állítólag a tökéletlenül működő fék miatt, nem sikerült, amely a szárnycsapások hatályát csökkentette.

Nem volt alkalmunk a gépet látni, de azt hiszük, hogy nemcsak a fék, de talán a mindenesetre óriási szelepellenállások fejtettek ki oly ellenerőt, hogy a földre való visszatérésnek meg kellett történnie.

SANTOS-DUMONT Demoiselle-jét legújában egy négyhengeres, 50 lóerős Bayard-Clement-motorral szereltette fel. A 30 l. e. Darracq-motor miatt tudvalegőleg pörbe keveredett a Darracq-céggel s ez lehet elsősorban a csere oka. A Darracq-motor 25/30 lóerő volt, 55 kilogramm súly mellett, (hűtővel 65 kgr.), míg a mostani Bayard-Clement-motor csak 90 kilós. Santos új gépével, amelynek sebessége állítólag még nagyobb az előbbiénél, legutóbbi repülései alkalmával teljesen tönkretette gépét. Utolsó repülése után ugyanis attól való félelmében, hogy a földön is gyorsan tovaszaladó gépével nekiütközik egy közelben levő kerítésnek, Santos erősen lefékezte a kerekeket s ezáltal oly hirtelen állította meg a gépet, hogy annak szárnyai és csavarja a földhöz ütődve, összetörték. Santos teljesen sértetlen maradt és természetesen folytatja kísérleteit.

Santos-Dumont első repülési kísérleteinek emlékére, amelyek 1906. évi október hó 23-án és november hó 12-én folytak le Bagateille mellett s amelyek fordulópontot jelentenek a levegő meghódítása terén Európában, a párizsi községtanács emléket fog állítani. Az emlék nem más, mint Georges *Collin*-nak, a Michelin-díjért való pályázatban szintén kitüntetett

Repülőgép

kísérletezéshez egyik főkellék a **matematikai pontossággal készült légcsvár.** Ilyen légcsvarok többféle nagyságban egyedül

Weszely István

sportujdonságok üzletében kaphatók

== Budapest, IV. Váci-uteza 9. sz. ==

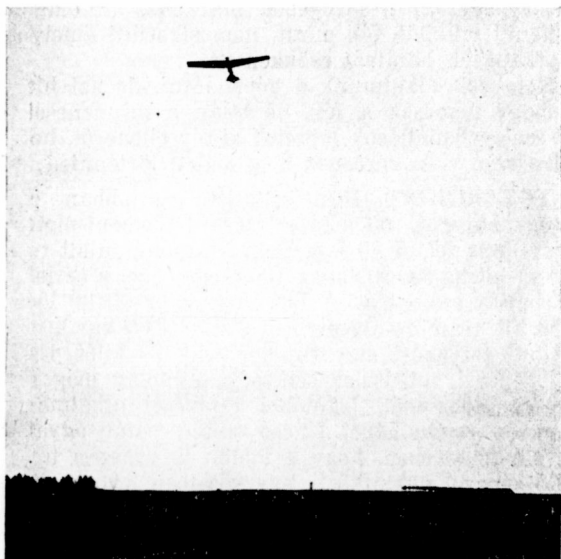
Alkatrészek repülőgép-modellek készítéséhez,
Skating-Ring—kerekes korcsolyák.

Daedalus szobra, amely a mythikus görög repülőt egy sziklán állva, kiterjesztett szárnyakkal, az indulás pillanatában ábrázolja. Érdekes megemlíteni, hogy e szobor eredetije a Magyar Athlétikai-Club tulajdonát képezi, amely azt Kertész Tódor cégtől kapta egy atletikai vándordíj kitűzésére.

A FRANCIA REPÜLŐTEREKEN a hideg időjárás dacára, élénk élet uralkodik. *Pauban* Bleriot iskolája működik. A mester, ugyiszintén Leblanc majd minden nap repülnek 10—15 kilométert s legutóbb egy kétszemélyes repülőgépet is sikerrel próbáltak ki. *Tissandier* és *Bruneau de Laboire* Wright-gépekkel kísérleteznek.

Chalonsban *Farman* folytatja repülési kísérleteit, új, kisméretű biplánjával, amely szerkezetében igen hasonlít a Curtiss-féle biplánhoz. E gép a cairói

tén hétfőn első repülési kísérletét. Quika csak néhány másodpercig maradt a levegőben, mert egy hirtelen szélroham a földhöz vágta gépét, amelynek első kerekei összetörték. Az aviatikusnak nem esett baja. Az átalakított Farman-biplán szintén repülésre készen áll, de egyelőre nem találkozik vállalkozó, aki repülne vele. Az osztrákok általában nem valami merész aviatikusok s teljesen hiányzik belőlük az a franciás vakmerőség, amely ma még elengedhetetlen kelléke egy jó aviatikusnak. *Sieben* kerekés Wright-gépe szintén teljesen készen van. *Hippichnek* elfogyott a pénze s így megakadt munkájában. *Kress* szorgalmasan építi repülőgépét, amelynek csavarjai már készen vannak. Ifj. *Zeppelin* gróf az Osztrák-Daimler társaságnál épített egy Krebs-rendszerű repülőgépet. *Hoffmann Raoul* megnyitotta az első osztrák repülőgéptechnikai irodát.

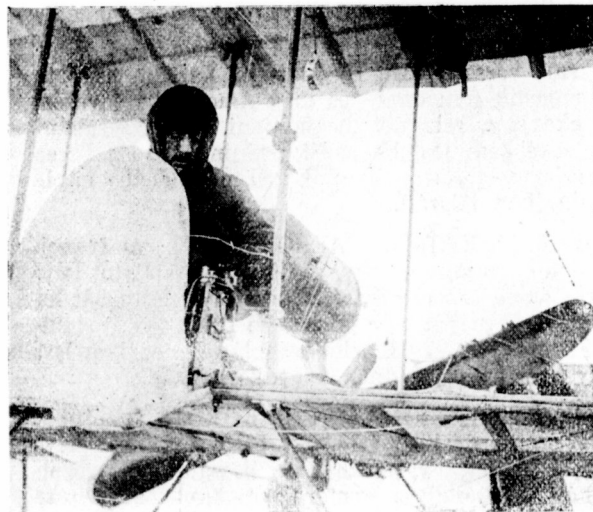

Latham megjavítja a magassági rekordot.

meeting számára épült. *Latham* ugyanitt tanítja tanítványait és naponta ötször-hatszor repül kettesben. Rekordját a múlt héten érte el *Latham*, amikor egy napon kilencszer szállt fel.

A párizsi Port d'Aviationban is szorgalmasan folyik a munka. Itt különösen a Wright-gépek dominálnak.

A USZTRIÁBAN csak úgy hemzseg a sok aviatikus, akik tulnyomórészt a bécsujhelyi repülőtéren ütötték fel sátrukat. *Eltrich* 60 lóerős Clerget-motorral ellátott monoplánjával, hosszas próbálkozások után, végre hétfőn körülbelül 250 métert repült, alig néhány méter magasságban. *Quika* kapitány, aki Párizsban tanult repülni, a tulajdonát képező Bleriot-monoplánnal a simmeringeni mezőn tette meg szín-

Latham téli dressben.

LATHAM VADÁSZKIRÁNDULÁSA. Polignac márkí a múlt héten vadászkirándulásra hívta nem törődünk, az annyit jelent, hogy magunk akarjuk meg *Lathamot*, a Rheims mellett fekvő berrui birtokára. E meghívásnak *Latham* igen eredeti módon felelt meg, amennyiben aeroplánjára ülvé, a 20 kilométeres szél dacára, egy félóra alatt elrepült a meglepett vadásztársasághoz. *Latham*, ki puskáját is magával hozta, igen jó vadásznak bizonyult, mert rövid idő alatt négy fácánt küldött a másvilágra. A visszautazás Mourmelonba ugyanily módon történt, csak az utazási idő rövidült meg 5 perccel, mivel a szél addigra elállt.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR KATONAI LÉGHAJÓ több sikertelen próba után, amelyeket azonban agyonhallgattak, vasárnap végre elindult Fischamendből és Bécs felé vette útját. A jó bécsieket rendkívül

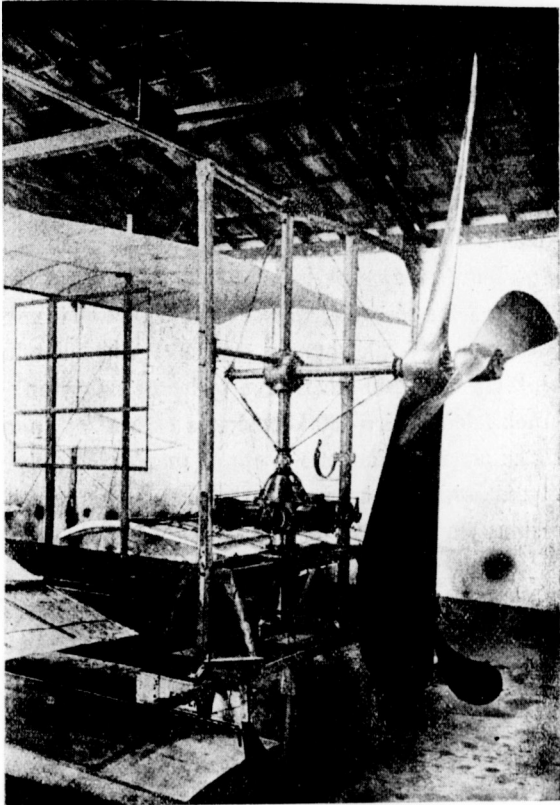
Versenydíjaknak
alkalmas arany-ezüst áruk és órák legutányo-
sabbban beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszer- és
órák üzletében

Budapest, V., Bécsi-utca 9. sz.
TELEFON 7-66. TELEFON 7-66.

Blázsei Miklós
automobil-kocsigyártó.
Javítások. Új carrosseriák.
Budapest, VIII., Práter-u. 67.

megörvendeztette a ballon megjelenése a város felett, az öröm azonban igen rövid ideig tartott, mert a ballon csakhamar visszatért fischamendi csarnokába. Kedden kellett volna a Parsenaknak egy távrepülési próbát megtenni, de az erős szél miatt, amely egyrészt a hangarból való kihozatalt nehezítette volna meg, másrészt pedig a ballon csekély sebessége mellett, esetleg kudarcot idézett volna elő, ez a próba elhalasztott. A távrepülés jórészt magyar terület felett fog lefolyni, hogy ezáltal kárpótolják a magyarokat a balloncsarnokoknak Ausztriában való felépítéséért. Tökéletes nesze semmi, fogd meg jól.

A Ravaud-féle zerskaph Gnome motorja és csavarja.

NÉMET KATONAI AEROPLÁNT szerkesztett a német katonai léghajós zászlóalj, Hoffmann konstruktor segítségével. A repülőgép egy 40 l. e. Antoinette-motorral van ellátva.

A NEW-YORK WORLD-nak a New-York—Albany-i repülésre kitűzött 50.000 frankos díja, amely ez év december 31-én járt volna le, 1910. évi október hó 10-éig hosszabbított meg.

AZ AERO-CLUB DE FRANCE az aeroplánok magassági rekordjainak ellenőrzésére elfogadta a

Raguet kapitány által szerkesztett sitometert, amely már Paulhan rekordrepülése alkalmával alkalmaztatott is.

A GÖMBLÉGHAJÓK GORDON-BENETT-VERSENYÉNEK végleges eredményét, hosszú vizsgálat után, most állapította meg a sportbizottság. E határozat szerint *Mix* (Amerika) *Mix II*-je első, Messmer (Svájc) Azureaja második és Schäck (Svájc) Helvétiaja harmadik. A Magyarországon leszállt és másodikként beérkezett Leblanc (Franciaország) tehát diszqualifikáltatott, mivel ballonja a leszállás alkalmával elszabadult.

MOLON Le Havreben folytat traininget, Bleriot gépével, amelylyel Havre és Troville között át akarja repülni a tengert.

A WOLSELEY-SIDDELEY-motorral ellátott Voisin-aeroplán igen jól beválik; Mourmelonban több sikeres repülést végzett vele Buneau-Varilla és Baeder. A repülések leghosszabb távolsága 40 kilométer volt és igen változatos terep felett vezetett.

LINDPAINTNER, az ismert német automobilista, aki az Opel-kocsikon elért kiváló eredményei révén szerzett világhírt, szintén beállt aviatikusnak és jelenleg Latham iskolájába tartozik. A merészségéről és jókedvéről közisemr német amateur, aki a Prinz Heinrich-Fahrt alkalmával Pesten is járt, bizonyára ügyes aviatikus is lesz.

PAULHAN meghívást kapott Amerikába, az ottan rendezendő repülőgépmeetingeken való részvételre. A hírneves francia aviatikus hathónapi szerződési ideje alatt havonta 100.000 frank fizetést fog kapni.

HADI AEROPLÁNOK ÉPÍTÉSÉT vette tervbe Brun tábornok, francia hadügyminiszter. Az első gyakorlati próbára, egy mitrailleuse felvitelére, Latham ajánlkozott.

MAGYAR AEROMOTORGYÁR létesítésén fáradozik Sármezey Endre, az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak igazgatója, ki Lészai Ottó igazgatóval együttesen e héten már el is utazott Párizsba, hogy az ottani aeromotorgyárakat tanulmányozza.

A MAGYAR AERO-CLUB december hó 10-én délután 6 órakor tartja meg immár másodszer kitűzött közgyűlését, amelynek tárgysorán a klub feloszlása és a Magyar Automobil-Clubba való beolvadása szerepel, mint főpont.

DE CATERERS BÁRÓ f. hó 3-án Konstantinápolyban szállt fel. Első repülése nem igen sikerült, mert 200 méter berepülése után hirtelen leszállt és összetört aeroplánja kerekeit. A második felszállás, melyet néhány nappal később végzett, sikeresebb volt és baleszt nélkül végződött. Hír szerint Bleriot is fel fog szállni Konstantinápolyban.

Angol őszi ruhák

skót felöltők, átmeneti kabátok

= 33 frtért készülnek csakis =

Fái Géza elsőrangú úri-szabótermelben

IV., Szervita-tér 5., I. em. Telefon 173—14.

Szövegeim eredetiségeért, kitűnő szahásért és jó munkáért garancia.

HÖRNER ARTHUR

bookmaker

Budapest, VII., Erzsébet-körút 4.

Telefon 75—09.

□ Wien, I., Krugerstrasse 4. □

TAMÁSSY PARK-SZANATÓRIUMA

Dunaharaszttiban ——— Pestmegye.

EGY AEROPLÁN-BALLONT szerkesztett Virginio Florio, amelynél az aeroplánfelület két vászna közötti rész gázzal van megtöltve s így bizonyos felhajtó erőt képvisel. Sok értelme az egész mesterkedésnek nincsen, mert a nyert felhajtó erő minimális.

A NÉMET AERO-CLUB a német császárt megválasztotta tiszteletbeli elnökévé s ezen alkalommal azon kitüntetésben részesült, hogy a császár megengedte a klub nevének „Kaiserlicher Aero-Club“ névre való változtatását.

LATHAM ismét bámulatba ejtette a világot egy mérész tetteivel. A bátor aviatikus december hó 1-ére jelentette be a magassági rekord megdöntésére irányuló kísérletét. A kitűzött napon óriási szélvihar dühöngött és dél felé megeredt az eső is. Ennek dacára Latham felszállt, hamarosan elérte a 400 métert, itt egy kört tett meg és tovább emelkedett, míg a készülékek 475—500 méter magasságot jeleztek. Az erős szél a magasságban ide-oda dobta a készüléket, úgy hogy minden pillanatban katasztrófától lehetett tartani, de Latham mindig meg tudta őrizni egyensúlyát s végül győzelmesen tért vissza a földre. A repülés 2 óra 32 p.-tól 3 óra 4 p. 5 mp.-ig tartott. A mért szélsébség 16—18 méter volt. Az elért 475 méternyi magasság képviseli a magassági világrekordot.

A HELIOPOLOSI MEETING, amely név alatt a február hó 6-tól 13-ig Cairó mellett rendezendő aviatikai meeting értendő, a következő versenyekből fog állani. I. *Naponkénti díjak.* A verseny minden napján elért legnagyobb magasság, távolság és sebesség 1000 frankkal díjaztatik. Amely napon az illető versenynemek nagydíja kerül döntésre, e díjat a második kapja. II. *Fődíjak. Távolsági díj,* a leszállás nélkül berepült legnagyobb távolságra. 50,000, 10,000, 5000, 2500, 2500 és 1000 frank. *Össztávolsági díj,* a verseny alatt megtett ellenőrzött repülések össztávolságra. 25,000, 10,000 és 5000 frank. *Magassági díj* 50,000, 10,000 és 5000 frank. III. *Egyszeri versenydíjak. Gyorsasági díj.* 25,000, 10,000 és 5000 frank. *Szélerőségi díj.* 10,000 frank. *Utasdíj.* (20 kilométer) 10,000, 5000, 3000 és 2000 frank. A tét versenyenként 2000 frank.

Elsőrangú gyógyintézet alkoholisták morfinisták és idegbetegek részére. Nap- és légtürodák. Dr. Lahmann szerinti diétetikus konyha. Télen-nyárou nyitva

Telefon : Budapest környék Dunaharaszti 8.

PROSPEKTUST

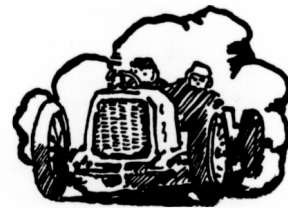
KIVÁNATRA KÜLD

AZ IGAZGATÓSÁG

Szerkesztői üzenetek.

Lebenstein. Megkeresése folytán több helyen kérdezősködtünk egy $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ lóerős motor után, de illet, ha csak külön rendelésre nem, aligha lehet kapni. Ha feltétlenül ragaszkodik az 1 — $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ lóerőhöz, úgy legcélszerűbb volna egy sűrített levegő- vagy szénsav-motort készíttetni, amely a legegyszerűbb gyenge motor. Szerény nézetünk szerint, egy gummitomotorral hajtott modell ugyanezen szolgáltatokat teszi, mint az erősebb, de aránylag mégis gyenge motorral hajtott modell.

Novák Lajos. A legkönnyebb gáznak, a hydrogénnek felhajtó ereje, vagy amint Ön nevezi emelőképessége nem 7 kiló, hanem csak $1\frac{1}{3}$ kiló köbméterenként. Ha csak 160 kilogramm terhelést számítunk, úgy ennek felemelésére 130 köbméteres ballon kell, már pedig ez oly nagy felülettel s ennek megfelelően oly nagy ellenállással bír, hogy emberi erővel semmiesetre sem hajtható, a számítás tehát hibás.

Dunlop - Pneumatik

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Elsőrangú nyersanyag, leggondosabb vulcánizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

8Ürgöncim : AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 10—085.

Tennis, auto, sport és utcai cipő ujdonságok

Bencze és Társánál

Budapest, IV., Váci-utca 2. szám

NEMZETI SPORT

ÉS A MAGYAR VIZI SPORT
MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízisport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Pallavicini György örgróf ünnepi beszéde a MAC. lakomáján.

1909 december 1-én.

Múltkori számunkban vázlatosan közöltük már *Pallavicini* örgróf beszédét, amit a MAC. évszázó-lakomáján mondott el. Azóta beszéde bejárta az egész sajtót és megérdemelt nagy hatást keltett. Egyes mondatai szálló igévé fognak válni, mert a sportemberek köztudatát fejezte ki véle.

Most itt közöljük az egész szónoklatot.

Tisztelt Uraim!

Ősi és magyar erény nagyjaink emlékének áldozni. Ez hozott ma minket össze hogy az idén is lerójjuk a kegyelet adóját, hogy „emlékezzünk régiekről”; erőt merítsünk azok példájából, hogy aztán ne csak szóval, de tettel is kövessük azt.

Nemes alapítónk: gr. Esterházy Miksa neve oly fényesen ragyogja be a MAC. történetét, hogy meddő munka volna gyarló szavakkal méltatnom érdemeit; hiszen azok emléke mindannyiunk tudatában él és azok eredménye az immár virágzó atletika.

Mert emlékéit felejthetlenné nemcsak a MAC. alapítása teszi, de benne tiszteljük a magyar sport úttörő felkarolóját is, széles látókörű, igaz magyar urat, ki egy korban, mely messzemenő terveit még aligha fogta fel, kicsinek látszó eszközökkel nagy célt szolgált: mert nemes kitartással dolgozott Magyarország erősbödésén.

Idézem gr. Esterházy Miksának 1875-ben írt szavait: „tegyük az atletikát általánossá, intenzívve, menjen az át nemzetünk vérébe — szokásaiba — és a visszahatás magától fog jönni, a gyümölcs magától fog teremni. A későbbi generációk javára: a magyar nemzet dicsőségére.”

Tisztelt Uraim! Ezen pár szó megvilágítja alapítónk kiváló alakját, nemes gondolkodását, igaz hazafiságát, bölcs előrelátását: mert tudta azt, hogy minden nemzet létének és fenmaradásának alapja az erő, épen úgy ma, midőn a modern élet lázas tevékenysége porrá őrli az ellentállni nem tudó, gyenge testet, mint hajdan, mikor fegyverrel kezében kellett hazáját védenie a magyarnak. Tudta azt, hogy a szóban nincs erő, hanem csak a bátor és elszánt tettben, mert eslekvés az erő kifejezője, — a szó a gyengeségé. Ezen tétel igaz ma is, midőn kezdünk megfélekezni az ősi mondásról s ha rövid a kardunk, nem toldjuk meg egy lépéssel, hanem üres fenyegetésekkel ígérünk megtorlást.

Bizony, uraim, azon magyar ifju, kinek győzelmére százezrek előtt húzzák fel a három színű lobogót egy stadium árbocára, nagyobb követ rakott le a magyar állam megerősítésének munkájához, mint száz politikus és közjogász, ki szülőfaluja tornya mellől nézve a világot, hangos szóval, mely ugyan messze nem hallik, igyekszik modern Botondként Bizanc kapuit döngetni!

Tisztelt Uraim! A Magyar Athletikai Club, követte alapítójának szándékait és áthatva szellemétől, összegyűjti a magyar társadalom legjavát, hogy helyet adva a nemes versengésnek, elszánt és tettekre szel acélos idegű és egyenes gondolkodású nemzedékeket neveljen.

Midőn tehát e serleget gr. Esterházy Miksa és mindazok emlékére emelem, kik a MAC.-t ezen hatalmas intézménynyé emelték, kívánom, hogy alkotó szellemük mindig köztünk legyen és követve példájukat, vállvetve dolgozzunk a magyar haza dicsőségére.

Valódi Perez- féle veronai vivó-eszközök

Barbasetti, Perez, Radaelli, Parise mintájú vivókardok és vitőrök. Kard- és törpengék. Perez patent T pengék Vivókeztük-, arc- és fejtvédők. Párbaj-kardok és pisztolyok. Céllovó pisztolyok és puskák.

Athletikai sportcikkek. Diszkosz, gerely, suly.

A MASz. hivatalos képviselője által felülvizsgált és hitelesített sportcikkek egyedüli raktára. Téli sportcikkek: Ski, szán, korcsolya. Sportegyleteknek engedmény. Összes sportcikkekről képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Kertész Tódor sportáru-üzlete BUDAPEST IV., KRISTÓF-TÉR.
ALAPITTATOTT 1861-ben.

A tátralomneci új bobsleigh pálya.

Idehaza eddig, néhány tátrai telep kivételével, csak szórványosan és improvizált pályákon űzték a szánkázás különböző fajtáját; azonban maguk a tátrai pályák sem feleltek meg a sport követelményeinek, mert rendes utakat

kül beállított pályáknak az is, hogy más út hijján a szánkókat a pályán vonszolják föl, ami a leszállást módfelett akadályozza és veszélyessé teszi; nem is szólva arról, hogy a vontatás a pályát folyvást rongálja.

A százkezü *Darányi Ignác* a mult tél végén kiküldötte *Szántó Zénó* erdőmérnököt, a külföldi és különösen a világhírű svájci szánkópályák tanulmányozására. A tanulmányút fényes eredményekkel kecsegtet. Végre van egy igazi építő szakértőnk szánkópályákra s ezt a szakértőt *Darányi a Szántó Zénó* személyében kitűnően választotta meg. Hazajöttkor a tátralomneci fürdő vezetősége azonnal megbizta egy új bobsleigh pályája tervezésével és építésével. Az új pálya az ősz folyamán teljesen elkészült és decemberben fogják átvenni. Már most meg lehet azonban állapítani, hogy az új pálya ideális. Tekintettel arra, hogy végre idehaza is mind több és több helyen igyekeznek tökéletes pá-

Képek a tátralomneci pálya építéséről.

alakítottak át e célra. Az eddig használt pályáknak legnagyobb hibája, hogy az esés nem egyenletes, helyenként túlmeredek s ezeken a helyeken a mértéktelen fékezés mély gödröket váj magának, helyenként pedig annyira lankás, hogy csak erős whippeléssel lehet tovább jutni. Továbbá a fordulók nincsenek jól kiképezve s éppen ezért csak erős fékezéssel lehet rajt járni. — Nagy hibája a szaktudás nél-

lyakat készíteni, közüljük a tátralomneci új bobsleigh pályának leírását és az építési elveket.

A pálya állandó 9%-os esést mutat, ettől csak közvetlenül a start után tér el, hol a kezdősebesség gyorsítására az első 80 méteren 9.6%-os a lejtő. Viszont a pálya végén az esés fokozatosan esökken a kifutó végéig. A pálya teljes

Tátralomnicz

Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság. Gundel Károly igazgató.

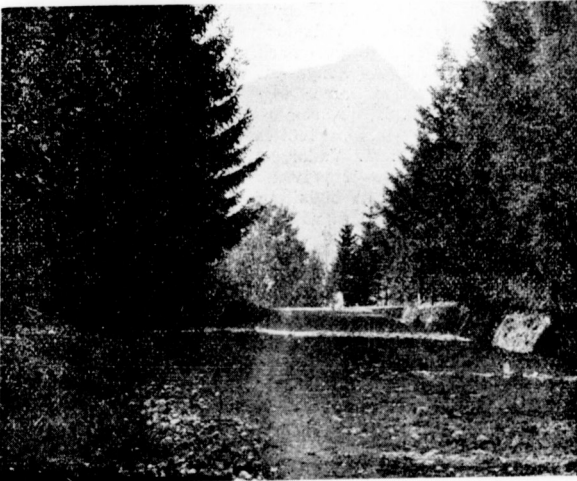
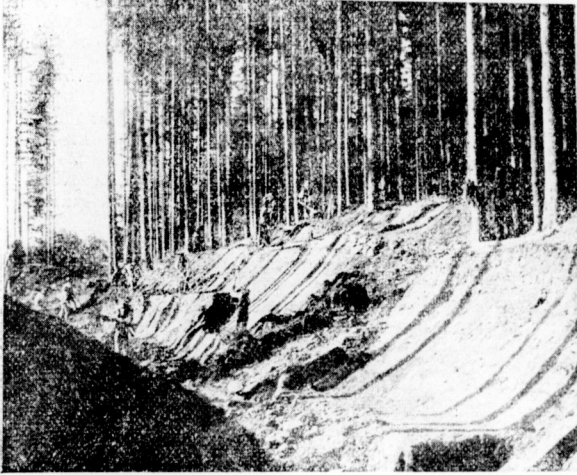
A legmodernebb téli sporttelep. Ideális új bobsleigh-pálya. Külön ródi-pálya. Külön felvontató út. Bob- és ródi-versenyek. A Palota-szállóban minden modern kényelem. Közp. fűtés. Vill. világítás. Elő- és utó idényben kedvezményes árak.

hossza a kifutóval együtt 4200 méter. Ebből versenypálya 3500 méter.

A pályán hét éles forduló van, amelyeknek görbületi sugara 14—20 méter között ingadozik. A fellépő centrifugális erő ellensúlyozására ezeket az éles fordulókat úgy kellett kiépíteni, hogy a szán ne hirtelen, hanem fokozatosan térítessék ki irányából; az egyenesből a minimális sugáru ívig tehát parabola-alaku átmeneti íveket kellett beiktatni. Számos nagyobb ívű forduló teszi még a pályát változatosabbá, melyek túlemelése esekélyebb, míg az éles for-

Az új lomnici bobb pályán kívül az eddig használt bobb pályát a rödlizés céljaira alakították át. A lankás helyeket kellő eséssel, a fordulókat a bobb pályához hasonlóan túlemelésekkel látták el és a kifutóját áthelyezték, úgy hogy a két pálya egymás közelében végződik.

A szánkók felvontatására szolgáló sikló az idő rövidsége miatt nem készülhetett el és így ezt már csak a jövő یدényben veheti üzembe a fürdő; egyelőre azonban külön felvontató út készült. Mint a balesetek kizárására irányuló intézkedést meg kell még említeni, hogy ott, ahol a Tátra-

A tátralomnici bob pálya.

dulóknál hatalmas, 4 méter magasságig terjedő földtúlemelések készültek. — A túlemelések belső felülete nem ötletszerűen készült, hanem a szán mozgásának és az eddig elért legnagyobb óránkénti 127 km-es sebességnek tekintetbe vételével pontos számítások után konstruálta Szántó a kellő parabolikus keresztmetszvényeket. A palota-szálló közelében levő forduló részben technikai okok miatt egy természetéből épült 5 méter magas fal belső oldalán halad. Hogy a pályának egyenletes esése és a fordulók parabolikus kiépítése milyen nehézségeket és a földmozgósítási munkákkal együtt milyen költséget okozott, utalunk a pálya építése alatt készült és itt közölt fényképfelvételekre.

lomnicról Barlangligetre vezető út a pályát keresztezi, az út sorompóval van elzárva, amelyet, ha kinyitnak, a pályán automatikusan működő semafor jelzi az akadályt.

A bob- és rödlipályák startházaiban, valamint a pálya végére épített sportpavilonban telefonállomások vannak, a melyek az időmérést és a versenyrendezést megkönnyítik. A bobbpálya mentén nyílt vízvezeték fut le, hogy a pálya gondozására mindenütt kéznél legyen a szükséges víz.

A pálya elkészítése különben az első hó és fagy beköszöntével hatalmas munkát és nagy költséget követel. A pályát egy homorú nyomtató- és simítógerendával teszik egyenletessé és keménynyé, ezt aztán az esti órákban víz-

KODAK

Egy Kodak - készlet a legszebbkarácsonyi ajándék.

Tartalma: egy eredeti Kodak-gép s az összes a fényképezéshez szükséges kellék csinos fadóbozban fémfogantyúval. Kapható nagyság szerint 20 koronától feljebb eredeti gyári árban minden szaküzletben és

Wien I., Graben 29.

zel locsolják, ledöngölik és gereblyével apró rovátkákat vésnek bele, hogy azon a reászort, később a reáesett hó megmaradjon. A feltöltött fordulónál lényegben ugyanezt a munkát végzik, de azonkívül vizes hóval adják meg a fordulónak a végleges formát. Ehhez a munkához ily hosszú pályán 8—10 napon át 60—80 ember munkája szükséges.

A pálya helyes építéséről úgy lehet meggyőződést szerezni, hogy egy 120 cm. átmérőjű fagolyót bocsátunk el a startnál, s annak a pálya végén kell kifutnia.

Szántó Zénó erdőmérnök teljes ambícióját és tudását fektette bele ebbe a pályába s el is érte, hogy munkája kiállja a versenyt a külföld leghíresebb pályáival.

A Tátra Club karácsony és újév között, továbbá január hó közepe táján házi versenyeket rendez Lomnicon, — a bobsleigh- és rördli-bajnokságokat pedig február elejére írja ki.

Hirek.

Kissé időszerületlennek látszik ugyan e lap hasábjain a téli sportokról megemlékezni, most, mikor a magyar footballbajnokság utolsó mérkőzése a legverőényesebb „tavaszi“ időben folynak le, megjegyezzük azonban, hogy ezen „időszerületlenség“ csakis a hazai viszonyokra vonatkozik, mert egy tőszomszédságunkban Ausztriában, mint egész Közép-Európában, már teljes pompájában bontakozik ki a téli hó és jégélet.

Itt adjuk apróbb közlemények alakjában azokat a híreket, melyek a külföldi nevezetesebb télisporthelyekről hozták érkezték, hogy olvasóközönségünk azon tagjait, kik a hazai klimatikus viszonyok mostohasága folytán egyelőre még nem hódolhatnak a téli sportok valamelyik ágának, legalább némi kárpótlásban részesítsük.

Igaz ugyan, hogy ezen kárpótlási szándékunk, némelyik szenvedélyes hősportlónál épenséggel az ellenkező hatást fogja elérni, hiszen alapjában véve, mit is érnek — legalább az, ő szempontjából — a rördli, bob és skípályákról érkező leggyönyörűbb hírek és leírások, mikor sem a Svábhegyen, sem a Pilsen, de még a skielők Eldoradójában, a Mátra hegységben fekvő Borsznyben sincsen hó, egy csöpp hó sem . . .

A MAGYAR ATHLETIKAI CLUB SVÁBHEGYI SZÁNKÁZÓ PÁLYÁJA. A szánkázó sportnak a fővárosban egy-két év alatt való nagyarányú fellendülése szükségessé tette, hogy a nagyközönség nagyobb igényű rétegei számára egy modern szánkázó pálya létesíttessék. Ehhez két fölfeltétel teljesítése szükséges. Először oly utvonalt, amelyet megfelelő és mellett több erős forduló élénkít, azután oly közlekedési eszköz, amelynek révén a pályán át leszállított közönség kényelmesen és gyorsan visszajuthat ismét a pálya kiindulási pontjára. — Ezt a két fölfeltételt egyesíti a Magyar Athletikai Clubnak a Svábhegy tetején most épülő modern szánkópályája, amelynek céljaira a főváros közgyűlése a téli szezon tartámapra átengedte a clubnak a Karthausi-utat.

A pálya a fogaskerekű vasut két legfelső állomása, az u. n. Széchényi-hegy és Svábhegy állomások között terül el. A szánok épen a felső végállomási épület mellett indulnak s a svábhegyi nagyszállóba előtti térig futnak le. A pálya hossza épen 1000 méter. Van rajta három erős forduló. A harmadik forduló a pálya közepén tul van s előtte mintegy 100 méteren át 11 százalékos esésű ut, úgy hogy ez a forduló igen nagy sebességre lesz építve. (A davosi pálya esése 9.8 százalék.) E forduló érdekességét emeli, hogy utána azonnal egy kisebb kontra forduló következik, úgy hogy itt próbára lesz téve erősen a vezetők ügyessége. A pálya elsősorban a nagy ötös kormányos bobsleigh-szánok részére épül s ez lesz az egyetlen oly pálya a főváros környékén, amely ezeket a hatalmas alkotmányokat elbirja. A különböző más szánfajok, rördlik stb. természetesen szintén a legjobb pályára akadnak.

A Magyar Athletikai Club természetesen nemcsak a saját tagjai, részére építi a pályát, hanem megnyitja azt a nagyközönség részére is. A pálya használatára — miként a külföldi nagy pályákon mind — egész szezonra, vagy egyes napokra váltott jegyek fognak jogosítani. A pálya egyik végpontján a MAC, a szánkók mindenféle fajtájából nagy készletet fog tartani, amelyek mérsékelt napi bérösszegért a közönség rendelkezésére fognak állani. Azok részére, akik saját szánkóikat fognák használni, külön raktár készül, ahol e szánok beraktározhatók lesznek.

A pálya legértékesebb és a közönség kényelmét legjob-

ban szolgáló berendezése az, hogy a fogaskerekű vasut a pálya 2 végpontja között állandó járatokat tart fenn, amely a szükséghez fog alkalmazkodni, úgy hogy a pályán leszállkázott közönség nagyobb idővesztés nélkül fogaskerekűn mehet vissza szánkójával együtt a pálya kezdetéhez.

A pályaépítési munkálatok már folyamatban vannak Szánthó Zénó m. kir. erdőmérnök tervei és személyes vezetése szerint. Szánthó Zénó a legelső szakértője e pályák építésének; ő építette nemrég az új gyönyörű tátralomnici bobbpályát, amely messze felülmulja a davosi és a st. moritzit is, hosszúság, sebesség és változatoság dolgában. Az ő vezetése alatt a MAC, így oly egyszerű szánpályát bocsát a közönség rendelkezésére, amely a legkényesebb igényeknek is megfelel s alkalmas lesz arra, hogy a téli sportok barátai itt a fővárosban élvezhessék a szánkázás azon örömeit, amelyek eddig csakis Davos, St. Moritz vagy az idén már Tátralomnic téli látogatóinak jutottak.

SZÁNKÁZÁS A BUDAI HEGYKÉBEN. Tudvalevő dolog, hogy a főváros tanácsa, a gyakori balesetekre való tekintettel, még a mult téli szezon végén szabályozta a budai utak használatát s tudvalevő dolog az is, hogy a fővárosnak, ezen kissé elhamarkodva készített rendelete, mennyire kétségbevitte a budai rördli-zókat, kik ebben a szépen megindult téli sportélet végveszélyét sejtették. Az idei téli szezon kezdetével, a főváros tanácsa újabb szabályzatot adott ki, mely lényegesen különbözik a mult évitől, úgy hogy végeredményben, néhány határozottan veszélyes jellegű utvonalt kihagyásával, ugyszólván az egész Gellért, Nap, Kis és Nagy-Svábhegy, továbbá a Zugliget, Hűvösvölgy és a Rózsadomb teljesen a télisportolók rendelkezésére áll.

Mihez tartás céljából itt közöljük úgy a szabad, mint a leltított utakat.

A szabad utak. I. kerület. Gellérthegy. a) a déli lejtő a Mányoki- és Mészöly-utca közti privátterületet is beleértve. b) északi rész: 1. Sánc-utca a Bérczy-utca keresztezésétől a Hegyaljai utig. 2. Szirtes-utca 13-tól egészen a Hegyaljai-utig. Naphegy: A Tigris- és Zsolt-utca egész lejtője a Dávid-féle gyárig. Svábhegy: 1. Költő-utca. 2. Tündér-utca. 3. Istenehygi-ut a német-völgyi-ut keresztezéséig, de csakis ünnep és vásárnap. 4. Szabadon használható a Svábhegy uthálózatának ama vonalai, amelyeken téli időben kocsiközlekedés egyáltalán nincs. Zugliget: 1. A zugligeti-ut felső része a villamos vasuti hidon át, a vasuti sinek keresztezéséig. 2. A Hagenmacher-féle kocsit az Istenszemvillától az iskoláig. 3. Az Arnyas-ut. 4. A Csermely-utca a 8. számú házától a zugligeti villamos végállomásig. 5. A Béla-király-ut a Fácán vendéglőig. 6. A Normafa környékén eddig használt utvonalt, melyek a forgalmon kívül esnek.

Hűvösvölgy: 1. Vadorzó-ut. 2. A szánkázás céljaira ma-gánterületeken készített pályák.

Ferenchalom: A budakeszi-ut a Szépjuháznétól a Szépilonáig, de csakis ünnep és vásárnap a nappali órákban.

Kis-Svábhegy: A Csaba-utca a Városmajor-utcaig.

II. kerület. Szemlőhegy és Rózsadomb. 1. A Szemlőhegy-utca a Vérhalom-utcaától a Zárda-utcán át a Zivatar-utcaig. 2. Az Áldás-utca a Zárda-utcán át a Zivatar-utcaig. 3. Az Eszter-utca a Bimbó-utcán át az országos statisztikai hivatal előtti térig. 4. A Kut-utca a Tudor-utcán át a Zárda-utcaig. 5. A Rózsahegy-utca a Tudor-utcán át a statisztikai hivatalig.

Tilos utvonaltak. I. kerület. Szent-Gellérthegy: Kelenhegyi-ut, Orlay-utca, Kemenes-utca, Berényi-utca, Gellérthegy és Szent-János-utca. Naphegy: Ág-utca. A Svábhegyen: Az egész Enyery-utca. A Zugligetben: A Szilassy és Cinege-utca. A Hűvösvölgyben: Az egész Hidegkuti-ut.

II. kerület. A Zárda-utca a Zivatar-utcaától a Margit-körutig és az Östrom-utca.

A FOGASKERÉKŰ. A fogaskerekű téli üzemét a főváros látja el. A tanács már meg is állapította a téli menetrendet, melyet itt közlünk:

I. A Városmajorból a Svábhegyre:
Indulás: 6.30, 7.30, 9.30, 12, 3, 4, 5, 6 és 7.30-kor.

II. A Svábhegyről a Városmajorba:
Indulás: 7, 8, 10, 12.30, 3.30, 4.30, 5.30, 6.30 és 8-kor.

A fogaskerekű ezen téli menetelése a budai hősportéletnek óriási lendületet fog adni.

TÉLI SPORTÉLET STEIERMARKBAN. Steiermark főtélisport-helyén Vordernbergben annyira kedvezők a hóviszonyok, hogy ottani télisportegyesület már most kiirhatta az idei rördli és bobsleighversenyeket. December 26-án tartják meg a rördliversenyt és

Versenydíjak SCHUCH L. UTÓDA

EDLAUER G. és SZLÁVIK

díszműaru-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kigyó-utca 4. szám,

mindenemő sportra, állandóan gazdag választékban található

1910. január 2-án a bobsleighversenyt, mindkettőt a Vordernberg-hez közeli gyönyörű fekvésű Prebichl-hegyen.

Részletes program a következő:

1909. december 26-án.

1. Ródliverseny az osztrák-német nyelvű szánegyesületek bajnokságáért. Táv 3000 m. Eddigi rekord: 3 p. 41.4 mp.

2. Női ródliverseny. Táv 1600 m.

3. Junior ródliverseny. Táv 2300 m.

4. Páros ródliverseny. Táv. 2300 m.

5. Szenior ródliverseny. Táv. 2300 m.

1910. január 2-án.

Bobsleighverseny. Táv 2300 m. 2 futam.

A KUFSTEINI NAGY SPORTHÉT. Kufsteinban, a müncheniek kedvenc téli sporthelyén, 1910. jan. 30-án, 31-én és február 2-án tartják meg a szokásos téli sportversenyeket. A főbb verseny-számok a következők:

1910. január 30-án.

Nagy skifutási verseny. Szeniorokugrás. I. és II. osztályu juniorkugrás, juniorkifutás, női skifutás, gyermekskifutás és ugrás.

1910. január 31-én.

1910. február 2-án.

Bobsleighverseny a 32 km. új bobb pályán. Női ródliverseny.

Páros ródliverseny. Ródlibajnokság.

GOSSENSASS-ban a Brenner-hágó legismertebb téli sport-helyén, új bob- és skiugrópályát létesítettek az idén. A gos-sensassi nagy ski- és bobverseny december 30-á és január 2-á közt fog lefolyni.

MARIENBAD-ban karácsonykor házi bob- és ródliversenyt, január elején ski-iskolát, végül január 23-án általános leg-jegű ródliversenyt rendeznek. A bobbpálya fordulót kibővítették és a pályát 2 km. hosszúra nagyobbitották.

UJ TÉLISPORT EGYLETEK. Ausztriában, ahol a téli sport amagyi is meglehetősen magas nívón áll, napról-napra alakulnak újabb meg újabb téli sportegyletek. Az elmúlt héten két új sport-egylet alakulásáról értesültünk. Az egyik egylet a Bécs melletti Baden-ben létesült „Internationale Sportgesellschaft” cím alatt, mely már az idén nagyobb verseny rendezését tervezi, a másik egylet Hofgastinban létesült, s alakulása után nyomban megkez-dette egy ski és ródlipálya építését.

TÉLI SPORTKIÁLLÍTÁS. Mint érdekes dokumentumot az osz-trák sportok fejlettségére nézve, közöljük, hogy Teplitz-Schönau-ban téli sportkiállítást rendez az idén a német téli sportegyletek szövetsége. A kiállításon résztvesz az osztrák közmunkaminisztérium is s a kiállítás részére több állami érmet adományozott.

S.T.-MORITZ. Davos, ezen félelmetes ellenfele már teljesen ké-szen várja a téli sportolók megérkezését. A sporttereket 20 cm. magas hóréteg borítja, a hóesés állandó jellegű s a szánutak máris pompás állapotban vannak. Az összes téli szállodák meg-nyíltak.

VERSENYKIÍRÁSOK. Bécs. 1910. január 16. Cottage-Eislauf-Verein versenye.

Bécs. 1910. január 22, 23. Wiener Eislauf-Verein nemzet-közi versenye.

Davos. 1910. január 29, 30. Műkorcsolyázó világbajnok-ságok.

Klagenfurt. 1910. február 1, 2. Európa gyorskorcsolyázó baj-nokságai.

Berlin. 1910. február 9, 11. Európa műkorcsolyázó bajnok-ságai.

Helsingfors. 1910. március 5, 6. Gyorskorcsolyázó világbaj-nokságok.

Ezen versenyek közül bennünket főleg a női műkorcsolya-bajnokságok érdekelnék, mert ezekben kiváló esélye van a ta-valyi magyar műkorcsolyázó bajnokunknak: Kronberger Lillynek.

Férfi műkorcsolyázóinknak még a bécsi műkorcsolyázó-versenyben sincsen esélyük, mert, mint megbízható forrásból értesültünk, Max Bohatsch, többszörös műkorcsolyázó bajnok, hossz-szabb pihenés után újból megkezdte tréningjét, mivel szemben a magyaroknak csak kevés reménységünk lehet.

Annál biztatóbbak azonban a bécsi versenynek a ors-korcsolyázásra kiírt számai, melyekben a magyarok már nem egyszerűen győzelemre a Budapesti Korcsolyázó Egylet színeit.

Tájékoztató céljából közöljük ezen verseny főbb számaint:

1. Gyorskorcsolyázó bajnokság. 3 futam: 500, 1500 és 5000 méter.

2. Nemzetközi gyorskorcsolyázó verseny. 1500 méter.

3. Nemzetközi junior gyorskorcsolyázó verseny. 1500 m.

BERLINBEN szűknek bizonyult az eddigi mesterséges jégpa-lota s konzorcium alakult, mely 12 millió márka tőkével egy második, az eddiginél úgy nagyságra, mint berendezésre nézve imponánsabb jégpalota építését tervezi. Ez alkalommal önként is felmerül az a kérdés, vajjon nem volna-e célszerű Budapesten is egy mesterséges jégpalotát építeni. Ha tekintetbe vesszük, hogy a Budapesti Korcsolyázó Egyletnek immár több mint 10.000 tagja van, ezen eszme egyáltalán nem látszik kivihetetlennek, kü-lönösen nem az idén, mikor a korcsolyázók ezrei hiába várják a jégsezson beköszöntését.

Önkénteseknek legmelegebben ajánlható az ön-kéntesi felszerelés nélkülözhetetlen kiegészítő részét képező Weiner és Grünbaum-féle vivő-felszerelés.

Az I. W. A. S. C. nemzetközi versenye.

Első nap dec. 5.

Fényes nemzetközi versenye volt ismét az IWASC-nak. A magyar és német uszók legkiválóbbjai startoltak versen-yén. Uszóink jól szerepeltek és két értékes győzelmet arat-tak, bár hármat is arathattak volna. A hagyományos osz-trák udvariasság ismét megnyilvánult. Halmayt és Rima-nócyt nem engedték indulni, mert elkéstek az előfutamról, bár nálunk, ha ugyan jönnek vendégeink, fel vannak mentve az előfutam alól. Értékes Wendelinnek, a BAK. fiatal, igen nagy reményekre jogosító hátuszójának kétszeres győzelm-e Schiele Oscar, a kiváló német allround uszó felett. Schiele, ugylátszik, megviselte a katonaság s kissé visszament for-májában. Zachárnak nem volt alkalma találkozni Scheffel, mert a világbajnok ur most junior melluszásokban startol inkább. Versenye csaknem s. o. volt, s ideje mégis jobb Hajós Rotschild-díjbeli idejénél. Vereség érte a BAK. sta-fétáját a Müller-díjban, amiből tanulság, hogy egy ember, bármily jó is, nem képes jó partnerek nélkül stafétát nyerni.

Részletes eredmények:

Gyermekverseny 136 m. 1. Schiller K. (Amatőr) 2 p. 5 mp. 2. R. Wakler (Union) 2 p. 8 mp. 3. F. Till (Amatőr) 2 p. 11 mp.

Gyorsuszás 68 m. 1. Gubener K. (Magdeburg 96) 44.8 mp. 2. Rémi (Ausztria) 46.4 mp. 3. Braudtstätter 46.8 mp. Rimanócy (MAFC.) versenyen kívül 43.4 mp., kitűnő időt ért el. Domonkos (FTC.) helyezetlen.

Müller Ferenc vándordíj. (102 hát, 68 mell, 34 magyar uszással). 1. Magdeburg 96. (Schiele O., Schmieder, ubener) 2 p. 44 mp. 2. WAC. (Fried P., Scheff W., Scheff O.), 2 p. 47.8 mp.

Kemény kalap, valódi angol nyulszőrből, „Richardson” gyártmány, darabja 6 korona. — Angol cylinder 15 korona
Lukács uridivat-különlegességek raktárában
Budapest, IV., Kecskeméti-utca 7.

3. BAK. (Wendelin, Pogány, Erdős) 2 p. 49.6 mp. Wendelin veri Schielet egy karesapással, de Pogány 10 m.-t ad le, így a BAK.-ot még a WAC. is megveri.

Bécs város díja juniorok részére. a) Plunging. 1. Diamandt dr. (Union) 16.45 m. 2. Ulmann (Amatör) 16.33 m. 3. Thomasberger (Amatör) 15.38 m. b) Műugrás. Steiner (WAC.) 10 p. 2. Klügl (Amatör). 3. Hutterstrasser. c) Hátuszás 100 m. 1. Schuh (WAC.) 1 p. 30.8 mp. 2. Endlicher (WAC.). 3. Stigner (WAC.). d) Melluszás junior 1. O. Scheff (WAC.) 1 p. 30.4 mp. 2. Fleischer (WAC.). 3. Spindelbauer (Amatör). A WAC. vezet 16 p.-től az Amatör 7 pontja előtt.

Műugrás. 1. Lord G. (álnév) (Amatör). 2. Walentich (WAC.). 3. Gubener (Magdeburg 96).

Gyermekstaféta 4×34. 1. WAC. 1 p. 50.2. 2. Amatör 1 p. 54.8 mp.

Főverseny 402¼ m. 1. Zachár Imre (MTK.) 5 p. 51.2 mp. 2. Henner (Amatör). 3. Wilhering (Amatör). 2 és ½ uszodával nyerve.

Másodosztályú staféta 6×34. Olyanoknak, kik 55-ön belül még nem usztak. 1. Amatör 2 p. 26.4 mp. 2. WAK.

Hátuszás 68 m. 1. Wendelin (BAK.) 55.2. 2. Schmieder (Magdeburg 96) 57. 3. Schiele O. (Magdeburg 96) 57.8. Könnyen nyerve. Magánnézések szerint jobb az idő.

Vízipóló. Amatör—Union 7:2. (Féldő 3:2).

A második nap eredményei, melyeket lapzártakor kaptunk és így jövő héten méltatunk, a következők.

Százméteres junior-oldalszás. 1. Schuh (WAC.) 1 p. 22.2 mp. 2. Brandstetter (WAC.) 1 p. 23.4 mp. 3. P. Fried (WAC.)

Százméteres junior-uszás. 1. Sturm (Amateur) 1 p. 20.6 mp. 2. Schiller (Amateur) 1 p. 25.4 mp. 3. Hirschler (WAC.)

34 méteres junior-buvarúsás. 1. Hornung Gyula (MTK.) 24.8 mpp. 2. W. Sheff (WAC.) 25.4 mp. 3. Buchfelder (Amateur.)

Végeredmény: 1. Wiener Athletiksport-Club 25 pont. 2. 1. Wiener Amateur Schwimm-Club 14 pont.

Ausztria 1909. évi száz méteres uszásbajnoksága. Első előfutám: 1. Schiele O. (Magdeburg) 1 p. 07 mp. 2. Sheff Ottó (WAC.) 1 p. 07.2 mp. 3. Gubener (Magdeburg) 1 p. 09.8 mp. 4. Rimanóczy Jenő (MAFC.) 1 p. 11.8 mp. 5. Domonkos Pál (FTC.) 1 p. 21 mp.

Második előfutám: 1. Halmay Zoltán (MTK.) 1 p. 06.4 mp. 2. Zachár Imre (MTK.) 1 p. 10.8 mp. 3. Munk József (MTK.) 1 p. 12.2 mp. 4. Hornung Gyula (MTK.) 1 p. 13.8 mp.

Döntő: 1. Halmay Zoltán (MTK.) 1 p. 06.2 mp. 2. Schiele Oszkár (Magdeburg) 1 p. 09.2 mp. 3. Zachár Imre (MTK.) 1 p. 10.2 mp. 4. Sheff Ottó (WAC.) 1 p. 10.4 mp.

68 méteres oldalszás (bajnokok kizárva). 1. Domonkos Pál (FTC.) 52.6 mp. 2. Brandstetter (WAC.) 54 mp. 3. Schuster (WAC.) 54.2 mp.

Nagyyszer 34 méteres staféta-uszás. 1. Müegyetemi Athletikai és Football Club (Donáth, Belezny, Zsoldos, Rimanóczy) 1 p. 21.8 mp. 2. Magdeburger Schwimm-Club 1896 (Gubener, Schmieder, Pössau, Schiele) 1 p. 24.2 mp. 3. Wiener Athletiksport-Club (Sheff Ottó, Sheff Werner, Dürr, Brandstetter) 1 p. 25.2 mp. Donáth két méterrel veri Sheffet, Belezny valamivel nagyobbítja az előnyt, Zsoldos 6 méterre növeli és végül Rimanóczy csak ½ métert ad le a nyolc méterből Schielével szemben.

Műugrás. 1. Gubener (Magdeburg) 112 pont. 2. Walentich (WAC.) 109 pont. 3. Lord (Amateur.)

Bécs város díja, 204 méteres vegyes-staféta (102 méter mell-, 68 méter hát-, 34 méter magyar uszás). 1. Magyar Testgyakorlók Köre (Toldi, Hendl, Halmay) 2 p. 41 mp. 2. Magdeburger Schwimm-Club 1896. (Schiele, Schmieder, Gubener) 2 p. 47.8 másodperc.

204 méteres uszás (bajnokok kizárva). 1. Belezny László (MAFC.) 3 p. 00.8 mp. 2. Domonkos Pál (FTC.) 3 p. 12 mp.

136 méteres melluszás. 1. Toldi Ödön (MTK.) 1 p. 57.2 mp. (Osztrák rekord.) 2. Schmieder (Magdeburg) 2 p. 02.6 mp. 3. Fleischer (WAC.) Toldi ideje az egyes hosszakban: 27, 29, 30, 31 mp.

Vízipóló-mérkőzés. Wiener Athletiksport-Club — Wiener Schwimm-Club Austria 4:4. Féldő 2:2. Biró: Baader.

Hírek.

AZ „ÓBUDAI TORNA-EGYLET” által 1909. évi december hó 12-én délután 6 órakor a Rudasfürdőben megtartandó nemzetközi uszverseny sorrendje és feltételei.

1. *Gyermek-verseny* 40 m. 1. ezüst, 2. és 3. bronz érem.
2. *Juniorok versenye* 700 m. 1. és 2. ezüst, 3. bronz érem.
3. *Gyorsuszás* 100 yard. 1. díszített ezüst, 2. és 3. ezüst érem.
4. *Kezdők versenye* 80 m. 1. és 2. ezüst, 3. bronz érem.
5. *Hátuszás junior* 80 m. 1 és 2. ezüst, 3. bronz érem.
6. *Hendikep verseny* 60 m. 1. díszített ezüst érem, 2. és 3. ezüst érem, ezenkívül az előfutamok győztesei bronz, az esetleges középfutamok győztesei ezüst érem díjazásban részesülnek.
7. *Gyorsuszás* 60 m. 1. díszített ezüst, 2. és 3. ezüst érem.
8. *Melluszás hendikep* 120 m. 1. és 2. ezüst, 3. bronz érem.

10. *Egyletek staféta versenye* 3×40 m. 1. és 2. csapatnak ezüst érem. Győztes csapat egyletének Budapest székesfőváros vándordíja, mely vándordíj három sorrendhez nem kötött győzelem esetén jut az illető egylet tulajdonába. Védő a MTK. egy győzelemmel.

Vívószabályaink reformja.

A MASZ. vívószakosztálya legutolsó ülésében egy igen fontos és messzekiható jelentőségű határozatot hozott, midőn kimondotta, hogy a vívóverseny szabályait revidiálni fogja. Régóta beszélnek vívőkörökben a revizió szükségéről, nem egyszer hozzá is készülődtek, de aztán maradt minden a régiiben. *Quia non movere*: ez volt mindig a szövetség vívó szakosztályának jelszava egy találó megjegyzés szerint. Téved, aki azt hiszi, hogy vívósportunk vezetői ezt az elvet csupa kényelemszeretettel tették magukévá. Egyetlen sport sem mutathat fel annyi elméleti és gyakorlati alkotást, mint vívósportunk, egyben sincs annyi tette kész munkaerő, mint éppen vívóink között. A szakosztály konzervatív elveinek tehát más okai vannak.

A most érvényben levő vívószabályok egyhangú és teljes elfogadásra találtak az egész országban. És pedig nem csupán a szövetség parancszava kényszerítette az egyletekre és rendezőségekre azokat, hanem a vívók belátták, hogy azok jók és az igényeket teljesen kielégítők. Egy olyan szabályzat átdolgozásáról van tehát szó, amely teljesen begyökeredezett a köztudatba. Ez pedig óriási jelentőségű. Mert lehet új törvényt hozni, a bíró köteles megtanulni és alkalmazni azt, de a sportúzó közönség nem vethető oly fegyelem alá, hogy egyszerre, átmenet nélkül másképpen vívjon, másként bíraskodjék, amint ezt eddig tette.

Még fontosabb ennél az a szempont, hogy a magyar vívás diadalmas fejlődése e versenyszabályok korszakához fűződik. A külföldi százféle versenylefolyási szabály százféle tusszámítás mellett mily biztonságot adott vívóinknak az a tudat, hogy legalább az ország határai között bárhova mentek versenyezni, e küzdelem egyformán azonos tusszámítás mellett folyt le. És végül e szabályzat, ha nem is szöszreint, de elveiben elérte a legtöbbet, amit ily szabályzatnak el lehet érni, azt hogy az olimpiádon nemzetközi elismertetésre talált.

Ily körülmények között érthető, hogy a szövetség nem nyulhatott hebehurgya kézzel versenyszabályaihoz és most is, midőn revizió alá veszi azokat, nem az abban lefektetett alapelveket és rendszert kívánja megbolygatni, hanem szabatosabb meghatározások és részletesebb kidolgozással az elveket és rendszert akarja kiépíteni és betetőzni.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

BERETVÁS-pasztillát amely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Orvosok által ajánlva.

Ára 1-20. Kapható minden gyógyszertárban. Készíti: Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. 3 doboznál ingyen postaszállítás.

A revízió szüksége tulnyomó részben a szabályok eltérő értelmezésű pontjainak helyes értelmezésére, a hiányok pótlására és az időközben felmerült újítások és javítások behatárolására szorítkozik.

Taglalva az egyes vitás kérdéseket az első ütköző pont mindjárt az *Általános rész*nél, az amatőrök fogalmánál lesz.

Nem a professzionizmus okoz nehézségeket, mert e szempontból a vívás sportja klasszikus tiszta a többi sportokéhoz képest, hanem a *mester* fogalom elhatárolása. Magyarán: az a kérdés, hogy a bécsujhelyi mesteriskolát végzett, de a vívás-tanítással anyagi ellenszolgáltatás mellett soha se foglalkozott tisztek vívhassanak-e az amatőrök között. Többször tárgyaltuk e kérdést. Ezer és egy érv szól amellett, hogy csak az igazi hivatásokat választjuk el az amatőröktől, így van ez külföldön is mindenütt; mégis nem fog e kérdés simán megoldatni, mert a közfelfogás ellene van. Mi, mint azt már sokszor kifejtettük, amellett leszünk, hogy a mestertisztek amatőröknek tekintessenek.

A vívómesterek és vívómester-segédék definíciója már szinte lényegtelen és elhagyható, mert hiszen a szabályok e részének készítése idején még rendeztek az amatőrök, mesterek és segédmesterek részére is versenyeket, ámde ez idő szerint a MASz. a hivatások sportjára semminemű befolyást vagy fenhatóságot gyakorolni nem kíván.

A versenybíróságokra vonatkozó rész nem szorul sok változtatásokra. A szabályzat nem mondja meg, hány tagból álljon a tuss-bírózó zsűri, csupán a gyakorlat alkotása. Vitakozni fognak majd e kérdésen is: nem kellene-e a háromtagú tuss-bírózó bizottságot intézményesen szervezni és alakítását szabályokhoz kötni.

A *verseny lefolyása* kérdésében a vívók többsége a minősítési küzdelmek fentartása mellett fog nyilatkozni. A fontosabb versenyeken, különösen a bajnokságban gyakran úgy tűnik fel, mintha a minősítés üres formáság volna. Ámde ez tévedés.

Elsősorban saját erkölcsi és esztétikai alapját rontana le a szövetség, ha a versenyszámot, mely éppen a tiszta és tuss-vágy által nem befolyásolt versenyrész, eltörölné. Ellenkezéleg épen oda kellene hatni, hogy főként a nem a legjobbaknak szánt versenyeken a tiszteletdíjak egy része azoknak legyen fentartva, akik a legszebben vívtak (mint ez Szegeden szokott történni). A bajnokságokban is megvan az ily akadémikus mérkőzések jelentősége, egyfelől, hogy a vívók bemutatják teljes változatos művészetüket, amit a körvívásban a kötelező óvatosság és a tussok kis száma miatt igen nehéz, másfelől mert ez az egyetlen és legjobb alap a vívók csoportokra osztására. Csoport körvívást, önkény nélkül, igazságosan beosztani a minősítés sorrendjének alapul vétele nélkül nem lehet.

Tuss-versenyünk a csoportkörvívás rendszerén alapul. Hogy a kiesés módszere akár javítás nélkül, akár a feléledéssel javítva, merőben igazságtalan, azt ma már az egész világon tudják. Önkényes az oltás girone-rendszer is, amely csupán a minősítés szerint a legjobb 8—10 vívót engedti tussra menni. Ha már mindenki mindenkivel nem vihat: marad a legjobb és legigazságosabb rendszer a csoportkörvívás, mely hazánkban már a vívók vérebe ment át és soha panasz tárgya nem volt.

A szövetségi szabály az egy csoportba beosztandó vívók számát 5—8-ban állapítja meg. A gyakorlat már régóta lement a négyes csoportokra is, melyeket a vívók igu szeretnek és amelyek igen meggyorsítják a versenyek lefolyását (dacára a gyakran fenyegető holtversenyeknek). Az új szabályterv bizonyára törvényesíteni fogja a négyes számot is. Az ismétlődő holtversenyekre vonatkozó döntvény bizonyára újabb alapos megvitatás és kodifikálás alá fog kerülni. A visszalépő vívót nálunk úgy tekintik, mintha a versenyen részt sem vett volna, holott sok külföldi szabály csak a visszalépés utáni mérkőzéseit tekinti elvesztetteknek. A magyar szabály az igazságosabb. Rendszerint a legjobb vívók közül esik egynek-egynek baja vagy elkedvetlenedése. Azok, akik visszalépése után kerültek volna vele sorra, igaztalan előnyt élveznének azokkal szemben, akiket visszalépése előtt esetleg megvert.

Ennyit a szabályok általános részéről, míg legközelebb a fontosabb részzel, a tuss-számítással fogunk foglalkozni.

(N)

Hírek.

A KISPESTI VÍVÓEGYESÜLET f. hó 1-én esti 8 órakor Kispesztén, a Holeczky-féle kávéház külön helyiségében, rendkívüli közgyűlést tartott.

Elnök az ülést megnyitván megállapítja a közgyűlés határozatképességét s bejelenti, hogy a közgyűlés a választmány határozatára azon célból hivatott egybe, hogy az úresedésben lévő gazdai, ellenőri és két választmányi tisztség betöltessék.

A felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére Berger Ferenc és Berger Rezsőt kéri fel.

Elnöki beszámolójában hosszasan ismerteti az egyesület megalakulásának előzményeit s a megalakulás idejéből előfordult eseményeket. Örömmel állapítja meg, hogy az egyesület, mely alig egy évvel azelőtt 17 taggal alakult meg, a mai napig tagjai számában kétszeresen megerősödött. Tapasztalja, hogy a vívás iránti kedv mindinkább fokozódik. Azok, kik eddig részt vettek a tanfolyamon, nem csak kitaranak, hanem mindinkább fokozódó szorgalommal gyakorlatoznak s képezik ki magukat a vívásban. Jelenlétekeny számu új vívóval is szaporodott a tanfolyam az utóbbi időben, akik közül hárman a törvívásban óhajtanak kiképzést nyerni, s akikkel 8 főre emelkedett a törvívók száma, ami viszont lehetővé teszi, hogy az egyesület versenyei alkalmával a törversenyt is felvegye programjába.

Beszédet a tagok buzdításával végezvén, felhívja az egyesület minden tagját, igyekezzenek legjobb tehetségükkel az egyesület érdekeit előmozdítani s oda hatni, hogy a vívás ez igazán művészeti és lovagias sport, minél nagyobb tért hódítson községünkben.

Ezután felolvasták az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvét, lyet hitelesítették.

A pénztáros és gazdahelyettes jelentésének tudomásul vétele után a gazdai és ellenőri és két választmányi tag tisztség betöltése került sorra.

Titkos szavazás útján megválasztottak; gazdává Schultze Adolf, ellenőrré Babarczy István báró, választmányi tagokká Joó Jenő és Schön Károly

Az indítvány tárgyalása kerülvén sorra, Haber Ernő előterjeszti a Magyar Athletikai Szövetségbe való belépésre vonatkozó indítványát.

A MASz. alapszabályainak ismertetése mellett kifejti az indítványozó az előnyöket, melyeket a szövetségbe való belépés az egyesületnek biztosít, annak meghallgatása után elhatározta a közgyűlés a Szövetségbe való belépését.

Egyéb tárgy nem lévén, a közgyűlés berekesztetett.

Itt említjük meg, hogy az egyesület folyó hó 5-én tartotta hendikeppel egybekötött havi szokásos mérkőzését. A mérkőzés a MASz. versenyszabályai szerint folyt le s a következő eredményel végződött.

I. Tör. 1. Marton Elemér 4 győzelemmel (3 „volt“-előny).
2. Ifj. Prokopp Sándor 3 győzelemmel (előny nélkül.)

II. Kérd. 1. Berger Rezső 7 győzelemmel (3 „volt“ előny).
2. Haber Ernő 6 győzelemmel (előny nélkül). 3. Berényi Sándor 5 győzelemmel (előny nélkül). 4. Szurmay Sándor 4 győzelemmel (3 „volt“ előny).

A győztesek 1—1 tört, illetve kardot kaptak az egyesülettől jutalmul.

A club első házi versenyét február hó első felében szándékozik megtartani, melyre Szanesi Lionelló az egyesület mestere egy értékes aranyérmét ajánlott fel a győztes díjazására.

VÍVÓVERSENY. A Kolozsvári Egvetemi Athletikai Club ezidei nov. 27-ikén rendezett első hendikep versenye a teljes siker jegyében folyt le. A 16 nevező 4 csoportba osztva vívta le az előmérkőzéseket, melyeknek eredményeképp nyolcan jutottak bele a döntőbe. A döntő küzdelem házi versenyeken eddig még alig látott nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében folyt le. A verseny győztese ifj. Szecsey István (1 tuss előny) lett, miután dr. Vértes Béla (o. t. e.) az első helyet, melyet Szecseyvel holtversenyben elért, átengedte s így II. lett. A III-ik helyen Denk és Csekey osztottak, IV-ik Szabó Lajos, V-ik Tadits főhadnagy, ki két esztendő után, most indult először versenyen, VI. Ortineau, VII. Horváth Aladár. Szecsey eleinte kissé indiszponáltan vívott, de későbbi támadásai győzelemhez segítettek. Dr. Vértes remek feltartó szurásaival kellett feltűnést. Valóságos szenzáció volt a kis Ortineau szereplése, kinek alig egy éves vívó volta Czenker mesteri munkáját dicséri. — A díjakat (I. tisz. díj és ezüst érem, a II. ezüst, a többinek bronz érem) Szabó Vaja urleány adta át a győzteseknek. — A jury tisztét dr. Szabó Dénes professzor elnökölte alatt: Pósta S., Repeczky A. és Czenker Béla töltötték be, a vívók és a közönség legnagyobb meglepedésére. A verseny valóban sportszerű lebonyolításáért a Club agilis vezetőségét őszinte elismerés illeti.

A „VÉN FIUK VIVÓ CLUBJA” évi rendes közgyűlését december hó 23-án este 7 órakor tartja saját helyiségében (Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3., I. em.) A közgyűlés tárgyszorozata: évi jelentés, zárószámok; költségvetés; esetleges indítványok, alapszabálymódosítás; az igazgatótanácsnak (elnöknek, két alelnöknek és tizenhat tanácsagnak választása.)

HUNGÁRIA VIVÓ-CLUB. Ezen címen új vivó-club alakult a fővárosban, melynek alapszabályait most hagyta jóvá a belügyminiszter. A club nagyjából Lovas Gyula vivó-mester régebbi tanítványiból alakult és mesterül is Lovast választotta, kinek ismert agitáció bizonyára a clubra is ki fog terjedni. A club titkára dr. Árvíz Lipót és helyiségei ez ideig szezonban Lovasféle vivóteremben vannak, melyet e célra külön átalakítottak. A jövő évben már új, remek helyisége lesz a klubnak, mely mint értesülünk, már legközelebbi közgyűlésén csatlakozni fog az Athletikai Szövetséghez. A clubról közelebbi felvilágosítást szívesen ad a titkár, Nagymező-utca 28. sz. A végleges tisztikar és választmány névsorát a jövő héten tartandó közgyűlés után fogjuk közölni.

A hétről. A football-sport politikai részében bizonyos megállapodott esendőség mutatkozott a felszínen. A melyben azonban hatalmas forrongás volt. Egy kérdés mozgatta az utolsó három esztendő alatt a magyar football-sport azon híveit, kik a napi események forgatagából kitudtak emelkedni és volt néhány pillantásuk és néhány gondolatuk a jövőnek is. Ez az amatőr-kérdés, mely Angliában vetődött fel. Erről a dolgról mi már annyit irtunk, minden fázisát annyira ismertettük s emellett büszkén említhetjük meg, hogy nem csak megindítottuk és felszínen tartottuk, de olyan hatalmas propagandát csináltunk a megtámadott amatőr-ség védelmében, melynek hatása nemcsak az országban, de a külföldön is mutatkozott. Ennek legfényesebb bizonyítéka itthon, a MLSz. tanácsa által küldött bizottság mostani nagy fontosságú határozata, nemkülönben ugy a párisi „Les Sport” és a londoniak közül nem egy világlap közlései lapunkban az angol amatőr-kérdést tárgyaló cikkeiből.

Annak idején közöltük, hogy a MLSz. egy Friedrich Nándor, Stielly Gyula, Maleczky Roman, Steiner Hugó és Balogh Hugó tanácsagokból álló bizottságot küldött ki, hogy készítsék elő e kérdés alapos és komoly állás foglalására. E bizottság határozata olyan, amely az egyetemes hangulatnak itt teljesen megfelel és amely várható is volt. A bizottság javaslatának lényege az, hogy keresse meg a MLSz. a Federation International de Football Associations állandóan működő végrehajtó bizottságát, azzal, hogy az angol AFA. és a Cesky Svaz Footballovy-nak engedjék meg a FIFA. kebelébe tartozó szövetségekkel való játékok.

Ez az előterjesztés a Nemzetközi Labdarugó Szövetség alapszabályainak 12 paragrafusában gyökeredzik, amely határozottan kimondja, hogy a FI. de FA. a szövetség megengedheti a kebelébe nem tartozó szövetségek egyleteivel való játékokat.

Ezen indítvány beküldésével egyidejűleg körlevelet intéz a MLSz. a FIFA. kebelébe tartozó összes társszövetségekhez. Közli velük az indítvány megtételét, indokolja azt s felhívja őket, hogy az esetre, ha a FIFA. végrehajtó bizottsága 1910 január 15-éig az indítványra választ nem adna, vagy azt elutasítaná, úgy február közepére Majna m. Frankfurtban egy rendkívüli kongresszus egybehívását a MLSz. együtt követeljük.

Ezen rendkívüli kongresszus kizárólag az AFA. és CSE. tagságának kérdésével fog foglalkozni és dönteni fog a MLSz. mostani indítványa felett.

Amennyiben a FIFA. végrehajtó bizottsága a MLSz. indítványának már most helyt adna, úgy a végleges megol-

dás a milánói rendes évi kongresszusra maradna, melyre a MLSz. indítványait annak idején meg fogja tenni.

A bizottság indítványa egyebekben a következők:

Indítvány a FIFA. végrehajtó bizottságához.

Engedélyezze a FIFA. intéző bizottsága, hogy a FIFA. taggyűlései már az 1910. évben, még pedig a milánói kongresszus döntéséig az angol AFA. és a CSE. taggyűlésteivel mérkőzésekre megállapodhassanak és mérkőzéseket egymás közt játszhasanak.

Erre a FIFA. végrehajtó bizottságát az alapszabályok 12. §-a feljogosítja.

Annál is inkább, mert ezen játékgengedély megadására, a milánói kongresszuson tárgyalandó felvétel ügyében nem prejudikál.

Felkérjük egyúttal az intéző bizottságot, hogy ezen kérdéseinkre hozandó bármilyen irányú határozatát velünk hivatalosan 1910 jan. 15-éig közölje.

Magyar labdarugók szövetsége.

I. oszt. bajnokság.

Az elmúlt vasárnapon és a rákövetkező szerdán végre véglegesen tisztázódott az 1909/10. évi bajnokság őszi fordulója. A vezetést — mint előre látható volt — a *Magyar Testgyakorlók Köre* kiváló csapata ragadta magához. Az egész forduló alatt briliáns formában volt. Biztosan nyerte mérkőzéseit, csupán a FTC. ellen nem tudott győzedelmeskedni. A második helyet váratlanul a Nemzeti SC. foglalja el. Vasárnap tetőzte be szenzációsabbnál-szenzációsabb eredményeit azzal, hogy midőn formájában kissé visszament: leverte a tavalyi bajnok csapatot a *Ferencvárosi Torna Club*-ot. A zöld-fehéreknek nem igen kedvezett a szerencse az őszi campagne alatt. Az idényt mindjárt vereséggel kezdték a Törekvés ellen. Később a Testgyakorlók egy már megnyert mérkőzést tettek velők szemben eldöntetlenné és végül — a NSC.-től szenvednek nem remélt vereséget. A negyedik helyre a *Budapesti Torna Club* nyomult fel, idény végre megjavult formája alapján. Az utolsó helyeket 5—5 ponttal elfoglaló csapatokat a BAK. előzi meg egy pont különbséggel. A bajnokság állása egyébként a következőképen alakult:

Magyar TK.	6	2	—	24	11	14
Nemzeti SC.	6	—	2	16	13	12
Ferencvárosi TC.	5	1	2	27	10	11
Budapesti TC.	3	1	3	12	10	7
Budapesti AK.	3	—	5	8	14	6
Törekvés SE.	2	1	4	8	11	3
Magyar AC.	2	1	5	13	21	3
Ujpesti TE.	2	1	5	11	18	5
Terézvárosi TC.	2	1	4	6	17	5

Vasárnap.

MTK.—UTE.

3:1

(Millenáris.) Az első félidő MTK. nagy fölénye mellett telik el, Ujpest csak a második félidőben bontakozik ki, ekkor azonban sokszor és veszélyesen támad. UTE. már-már kiegyenlítőni látszik, mert Károly kiállítására folytán jó darabig fölényben van, ekkor azonban a testgyakorlók kiszabaduló esatársora Kazár hibájából biztosítja a győzelmet. Csapatok. MTK.: Domi—Nagy, Révész—Bíró Károly, Szücs—Taussig, Farkas, Kertész I. és II. Szántó. UTE.: Kazár—Molnár, Kovács—Fandl, Klein, Kusehner—Sziidon, Schurmik, Vanicsék, Buesek, Szabó. Bíró: Klug Frigyes (MAFC.).

NSC.—FTC.

1:0

(Millenáris.) NSC. kezd szél és nap ellen, mindjárt támad és a 7. percben *Faragó* a vezető gölt lövi, melyet FTC. a kitünően működő NSC. védelemmel szemben nem képes kiegyenlítőni. A zöld-fehérek kitünő baloldali Kanyaurek és Feldmann teljesen lefogták, miáltal a csapat akcióképtelenné vált. Csapatok: NSC. Burián—Feldmann, Garai—Kanyaurek, Vajda, Palóc—Rometh, Hlavay, Tóth, Faragó, Ménéch FTC. Fritsz—Rumbold, Manglitz—Kutschera, Bródy, Gorszky—Weinber, Szántó, Koródy, Schlosser, Weisz.

Szerda.

MAC.—TTC.

2:1

(Margitsziget.) Vasárnapról elhalasztott bajnoki mérkőzést szerdán játszotta le a két csapat. A MAC. ez alkalommal nem játszott kellő nyugalommal, amit a TTC. ener-

gikus fellépése okozott. A MAC. ingadozását kiaknázza Terézváros és Schönfeld kornerből gölt fejel (34 p.), Félidő 1:0. Most a MAC. fokozott erővel megy a küzdelembe. Onody 30 p.-ben kornerből kiegyenlít, majd Krempels gyönyörű egyéni játék után a győztes gölt plassirozza (33 p.) Biró Hajós József (FTC.).

II. oszt. bajnokság.

A vasárnap lefolyt mérkőzések között a Póstás—MAFC. közötti keltett legnagyobb érdeklődést, mely a második hely kérdését volt hivatva tisztázni. A mérkőzés, annak fontosságához mérten, rendkívül óvatos tempóban indult meg és csak a második félidőben bontakozott ki teljesen a csapatok játéka. MAFC. sürűbben, de veszélytelenül támadott, Székely I.-nek a balszálon bevitt és beadott labdáit sorra elhibázták a belső csatárok. A védelemben Somló és Smóling kiválóit nyújtottak.

A Póstásoknál a fedezetsor képezte a csapatgerincet és egyedül annak kiváló munkáján mulott a mérkőzés megnyerése. A két csapat különben annyira egyenrangú volt, hogy leginkább az eldöntetlen eredmény fejezte volna ki a két csapat erőviszonyát.

A BEAC. fokozatos javulása értékes eredményhez juttatta az egyetemi csapatot. A FSC.-al szemben kivont eldöntetlen eredmény kiválónak mondható. Ha a csapat így fejlődik tovább, hamarosan méltó ellenfele lesz az összes másodosztályú csapatoknak.

A KAOE. aránylag könnyen végzett a Kőb. TE.-ei, mely ugylátszik utolsó évét járja a másodosztályban.

A 33FC.-ot az első félidőben ugyancsak megszorította a saját pályáján játszó III. k. TVE. Végül azonban a nagyobb rutin és állóképesség a 33-asokat fölényes győzelemhez juttatta, amire a bajnokságban elfoglalt pozíciójuk megszilárdítása céljából szükségük is volt.

A bajnokságban a 33FC. 4 ponttal vezet a Póstások előtt, a harmadik helyet a technikusok foglalják el, míg a negyedik helyen a Typographia és az URAK. osztozkodnak. A bajnokság végleges állása a következő:

33FC.	8	1	—	32	8	17
Póstás	6	1	2	14	4	13
MAFC.	5	2	2	23	13	12
URAK.	5	—	4	15	16	10
Typographia	3	4	2	20	17	10
KAOE.	3	3	3	13	13	9
III. k. TVE.	4	1	4	16	23	9
FSC.	2	3	4	13	18	7
BEAC.	1	1	7	5	21	3
Kőb. TE.	0	0	9	6	24	0

A vasárnap lefolyt mérkőzések a következő eredményekkel végződtek:

Póstás—MAFC. (Amerikai-úti pálya.) Az első félidő változatos, lanya játék után eredmény nélkül ér véget. Ujra kezdés után MAFC. támad többet, de a csatársor gól elérésére képtelen, Póstás ellenben Csüdör révén gölt rüg. Biró: László Simon dr. (33. FC.)

33 FC—III k. TVE. (Határ-utcai pálya.) Első félidőben igen jól tartották magukat a Vivók. Félidő 3:2. A második half time a 33-asok óriási fölénye mellett telik el. Biró: Schubert M. Ferenc (MUE.)

BEAC.—FSC. (Lágymányos.) Az egyetemi csapat nagyfokú haladását mutatja az eredmény. FSC. a második félidőben némi fölényben van, de a BEAC. védelem jól működik. A BEAC. csapatában Rác Vilmos is játszott és egy biztos gölt elhibázott. Félidő 1:1. Biró: Benedek Aladár (MAFC.)

KAOE.—KTE. (Indóház-utcai pálya.) A kőbányai csapat az első félidőben erős ellentállást fejtett ki, a második félidőben azonban teljesen kifulladt. Félidő: 0:0. Biró: Izsó László.

Szövetségi díjmérkőzések.

MAC. II.—TTC. II. 5:1. Margitszigeti pálya. Félidő: 2:0. Biró: Weisz Jenő.

III k. TVE. II.—33. FC. II. 2:0. Határ-u. p. Félidő 2:0. Biró: Vámos Soma (TTC.)

MTK. II.—UTE. II. utóbbi feladat.

FSC. II.—BEAC. II. utóbbi feadtá.

III. oszt. bajnokság.

EGYETÉRTÉS SC.—ERZSÉBETVÁROSI TC. 4:2. Soroksári-úti pálya. Félidő: 3:1. Biró: Horváth János (NSC.) Egyetértés biztosan győz.

Barátságos mérkőzések.

MAC.—TTC. (Margitsziget.) Bajnok helyett — miután a ki-előtt bíró nem jelenhetett meg — barátságos mérkőzést játszottak. A MAC. jobb volt, de csak a második félidőben bontakozik ki gólokban fölénye. A TTC. rendszertelenül játszott, amit néhány játékosának (Nemetz) fegyelmezetlensége okozott. Első gölt a MAC. a félidő utolsó percében éri el Kertész—Onódy szép játéka révén. Félidő: 1:0. Második félidőben Onódy és Kelemen négyre szaporítják a gólok számát. Biró: Weisz Jenő.

Nemzetközi mérkőzés.

FTC.—Cricketter (Millenáris.) Bécsben legutóbb 2:0 4:2 arányban szenvedett vereségüket torolták meg a ferencvárosiak. Nem ugyan olyan körülmények között mint ahogy mi szeretnénk volna, de végeredményében mégis revanchot vettünk. A FTC. ugyanis ez alkalommal mélyen sértő durvasággal játszott, úgy hogy a bíró kénytelen volt végül Weinbert kiállítani. A Kriketterek nem sokat mutattak, látszott rajtuk, hogy csak a köteleességszerű revanchot adják meg. Jo csatár Laufer és Grossmann, míg Preisz formáján alul játszott. A magyar csapatban Weisz és Szántó váltak ki, Schlosser azonban indisponáltnak játszott.

Sok korner után a 16-ik percben Schlosser gölt lö, amit a 31-ik percben Koródy gölja követ. Félidő 2:0 Kriketterek gölja nyitja meg a félidőt, mire Weinber gölja a felelet (5 p.). Kriketterek 11-es gölja után (17 p.) Koródy a negyedik gölt szerzi meg csapatának. Biró: Fehér (Csepel.).

Magyar kupa.

Tör. SE.—URAK. (Margitsziget.) Az URAK. váratlanul jól tartották magukat. Két gölt érnek el, amit még az első félidőben a Törékvés nemesak, hogy kiegyenlíti, de vezető gölt is eléri. Félidő 3:2. A második félidő eredmény nélkül folyik. Biró: Izsó (BTC.).

Osztrák eredmények.

A császárvárosban vasárnap lefolyt mérkőzések között ismét a Wiener SC. fényes szereplése tűnik szembe. A legfiatalabb, de azért jó eredményeket elért elsőosztályú csapatot, a Floridsdorfi AC.-ot, 10:1 arányban győzték le. Most kétségtelenül a WSC.-ot kell Bécs legjobb csapatának tartanunk és bizonyára nagy érdeklődést fog kelteni a WAC.-al való legközelebbi találkozásuk, mely előreláthatólag husvétkor fog végbemenni. A Cricketterek a Rudolfshügellel mérték össze erejüket s a 2:2 eldöntetlen eredmény nem épen hizelgő rájuk nézve. A mérkőzés alatt a Cricketterek fölényben voltak, de azt nem tudták kihasználni. Részletes eredmények:

Wien:

Wiener SC. — Floridsdorfi AC. 10:1.

Cricketter — Rudolfshügel 2:2.

Prága:

Deutscher FC. — Sturm 9:4.

SK. Slavia — Viktoria (Zirkov) 7:1.

Hírek.

A BURIÁN-ÜGY VÉGE. Az annak idején nagy port felvert Burián-ügynek utolsó akkordjai zárultak le a MLSz. mult pénteki tanácsülésén, ahova a dolog a NSC. felebbezése folytán került. A tanács a felebbezésnek teljes mértékben helyt adott, kimondta, hogy esabítás nem forog fenn, miért is Gerő Ferencet a fegyelmi bizottság ítétele alól felmentette és a feljelentést visszautasította. Mint értesülünk, a NSC. választmánya, Gerő Ferencet multkori határozata értelmében újból tagjai sorába iktatta.

A Z ERZSÉBETVÁROSI TC. szombaton, december 11-én, a Fővárosi Szegénygyermekkert Egylet összes helyiségeiben táncestélyt rendez.

MŰGYETEMI ATHLETIKAI ÉS FOOTBALL CLUB KÖZLÉSE. A nagy számban megjelent tagok élénk érdeklődése mellett, dr. Rényi József műgyetemi tanár elnöklete alatt folyt le a MAFC. ezidei közgyűlése. Ifjúsági elnökké egyhangúlag Hajdu Pál, alelnökké Fülöp Károly és Tolnai Béla választották. A közgyűlést követő választmányi ülésen titkárrá választott Reichard Ottó, pénztárossá: Varga János és Beifeld Sándor; jegyzővé: Beifeld Sándor és Beleznai László. Szakosztályi elnökök lettek: footballra: Birkány Erich; athletikára: Hajdu Pál; uszásra: Donáth Leó; vivásra Herz János; birkózásra: Beifeld Sándor; jégsportra: Székely Sándor.

BAJNOKI ÉRMEK KIOSZTÁSA GYÖRÖTT. Szombaton este szép ünnepélyt rendezett a Győri Egyetértés Daloskör saját kaszinójában abból az alkalomból, hogy a Daloskör Tornaosztályának csapata a múlt szezonban ismét megnyerte a nyugatmagyarországi kerület bajnokságát és a pozsonyi vándordíjban második helyre került. A lakomán igen nagyszámu, körülbelül 100 főnyi hölgyekből és egyleti tagokból álló közönség jelent meg. Az érmeket ifj. Földessy János, a vidéki bizottság előadója, osztotta ki.

SVÁJC. A keleti kerületben még mindig bizonytalan a helyzet. Zürich megverte Badent, Winterthur a Young—Fellowst, amivel mindkettőnek 9 pontja lett, az Aaran—St. Gallen mérkőzés azonban el kellett halasztani. Ha ez utolsó mérkőzésen Aaran győz, 11 ponttal az első helyre kerül, ha azonban veszt, az első helyre 4 egylet kerül 9—9 ponttal. *A bajnokság második fordulója különben már december 12-én kezdődik és február 6-án ér véget.*

Részletes eredmények:

Zürich—Baden 5:3. Winthertur—Young-Fellows 6:3. St. Gallen—Aaran (elhalasztva.)

SVÁJC. A nyugati és központi kerületben már befejeződött az őszi forduló. A nyugaton a Servette, a keleten a Vereinigte Biel került az első helyre. Az immár végleges sorrend a következő:

Nyugati kerület.

Servette	5	4	1	—	19	6	9
Moutroud	5	2	2	1	13	11	6
Chaux de Fonds	5	2	1	2	13	10	5
Etoile	5	2	1	2	17	20	5
Stella	5	1	1	3	14	20	3
Cantonnal	5	1	—	4	6	15	2

Központi kerület.

Vereinigte Biel	5	4	1	—	18	8	9
Bern	5	3	1	1	13	10	7
Young Boys	5	2	1	2	22	9	5
Basel	5	2	1	2	16	10	5
Old Boys	5	—	2	3	10	17	2
Luzern	5	1	—	4	5	23	2

A keleti kerületben csak két mérkőzés volt, mind a kettő óriási meglepetésséla végződött. Aaran 5:0 arányban győzte le a favorit Winterthurt és Zürich 3:0 arányban a szintén jelölt St. Gallent. Aaran evvel vezetőhelyre, Zürich jobb gólarányánál fogva a másodikra, Winterthur a harmadik helyre került, amin a hátralevő 3 mérkőzés alighanem nem változtat. Footballban különben a keleti kerület leggyöngébb. A központi Bern a keleten jól szereplő Young Fellout barátságos mérkőzésen, teljesen realisan 9:1 arányban verte. Tartalék csak a győztes csapatban szerepelt.

Lapunk zárata

kedden délben van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szivesen vesszünk.

A szerkesztőség.

A magyar és német atletika összehasonlítása.

Berlin, december.

Az atletikai szezon elmúlt s az athléták helyébe most a sportkrónikás lép, hogy számon kérje tőlük a múlt szezon munkáját.

Az elmúlt év politikája minden tekintetben közelebb hozta a németekhez s talán ez a szimpatia az oka, hogy a két ország athlétái az idén többször találkoztak a porondon, mint egyébkor. S ez a találkozás föltétlenül a németekre ütött ki előnyösen. Magyarország évek hosszú sora óta tekintély volt sport tekintetében a világ előtt s állandóan mint a föld harmadik-negyedik sportnemzete szerepelt. A németekről divat volt mondani, hogy

nem produkálnak semmit s egy német bajnokság eredményei nálunk legtöbbször mosolyra keltették az olvasót. Ma azonban ez megváltozott annyira, hogy én, aki két éve közvetlen közelből tanulmányozom a német athlétikát, bizton állíthatom, hogy egy magyar-német országok közt való küzdelemben tisztán a szerencse, vagy a momentán diszpozíció billentenie egyik vagy másik ország javára a mérleget. A legközelebbi olimpia versenyen athlétáinknak egy eddig alattuk álló, jelenleg azonban rendkívül erős versenytárrsal kell megküzdeniök, hogy a nemzetek sorában egy ponttal lejjebb ne kerüljenek.

De beszéljenek a tények és az elmúlt szezon eredményei. Németország az idén három athlétáját mutatta be Európának, a kik minden indulásuk alkalmával érhető föltűnést keltettek. Ezek Hans Braun, a müncheni kiváló középtávfutó és a két berlini, Bertl Weinstein, távugró és Müller, távgyalagló. Ezek közül a két első Budapestre is elkerült s mindketlen közönségünk szimpatiaját és bámolatát érdemelték ki. Ezt a három embert magyar athléta nem veri meg, sem képességgel, sem szerencsével. Mennyire fönnáll ezen állítás, ezt talán támogatnom nem kell, Braun a fölönyt többször megmutatta nálunk és egybeitt is s a szimpatikus müncheni athléta angol szereplésével is bebizonyította, hogy ma Európa első középtávfutója. Weinstein budapesti ugrása előreláthatólag még sokáig utópiként fog ugróink közt szerepelni. A gyaloglás nálunk kissé el van hanyagolva s Müller idejétől gyaloglóink egyelőre kissé távol állanak. Ezekkel szemben a magyarok az atletika egy pár ágában ugyan-csak óriási fölönyben vannak szomszédaiak fölött. Ezek a súly-, diszkosz- és gerelydobás; továbbá a magasugrás. Merem állítani, hogy az atletika minden ága közül a magasugrás van legjobban kifejlödvé hazánkban, mert talán ez volna az egyetlen szám, a hol egy magyar-német küzdelem esetén mind a három első helyet magyarok foglalják el. Három ugróknak vitte át az idén a 180-at, míg Németországban ma 180 cm.-t senki sem ugrik. Itt helyén való megemlékezni Pasemann kieli athlétáról, aki a frankfurti bajnokságban 180½ cm.-t ugrott. Erről az emberről legendákat meséltek, s az ismeretes berlini nagy atletikai versenyen talán ő rá voltunk leginkább kíváncsiak. Ő azonban teljes mértékben kiábrándított. A léce már 170 cm.-nél erősen mozgott és leeséssel fenyegetett, a 175-öt pedig már nem bírta. Ennek a szomorú eredménynek elkerülésére a júri 9-szer engedte, sőt majdnem kényszerítette ugrani, végre 10-edszerre sikerült a 175-öt átvinnie a nagy buzdításokra. Nem akarok hibás mérésről, vagy más egyébből senkit sem meggyanúsítani, de nézve ennek az embernek a stílus nélküli vergődését, az volt az impreszió, hogy Pasemann képtelen 180 cm.-t ugrani.

A dobásokban mieink határozott fölönyben vannak. A sportnak ez az ága különben is Németországban érthetetlen módon el van hanyagolva. Főleg a súlydobás, Szerepel ugyan minden német versenyen valami súlydobási szám (kőhajítás, súlydobás ¼, ½ mázra), de rendes formájában a verseny ritkán van kiírva s én 12 méteres dobást még német versenyen nem láttam. Diszkoszdobójuk alig van; az ismert, bár nagyon gyöngő all-round athlétájuk: Abraham, nyeri legtöbbször a diszkoszdobást 33—34 méterrel; az idén javította már tetemesen a német rekordot Welz (Frankfurt) 39.06 méterrel. A gerelyvetés a legnépszerűbb és a jövő szezon több jó német gerelyvetőt tartogat meglepetésként. A rekordot a sajátját javította meg az idén Wagner (Reutlingen), majdnem 4 méterrel 54.10-re; Kóczán eredményeihez ez természetesen nem jöhet.

Ha egy magyar-német országok közti küzdelem eredmények kombinációját összeállítjuk, mint fentebb jeleztem, ennek sikerét egyik vagy másik nemzet javára tisztán a szerencse döntené el. Irjuk ki most ezt a 12 számból álló atletikai meetinget és nézzük az előrelátható eredményeket. Az egyes számok a következők: 100, 200, 400, 1500 méteres síkfutás, 120 yardos gátfutás, gyaloglás (tetszés szerinti távolság, mert Müllernek 1500 métertől kezdve nincs nálunk ellenfele), magas-, táv- és rúdugrás, súly-, gerely- és diszkoszdobás. Ebből a 12 verseny-számból ötöt a németek, ötöt mi nyernénk és kettő kimenetele kétes volna. Vegyük először a németeket: 200 és 400 méteren Braun verhetetlen. (?) ez biztos és el nem vitatható, 1500 m.-re Braun 4 p. 14.6 mp.-es tavalyi rekordját az idén javította meg Kiefer (Frankfurt) 4 p. 14.4 mp.-re. A magyar rekord erre a távra 4 p. 23.4 mp. Ez olyan nagy különbség, hogy Bodor nagyon messze végezne harmadiknak a két német futó mögött. Negyedik számnak van a távgyaloglás. Müller tartja, egy kivételével, az összes német rekordokat 1500 métertől 30 kilométerig. Eredményei (egy párat megemlítek: 1500 m. 6.12; 20 km.: 1 óra 39.25; 30 km.: 2 óra 50) sokkal jobb, mint a mieink. Ötödik jobb eredményük a távugrás. Weinsteinet mindenki látta Pesten ugrani, róla fölösleges beszélni.

Futásban magyar részről csak egy fölönyről lehet beszélni és ez a 100 méteres. A legjobb német 100 méteres futót, Raut, a mieink többször legyőzték; Rácz berlini veresége Rau-tól egyáltalában nem volt realis, hogy ő és Simon közel egy klasszissal jobbak Rau-nál, ez meggyőződésem. A magasugrás a második magyar részről; erről fentebb volt szó. Ugyancsak jobbak a mi dobóink. Súlyban és diszkoszban óriási volna a fölöny és gerelyben is nagy még Kóczán világrekord dobásai nélkül is;

mert az 54 méteres német rekordot még tulajdonosa sem közelítette meg sem azelőtt, sem azóta; a 39 méteres díszkoszobás szintén csak egyszer történt meg. A versenynek két bizonytalan száma volna: ezek a 120 yardos gátfutás és a rúdugrás. 120 yardon Dunckner egyformán végzett Kovácscsal és Rau-val; Rau még nem futotta meg a távot Kovács 16.4 mp-es időrekordja alatt, de 16.8 és 17 alatt igen; azonban Kovács sem futott az idén egyszer sem rekordidő alatt. Szathmáry 3.46-ja jobb a német rekordnál, ő azonban nem állandó, vagyis az ő 3.40 méteren felüli ugrása teljesen a diszpozíció dolga. Berlinben a vándordíj elnyerésekor nem jutott 3.25-nél magasabbra, igaz, hogy Pase-man sem a legjobb német rúdugró. Erre a két versenyszámra tehát nem állapítható meg egyik félnek sem a fölénye. Szathmárynak különben a február 26-iki nagy német terebben rendezendő atletikai versenyen alkalma lesz képességeit kimutatnia, mert ő lesz az idén a meghívott egyetlen külföldi attrakció. Az elvesztett vándordíj még mindig fáj a berlinieknek és szeretnének Szathmáry esetleges legyőzetésével egy kis rekompenzációt venni.

A fenti eredmények világosan mutatják azt az óriási haladást, melyet Németország a legújabb időben az atletikában tett s ez a haladás folytonos lesz, mert helyes irányban dolgoznak. A számtalan sportlap folyton rámutat a hibákra, amelyben szenvednek és állandóan propagál, buzdít, útbaigazít, kimutatja a rivális nemzetek erősségeit, vagyis nagy szeretettel, de egyszersmind nagy szigorúsággal viszi előre a német sport ügyét és amint láttuk, eredménnyel. Újabb idő óta mi vagyunk erősen a repertoiron. Az összes magyar eredményeket hozzák s a magyar atletikáról hihetetlenül jól vannak informálva. Tudják, hogy az első, ezidőszerint még felettük álló nemzet a magyar, tehát mindenáron lelesőbb és fölé akarnak kerülni. Ez a küzdelem szívós és elkeseredett s mint fentebb láttuk, erősen közeledik a német veszedelem. A német atletika visszamaradottságának legfőbb oka volt a közönség tartózkodása, az illyenszerű sport népszerűtlensége és a felsőbb körök szűkkeblűsége. Ez azonban ma megszűnt. A jövő szezonra már nagyszabású pályák készülnek Berlinben és minden jel arra mutat, hogy az immár megtört közöny még sokkal hatalmasabba fogja föllendíteni a német atletikát. A mieinknek erősen kell most már ezen új ellenfelükkel számolniuk, amugy is nagy fáradtságba fog kerülni, hogy a legközelebbi világversenyen mögójük ne kerüljenek.

Weidinger Dezső.

Sprint es gátfutás.

IV. közlemény.

Irta : M. C. Murphy. Fordította : Lázár József

Mielőtt a sprint-tréning metódusának a tárgyalásába fogok, tisztázni akarok egy kérdést.

Sokan állítják és hiszik, hogy ahhoz, hogy valaki jó sprinter legyen, valami különleges testalkattal kell rendelkeznie. Ez téves felfogás. Huszonöt éves trénerkedésem alatt, jóllehet bátran állíthatom, hogy Amerika legkiválóbb sprinterei nőttek fel kezeim és gondoskodásom alatt, nem találtam két olyan sprintert, aki egymáshoz hasonlított vagy hasonlóan futott volna.

Ellenkezőleg! A 100 és 220 yardos síkfutás, valamint a közbe eső távok bajnokai a legkülönféle típusú képviselték. Felváltva lehet találni közöttük olyanokat, akiknek tömzsi alakjuk a 167 cm.-t sem ütötte meg, nemkülönben olyanokat, akik jóval meghaladták a 184 cm.-t, több mint 95 kg.-t cipelvén magukkal. Természetesen magam is el tudok képzelni egy ideális alakú sprintert, de ez egyáltalában nem feltétel vagy pedig olyan szükséges tulajdonság, melyet a rövidtávfutókban keresek.

Van azonban két dolog, amely minden elsőrangú sprinter közös tulajdonsága. *Ez a futó testalkatához viszonyított rendkívüli erő és az e képesség, hogy futásánál a lábait háttul ne emelje nagyon magasra. Továbbá olyan idegerővel kell rendelkeznie, hogy képes legyen a testben felhalmozott összes energiát működésbe és erő kifejtésre kényeszeríteni. Már kezdetben tökéletes idegzettel és nagy testi erővel (ez alatt nem kar-erőt kell érteni) kell bírnia, úgy, hogy csak azt kelljen tulajdonképpen megtanulnia, hogy miképpen tudja azokat sebességre fokozására legjobban felhasználni. A rátermett futónál a klassziseredmények elérésének egyetlen titka, amelynek megfejtését a tréning adja meg, az, hogy miképpen kell futni, hogy a legkisebb testi erő kifejtéssel a legnagyobb sebességet érhesse el. A többi kellék mindenkinél egyforma lévén, végső eredményben az lesz a leggyorsabb futó, akinek a fenti alapelv teljesítése legjobban sikerül.*

A sprintnél három főmomentum van:

1. Start. (Indulás).
2. A lendületbe jövetel, vagyis, hogyan lehet leghamarabb a természetes futólépésbe jönni.
3. Finis. (Végső küzdelem).

Start.

A sprint-versenyek, ha a futók közel egyforma erősek, már a startnál eldül. Gyöngébb start, fél vagy egész yard hátrányt jelent, amelyet behozni többé nem lehet. A startolás művészetének fontossága tehát elvitázhatatlan. Startolni kell tehát megtanulni mindenekelőtt, vagyis azt, hogy a sprinter a lehető leggyorsabban kerüljön el a startvonalától és a lehető leggyorsabban találja meg azokat a természetes lépéseit, amelyek a legnagyobb sebességgel viszik a célszalag felé. A startolásnak is megvan a maga elismert, kialakult és jónak bizonyult formája. Ez a guggoló vagy, ahogy Amerikában hívják, kenguru-start. Ez a start a következőképpen történik. A futó letérdel úgy, hogy ballába térdben megtörik, míg jobblábának térde a földet érinti. (Lehet fordítva is. Ez tisztán érdekes dolga.) A hátulsó lábának térde, körülbelül a másik láb bokacsontjához ér. A kezek a balláb térde előtt foglalnak helyet, körülbelül 15 cm.-nyi távolságban. Miután kezek nem nyulhatnak a startvonalon át, természetesen úgy kell a lábakat elhelyezni, hogy az elül lévő láb, a startvonalától számítva, essék 15 cm.-rel hátrább. Mikor a futó ebben a helyzetben felemelkedik és kissé előre dől, mindjárt érezni fogja a test előrehajtó törekvését és azt, hogy meglehetősen könnyű szerrel tudna abból a gugoló helyzetből előre futni. A fenti távolságok, melyeket a kezek és lábak elhelyezésére adtam, nem bírnak a törvényszerűség erejével. Minden futó, egy-két heti startolás után, rá fog jönni önmagától arra, hogy minő módosításokat kell azokon eszközölnie. Vannak futók, akiknek a két lábfej közötti távolságot nagyobbítani kell. Ugyazintén vannak olyan sprinterek, kik kézfejeiket az elől lévő láb hegyével majdnem egy vonalba helyezik, míg mások 15 cm.-nél jóval távolabbra. A fontos itt csak az, hogy a futónak meg legyen az egyensúlynak az a biztos érzése, hogy bármely pillanatban, minden erőlködés és a másodperc legkisebb töredékének elvesztése és minden ingadozás nélkül tudja elhagyni a startvonalat.

Mikor a futó a starthoz megy, első és legfontosabb feladata, hogy jó startlyukakat ásson. A lyuknak elég mélynek és erősnek kell lenni, hogy jó startot lehessen venni, anélkül, hogy a lyukak hátsó, a lábat megtámasztó támfalai engednének. Ha esetleg az utolsó pillanatban veszi észre a futó, hogy a startlyukak meglazultak, minden tartózkodás nélkül szóljon a starternek és igazítsa meg. Nagyon sok futó fizette már meg egy-egy vereséggel, hogy a lyukak lazák voltak és a start pillanatában engedtek. A versenyző ilyenkor megcsuszik, egyensúlyát elveszti, ingadozni kezd s rengeteg teret veszíthet. Ha a futó elfoglalja helyét a startlyukakban, akkor a starter *Vigyázz!* szava után minden idegszállal a starter lövésére figyeljen és kész kell lennie, hogy bármely pillanatban indulhasson. A *Vigyázz!* után rögtön jól egyensúlyozza testét a lábakon, miközben az egyensúlyt az ujak hegyével tartsa fent. A testsúlynak a legnagyobb része az első lábon van. A felsőtest egy kevésbé előre toódik, úgy, hogy a lábak első mozgásának hatása egyszerre viszi a testet *előre és felfelé.*

A lövés után a futó gyorsan és természetesen vegye fel futólépéseit. Vagyis, *ne erőlködjék*, hogy mindjárt teljes lendületbe jöjjön. A startnál csak a pisztolyra kell figyelni. Az ellenfelek mellékes szerepet játszanak. Start után minden ingadozás nélkül, egyenesen kell futni, mert az egyenes ut egyszersmind a legközelebb is. Nem szabad az első lépéseket sem nyújtani, sem rövidíteni. A végéig az, hogy a start utáni első lépések természetesen és könnyen hajtassanak végre. A futó már az első lépés után lassan, de fokozatosan kezd emelkedni és hogy az egyensúly megóvassék, a lépéseknek oly gyorsaknak, de amelletl oly simáknak kell lenniök, amennyire egyáltalán csak lehetséges. Körülbelül 25—30 yardnyi tér befutása után egyenesedik ki csak a futó úgy, hogy elérí rendes futási testtartását.

Nem szabad erőltetni a test kiegyenesedését, mert ez a sebesség rovására megy. Ép úgy veszít a futó a sebességből, ha az első lépések túlhoznak vagy túlrovidek. Ha ezek a szempontok, amelyeket itt felsoroltam, szem előtt is betar-

atnak, akkor a futó tapasztalni fogja, hogy mire a test ki-egyenszedik, könnyen, jól egyensúlyozva fut és innen kezdve képes testének minden csöppnyi erejét sebességének növelésére felhasználni.

(Folytatjuk.)

Hírek.

AZ AMERIKAI EGYETEMEK CROSS-COUNTRY BAJNOKSÁGÁBAN Cornell egyetem csapata megsemmisítő fölényű győzelmet aratott. A pálya 6 és fél anfol mérföld volt meglehetősen nehéz talajon. Egyéni győztes FC. Berna (Cornelle) 33 p. 52 mp. 2. Tappan (Cornelle) 33 p. 62 mp. 3. D. C. May (Michigan) 33 p. 12 mp. Jellemző, hogy a Cornell egyetem 5 futója az első között volt helyezve. Csapathelyezés: 1. Cornell 22 pont. 2. Massachusetts 88 p. 3. Michigan 112 p. 4. Yale 114 p. stb. Érdekes tény, hogy 11 év óta, mióta ez az egyetemközi bajnokság ki van írva, a Cornell egyetem most aratta 10-ik egymástáni győzelmét.

EURÓPA BIRKÓZÓ BAJNOKSÁGA. Jövő év január havában nagyszabású birkózóverseny kerül döntésre Budapesten, a Budapesti Posta- és Táviratisztviselők SE. rendezésében a MASz. fenhatósága alatt. A verseny össze fogja gyűjteni Európa legjobb birkózóit Budapesten. Sajnos, épen most nem rendelkezünk elég jó klasszisú birkózókkal, kik a magyar színeket megfelelő erővel képviselhetnék

Felhívás.

Az „Aradi Athletikai Club“ ez év elején felhívást intézett hazánk összes sportegyleteivel a vesztőhely megváltására való adakozás érdekében.

Az első felszólításra egybegyűlt 62 koronányi összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Ujabbán azonban a „Torontali Athletikai Club“-tól kaptunk e célra 25.— koronát, ami azt bizonyítja, hogy még vannak oly egyesületek, melyek e nemes cél érdekében tagjaik körében gyűjtést indítottak s azt még le nem zárták.

Tisztelettel kérjük az ily gyűjtést indított egyesületeket, hogy a gyűjtés eredményét mielőbb hozzánk juttatni sziveskedjenek.

Arad, 1909 december 3.

Aradi Athletikai Club.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Szövetség, Budapest, IV., Központi varosház.

Elnök: Bárczy István dr. **Alelnökök:** Gerenday György dr. Klupathy Jenő dr. **Titkár:** Stankovits Szilárd (IV., Központi varosház.) **Pénztárnok:** Hajdu Marcell dr. (VIII., Népszínház-u. 47.) **Ellenőr** Hódy Lajos dr. **Jegyző:** Barlay Oszkár **Altitkár szakszabály elnöke:** Stankovics Szilárd. előadója: Lindner Ernő, (IX. Ferenc-körút 39.) **Védő szakszabály elnöke:** Nagy Béla dr. (VIII., Bérkocsis-u. 16.) előadója: Palota Kovács Károly (IV., Ferenc József rakpart 1.) — **Súlyemelő- és birkózó szakszabály elnöke:** Tatich Péter dr. (IV., Vámház-körút 14.) előadója: Csanádi Mór (X., Kőbányai-ut 30.)

A MAGYAR ATHLETIKAI SZÖVETSÉG 1909. december hó 19-én Budapesten, a Nemzeti Lovardá-ban, VIII., Eszterházy-utca Magyarországi súlyemelő bajnokságáért versenyt rendez. Védő: Weisz Richard MTK. 130 kg.

1. Súlyemelés Magyarországi 1909. évi bajnokságáért (jobb- bal- és páros karu emelés).

2. A verseny győztese „Magyarország bajnokja 1909-ben“ címet, továbbá a MASz. bajnoki aranyérmét nyeri. A II-ik a MASz. ezüstérmét és a III-ik a MASz. bronzérmét nyeri.

3. A versenyen, mely országos jellegű, minden 16. életévét betöltött oly amatőr egyén vehet részt, ki valamely hazai sportegyletnek tagja.

4. A versenyen a MASz. szabályai érvényesek.

5. Nevezési határidő: 1909. december hó 12. délután 6 óra. Nevezések Fischer Mór helyettes szakszabályi előadó címére küldendők (Budapest, X., Kőbányai-ut 30.).

6. A nevezésnek tartalmaznia kell a) a versenyző vezetőik és utónevét, b) foglalkozását, c) korát, d) lakását és e) annak az egyesületnek nevét, melynek tagjaként versenyezni szándékozik.

7. Tét a MASz. kebelébe tartozó egyesületek tagjainak 5 korona, másoknak 8 korona.

8. Tét nélkül, valamint határidőn túl érkező nevezések nem fogadhatók el.

9. Nevezések elfogadása felett a MASz. súlyemelő- és bir-

kozó szakszabályát határoz véglegesen. Nevezések indokolás nélkül visszautasíthatók.

Budapest, 1909. november hó.

A „Magyar Athletikai Szövetség“ nevében

Tatich Péter s. k.,
a súlyemelő- és birkózó
szakszabály elnöke.

Bárczy István s. k.,
a MASz. elnöke.

Magyar Uszó Szövetség

Elnök: Betöltetlen. **Társelnökök:** Brüll Alfréd és Dr. Virava János. **Alelnökök:** Dr. Füzesséry Zoltán és Dr. Kovács Aladár. **Ügykezelő alelnök:** Dr. Schneider Béla (IX. Raday-utca 49.). **Főtítkár:** Füzesséry Árpád (VI. Szondi-u. 33. sz.). **Titkár:** jft. Tamodly Mihály (IV., Kecskeméti-u. 2.). **Pénztárnok:** Vadász Dezső. **Ellenőr:** Ma. ak. Mihály.

A „Sportvilág“ panasza folytán az intézőbizottság felhívja a MAFC. vezetőségét, hogy 31 kor. téthátralékot nevezett lap szerkesztőségének haladéktalanul fizesse meg, s erről tegyen jelentést.

Az álnévekkel fűzött visszaélések meggátlására az intézőbizottság a következő döntvényt hozta: „A jövőben álnévet csak úgy engedélyez, ha az minden év elején legkésőbb március 15-ig bejelentetik, s annak használata kellően indokoltatik. Az álnév évközben változtatható, az álnév-jelleg versenyzésről a programon feltüntetendő, megszűnése szintén bejelentendő.

Az intézőbizottság a „Sportvilág“ 1909. évi november hó 7-én megtartott 400 m. titkos hendikepet az előfordult szabálytalanságok miatt megsemmisíti, s a győzteseket a díjak visszadására kötelezi.

Az osztrák uszó-szövetség azon átiratára, melyben értesíti a MUSzt., hogy az MTK. és MAC. versenyzőinek nevezését a 200 m. bajnokságra el nem fogadta, illetve visszautasította, tudomásul nem veszi, s az Osztrák Szövetség által ez ügyben tanúsított inkorrekt eljárás ellen tiltakozik, s az átirat megszerkesztésével a főtítkár bízta meg.

A Debreceni Torna Egylet panasza folytán, utasítatik a BAK., hogy Gyomlai György által 1908. ében, a MAFC. pedig, hogy nevezett által Miskolcon nyert díjakat haladéktalanul küldje meg, s ennek megtörténtéről tegyen jelentést.

A MAFC. ez évi versenyének kijegyzett versenyeredményeit beküldvén, az ellene kibocsátott versenyrendezési tilalom visszavonatik.

Halmay Zoltán bejelentése a magyar—német mérkőzések tekintetében tudomásul vétetik, s a Szövetség maga részéről annak erkölcsi támogatását minden tekintetben megadja.

Kugler Sándor és Donáth Leo urak felkérésnek, hogy a már régóta náluk levő Polószabály, Ugrószabály és Osztrák-Kartelle vonatkozó ügyiratokat mielőbb juttassák el hozzám, hogy végre azok elkészíthetők legyenek.

Dr. Füzesséry Árpád,
főtítkár.

Ifjúsági Labdarugók Szövetsége

Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egyletek tagdíjat nem fizetnek. Szövetségi értesítő a „Nemzeti Sport“. Helyisége az „Ország Világ“ kávéház különterme.

(VI., Andrássy-út 61. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon 8—10-ig. Irásbeli megkeresések a főtítkár, bírói jelentések a titkár, pénzküldemények a főpénztáros címére küldendők. Tiszteletbeli elnök: betöltetlen; elnök a főpénztáros címére: Schneider Béla, Tibor Lajos; főtítkár: Horváth János (VI., Lovag; utca 13. II. em. 14.); titkár: Friedmann Mór (VI., Király-u. 24., II. 12.); főpénztáros: Sámuel Ferenc (VI., Frangepán-utca 8., gyárúróda); pénztáros: Nánási Gábor; ellenőr: Taffel Miksa; főjegyző: Farkas István; jegyzők: Fenő Adolf és Váradi Lajos; hámszög: Koch Lajos; számvizsgálók: Csonka Dezső, Rossmann Ferenc, Schlesinger Ignác; szöv. kapitány: Taffel Miksa; főherceg Sándor-utca 21); szöv. képviselő: Horváth János; intéző-bizottsági elnökök: Schneider Béla; a bírói szakiskola elnöke Vámos Soma.

Kivonat az intéző-bizottság folyó évi december hó 7-én tartott üléséből:

Megyeri SC. és BFC. csapatvezetői beidézletnek folyó hó 11-ére; Török, Marzas (Megyer), Hegyi, Braun (TTC.) a folyó hó 13-iki intézőhöz. Beidézletnek továbbá Braun Mór (MIHK), Lipper (ÖSE), Steiner (Rákosszentmihály), Wotopivec (Megyer), kik életkorukat igazoló okmányt nyújtanak meg. Horn József a Csepeli Athletikai Club részére kiadott.

Az igazgatótanács folyó évi december hó 11-én szombat este ülést tart.

Friedmann Mór, titkár.

Olvassuk a Sportfutárt!

FODOR-féle vivóterem Koronaherceg-u. 3.

LOVAS GYULA vivóterme
Nagymező-utca 28., II. em.

Ujjonnan nagyobbítva. Kényelmes berendezéssel. Lelkiismeretes, jó tanítás mindkét nembeli felnőttek és gyermekeknek! Beiratás naponta!

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES A VALÓDI

POGNON

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN WIEN I
Magyarországon: Bárdl J. r.-t. Budapest.

Szeptemberben elért eredmények:
Osztondi serleg versenyben: első.
Semmeringi versenyen: 7 első díj.
Grand Prix de Brescia: első.
Startdíj Brescia: első.

Misura Mihály kocsis és automobil, carrosseria gyára

Budapest, VIII., Tancsics-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca)

Kitüntetve Budapest 1896. Páris 1900, Pécs 1907 V. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-éremmel kitüntetve.

Carrosserie Misura

Legizlésebb uri divat-cikkek

beszerezésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabású férfi-fehérneműek, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipero-árak, turista- és sportingek és övek, uszóöltönyök és nadrágok. Sweater, harisnyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa
Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarak.

Minden kávéházban kérjük a

NEMZETI SPORT-ot.

FOOT-BALL
kizárólag magyar készítmény.

Saját mintáink, erős marhabőrből, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummiólyaggal ellátva, 5-ös nagyságban.

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN BAYER

Pasztilla-alakban is kapható!
A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a **PARK-CLUB CRÉME.**
Vörös kereszt gyógyszertár, Budapest, V., Andrássy-út 84.

„Villám“ 9 kor., „Turul“ 10 kor., „Verseny“ 11.50 kor., „Hunnia“ 13.50 kor., „Kincsem“ 4 nagys., Iskola-football-labda 7.50 kor., „Kincsem“ gyermek-football-labda 3 nagys. 6-50 kor., 2 nagys. 5 kor., „Football-cipő“ marhabőrből, kitűnő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

UI! Diaboló-játék egy készlet 2, 3, 5 kor. stb. UJ!
Nagy választék: Football-játékhoz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-tennis-, Golf-, Crickett- és Croquet-játékokban, tornaszerek-, vivőeszközök-, vadászati-, halászati-, turista-felszerelésekben stb. stb.
Teljes felszerelésnél árkedvezmény! Kereskedőknek előnyárak! Árjegyzék ingyen és bérmentve!

SIMON PÁL
PÁRIS SZÁLLODÁJA
BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.
Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

ZUBEK BERTALAN és Társa
sportcikkék áruháza
Budapest, 1V., Múzeum-körút 29.

Aviatika-kellékek
egyedüli és kizárólagos
beszerzési forrása.

Anzani, Antoinette,
Gnome és Gyp-motorok.

Aluminium, magnesium-
öntvények.

=====
Bambusz-vázak.

=====
Chauvière-csavarok.

=====
Vas Géza és Fia

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 6.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönycim :
Erbenzünder.
Telefon: 20.539

Képviselő: Rákosi Ernő Budapest, VI.,
Eötvös-utca 38. Wien, I., Stubenring 14.
Telefon 165—18.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete
AUTOMOBIL-FELSZERELÉSEK és KELLÉKEKBEN

„Erbenzünder” elektromágneses gyújtók
Antiderapant „Hauban” „Pognon” gyújtó,
egyedélárusító Ausztria Magyarországra,
Arjegyzők ingyen!

Paar és Wolfers Frères ékszerészek-joalliers

Versenydíjak. Budapest, IV., Koronaherceg-u. 3.

Előfizetési ár:

EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL „ 10 „
NEGYED „ 5

Előfizetések és pénzküldemények követhetőség címzendők: Nemzeti Sport kiadóvállalat Budapest. — Postatakarékpénztár 20238.

Megjelenik
minden szombaton.

Kano igazgató.

Főszerkesztő:
Dr. POLONYI DEZSŐ.
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR.
Az Automobilt szerkeszti:
LINDNER ERNŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:
IV. KECSKEMÉTI-U. 5., II. 2.
Hivatalos órák este 7—8-ig

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHAZY-UTCA 6.
alá címzendő.

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére: „Les Alexander” legelső minőségű versenykorcsolya 18 kor. — Gyorskorcsolyázók részére Hagen, Eriksen, norvég, svéd, versenykorcsolyák. — Halifax 3 korona, Mercur, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák. Jégjátékok Hockey ütők és labdák. Jég-hockey játékszabály 20 fillér — Svéd norvég svájci, tiroli, hallvölgyi 66 amerikai rodel — Sport- és gyermek-szánkók „Rennwolf”, tobbogan, skeletón stb. Norvég skik, lábszánkó, hótalpak. — Lillienfeldi sk párja 30 korona. —

Téli sportöltözékek, fejre húzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban.

Kertész Tódor sport-üzletében Budapest, IV. ker., Kristóf-tér.
Teljes sportárjegyzők ingyen és bérmentve.

Szám garage

6 hengeres 15—30 HP Delaunay-Belleville automobilonok.

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Ára: 13500 frank.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken és a vasuti állomásokon 44 fillér).

AJAX automobilgyár részvénytársaság ZÜRICH.

1909-es modelljei:

14/16 lóerős 4 heng. 20/24 lóerős 4 heng. 24/32 lóerős 4 heng.
20/24 lóerős 6 heng. 40/50 lóerős 6 heng.

Zajtalan, mint egy villamos automobil!

Legegyszerűbb, mindig biztosan indító készülék. Legujabb Bosch-féle mágnesgyertya-gyújtás. Legegyszerűbb és legmegbízhatóbb motor. Hivatásos műszerész felesleges. Mindenki önmagának lehet a saját műszerésze. — Legcsekélyebb benzin-fogyasztás. Gillet-Lehmann-szabályozó, vagy bármily takarékosági készülék külön alkalmazása felesleges.

Vezérképviselet:

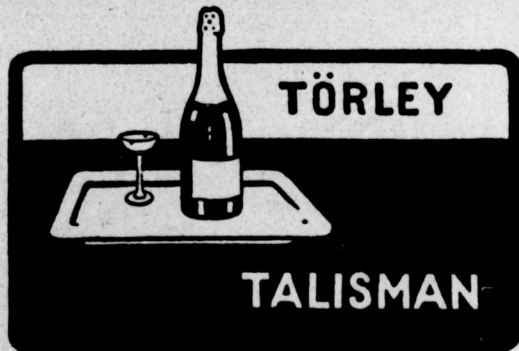
J. MEDAK Wien, I., Stubenring 2.

Telefon int. 19921.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.
Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A magyar gyáripár diadala!

Hatóságok, szállótulajdonosok, fürdőtelepek, vállalkozók stb. —
figyelmébe ajánlja — a hazai útviszonyoknak megfelelő —
kitűnően bevált elsőrangú

Autobusz

— gyártmányait —
a „Phönix” Automobil-Művek

Budapest, V., Váci-út 141.

Automobil-omnibuszjáratok létesítése iránt komolyan érdeklődőknek készséggel szolgálunk képes árjegyzékkel és kimerítő utbaigazítással.

Kedvező szállítási feltételek.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Aviaticai Bizottság“ hivatalos lapja.
A „NEMZETI SPORT“-tal egyetemben megjelenő szaklap

Hirdetési képviselőtünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAMÉ UNIVERSELLE, PARIS.“ 12. Boulevard de Strassbourg 12.

Megjelenik
minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 5., II. 2.

Előfizetési ár:
Egész évre ..... 20 korona
Fél „ ..... 10 „
Negyed évre ..... 5 „

Sárkányrepülők kritikája.

Ansbert Vorreiter, ily cím alatt Karl Schmidt berlini cégnél megjelent rendkívül tanulságos művéből vesszük az egyes aeroplán-rendszerek előnyeinek és hátrányainak következő érdekes egybevetését.

1. A biplán, szemben a monoplánnal, repülés közben stabilisabb és egyenlő hordképesség mellett kevésbé szélesre építhető. A hordfelületek váza igen jól merevíthető. Hátrányai: egyenlő hordképesség mellett nagyobb súly, ugyszintén nagyobb ellenállás és ennél fogva egyenlő repülési sebesség mellett erősebb motor. Ebből kifolyólag természetesen egyenlő üzemanyagmennyiség mellett kisebb repülési táv, üzeme tehát drágább.

Eddig főként két biplán-rendszerrel értek el nagyobb eredményeket, a Wright- és a Voisin-Farman-félével. A többi tényleg röplőképés biplán e kettőnek többé-kevésbé sikerült utánzata. A Wright-féle építésmódor, kitünő oldalstabilitása miatt, eddig a legjobbnak bizonyult.

2. A monoplán egyszerűbb és könnyebb és különösen alkalmas egy személy vitelére. Építése olcsóbb. Könnyebben építhető nagyobb sebességek elérése számára.

Hátrányai: a kevésbé tökéletes stabilitás és a leszállás nagyobb veszélye. Ez okból ajánlatos kísérleteket biplánokkal kezdeni. A legjobb monoplán-szerkezetek: a Blériot, Antoinette és az Esnault-Pelterie-féle. A Zonania-alak kedvező eredményekkel kecsegtet.

3. Az önműködő stabilizátor szélrohamoknál különösen oldalszélnél nem megbízható. Legfontosabb az oldalstabilitás megőrzése és ennek elérésére legalkalmasabb módszer a hordfelületek elhajlítása; forgatható felületek kevésbé felelnek meg a célnak. Az elhajlításnak csak az egyik oldalán, nevezetesen a forduló belső oldalán szabad megtörténnie, különben

egyidejűleg az oldalkormány is működésbe helyezendő. Előnyös, ha ugy a hordfelületek, mint a magassági kormány elhajlítható.

4. A magassági és oldalkormány a hordfelületek mögött alkalmazandó és pedig az oldalkormány a csavarokhoz és a súlyponthoz képzelt kereszt tengelyben, a magassági kormány pedig oly távolságban a hordfelületektől, hogy a súlypont a hordfelületek hátsó éle előtt legyen.

5. Javításra szorulnak még jelenleg a csavarok. A kis fordulatszám előnyös volta megállapítást nyert. Egy személyre való kis aeroplánok számára megfelelő egy csavar, nagyobb aeroplánoknál azonban két csavar alkalmazandó.

Egyoldalú hatás elkerülése céljából két ellentett forgású csavar alkalmazandó. Hogy az aeroplán egy csavar törésénél ne billenjen, a csavarokat egy tengelyre kell szerelni. Ezen esetben a hátsó csavar az előli csavar által előidézett légáramban fekvén, kiegyenlítésről kell gondoskodni, amelylyel a teljesítményt a két csavarra elosztjuk; alkalmazható egy differenciálmű, avagy forgató-motoroknál a hátsó csavar hajtása a forgattyutengely által, az előlső pedig közvetlenül a forgó-motor által.

6. Egy megbízható motor előnyben részesítendő egy könnyű motorral szemben. A következő feltételek alkalmazhatók a motoroknál: lóerőóránkénti csekély súly, tehát kis benzinfogyasztás, jó hűtés, biztos kenés. Léghűtéses motorok, amennyiben nem forgóhengerűek, csak kisebb teljesítményekre alkalmasak, mivel ellenkező esetben a hengerek hűtése tökéletlen. A forgóhengerű motoroknak még azon előnye is van, hogy a hengerek lendítő tömege által járásuk igen egyenletes lesz és a nagyobb gyroskopikus hatás a stabili-

A legtartósabb, ennél fogva legolcsóbb abroncs a
Pneu-Semperit-Miskolczy.
Semperit-Gummiművek.

Vezérképviselet és raktár: **Salzberger Samu** Budapest, VI., Andrassy-ut 20.

tás önműködő betartásához hozzájárul (az oldalstabilitáshoz csak merőleges motortengelynél). A kétütemű motor alkalmazása is kedvező kilátásokkal bír az aeroplánoknál.

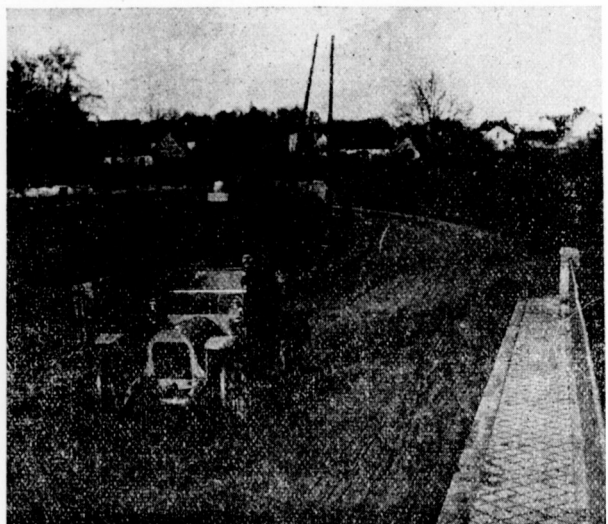
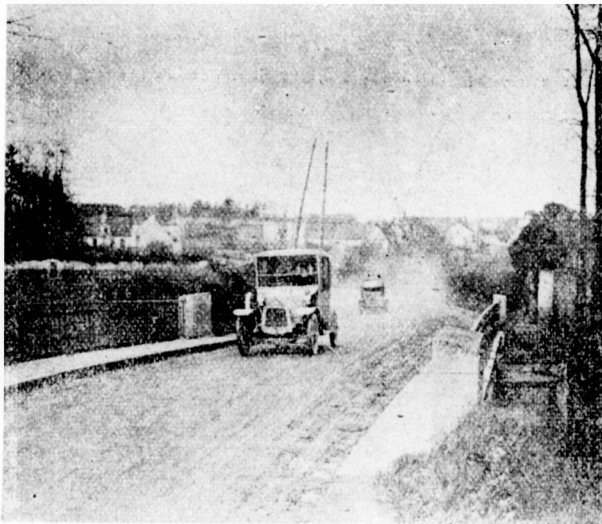
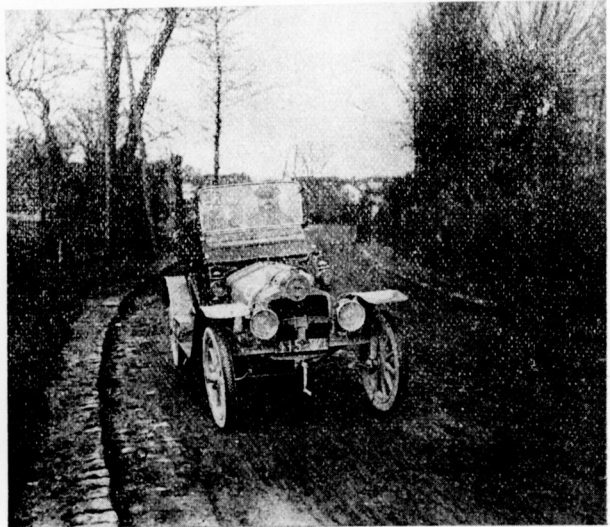
7. Minden kormányzás egy készülékkel (emeltyű vagy kormánykerék) végzendő, amely a más járműveknél megszokott módon hozható működésbe. Alkalmas szerkezetek: a Blériot-, Voisin-, Kober és Vorreiter-féle.

8. Előnyös a motor és a csavar közé egy kap-

vésbbé kedvező viszonyok mellett indítógép alkalmazandó; előnyös tehát, ha a repülőgépet mindkettő számára rendezzük be.

10. Kisebb felületek alkalmazhatása céljából nagyobb repülési sebességre kell törekedni. Kezdetben azonban kis repülési sebesség, tehát négyzetméterenkénti kis terhelés ajánlatos. A helyes ut tehát a biplántól vezet a monoplánhoz.

11. Mint építőanyag, a váz számára fa, a hord- és kormányzófelületek számára pedig gummirozott

Képek a francia kiskocsí megbízhatósági versenyből.

csolást, vagy egy kikapcsoló szerkezetet iktatni, vagy legalább, amint azt Wright teszi, a motort a kipufogó szelepek nyitvatartása által megállítani, hogy megállított motornál a compressió ne nehezítse meg a csavar továbbforgását; a nagyobb ellenállás a siklórepülést gátolná és jelentékenyen megrövidítené.

9. Sik terepen, mely elegendő terjedelemmel bír, az elrepülést nekifutással lehet eszközölni, ke-

gyapotszövet használata ajánlatos.

12. Új szerkezeteknél ismert, már bevált szerkezetekből kell kiindulni, egyszerre csak egy újítást vagy javítást kipróbálni, tehát lépésről-lépésre előrehaladni.

Hírek.

AZ ELISMERT AUTOMOBIL-CLUBOK NEMZETKÖZI SZÖVETSÉGE f. hó 7-én tartotta ülését De Zeylen báró elnöklefe alatt, az Automobile-Club de

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, viturettet, városi kocsi, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

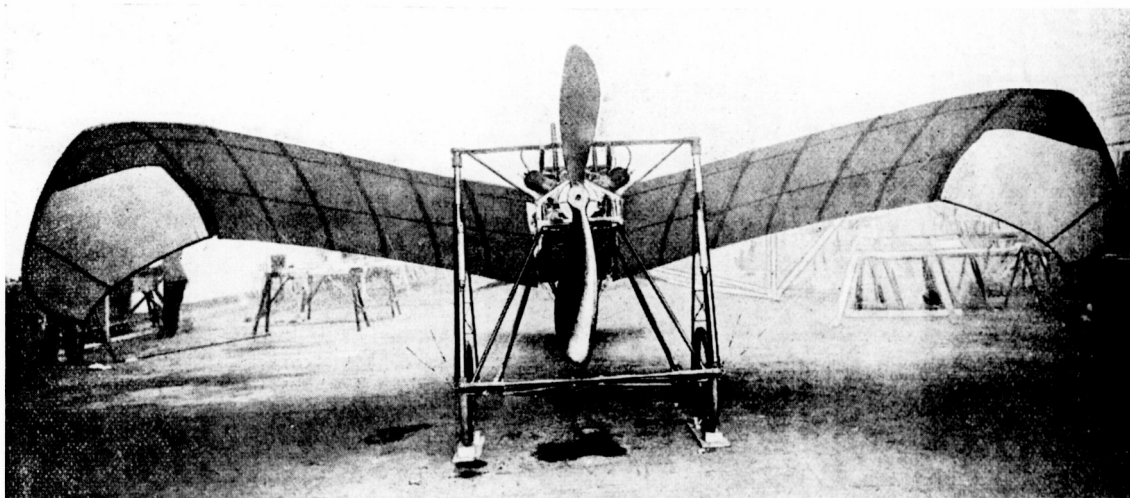
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

France helyiségeiben. A jelen volt 25 képviselő 15 országot képviselt. Jelen voltak többek között: Sierstorf gróf, Rampold tengernagy, de la Croix és Hammesfahr (Németország), Zichy Béla Rezső gróf és Edelsheim-Gyulai Lipót gróf (Magyarország), de Zuylen báró, De Dion márki, René de Knyf, de Vogue gróf és Edmond Chaux (Franciaország), W. S. Hogan és G. Heath (Amerika), Holden ezredes és C. L. Lloyd (Anglia) stb.

Az elnök mindenekelőtt kegyeletes szavakkal emlékezik meg Levin-Stölping dr.-ról, a Kaiserlicher A.-C. nemrég elhunyt nagytudású és szorgalmas tagjáról. Ezután a választásokra került a sor, amelyek eredményeként a következők fogják a jövő évben az asszociációt képviselni: elnök: De Zuylen báró, alelnökök: Sierstorf Albert gróf és Ferrero di Ventimiglia márki, pénztáros M. Lehideux-Varnimmen; tagok: H. C. L. Holden ezredes (Anglia); W. S. Hogan (Amerika), J. Liedekerke gróf (Belgium); C. Megevet (Svájc); K. Fassbender (Ausztria). Elhatároztatott, hogy az automobil-klubok nemzetközi szövetsége lépő-

PÓT-GRAND-PRIX. Az Automobil-Club de France Grand-Prixjének elmaradása Franciaországban általában igen kedvezőtlen benyomást tett. A L'Auto című francia automobil-sportlap a közvélemény hatása alatt elhatározta, hogy a jövő évben maximálisan 80 lóerős kocsik számára egy nagy nemzetközi országúti versenyt rendez, a dieppi körpályán. Hogy a gyárosok egy részénél tényleg fennálló ellenszenvet némileg paralizálja, a L'Auto a versenyre 100.000 frank értékű díjakat fog kitűzni. A verseny rendezésére az Automobile Club de France hír szerint már megadta az engedélyt, s minthogy kellő formulával a 80 lóerő igen könnyen emelhető fel 100-on felüli lóerőszámra, ez a verseny, ha tényleg megrendezik, alig fog különbözni a tervezett Club-Grand-Prix-től.

FRANCIA MEGBIZHATÓSÁGI VERSENY. A francia kiskocsik megbízhatósági versenye, amely immár egy héten túl tart, a szigorú feltételek dacára, eddig igen jó eredménnyel járt. A 29 résztvevő kocsik közül a vasárnap végződött nyolcadik napi túra után, még 17 maradt büntetőpont nélkül, ezek közül három

Egy madáralaku francia aeroplan

seket tesz az aeronautikai federaciónál a léghajózást illető vitás felügyeleti kérdések tisztázására. A triptique-kérdésre vonatkozólag elhatároztatott, hogy minden automobil-klub saját országában lépjen összeköttetésbe az illető ország vámhatóságával és igyekezzék minél nagyobb egyszerűsítéseket kieszközölni. Az eredményről jelentés teendő. Végül elhatároztatott, hogy az 5 kilométernél rövidebb uton elért sebességi eredmények ideje egy az elismert automobil-klubok nemzetközi szövetsége által elfogadott automatikus időmérő-készülék által méressék. Az időmérőket az illető ország vezető-klubja jelöli ki. Az eredmények a nemzetközi szövetségnél bejelentendők, amely azokat közzéteszi és irattárba helyezi. A Royal Automobil-Club időmérő-készüléke alkalmasnak fogadtatik el és a vele eddig elért eredmények hitelesítettnek.

Aleyon, két Rolland-Pillain, két Sizaire-Naudin, két Gregoire és két Corre La-Licorne kocsik van. A verseny 19-én végződik.

ZICHY BÉLA REZSŐ GRÓF, a Magyar Automobil-Club alelnöke, több heti tartózkodásra Angliába utazott.

A MAGYAR AUTOMOBIL-CLUB f. hó 15-én szerdán tartott választmányi ülésében új tagokul felvette báró *Thissen-Bornemissa* Henriket és *Ujhelyi Kálmánt*. A választmány azonfelül tudomásul vette az Aero-Club feloszlását és gróf Edelsheim-Gyulai Lipót, Tolnay Lajos, Krisztinkovics Béla és dr. Kovács Elemér urakból álló bizottságot küldött ki a Magyar Automobil-Club alapszabályainak a léghajózás programmbavétele által szükségessé vált átdolgozása céljából. Vé-

Versenydíjaknak
alkalmas arany-ezüst áruk és órák legjutányosabban beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszer- és órás üzletében

Budapest, V., Bécsi-utca 9. sz.
TELEFON 7-66. TELEFON 7-66.

Blázsei Miklós
automobil-kocsigyártó.
Javítások. Új carrosseriák.
Budapest, VIII., Práter-u. 67.

gül megállapította a választmány a klub hivatalos benzin-állomásain kapható benzin és olaj egységárakat az 1910. esztendőre.

TÁRSAS AUTOMOBILUTAZÁS A TÁTRÁBA. Az Osztrák Automobil-Club a jövő évben, a Magyar Automobil-Clubbal egyetemben, társas automobilutazást rendez a Magas Tátrába. Az utazás időpontja még nincs véglegesen megállapítva. Ezen utazás létrejöttét mindenestre a múlt évi Prinz Heinrich-Fahrtnek köszönhetjük, amelynek résztvevői valósággal el voltak ragadtatva Magas Tátránk szépségeitől.

AUTOMOBILIZMUS CSEHORSZÁGBAN. A Cseh Automobil-Club jövő év június habában a patzaui körpályán egy 500 kilométeres nemzetközi automobilversenyt akar rendezni. A verseny megrendezésének feltételül a cseh klub 20 nevezés beérkezését állapította meg, a május hó 1-ére kitűzött zárnapig. A versenyt valószínűleg rendes túrakocsik számára fogják megrendezni. Az évenként megrendezendő königssaali hegyi-verseny időpontjául április hó 3-ika, a jövő évi automobil-kiállítás időpontjául pedig a március 27-ike és április 4-ike közé eső hét tüzetett ki.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-CLUB hatalmas programtervezetet csinált a jövő év számára. A fervei program a következő pontokból áll:

Május 21-től 29-éig, ulm—wieni motoresónak-verseny.

Június 20-ától 22-éig a koronatartományok automobil-klubjainak csillagutazása Bécsbe.

Június 26-ától 29-éig, nemzetközi alpesi túraverseny.

Julius hó Automobil-társasutazás a Magas Tátrába.

Szeptember 18. Semmering-verseny.

A PEUGEOT-CÉG, amely az automobilgyártás terén igen jó hírnévként örvend, Société Aérienne Peugeot név alatt részvénytársaságot alapított, amely aeromotorok, repülőgépek és aviatikai kellékek gyártásával és eladásával fog foglalkozni.

Kereskedelem.

UJ GARAGE A FŐVÁROSBAN. Fejlődő hazai automobiliparunk terén évek óta két szakember tevékenykedik, akik most nagyszabású vállalattal gazdagították fővárosunkat. *Hirsch és Csermely urak Első Magyar Automobil-Garage-cég* alatt, VII., Aréna-út 50. sz. házban, újonnan épült, mintegy 100 kocsii befogadására alkalmas automobil-garaget és ezzel kapcsolatban nagyméretű javítóműhelyt, valamint alkatrészraktárt nyitottak, mely e hó 15-én kezdte meg üzemét. A tulajdonosok előzékeny kalauzolása mellett alkalmunk nyílt a modern technika minden vívmányával felszerelt új garaget megtekinteniünk s ama reményünknek adunk kifejezést, hogy ezen új vállalat az e téren eddig észlelt hiányokat teljes mértékben pótolni fogja.

AEROPLÁN-ÁRJEGYZÉK. Az Erben & Friedmann cég (Wien, I., Stubenring 14.), amely gazdag automobilalkatrész-raktára révén igen jó hírnévként örvend, ugy Ausztriában, mint Magyarországon, a kor követelményeinek engedve, minden szükséges anyagot és alkatrészt tartalmazó aviatikai kellékraktárt rendezett be. Ezen raktárában nemcsak az általában szükségelt aviatikai alkatrészek kaphatók, hanem az egyes különleges típusoknak megfelelő különleges szerkezetek is. Gazdag raktárának anyagáról a cég ügyesen összeállított árjegyzéket is bocsátott immár ki.

amelyből kitűnik, hogy a Párisból való direkt rendelésnél semmiesetre sem kapjuk olcsóbban a kívánt alkatrészeket. Minthogy ezen előnye mellett a cég még a gyors szállítás előnyét is biztosítja, míg a francia árukra gyakran hetekig kell várakozni, aviatikusainknak és szerkesztőinknek melegen ajánljuk a megbízható jó hírnevű cég igénybevételét.

A MAGYAR AERO-CLUB f. hó 12-én délelőtt tartotta meg rendkívüli közgyűlését *Liszngai-Damó* Tihamér igazgató elnökle alatt. A közgyűlés, amelyen csak kevés számú tag vett részt, elhatározta a klub feloszlását és vagyonának a Magyar Automobil-Clubra való átruházását. Ezzel a Magyar Aero-Club, amely alapításakor oly szép reményekre jogosított, megszűnt és helyét egy életerős, agilis testület foglalja el, amelynek remélhetőleg jobban fog sikerülni a magyar-közönséget indolenciájából felrázni és az aeronautika iránti élénkebb érdeklődést felkelteni.

EDELSHEIM-GYULAI LIPÓT gróf, aki a Magyar Automobil-Club képviseletében résztvett az elismert klubok nemzetközi konferenciáján, e hét elején Mourmelonban Latham vezetése mellett hosszabb repülést tett egy Antoinette-monoplánon.

J. PAUL KOECHLIN legujabb, Gyp-motorral ellátott aeroplánját a francia hadügyi kormánynak ajánlotta fel. A Koechlin-féle monoplán, bár kétségkívül egyike a jól megszerkesztett aeroplánoknak, eddig nem dicsekedhetett különös sikerekkel s ezt Koechlin a francia hadügyminiszterhez írott levelében meg is vallja, de az utolsó hónapban a Port-Aviationban folytatott repülési kísérletek annyira igazolták jóságát, hogy szerény és áldozatkész tulajdonosa nem fog vele szégyent vallani.

ANTONIO FERNANDEZ az aviatika legujabb áldozatának neve. Egy fél éven belül immár a harmadik áldozat, amely csodálattal tölt el bennünket ezen férfiak bátorsága iránt, de egyszersmind intőpéldául kell, hogy szolgáljon minden aviatikus számára, mert különösen a legutóbbi esetről, gondatlanság okozta az aviatikus halálát. Fernandez spanyol származású, alig 33 éves ember volt. Foglalkozására nézve női szabó, de már több mint egy éve, inkább aviatikával foglalkozott, mint jól jövedelmező üzletével. A szerencsétlenség egy Antibes mellett, a Rivierához közel fekvő repülőtéren történt, ahová Fernandez ősszel költözött. Fernandez gépével fel akart szállni, amidőn mechanikusa, Louis Lefèvre észrevette, hogy a kormánykészüléken repedés van, amely dróttal való körülkötést igényel. A türelmetlen aviatikus ezt a javítást szükségtelennek tartva, egyszerűen spárgával kötötte körül a sérült alkatrészt és ez okozta a vesztét.

Az elrepülés kitűnően sikerült 150 méternyi nekifutás után, azután Fernandez felemelkedett a leve-

göbe, vagy 300 métert repült, majd fordulót csinált és egyenes irányban folytatta útját. Hangárjától 600 méternyire Fernandez le akart szállni és beigazította a magassági kormányt, de ekkor az összetákoló kormánykészülék felmondta a szolgálatot és Fernandez nagy sebességgel bukkott le körülbelül 15 méter magasságról. A szerencsétlen aviatikusnak eltört a hátgerince és azonnal szörnyet halt.

Antonio Fernandez.

A Fernandez-féle aeroplán, mely eddig igen kevés sikerrel dicsekedhetett, középhelyet foglal el a Wright- és Curtiss-aeroplánok között; a biplán 25 méter hordfelülettel bírt, feszítávolsága 8 méter, hossza 7,5 méter, súlya pedig 275 kilogramm volt. A repülőgép egy 40 lóerős E. N. V.-motorral volt felszerelve, amely egy 2 méter átmérőjű csavart hajtott.

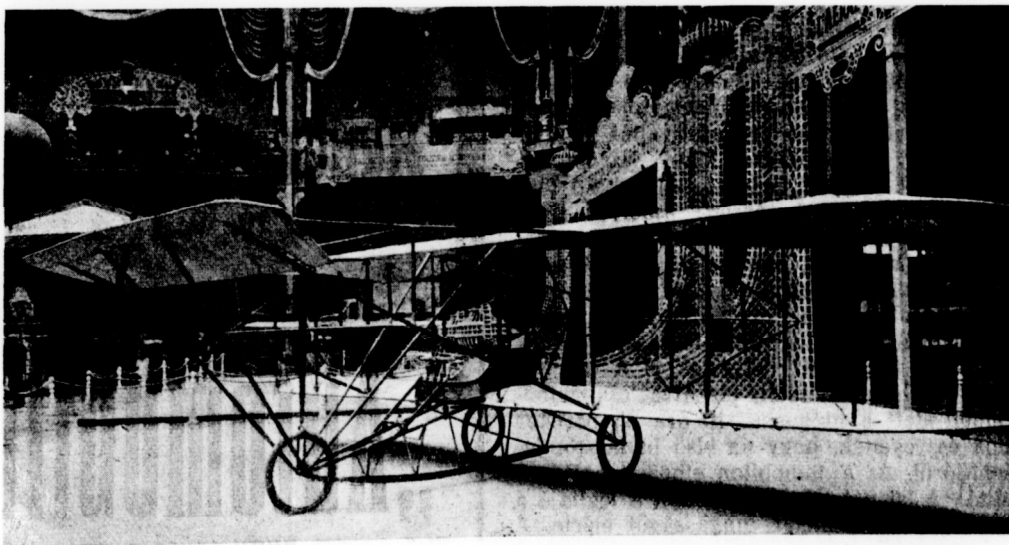
gramm súlyu. A haladást egy 30 lóerős motor által hajtott 3,2 méter átmérőjű kétszárnyú csavar szolgálta, amely 400 fordulatot tesz percenként. A Malecot-Mixtevel már évek óta kísérleteznek és pedig elég jó eredménnyel, mert 12 mp.-es (43,2 kilométeres) szél ellen 10 kilométeres sebességgel tudtak repülni. A legközelebbi francia katonai léghajót a Malecot-rendszer szerint fogják építeni.

AERONAUTIKA ÉS AEGYPTOLÓGIA. M. Dow. Covington, ismert amerikai aegyptológus érdekes célra akarja az aeronautikát felhasználni. Aegyptom déli részében fekszik egy „Copper City”, vagy rézvárosnak elnevezett, elhagyott oázis, amelyben igen értékes archeológiai kincseket sejtének. Az oázist egy nagy sós mocsár teszi teljesen hozzáférhetetlenné, amely már sok próbálkozásnak okozta halálát. Covington most a februárban megtartandó heliopolisi aviatikai meeting valamely résztvevőjét, akár aviatikus, akár aeronaut is, rá akarja venni, hogy vele a halált-hozó mocsáron átrepüljön. A kis Zodiak, amely szintén résztvesz a kairói meetingen, valószínűleg vállalkozik az érdekes feladatra.

LÉGHAJÓZÁSI STATISZTIKA. Egy német összeállítás szerint a világ léghajózási járművei a következőképp oszlanak meg az egyes államok között:

Ország	Kormányozható léghajó	Aeroplán
Németország	14	5
Franciaország	7	29
Anglia	2	2
Ausztria-Magyarország	2	4
Olaszország	3	7
Oroszország	3	6
Spanyolország	1	3

Az összeállítás az 1910. évi állapotokat tünteti

A Fernandez-féle aeroplán.

A MALECOT-MIXTE elnevezésű „vegyes” rendszerű kormányozható léghajót a francia hadügyminiszterium, mint a kormányozható léghajók szerkesztésére kiírt pályázat nyertesét jelentette ki. A Malecot-féle léghajó egy 1054 m³ űrtartalmu, 7 1/2 méter maximális átmérőjű és 33 méter hosszú léggömbből áll, amelynek mindkét oldalán aeroplánfelületek vannak elhelyezve. Az aeroplánfelületek 3 méter szélesek és nagyságuk összesen 180 m². A léghajó kocsárszerkezete 20 méter hossz mellett csak 100 kilo-

elő. A hatalmas német kormányozható léghajó-flottában szerepel 3 Zeppelin, 3 Parseval, 3 Gross, 1 Schütte, 1 Siemens-Schuckert és 1 Reinisch-Westfälische L. G. ballon. A franciáknál 1 Lebaudy, 1 Ville de Paris, 1 Liberté, 1 Colonel Renard, 1 Ville de Bordeaux, 1 Ville de Nancy és 1 Bayard-Clement ballon van számitásba véve. Ausztria-Magyarországnál a Parseval mellett még az építendő Lebaudy-ballont is számitásba vették.

PÁLYÁZAT AEROPLÁNOK SZERKESZTÉSÉRE. A francia hadügyminiszter a folyó év végén lejáró pályázatot hirdetett hadi célokra alkalmazható aeroplánok szerkesztésére, amelyen természetesen csak francia mérnökök és konstruktőrök vettek részt. A pályázat, amint azt Brun tábornok, francia hadügyminiszter a legutóbbi francia minisztertanácsban bejelentette, már is igen szép eredménnyel járt, mert az eddig benyújtott típusok közül kettő is van olyan, amely komolyan számba jöhet. A készülékek már a közel jövőben elkészülnek és kipróbálás alá kerülnek.

PAULHAN már folyó hó 18-án utazik Amerikába, hogy ott 100.000 frank havi díjért különféle versenyeken részt vegyen. A francia aviatikus két Farman-gépet visz magával, egy rendes típusú Farman-biplán és egy most elkészült, különösen könnyű Farman-biplánt, amelylyel 100—80 kilométeres sebességet remél elérni.

BLÉRIOT BALESETE. De Caters báró után Blériot mutatkozott be a konstantinápolyi közönségnek a perai vásártéren, mely alkalommal azonban a különben óvatos aviatikust baleset érte, mely azonban személyében szerencsére nem tett kárt. Aeroplánját alig néhány méternyi haladás után egy szélroham elkapta s egy házhoz csapta, oly erővel, hogy a repülőgép teljesen tönkrement.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR KATONAI LÉGHAJÓ vasárnap délelőtt Fischamendből felszállva, Magyarország felé vette útját. A léghajó $\frac{1}{2}$ 2 órakeresztet meg Pozsony felett, ahol természetesen nagy örömmel és éljenzéssel fogadták a szokatlan látványt. A léghajó utasai körülbelül félóráig maradtak Pozsony felett és eközben apró nemzeti színű papírzászlócskákat eregettek le a léghajóból, nem tudni, hogy mint katonai engedményeket-e, vagy mint Magyarország szánt rekompenciát, a teljesen Ausztriában gyártott kormányozható léghajóért. A katonai léghajót útjában a katonai léghajós osztály több tagja kísérte automobilon. A kedd délelőtt megtartott harmadik és szerződés szerinti utolsó próbafelszállás szintén nagyon jól sikerült. Az időjárás kissé hűvös volt ugyan, de egyébként nagyon kedvező. A léghajó legelőször kisebb felderítő utat végzett, amelyen Castiglioni vezérigazgató is részt vett. Kénelc óra után, amikor az idő egészen kitisztult, magassági próbafelszállást végeztek. A léghajó csónakjában Kiefer főmérnök, Berlepsch báró főhadnagy és Porsche igazgató foglaltak helyet. Ezenkívül 280 kilogramm ballasztot és különböző felszerelési tárgyakat helyeztek el a csónakban. A léghajó Fischamend fölött cirkálva, csavarfordulatokkal emelkedett a magasba. 10 óra 35 percek az alatt állók észrevették, hogy az első ballasztot ledobták a léghajóról. Az automobilon elhozott ballasztban megtalálták a jelentést, amely szerint a léghajó a tenger színe feletti 1150 méter magasságot elérte. A léghajó ezután másfél óráig cirkált ebben a magasságban és 12 óra 5 percek ismét simán leereszkedett a csarnok előtt. A léghajón a felszállás után semmiféle elváltozás nem volt tapasztalható és az időközben megérkezett Hinterstoiser kapitány a legnagyobb megelégedését fejezte ki Castiglioni kereskedelmi tanácsos előtt.

E próbák alapján a hadügyi vezetőség kedd délelőtt hivatalosan átvette az osztrák motorlégelhajózási társaság által felépített és ismételt kipróbált „Parseval“-típusú katonai léghajót. A „Parseval“ minden tekintetben megfelel a hadügyi vezetőség kívánalmainak és így haderőnk az első katonai léghajóban számottevő tényezővel gazdagodott. A léghajó neve ezentúl 1. sz. katonai léghajó lesz.

MAURICE FARMAN, a távolsági rekorder öcsese, a mult hét végén hatalmas rekorddal járult hozzá a Farman név hírnevének öregítéséhez. Farman saját szerkezetű biplánján Buc-ból, ahol gyakorolni szokott, felszállva, 53 perc alatt elrepült a 70 kilométernyire fekvő Chartresbe. Repülés közben Farman több helység, továbbá a gallardoni és coltvillei mély völgyek felett vonult el. Az eredmény a szabad terület felett egyenes irányban eddig megtett leghosszabb tura-repülés, Farman sikerén felbuzdulva, elhatározta, hogy Chartresből Orleansba repül és onnan aeroplánon tér vissza a bucc-i repülőterre.

Dunlop - Pneumatik

A Weiner és Grünbaum udvari szabó cég, automobilisták és sofförjeik számára legújabb s Angliából hozatott minték szerint igen praktikus felszereléseket készít.

Tennis, auto, sport és
utcai cipő ujdonságok

Bencze és Társánál

Budapest, IV., Váci-utca 2. szám

„Automobilia“

Első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-u'ca 20. sz.

Sürgöncim : AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 10—035.

TAMÁSSY PARK-SZANATÓRIUMA

Dunaharaszttiban Pestmegye.

Elsőrangú gyógyintézet alkoholisták morfinisták és idegbetegek részére. Nap- és légfürdők. Dr. Lahmann szerinti diétetikus konyha. Télen-nyárou nyitva

Telefon : Budapest Környék Dunaharaszti 3.

PROSPEKTUST

KIVÁNATRA KÜLD

AZ IGAZGATÓSÁG

NEMZETI SPORT

ÉS A MAGYAR VIZI SPORT
MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műgyegetemi vívómester alapította. A Magyar Vízisport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Kano igazgató a japán testnevelésről.

Közlő: dr. Cselötei Lajos.

Jigoro Kanonak, a tokiói testnevelési tanárképző és képezdével kapcsolatos elemi és középiskola, tanító- és tanárképző igazgatójának; a tokiói kōdōkwan (japán nemzeti testgyakorló-intézet) alapítójának, jelenlegi vezetőjének, a japán testnevelésre vonatkozó kérdéseimre adott feleleteit az alábbiakban közrebocsájtom és egyszersmind, ahol szükségesnek látom, közbeszűrő magyarázatokkal kísérem.

1. Mi a lényege a japán nemzeti testgyakorlatnak?

A japán nemzeti testgyakorlat lényegileg együttes szellemi és testi nevelés, amely a testgyakorlat formájában jelenik meg.

2. Az úgynevezett „Judo“-n (egyensúlyozási gyakorlatok) kívül vannak-e Japánban más testgyakorlatfajok is az iskolában, az iskolán kívül; s ha igen, melyek azok?

A „Judo“-n kívül van: *Kata* (a japán nemzeti testgyakorlat alapgyakorlatai), *Sumo* (birkózás egy neme), *Bambóvívás* (főbb formáiban szuronyvívás, összekötve az egyensúlyozási gyakorlatokkal), *uszás*, *evezés*, *labdaütés*, *baseball*, *football*, *zászlójáték*, *sipkajáték* (kis szakaszok megkülönböztető színű zászlókkal, sipkákkal egymással szemben — a törekvés az ellenfél zászlóját, sipkáját elvinni) stb.

Körülbelül 30 évvel ezelőtt az elemi és középfokú iskolákba Európából és Amerikából az iskolai testgyakorlat hozatott be és alkalmaztatott. A tisztán japán nemzeti testgyakorlat is megmaradt a középfokú és felső iskolákban, és pedig kötelezőleg és közkedveltséggel, míg az elemi iskolákban csak mértékben.

Az iskolán kívüli testgyakorlatok főként a *Judo*, *Kata*, *Sumo*, *vívás*, *evezés*, *fulás* és más, különösen a lábfejlesztő gyakorlatok.

3. A japán nemzeti testgyakorlat mitu hatással van a szív; az edényrendszer, és pedig a véredények és a hasüregi edények; végül az idegek edzésére?

A gyakorlatoknak a szívre, a véredényekre történő hatása a gyakorlatok lényeges sajátága. Általában minden testgyakorlatnál minél erőteljesebb a munka, annál nagyobb

szerepük a vérműködés. A gyakorlatok megfelelő beosztása által a véredényekre fokozatosan alkalmazott tágitó és ismét összehúzó hatások minden testgyakorlati rendszerben a szív, a véredények rugékonyságát erősítik. Különösen azonban a japán nemzeti testgyakorlatoknak, ezek között is főleg az egyensúlyozási gyakorlatoknak elsőrendű a hatásuk a véredények edzésére. A szemben álló fél azokon a helyeken ingatja (lásd például az 1., 2. ábrákat) ismételtlen erősből, majd megszűnő, tehát hullámszerű, a rugékonyságot növelő behatással a testet, ahol a véredények a test felszínén hozzáférhetők. A felületi véredények edzését eszközlő továbbá az egyensúlyát veszített testnek a szalmakötegű vánkosokból álló, rugékonny alapzathoz történő ütődése és visszapattanása.

A 3-ik és 4-ik ábrával a test azon helyeit kívánom feltüntetni, amelyek a gyakorlatoknál fontosak.

Elsősorban a szív és a véredényrendszer védelme végett elvonjuk a fejlődő testet épen úgy, mint a fejletlen az alkoholtól és a dohánytól. Az alkohol és a dohány az egészség megrontója, az atléta halála. Az alkohol túlfeszíti a szívet, a véredényeket, edénytágulást és edényrepedést okoz. Megfertőzi a veséket, kitérít a májat, megerőlteti a légzést, elhomályosítja a látást, kisebbíti az egészségesség hűsítő-ereket és a esontok fejlődését, az izületeket kóros dűzadással fertőzi, elerőlteti az egész testet, s a körtünetek zsákányává teszi. A *nikotin* szívmeleg, amely fertőzi, zavartat teszi a vérkeringést, bénítja a szívedényeket s hibássá teszi az egész idegrendszer működését. Különösen gyakorlat közben vagy közvetlen utána a fokozott életműködés, felszívódás miatti az alkohol és a dohány a legnagyobb mértékben romboló hatású a szervezetre.

A hasüregi edényrendszer edzésére a japán nemzeti testgyakorlati rendszerben igen sok gyakorlat van. Valamennyinek jellegzetes sajátága, hogy a hasüregi edényekre az 5-ik ábrán A) jelzéssel ellátott kéz feje és B) jelzéssel ellátott láb feje által határolt felületen hat. Ide tartoznak a hastámaszban történő átfordulások és átvetődések, amelyek legtöbbször a szembenálló fél lábtámaszában, továbbá tempor-, végül háttámaszában történnek. Az edzés lényege

Valódi Perez- féle veronai vivó-eszközök

Barbasetti, Perez, Radaelli, Parise mintájú vivőkardok és vitörök. Kard- és törpengék. Perez patent T pengék. Vivőkeztyük-, arc- és fejevédők. Parbaj-kardok és pisztolyok. Céllovó pisztolyok és puskák.

Athletikai sportcikkék. Diszkosz, gerely, suly.

A MASz. hivatalos képviselője által felülvizsgált és hitelesített sportcikkék egyedüli raktára. Télisportcikkék: Ski, szán, korcsolya. Sportegyleteknek engedmény. Összes sportcikkékről képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Kertész Tódor sportáru-üzlete

BUDAPEST IV., KRISTÓF-TÉR.
ALAPITTATOTT 1861-ben.

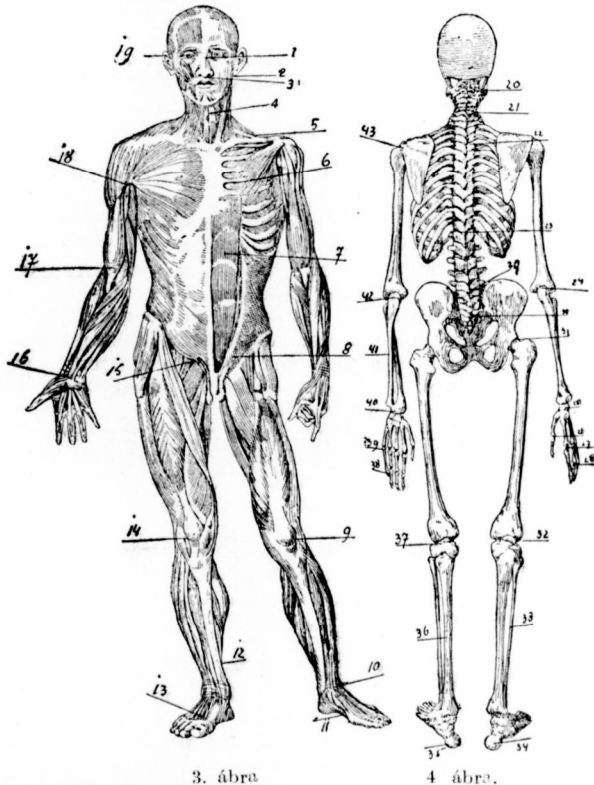
itt szintén a mérsékelt nyomás és a nyomás megszűnte, amely hullámzatos jellegével a hasüregi edényrendszer, izmok és hátrtyák rugékonyságát van elsősorban hivatva növelni. A 6-ik ábrán bemutatott gyakorlatnál az átvető fél lábtámaszával (jobb, bal, mindkét láb) az átvetett fél has-támaszával (bal, jobb, közép hasüreg) történő átvetés és egyike a leggyakrabban alkalmazott gyakorlatoknak.

1. ábra.

2. ábra.

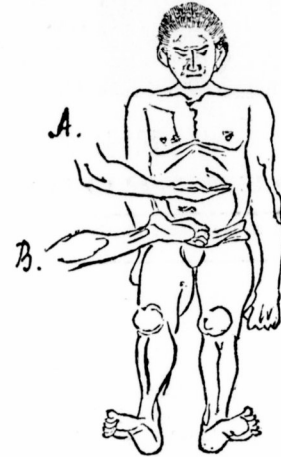
Japáni felfogás szerint a gyomor egészsége alapja az idegélet egészségének. Ezért fordítanak oly nagy gondot különösen azok nevelésénél, akik főként szellemi, idegmunkát végeznek az emésztő és felszívó szervek egészséges működésének biztosítására.

3. ábra

4. ábra.

Mindazok a gyakorlatok, amelyek a hasüregi edényrendszer edzésére szolgálnak, az idegélet egészségét is előmozdítják. Ügyelnek arra, hogy az ifjuság kellő időben elég-séges és jól emészthető étellel táplálkozzék. Az iskolákban az előadás 8 vagy 9 órától, délután 3 vagy 4 óráig egyfolytában tart, 12 órától 1 óráig szünet van, amikor a hazulról

5. ábra.

hozott vagy az intézetben készített villásreggelit felügyelet alatt a tanteremben költi el a tanuló s azután a szabadba megy játszani. Ellenségei a túlsok ételnek, mert ez a gyomornak túlsok munkát ad, az idegektől, izmoktól szükség-telenül túlsok vért von el, a nagyobb erőkifejtést lehetet-leníti; ellenségei, kivéve a komoly megbetegedés eseteit, a bójtnak, mert egyrészt a gyomor, mint a testnek többi része, a maga rendes mozgását, működését megköveteli, más-résztől, mert a bójt a táplálékot, a létfenntartás feltételét vonja el. Ha túlbő volt a táplálkozás nem a bójt, hanem a táplálék fokozatos csökkentése az elvük.

A vérkeringés és az idegélet rendes működésének (sze-rintük: „jó természet”) biztosítása végett nagy gondot for-dítanak a kellő nyugalomra, a pihenésre. A gyakorlatok

6. ábra

alatt fontos a gyors kivétel, de a gyakorlat befejezése után a legutolsó helyzetben (lásd a 7. e. ábrát) 15—20 másod-perces mozdulatlan nyugalom következik. Az éjszakai 7—8 órás rendes alvást, kimerítőbb testgyakorlat után pedig azonnal a hosszabb nyugodt pihenést, elengedhetetlenek

KODAK

Egy Kodak - készlet a legszebb karácsonyi ajándék.

Tartalma: egy eredeti Kodak-gép s az összes a fényképezéshez szükséges kellék csinos fadobozban fémfogantyúval. Kapható nagyság szerint 20 koronától feljebb eredeti gyári árban minden szaküzletben és

Wien I., Graben 29.

tartják. Emelegetik is, hogy Japánban nincs ideges ember és hogy a szív és idegbaj majdnem ismeretlen halál-ok.

E kérdés alatt foglaltak kidolgozásánál Kano igazgató nyilatkozatain kívül a szakmunkák közléseit is felhasználtam.

4. *Mily felszerelések és eszközök használtak a japán testgyakorlatokhoz?* E kérdésre a saját tapasztalataim alapján felelek.

7b. ábra.

A Judo, Kata, Sumo gyakorlatokhoz sok helyütt külön épület szolgál (8. ábra). Egy-egy ily épület gyakorlóterme átlag 25 m. hosszú, 18—20 m. széles, a bejáratnál 1—3 fülkével a vendégek s a tagok részére, az épület végén pedig a mosdó s az öltöző van elhelyezve. Az iskolákban nagyobb terem van, legtöbb helyütt a tornaterem mellett a nemzeti testgyakorlat céljaira. Fele a teremnek a judo—kata-sumo gyakorlatokhoz, fele a bambóvíváshoz van berendezve. A berendezésben szembeötlő, hogy az átellenes két hosszú fal sűrűen el van látva ablakokkal és szellőztetőkkal, amelyek a gyakorlatok alatt többnyire nyitva vannak. Az alapzat sűrű és finom fonású kákaszerű anyagból font ván-

7c. ábra.

kókkal van borítva. Egy ilyen lapos vánkös szélessége 75 cm., hossza 1 m. 50 cm., vastagsága 4 cm., átlag. 30—40 ilyen vánkös szükséges egy teremhez, amelyek felszedhetők, ha a természet más célra kívánják használni. A vívőhelyiség parkett vagy deszkapadlóval van ellátva. A vívőfegyver 1 m.—1 m. 20 cm. hosszú bot, amely bambószallagokból van összekötve (9. ábra). A 10. ábra egy bambótüst tüntet fel (Kenjutsu).

A tornaterem rendszeren igen tágas és ritkán egészen zárt, hanem az átellenes két hosszú fal mentén félmagaságig vagy egészen nyílt. A japán tantermekben is szembeötlő az igen erős kereszt-szellőztetés és senkinek se jut eszébe léghuzamról beszélni. A tornatermet a szabadgyakorlatokhoz és a katonai gyakorlatokhoz használják esős időben. Máskor ezek is a szabad ég alatt végeztetnek.

7d. ábra.

A tornaterem üres tér, tornaszerek nélkül. Takamino igazgató vezetése alatt álló tokiói tanítónőképződben, ahol a torna kitűnő vezetés mellett majdnem tisztán svéd rendszer szerint tanítatik, a falak mentén a palánk (ribbstol) be van állítva.

A tornateremhez csatlakozik rendszeren a szertár, többnyire buzogányokkal, könnyű súlyzókkal, botokkal felszerelve s a szertárral egy helyiségben vagy attól külön a fegyvertár 200—250 rendes gyalogsági lőfegyverrel, ugyanannyi borjuval, oldalgyekekkel, gyalogsági kardokkal, trombitákkal stb. Az iskolai testgyakorlat legfőbb helyei a testgyakorló terek, hatalmas udvarok az iskolaépület mellett. Itt vannak felállítva a football-kapuk, nyújtó, korlát, bak, a thana. Ez utóbbi 2—3 méter magas emelvény, amelyre létrán kusznak fel és egyes, azután kettős rud támaszával, végül rud nélkül ugranak le róla. Itt van a tennisz, a futó, a krikett-pálya stb. Természetesen nem minden iskolát lehet egyformán gazdagon felszerelni Japánban sem.

7e. ábra.

5. *A japán nemzeti testgyakorlatra vonatkozólag melyek a legjobb könyvek?* A japán nép között igen nagy számban vannak életben a mi gyakorlataink, összegyűjtve azonban nincsenek; rendszeresen földolgozva még kevésbé. Bár nagyobb számban forognak a nép és az iskolás gyerekek közt a judo-gyakorlatokkal foglalkozó füzetek, mégis, amennyire én ismerem, mondhatom, hogy sem japán, sem idegen nyelven a japán nemzeti testgyakorlatokkal foglalkozó érdemes jó könyv nincs. A japán könyvek között egész soro-

Versenydíjak

mindennemű sportra, állandóan gazdag választékban található

SCHUCH L. UTÓDA

EDLAUER G. és SZLÁVIK

diszüzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kigyó-utca 4. szám,

zata van a zsebkönyveknek, amelyeket a tanítványaim a gyakorlóteremben nyert oktatás és gyakorlás után írnak. Egy nemrég elhunyt mesternek a „Kokushi”-ban időről-ídrőre megjelent közlései figyelmet érdemelnek. Nevezetesebb könyvek japán nyelven: *Arima's: Judotai — Yokoyama et Oshima's: — Judo kyo han — Dai nippon Butokukai: Kata kaisetsu.* — Angol nyelven: *Judo: Japanese physical culture, by professor Sumitomo Arima, Tokio, Mitsumura et Co. Ltd, 1908. — Drayton: Japanese physical culture, Newyork et London, 1907. — Judo by H. Irving Hancock, G. P. Putnam's Sons, Newyork et London. — Physical Training for children by Japanese Methods by H. Irving Hancock, G. P. Putnam's Sons, Newyork et London. — The fine art of Jujutsu by Roger Watts and Beldam, London, William Heinemann, 1906. — The fighting man of Japan, by F. J. Norman, London, Archibald Constable et Co. Ltd,*

8. ábra.

1905. — Megemlítem végül, hogy Kano igazgató a japán nemzeti testgyakorlatokat rendszeresen tárgyaló munkán dolgozik.

6. Van-e mindenik iskolában külön testgyakorlati tanár (tanító, mester)? Mi a kötelessége és fizetése? Az első kérdésre a feleletem: Általában igen. A főkötelességük a testgyakorlat tanítása, azonfelül a testgyakorlat vezetője gyakran a gyerekek felügyelője és az alvóterem felügyelője. Fizetésük havonként 20 yen-től 100 yen-ig (1 yen jelenleg körülbelül 2.5 K).

Hogy a testgyakorlat vezetőinek kötelességéről fogalmat nyújtsak, röviden vázolom a testgyakorlat-tanítás kereteit.

A testgyakorlat tanításának anyaga áll: A svéd—német—amerikai tornarendszerből összeállított tornagyakorlatokból, szorosan vett katonai célu gyakorlatokból, játékok-

ból, az angol rendszertől kölesőzött sportokból s a szorosan vett japán nemzeti testgyakorlatokból (Judo—Kata—Sumo—Kenjutsu). A heti rendes óraszám az elemi fiúiskolákban 3, az elemi leányiskolákban 2. A középfoku intézetek közül: Az öt évfolyamos középiskola (az osakai kitano középiskolát vettem például) I. évfolyamában heti 3 óra gimnastika, 2 óra katonai gyakorlat. II. évfolyamában heti 2 óra (másutt 3) gimnastika, 1 óra katonai gyakorlat. III. évfolyamában heti 3 óra gimnastika, 1 óra katonai gyakorlat. IV. évfolya-

9. ábra.

mában heti 1 óra gimnastika, 2 óra katonai gyakorlat. V. évfolyamában heti 1 óra gimnastika, 2 óra katonai gyakorlat.

A 4 évfolyamos felső leányiskolában az I. évfolyamban heti 4, a II., III., IV. évfolyamban heti 3 óra. A tanítónőképzőben a testgyakorlat heti 3 órás a négy tanfolyamon át; a férfi tanítóképzőkben I., II., III. évfolyamon heti 6 órás, a IV-ikben heti 3 órás, beleértve mindenik tanfolyamon legalább heti 2—2 órás katonai gyakorlatot. A kereskedelmi iskolák előkészítő évfolyamán 3, I. évfolyamán 3, II., III. évfolyamán 2 a heti óraszám, amelyből heti két óra átlag a katonai gyakorlat. Az ipariskolán heti 2 órás katonai gyakorlatok vannak.

A játékokra, sportra, nemzeti testgyakorlatokra fordítatik a tízperces óráköz, a körülbelül 1/2 órás idő a viláreggeli után és az előadások után délután 4 órától 5—1/2 óráig terjedő idő. Ha azonban a katonai kiképzés szükségessé teszi, ez időnek is egy része katonai gyakorlatokra fordítatik.

Az órodában a rythmikus gimnastika: zenekíséret mellett menet- és szabadgyakorlatok, táncszerű mozgások és könnyű játékok gyakoroltatnak. Az elemi iskolában. Az egészségi torna néhol katonai célu gyakorlatokkal (pl. a karkilókés gyorsan ismételve, bevezető gyakorlat az ismétlé zavrzat kezeléséhez); a szabadtéri gyakorlatok közül különösen a futás, ugrás, uszás, hosszabb gyorsmenetelés, erőteljesebb játékok; a katonai gyakorlatokhoz előkészítőül a 8—12 éves gyerekekkel már rendes szakaszgyakorlatok rajvonalak alakítása fegyver nélkül, botgyakorlatok előkészületül a fegyverkezeléshez. A tanítást az osztálytanító végzi. A középfoku intézetekben a 13—19 éves ifjúsággal a

Kemény kalap, valódi angol nyulszórból, „Richardson” gyártmány, darabja **6 korona.** — **Angol cylinder 15 korona**
Lukács uridivat-különlegességek raktárában
 Budapest, IV., Kecskeméti-utca 7.

fősúly a katonai gyakorlatokra esik. Fegyverkezelés, cél-lövés, rendgyakorlatok, menetelő és tüzelő alakzatok szakaszokkal és századokkal pontos és fegyvelmezett módon, és taktikai gyakorlatok átlag hadnagy vezetése és őrnagy felügyelete alatt. Az egészségi testgyakorlatok, mint az egészségi torna, a nemzeti testgyakorlatok, az atlétika és a sportok a testnevelési szaktanár (tanító) vezetése alatt állanak rendszerint.

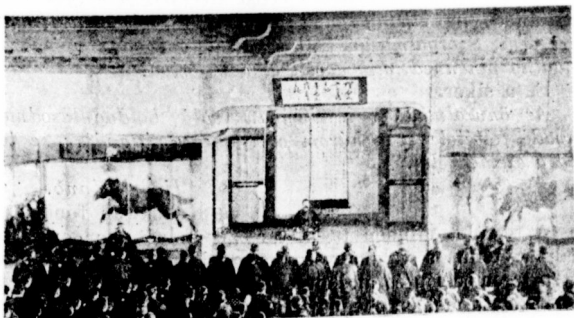
Van-e mindenik iskolában külön iskolaorvos? Mi a kötelessége és fizetése? Legtöbb esetben gyakorló orvos van megbízva az iskolaorvosi teendővel. Az iskolaorvos kötelessége az iskolai egészségügy felügyelete, az egészségügyi statisztika szerkesztése, a tanulók gyógykezelése. Fizetésük nincs meghatározva, de általában csekély.

E nyilatkozat kiegészítésül álljon itt az 1906/7. tanévről 1909-ben megjelent miniszteri jelentésből a következő: 9643 elemi iskolában (az elemi iskolák összes száma 23806),

10. ábra.

789 középfokú intézetben 10352 iskolaorvos működött és összesen 150.684 yen (körülbelül 376.710 korona) évi fizetést nyert.

11. ábra.

8. Mely intézetekben és miként történik a testgyakorlat tanárainak, tanítóinak képzése és képesítése? A képzést a tokiói felső tanítóképző, a tokiói felső tanítónőképző és a Nihon Taikukai (japán testgyakorlók köre) teljesíti. Az első kettő állami, a harmadik társadalmi intézmény.

A tokiói felső tanítóképzővel kapcsolatban a torna-tanárok, tanítók részére 2 éves, 3 éves és 4 éves a külön tanfolyam.

A kétéves tanfolyam óraterve:

Osztály tárgy	I-ső év			II-ik év		
	I harmad	II harmad	III harmad	I harmad	II harmad	III harmad
Erkölcstan	1	1	2	2	2	1
Neveléstan	2	2	2	4	4	10
Japán nyelv	2	2	2	—	—	—
Physiologia	3	3	5	5	5	5
Egészségtan	3	3	5	5	5	5
Testgyakorlat	9	9	7	7	7	5
Katonai gyakorlat	9	9	8	8	8	5
Összesen	26	26	26	26	26	26

Helyébe lépett 1906-ban:

A hároméves tanfolyam:

Osztály tárgy	I-év			II év			III év			* tanítási gyakorlat
	I harmad	II	III	I harmad	II	III	I harmad	II	III	
Erkölcstan	3	3	3	3	3	3	4	4	—	*
Neveléstan	2	2	2	3	3	3	4	4	10*	
Japán nyelv	4	4	4	—	—	—	—	—	—	
Chinai nyelv	3	3	3	3	3	3	—	—	—	
Angol	5	5	5	5	5	5	2	2	2	
Physiologia	—	—	—	3	3	3	2	2	2	
Testgyakorlat	12	12	12	12	12	12	14	14	6	
Zene	1	1	1	1	1	1	2	2	2	
Összesen	30	30	30	30	30	30	28	28	22	

1907-ben a fokozottabb képzés végett 35 belakóval 4 éves tanfolyam állított fel. A négyéves tanfolyam óraterve (heti órabeosztással):

Osztály tárgy.	I-ső év				II-ik év				III-ik év				IV-ik év					
	Főtárgy	Japán	China	Angol	Földrajz	Történet	Főtárgy	Japán	China	Angol	Földrajz	Történet	Főtárgy	Japán	China	Angol	Földrajz	Történet
Erkölcstan	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Neveléstan	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Testgyakorlat	10	16	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—
Nemzeti testgy.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Physiologia	—	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hygienia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Japán	6	—	6	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—
Chinai klassikus.	4	—	6	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—
Angol	15	—	—	15	—	—	15	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—
Földrajz.	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4
Történet	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	9

A négyéves tanfolyamon mindenik növendék a fő-tárgya mellé melléktárgyat választ. A melléktárgyat, ha idővel a tanár a testgyakorlat tanítására alkalmatlanná válik, tanítja.

A növendékek a nyári szünidő alatt minden évben egy hónapon át az uszást, szabad idejükben, az egész tanfolyam alatt a sportokat, játékokat gyakorolják.

Ne tévóvazzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

BERETVÁS-pasztillát amely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Orvosok által ajánlva.

Ára 1-20. Kapható minden gyógyszerészhelyen. Készíti: Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. 3 doboznál ingyen postaszállítás.

A felvételi vizsgálat tárgyai megfelelnek a középiskolai képzettségnek. Akik tanítóképzőből jönnek, csak a japán-chinai vizsgáznak a felvételtkor.

A képesítés a középfokú intézetekben való testgyakorlat-tanításra vonatkozik. Az elemi iskolai tornatanításra maga az általános tanítói oklevél képesít. Egyébiránt eléri iskolákban külön testgyakorlati szaktanító csak városokban és igen nagy intézetekben van.

A testgyakorlati tanárok és tanítók részére a tokiói felső tanítónépzőben külön tanfolyam tartatik.

Osztály tárgy.	I-ső év.			II-ik év.		
	harmad	II harmad	III harmad	I harmad	II harmad	III harmad
Erkölestan	2	2	2	2	2	1
Neveléstan	3	3	A nevelés elvét 3	3	módszerek, iskolai igazgató. 3	—
Japán nyelv és irod.	9	9	9	9	9	9
Chinai klasszikusok	3	3	3	3	3	3
Írásmódok	1	1	1	1	1	1
Physiologia (Emberi physiologia)	2	2	2	Egészévtan 2	2	2
Testgyakorlatelmélet	5	6	6	6	testgyakorlat, sport 3	6
	6					
	1					
Zene (orgona gyak.)	2	2	2	2	2	2
Heti összes óra : . . .	28	28	28	28	28	24

A tanfolyamra bocsájtanak, akik felső leányiskolát vagy ezzel egyenlőfokú intézetet végeztek. A tanfolyamon nyert képesítő a fő és melléktárgyaknak középfokú nőintézetekben történő tanítására jogosít.

A „Nihon Jaikukai“ kezdetben a testgyakorló kör hivatását töltötte be, 1900-tól kezdve azonban testgyakorló tanítókat képez tanítóképzők, középiskolák, felső leányiskolák és elemi iskolák részére.

Két tanfolyam van. *Elemi iskolai tanfolyam*, ahová elemi iskolai tanítók bocsájtanak. *Felső tanfolyam*, amelynek A) részére a középfokú intézetet végzetek B) részére az elemi iskolai tanfolyamot végzetek és a katonatisztek bocsájtanak.

Elemi tanfolyam tárgyai a heti óraszámokkal: *Erkölestan* (alapelvek) 1; *Neveléstan* (általános neveléstan, tanmódszer) 2; *Japáni és chinai klasszikusok* (nyelvtan, értelmezés, fogalmazás) 5; *Mathematika* (algebra, geometria) 3; *Földrajz* (külföldi földrajz) 1; *Történelem* (keleti történelem) 2; *Tudomány* (physiologia, zoologia, chemia) 3; *Angol* (nyelvtan, beszélgetés) 2; *A testi nevelés elmélete* 1; *A katonai gyakorlatok elmélete* 1; *Testgyakorlat* (alapszabályzatok, egyéni képzés, szabadgyakorlatok, szergyakorlatok, Judo, Kata, Sumo) 5; *Sport, játékok* (járás, menetelési gyakorlatok, könnyű sport, játékok, rithmikus gimnasztika) 3; *Katonai gyakorlatok* (az egyén kiképzésétől a századgyakorlatokig) 5; *Ének, zene* 2. Összesen heti 36 óra.

Felső tanfolyam A) részében a tárgyak és a heti óraszám az I. évben: *Erkölestan* 1; *Neveléstan* 2; *Anatomia, Physiologia, Hygienia, első segélynyújtás* együtt heti 3 óra; *Testnevelés* (elmélet, a testi és szellemi nevelés alapjai, a testnevelés története) 1; *Katonai gyakorlatok elmélete* (gyalogsági kiképzés könyve, a háború szolgálat szabályzata, tüzéség, az általános katonai fegyelmi szabályzat) 1; *Testgyakorlat* (alapszabályzatok, egyéni képzés, szabad és szergyakorlat) 6; *Sport és játékok* 3; *Katonai gyakorlatok* 9. (az egyéni képzéstől a századképzésig); *Ének, zene* 2; összesen heti 28 óra. A II-ik évben ugyanazok a tárgyak, a tananyag folytatódás, a heti óraszám ugyanaz. A *Felső tanfolyam B) részében* az I. évben a tantárgyak és a heti óraszám: *Erkölestan* 1; *Neveléstan* 2; *Japán-chinai klasszikusok* 4; *Mathematika* (algebra, geometria) 3; *Geographia* (külföldi geographia, physiographia) 1; *Történelem* (Japán-keleti történelem) 1; *Tudomány* (Botanica, chemia) 8; *Angolnyelv* 2; *Az emberi anatomia, physiologia, hygienia, az első segély* 3; *Testi nevelés* (elmélet és történelem) 1; *Katonai tudomány* (gyalogsági kiképzés könyve, a háború szolgálat szabályzata, tüzéség, az általános katonai fegyelmi szabályzat) 1; *Testgyakorlat* 4 (alapszabályzatok, egyéni képzés, szergyakorlatok); *Katonai gyakorlatok* 5 (az egyéni képzéstől a századgyakorlatokig); *Sport, játékok* 2; *Ének, zene* (dob,

trombita, orgona) 2. Összesen heti 35 óra. A II. évben: *Erkölestan* 1 (folytatás); *Neveléstan* 2 (folytatás); *Japán-chinai klasszikusok* 3 (folytatás, japán irodalom); *Mathematika* 2 (folytatás, trigonometria); *Physiographia* 1; *Történelem* 1 (folytatás); *Physica* 2; *Angol* 2; *Anatomia* stb. 3 (folytatás); *Testi nevelés elmélete* 1 (folytatás); *Katonai tudomány* 1 (folytatás); *Testgyakorlat* 4 (Alapszabályzatok, Egyéni képzés, Szabadgyakorlatok, Szergyakorlatok); *Katonai gyakorlat* 5 (Az egyéni képzéstől a századképzésig, Zászlóaljgyakorlatok, Alapalakulatok, Tüzélségi gyakorlatok); *Sport, játékok* 2 (Az atlétika, sportok, játékok összes fajtái, A Sumo tanítási módszere); *Ének, zene* 2 (Vezénylés, Kettős szolam, Orgonagyakorlat).

A vizsgálatokat a közoktatási kormány tartatja. A képesítő bizonyítványok az elemi tanfolyamról elemi iskolai tanításra, a felső tanfolyamról középfokú intézetekben történő testgyakorlat-tanításra jogosítanak.

5. Miként történik az erkölcsi nevelés a torna- és sportegyesületekben? A testgyakorló egyesületekben az erkölcsi nevelés arra irányul, hogy az egyesület tagja mindazon erényeket elsajátítsa, amelyekkel mások és maga iránt tartozik. *Mások iránt*: különösen azok erőinek felismerése, megbecsülése. Megtanulja a növendék, hogyan kell a társadalmi szokások betartásával, igazságossággal, hűséggel, kedvességgel és éles észszel mások iránt viselkedni. *Maga iránt* köteles a növendék testének, lelkének fogvatkozásait felismerni azokat gyakorlatokkal (randori) ellensúlyozni, fegyelmezni, egészségét fentartani, szenvedélyeit ellenőrizni, költséges szokásoktól tartózkodni. A növendék kitarthat fokozzuk, megtanítjuk arra, hogy az igazi bátorság a nyugodtságban áll, továbbá arra, hogy a lehetőségek rögtönös áttekintésével, hidegvérrel, nyugodtan, gyorsan és határozottan cselekedjék, végül hogy több erőt nem szabad alkalmaznia, mint amennyivel a sikert elérni és biztosítja. A túlsok erő a sikert veszélyezteteti, sőt beleránt a veszélybe, mert ellenfeleddel szemben egyensúlyodból, helyzetedből kifordít.

A testület minden tagja köteles ez elvek szerint élni, amelyeknek rövid összefoglalata a Kodokwan előtermében kitűzve van (11. ábra) és így hangzik:

„Erre a világra férfinak születél, tehát nem szabad elpocsékolnod az életerődöt. A természettől nyert tehetségeid, körülményeid, hazád állapota szerint nemes hivatást kell választanod.

Ez az életcéllé kitűzése.

Ha életed célját kitűzted és ha életcélod megvalósításakor másoknak sérelmet, hazádnak szerencsétlenséget okozol, sokkal jobb, ha életcélodat nem valósítod meg. Ezért a megvalósításban a helyes utat kell megválasztanod.

Ez az ut választása.

Ha életcélodat kitűzted s célod elérésére a helyes utat megtaláltad, ha elhanyagolod a végrehajtást, nem fogsz sikert érni. Szorgalmasan kell tehát dolgoznod s nem szabad addig pihened, míg a célt el nem érted.

Ez a siker.

Az önrudmadnak s világban való boldogulásodnak irányadó feltétele ez a három elv — egy pillanatra se tévedsz a szemed elől.

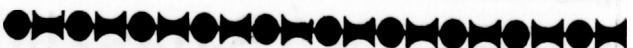
Jigoro Kano,

a Kodokwan főnöke.

A testület minden tagja tartozik felvételtkor erre fogadalmat tenni s valahányszor a gyakorlatok megkezdése előtt a terembe lép és amikor onnét távozik, magát ez írott parancs előtt mélyen meghajtani köteles.

Önkénteseknek legmelegebben ajánlható az önkéntesi felszerelés nélkülözhetetlen kiegészítő részét képező Weiner és Grünbaum-féle vivő-felszerelés.

Olvassuk a Sportfutárt!

A hétről. Mint mult számunkban ugyane helyen megírtuk, a nemzetközi kérdés szabályozására javaslatlétellel megbízott bizottság előterjesztését megtette a MLSz. tanácsának. A MLSz. tanácsa teljes egészében hozzájárult az előterjesztéshez. Ennek folyamánya az alábbi, a FI. de FA. végrehajtó-bizottságához intézett átirat, melyet a többi szövetségeknek is megküldött pártolás céljából. Az első lépés tehát megtörtént. A MLSz. ezzel megindította azt a régen kívánt akciót, amely minden valószínűség szerint sikerrel fog járni. Azonban itt még nem szabad megállani. Fel kell hívni az angol Amateur FA., valamint a francia szövetség, az UFSFA. figyelmét e körülményre. Mindkét szövetségnek, de különösen az angol amatőröknek kitűnő összeköttetések vannak a kontinensen és talán egyetlen szövetség nem létezik, amely titkon ne rokonszenvezne az angol amatőrökkel. Itt a pillanat az együttes akcióra. Az érdekelt angoloknak és franciáknak, valamint a cseheknek most teljes erejükkel kell a MLSz. által megindított akciót támogatni. E célból a MLSz. kiküldött bizottságának továbbra is permanenciában kell maradnia. Legnagyobb súlyt a németekre kell fektetni, kikben megvan a hajlandóság egy barátságos megegyezés létrehozására. Biztosan reméljük, hogy kellő és energikus akciónak feltétlenül meglesz a sikere és megszabadítjuk a nemzetközi szövetséget a professzionista uralomtól. Az átirat egyébként a következő:

Tisztelt társzövetség!

A „Magyar Labdarugók Szövetsége” 1909 december 9-én tartott tanácsülésének határozatából kifolyólag az alábbi indítványt terjesztettük a FIFA. intéző bizottságához:

INDÍTVÁNY.

a FIFA. intéző bizottságához.

Engedélyezze a FIFA. intéző bizottsága, hogy a FIFA. tagyletei már az 1910. évben, még pedig a milánói rendes kongresszus döntéséig az angol AFA., a cseh CSF. és a francia Union SF. de SA. tagyleteivel mérkőzésekre megállapodhassanak és mérkőzéseket egymásközt játszassanak. Erre a FIFA. intéző bizottságát az alapszabályok 12. §-a feljogosítja, annál is inkább, mert ezen játékendéj megadása a milánói kongresszuson tárgyalandó felvétel ügyében nem praecedikál.

Felkérjük egyúttal az intéző bizottságot, hogy ezen kérdé-
sünkre hozandó bármilyen irányu határozatát velünk hivatalosan 1910. január 15-éig közölje.

Fenti indítványunk indokolása céljából engedjessék meg a következőket előadni:

A MLSz.-t kezdettől fogva azon tendencia vezérelte, hogy az egyes szövetségek egymásközi viszonya lehetőleg barátságossá és bensősé váljék, minden néven nevezendő differenciáknak, félreértéseknek és ellenségeskedéseknek elejét venni és a mennyiben ilyenek mégis felmerülnek, azokat kiegyenlíteni, tisztázni, avagy más békés uton megszüntetni. Ezen törekvésünk legtöbb bizonyítéka az, hogy legjobb tudásunkkal iparkodunk az osztrák németek és csehek közt felforgó éles ellentétet kiegyenlíteni. Nem rajtunk mult, hogy ebbeli törekvéseink már a legutóbbi kongresszusok alkalmával sikerre nem vezettek.

Ezek előrebocsátása után térjünk át a dolog lényegére: Az AFA., CSF. és az Union SF. de SA. mindeddig nem vették fel a FIFA. tagjai közé és felvételük tárgyában az alapszabályok értelmében csak az évi rendes kongresszus jogosult, mindaddig pedig, amíg ez a felvétel meg nem történik, nem szabad a FIFA. tagyleteinek a nevezett szövetségek tagyleteivel játszani. — A MLSz., mint fentebb kifejtettük, mindig a békét óhajtotta és mostanáig várt arra, hogy az AFA., CSF. és az Union ügye az angol, illetve osztrák football-szövetségek által rendeztessenek. Tudomásunk van mindazon mozgalmakról és kísérletekről, me-

lyek ezen szövetségek helyzetének javítására irányultak, de mind-
ezek a mai napig eredménytelenek maradtak és egyelőre a siker
reményével nem kecsegtetnek. Nézetünk szerint az 1910. év pun-
kösdjén Milanóban tartandó kongresszus nem térhet ki ezen kér-
dés megoldása elől és ha nem talál módot a fenti szövetségek
ügyének végső rendezésére, úgy el kell készülnünk a FIFA. kebelében bekövetkezendő szakadásra is, legalább a MLSz.
és tudnunkkal több más ország szövetsége nem hajlandó a mo-
stani bojkott fentartásához továbbra is hozzájárulni, mert ez a
mostani állapot akadályozza a nemzetközi érintkezés természetes
módját és ez által káros hatással van az érdekelt országok foot-
ballsportjának fejlődésére is, pedig a FIFA. létezésének alapját
épen ennek a fejlődésnek a nemzetközi érintkezés megkönyvítése
által való előmozdítása képezi. — Meggyőződésünk az, hogy a
bojkott fentartása a békés kibontakozás legnagyobb akadály.

A nevezett három szövetség a footballsport buzgó lelkes
barcsoi; az összes szövetségek számos egylete a nevezett há-
rom szövetség számos egyletével régebben állandó összeköttetést
tartott fenn és az abból eredő mérkőzések mindig nagy lökést
adtak a footballsport népszerűségének, nagyban elősegítették a
footballsport haladását. — Nem lehet senkinek érdeke és így a
FIFA.-nak sem, hogy az egészséges sport fejlődését megakadá-
lyozza. Az AFA., a CSF. és az Union egyaránt bebizonyították,
hogy magukra hagyva is életképesek, sőt fejlődni tudnak, tehát
érdemesek a támogatásra annál is inkább, mert nehéz viszonyok
között sem mondanak le elveikről. Ezt a kitartó, becsületes mun-
kát el kell ismerni mindenkinek és nekik minden szabadon gon-
dolkozó sporttestületnek segítséget kell nyújtani. Ezt parancsolja
a felvilágosult gondolkodás és a szív érzése egyaránt, de vala-
mennyiünknek jól felfogott érdeke is. Mi egészséges és jó spor-
tot akarunk teremteni tiszta amatőr szellemben és ezért is szó-
velteztünk; a sportkérdéseket teljesen függetlenítenünk kell min-
den politikától, mert a FIFA. csak úgy teljesítheti hivatását és
csak hivatása teljesítésében van létezésének jogosultsága.

A végső megoldásra vonatkozó indítványunkat annak
idején az évi rendes kongresszus elé fogjuk terjeszteni, addig is
azonban és függetlenül a felvétel kérdésétől a játéktalmon fel-
függésztést kérjük a szóban forgó három szövetség tagyleteivel
való mérkőzésekre vonatkozólag. Kérjük a t. társzövetséget,
hogy ezzel a kérdéssel hivatalosan is foglalkozzék és még 1910
január 15. előtt fenti indítványunkhoz való csatlakozását a FIFA.
intéző-bizottságának bejelenteni sziveskedjék. — A mennyiben
indítványunkat a FIFA. intéző bizottsága elutasítaná, vagy 1910
január 15-éig ebben az ügyben nem határozna, úgy járuljon hozzá
ahhoz, hogy 1910 február havában Frankfurt a/M.-ben rendkívüli
kongresszus hívassék össze és ez a kongresszus egyrészt az AFA.,
CSF. és Union felvételi kérdésének a rendes kongresszus részére
leendő előkészítésével foglalkozzék és másrészt döntsön a most
között indítványunk fölött.

Miről a FIFA. összes szövetségeit, az AFA.-t, a CSF.-t és
az Union SF. de SA.-t azonos tartamu átiratban értesítettük az-
zal, hogy válaszukat nekünk mielőbb elküldeni sziveskedjenek.

Sporttársi üdvözléttel!

a „Magyar Labdarugók Szövetsége” nevében
Kárpáti Béla s. k., Steiner Hugó s. k.,
elnök. főtktár.

I. oszt. bajnokság.

Még egy bajnoki küzdelem volt hátra a BTC. és Tö-
rekvés között. Ez zárta le az őszi hivatalos football-idejny.
Az utolsó nap már elege sem sok sportot ígért, azonban
hogy olyan botránnyal záruljon be az őszi bajnoki forduló,
mint ami vasárnap a millenáris pálya tribünjei előtt végbe-
ment, nem gondolhattunk.

Jóhiszemű tévedés felett — mikor a pillanat közvet-
len hatása alól kikerülünk — hamarosan napirendre térünk.
Jelen alkalommal azonban erősen küzd a szemlélt önmagá-
val, hogy a mérkőzést vezető bíró inkább a tendenciós rossz-
akarát vádjával illesse, mint többszöri hibázását a tudatlan-
ság mentő körülményének tudja be.

Tévedni az ítélkezésben: emberi dolog. Különösen a
football-ban, ahol a kép egy pillanatnak egy tizedrészéig
tart. Vannak azonban olyan durva tévedések, amelyek nem
a bíró emberi képességeivel és tulajdonságaival vannak ösz-
szefüggésben. Ilyen hibákat nem szabad elkövetni, mert ezek
vagy a bíró teljes tudatlanságát, vagy pedig rosszhiszemű-
ségét bizonyítják. Mindkettő épen elegendő arra, hogy az
illető bíró mivoltát a nullával egyenlő értékűvé tegye. Saj-
nálattal bár, de kénytelenek vagyunk konstatálni, hogy a
jelenleg szóbanforgó bíró mindig összeütközésbe jött a sza-
bályokkal, valahányszor fontos mérkőzést vezetett.

A bajnokság állásán — mint jeleztük volt — a BTC.
—Törekvés mérkőzése annyiban változtatott, hogy a
BTC.-t két ponttal hozta közelebb az első három helyezett,
az MTK., NSC. és FTC.-hez.

MTK.	6	2	—	24	11	14
NSC.	6	—	2	16	13	12
FTC.	5	1	2	27	10	11
BTC.	4	1	3	14	11	9
BAK.	3	—	5	8	14	6
Tör. SE.	2	1	4	9	13	5
MAC.	2	1	5	13	21	5
UTE.	2	1	5	11	18	5
TTC.	2	1	4	6	17	5

Vasárnap lefolyt BTC.—Törekvés mérkőzés a következő lefolyású volt:

BTC.—Tör. SE. Millennárius Igazi idényvégi, nivótlan mérkőzés. A BTC. első félidőben látható fölényben van, de túlnyomó offenzíváját nem tudja kiaknázni, csupán a 34-ik percben, egy a javára megtélt 11-es revén, amelyet Késmárky juttat rendelkezési helyére. Félidő 1:0. A Törekvés egyenrangú ellenfélle váltik. Gyakori támadása a kiengyenlített eredményezi, amennyiben Uitz jobbszélső csavart lövését Bihary hibásan fogva, góljába nyomja. 1:1 (23. p.) Mészáros (BTC.) és Horváth kiállítás után (durva játék miatt) a BTC. újra 11-eshez jut, de Késmárky lövését a kapus kivédi. A 34-ik percben Simon egy jobboldalról kapott labdával — offsideen állva — a győztes gólt lövi. Alkudozások után a mérkőzés véget ér. Biró: Horváth János (NSC.)

II. oszt. bajnokság.

A másodosztályú bajnokság mérkőzései rendkívül nivósak voltak az idén és a két utolsó helyezett kivételével, a résztvevő csapatok körülbelül egyenlő eséllyel indultak az egymás elleni küzdelmekbe. Hogy a vezető helyen levő 33 FC. mégis aránylag nagy pontkülönbséget tudott az éltre sződni, ennek oka abban rejlik, hogy legerősebb riválisai egymás között és a gyengébbekkel szemben rendkívül felforgatott eredményeket csináltak. Így a MAFC. és a Postások az URAK.-tól, az URAK. a Fer. SC.-től szenvedett vereséget, a Typographia pedig szenzációs eldöntetlen eredményeket ért el. Mig tehát a 33 FC. eme riválisai széles eredményekkel egymás esélyeit kölcsönösen rontották, addig a 33-asok az egész kampány alatt csupán egy pontot veszítettek, a technikusokkal elért eldöntetlen eredmény folytán, ami oly nagy előnyhöz juttatta őket, hogy a bajnokságot most már igazán csak óriási balszerencsével veszíthetik el.

Az éltre került 33 FC. elismerésre méltó munkát végzett azáltal, hogy a mostani kitérő társaságban veretlenül tudta végig játszani az őszi szezon. Legerősebb küzdelmeit a MAFC., a Postások és az URAK. ellen vívta. A Typographiával, mely az első osztályból esvén ki, erős ellenfélnek ígérkezett, váratlanul könnyen végzett, leggyöngébb formát a BEAC. ellen mutatott, utolsó mérkőzését azonban a III. k. TVE. ellen ismét imponáló fölényrel nyerte meg.

A második helyen levő Postások az URAK.-tól szenvedett vereség után sokat veszítettek esélyükből. A 33 FC. ellen igen jó játékot mutattak és csak erős küzdelem után adták be a derekukat, annál nagyobb szerencsájuk volt azonban a MAFC. ellen, amely mérkőzést a technikusok fölénye dacára 1 : 0 arányban megnyerték.

A harmadiknak helyezett technikusok nagyszerű kiállításal a szezonnak. A 33-asokkal eldöntetlenül játszottak, egy hétre rá azonban vereséget szenvedtek az URAK.-tól, a bajnokságra való esélyüket pedig a Postások elleni mérkőzés elvesztésével alighanem végleg eljuttatták.

A sorrendben következő Typographia és URAK. nagyon lemaradtak. Az első osztályból lecsúszott nyomdászcsapatlól bizony jobb szereplést vártunk, viszont a jó képességű újpestiek széles szerepléséhez hozzá lehetünk szokva. Ugyanez mondható a III. k. TVE.-ről, amely emlékezetes osztályozó mérkőzése óta nem tud a közepes másodosztályú szinten felülemelkedni.

A KAOE. és a III. osztályból felkerült FSC. szereplése kielégítőnek mondható, mind a két csapat néhány figyelemre méltó eredményt ért el, bár az utóbbi szereplését nagyon lerontja az a körülmény, hogy durvasággal igyekeztek érvényesülni. A fiatal BEAC. is mutatott valamit, egyedül a Kőb. TE. nem tudott egyetlen egy pontot sem megszerezni. Valószínűleg ez a csapat fog az idén kiesni.

A bajnokság állása a következő:

Egyet. neve:	Gy.	E.	V.	A.	K.	P.
33 FC.	8	1	—	32	8	17
Postás.	6	1	2	14	4	13
MAFC.	5	2	2	23	13	12
Typographia	3	4	2	20	17	10
URAK.	5	—	4	15	16	10
KAOE.	3	3	3	13	13	9
III. k. TVE.	4	1	4	16	23	9
Fer. SC.	2	3	4	13	18	7
BEAC.	1	1	7	5	21	3
Kőb. TE.	0	0	0	6	24	0

III. oszt. bajnokság

A harmadosztályú bajnokság élére a BLAE. került, amely csapat a múlt évi bajnokságban tudvalevően imponáló arányban vezetett te a bajnokságot csak azért nem nyerte meg, mert a MLSz. jogosulatlan játékos szereplése miatt pontjaik számából négyet levont. Az idén korántsem volt olyan könnyű dolga, mint tavaly, mert a Litographiában és a VAC.-ban erős ellenfelekre talált. Vereséget ugyan nem szenvedett, csupán egy eldöntetlen eredményt ért el a Litographiával. Két pont előnyét annak köszönheti, hogy a Litographia a VAC.-tól, ez viszont az Egyetértéstől kikapott. A VAC. nem felelt meg a várakozásnak. Kitérő játékos-anyaga dacára sem tudott a vezető helyek valamelyikére feljutni és jobb gólaránya folytán az Egyetértés a negyedik helyre szorította őket. A további helyezettek között a Föv. TK. szereplése érdemel megemlítést. Ez az ILSz.-ből átkerült csapat igen jó képességű és ha kiforrasztja magát, komoly aspiránsa lesz a bajnokságnak. Ezenkívül még az ETC. mutatath fel némi eredményt, míg a többi csapatok szereplése a legjobb akarrattal sem nevezhető komolynak.

A bajnokság állása a következő:

Egyet. neve:	Gy.	E.	V.	A.	K.	P.
BLAE.	8	1	—	31	5	17
Lit. FC.	7	1	1	36	5	15
Egyetértés	7	—	2	31	14	14
VAC.	7	—	2	11	8	14
Föv. TK.	5	—	4	19	13	10
ETC.	4	—	5	9	18	8
SKK.	3	—	6	8	20	6
Gutenb. TC.	2	—	7	15	38	4
Vasutas TK.	1	—	8	1	24	2
Kőb. SC.*	—	—	—	—	—	—

o o o o

Ifjúsági Labdarugás.

Az elmúlt két vasárnapon még néhány barátságos mérkőzés volt napirenden, amelyek egyuttal az esztendő utolsó küzdelmeit képezték. A csapatok ezek után a jól megérdemelt nyugalomra tértek.

A Ferencvárosi Torna Club vázasztimánya legutóbbi ülésén az ifjúsági csapat II játékosának II bronz, az ifjúsági csapat vezetőjének pedig egy ezüst plakét adását határozta el, miután az ifjúsági csapat szépen indult szereplése után a csapatból több játékost (Szántó, Korodi II., Sipos, Sábán) kivontak s ezzel a csapat döntőbe jutásának reményét elvesztette.

Az elmúlt két vasárnapon még a következő mérkőzések voltak napirenden:

Dec. 5.

Terézvárosi Torna Club I. cs. — Magyar Athletikai Club I. cs. 3:0. Félidő 1:0. Margitszigeti pálya, a MAC.—TTC. mérkőzés előtt. Félidő változott; mindkét fél kapuja előtt gyakran veszélyes a helyzet. A félidő egyetlen gólja Szántó szép kisközése s lövése következménye, melyet a kapus, bár kirohan, menteni még sem bír. Második félidőben TTC. kerül fölénybe, Kummer lövését már bentről védi a kapus. (?) A harmadik gól Winter lövésének eredménye, mely a kapus kezei felett jut a kapuba. Biró: Sámuel Ferenc (T. Kör.)

Újpesti Testező Kör — Abstinens Labdarugó Ifjak Egyete 1:1. Félidő 0:0. Mező-utcai pálya. Első félidőben UTK. a jobb, de eredményt elérni nem tud. Egy-egy tizenegyes esik mindkét kapura, de eredménytelenül. A második félidő elején Kovács szép gólja eredményezi UTK. gólját, mely után kissé visszaesik, de Abstinensnek csak a 44-ik percben sikerül cornerből kifolyólag kiegyenlíteni. Biró: Friedmann Mór (TTC.)

TTC. I. cs. II. — MAC. III. 1:0. Félidő 0:0. Biró: Tihanyi Árpád (TTC.)

dec. 12.

Terézvárosi Torna Club ifjúsági csapata — Magyar Athletikai Club ifjúsági csapata 2:0. Félidő 0:0. Margitszigeti pálya, d. e. Első félidő változott, mindkét fél erősen támad s a MAC. kapuját két a kapufáról visszapatant lövés veszélyezteti. Második félidőben már TTC. fölénybe kerül s hands miatt megtélt 11-esből éri el első gólját. A második gól a jobbösszekötő éles lövésének következménye. Biró: Székely Aladár (MAFC.)

Megyeri Sport Club — Ujpesti Sport Club 3:1. Félidő 1:1. Mező-utcai pálya, d. u. Változatos, Megyer részéről nagyon is heves mérkőzés. Mindkét fél kapuja előtt gyakran veszélyes a helyzet. Az első gólt USC. éri el 11-esből. A féldő végéig USC. támad, de Marzas és Müller (utóbbi durva) mentenek. A féldő végén egyenlőt ki Furos révén Megyer. Második féldőben Megyer támad gyakrabban s Fejzszés révén háromra szaporítja góljait számát, míg USC. egy tizenegyest a kapusnak lö. Baró; Friedmann Mór (TTC.)

TTC. i. cs. II. — Józsefvárosi SC. II. 13:0. Félidő 6:0. Margitszigeti pálya. Bíró: Tihanyi Árpád (TTC.)

Megyeri Sport Club II. — USC. II. 5:1. Félidő 2:1. Bíró: Tihanyi Benó (TTC.)

Hírek.

AZ ERZSÉBETVÁROSI TORNA CLUB folyó hó 11-én a Fővárosi Szegénygyermekkert-Egylet helyiségeiben jól sikerült táncestélyt rendezett. A rendezőség Feldmann Márton elnökkel és Lichtig titkárral az élén szorgalmasan dolgozott és sikeresen, mert a nagyszámú megjelent fiatalok kora reggelre táncolt a honvédenekar hangjai mellett. A táncestély világpostával volt egybekötve, melynek két díját Feldmann Ilonka és Szerénke kisasszonyok nyerték el.

OLD-BOYS BAJNOKSÁG. Tehát ilyen is lesz! Az elsőosztályú csapatok képviselői az elmúlt héten elhatározták, hogy a legközelebbi szezonban old-boys bajnokságot fognak kiírni. A bajnokságban olyan játékosok vehetnek részt, akik 24. évüket betöltötték és 2 év óta nyilvános mérkőzésen részt nem vettek. Kiváncsian várjuk a helyzet kialakulását.

A MAGYAR LABDARUGÓK SZÖVETSÉGE ÉVKÖNYVE — mint értesülünk — 1910. év január első felében fog megjelenni.

SVÁJC. A keleti kerület utolsó mérkőzése (Aaran—St. Gallen) is lejárt és 1:1 eredménnyel végződött. Mivelhogy a szövetség is lejárt és 1:1 eredménnyel végződött. Mivelhogy a szövetség a Winterthur—St. Gallen mérkőzést (2:2) megsemmisítette és 3:0 aránnyal Winterthur javára írta St. Gallen igazolatlan játékost szerepeltetett) Aaran és Winterthur 10—10 ponttal a bajnokság élén állanak, míg Zürich 9 ponttal harmadik lett. A befejezett őszi forduló után a keleti kerület bajnoki táblázata így a következő alakot ölti:

Aaran	6	4	2	—	23	7	10
Winterthur	6	5	—	1	18	9	10
Zürich	6	4	1	1	22	12	9
St. Gallen	6	3	1	2	13	11	7
Young-Fellows	6	2	—	4	20	9	4
Baden	6	1	—	5	9	21	2
Grashoppers*	6	—	—	6	2	28	0

* Grashoppers a második mérkőzés után végleg visszalepett.

A VÁNDORLÁSOK NAPJA. Nálunk december 15-ike az a terminus, mikor a játékosok bejelentik, hogy valamely egyesületből kilépni szándékoznak. Az elmúlt évben nagyon kevés volt az átlépők száma, az idén azonban bírási hatalmaz átlépési kérelem foglalkoztatta a MLSz. intéző-bizottságát, melyek közül néhány ugyancsak a meglepetés erejével hat. Valószínűnek tartjuk azonban, hogy ezen kérelmek legnagyobb részét az illető játékosok vissza fogják vonni. Az intéző-bizottság jegyzőkönyve, melyből a kilépő játékosok névsora megtudható, lapunk hivatalos rovatában foglaltatik.

Az intéző-bizottság három játékos bejelentésére vonatkozólag olyan határozatot hozott, mely nem felel meg a szabályokból folyó intenciónak s csakis helytelen értelmezés folytán született meg. A szabályok ugyanis akként intézkednek, hogy a játékos „bejelentését bármikor visszavonhatja, de nem nevezhet meg új együletet.” Világos, hogy ez az intézkedés csakis a dec. 15-ike utáni időre szólhat és nem képezheti vita tárgyát, hogy ha valaki szabályszerű időn belül több bejelentést tesz, úgy azok közül a legutóbbi érvényes, mert ezáltal az összes előző bejelentések hatályukat veszítik. Leghelyesebb megoldás volna szerintünk az, ha ilyen esetekben az intéző-bizottság beidézné az illető játékosokat és jegyzőkönyvbe foglalná, hogy melyik bejelentést akarják érvényben tartani. Így aztán elejét lehetne venni minden félreértésnek.

A PRAGER TAGB. egyik számában a MTK—DFC. mérkőzéséről írva igen elismerően nyilatkozik a magyar csapat játékaról. A DFC. — írja többek között — *méltó ellenfele volt a MTK-nek* s általában a kék-fehéreket tartja jobbik csapatnak. Mindenesetre kellemesen érint bennünket, hogy a külföldi ilyen hízelgően nyilatkozik football sportunkról s dícséret illeti a MTK. csapatát, mely ezt a helyzetet előidézte.

A NEMZETI SPORT CLUB helyiségét Rákóczi-ut 75. sz. I. em. 17. a Hamburg-kévéház első emeleti külön termébe helyezte át. Megkeresések ide intézendők.

SANTELLI VIVÓESTÉLYE. Santelli Italo lovag, vivómester szokásos decemberi vivóestélyét szombaton tartotta meg Erzsébet-körúti vivótermében. Az estély, mint mindig, úgy ezuttal is igen jól sikerült, úgy hogy a szépszámu előkelő közönség igen meg volt elégedve.

Az első szám három iskola volt, melyet Santelli mester Fellner Pál, Landauer Béla és Szolágyi László tanítványaival mutatott be. A mérkőzések során Hoór Egon Damaszkín Istvánnal, báró Abele Darvaival és Ádámval, Voinits Miklós Chatell Ottóval, Hámos tornatanár Egyessy dr.-ral mutatott be igen szép assaut-kat. Külön ki kell emelnünk három mérkőzést. Krencsey Géza Szarvassy György századdal vívott. E mérkőzés is igazolta, hogy mily kár, hogy a katonatiszt mesterek az amatőrversenyekről ki vannak zárva. Szarvassy százados óriási formában van, energikus, tagolt nagyvívű akciói élénk ellentétet képeztek, Krencsey rövid villámgyors mozdulataival és így az assaut különös szép volt. Mészáros Ervin Sanesi Lionelloval vívott assautjában kissé passive viselkedett, a temperamentumosa és mióta hazánkban van, fenomenális haladást tett fiatal olasz mesterrel, nagyszerű védései és ripszjtjai azonban helyreállították a Sanesi gyorsasága és egymásra halmozott bravuros akciói miatt megingott egyensúlyt, sőt különös érdekességet kölcsönöztek a mérkőzésnek.

Az utolsó assaut Santelli és báró Malvica sicíliai mester között folyt le törrel. A fiatal olasz mester, ki jelenleg a FVC-ban tanít, kiképzését vivómester atyjától és jó részt a híres olasz amatőr Palizzolo-tól nyerte, aki igen sokat foglalkozott vele. Igen temperamentumos törvívő, felső védései (merro-erchio) kitűnőek, ehhez képest alsó védései gyengébbek, sokszor elhagyja a vonalat és a közönség soraiba ugrik. Egyebekben villámgyors, hajlékony és alaposan kiképzett technikájú mester, kinek hazánkban való szereplése törvívásunkra kétségtelen nyereség.

MAGYAR VIVÓK A CAMBRIDGE-I EGYETEMEN. A cambridge-i ideai nagy egyetemi vivóversenyek ismét szép győzelmet hoztak a magyar kardnak, mert úgy a kardfőversenyt, mint az első évesek kardversenyét magyar fiú nyerte meg: Guttmann Henrik báró, illetve Guttmann Géza báró, Fodor Károly budapesti vivómester jeles tanítványai személyében.

Guttmann Henrik báró lapunk és a NVC. középiskolai versenyein is méltó feltűnést keltett nagy tudásával és kiváló képzettségével, azóta csak öregbített tudásban és így győzelme nagyon megérdemelt volt.

A versenyek részletes eredményei a következők:

I. **Kardfőverseny** (6-os döntő): 1. Guttmann Henrik báró (Trinity) Fodor-iskola, Budapest. 2. Colbuna M. herceg (Magdalene) Róma. 3. Guttmann Géza báró (Trinity) Della Santa-isk. Wien. 4. W. Wankowicz (Downing.) 5. C. M. Ruston (Trinity.) 6. G. Mc. Cormick (Magdalene.)

II. **Törvívőverseny** (6-os döntő): 1. E. D. Adrian (Trinity.) 2. R. Sewell (Trinity.) 3. W. G. Newton (King's.)

III. **Kardverseny** (csak elsőéveseknek): 1. Guttmann Géza báró (Trinity.) 2. C. M. Ruston (Trinity.)

IV. **Törvívőverseny** (csak elsőéveseknek): 1. Sewell (Trinity.) 2. M. H. Burrell (Trinity.)

A Cambridge University Boxing, Fencing and Wrestling Club 30-án könnyen legyőzte a London Hospitalat. Az egyetem megnyerte mind a hat boxolást, a kardot és a tört, de elvesztette a két birkózást. Eredmény 8:2. Az egyetemet az előzőleg megtartott főversenyek győztesei képviselték.

TÓRPOULE A MAC-BAN. A MAC. törvívői mult pénteken egy házi törpoule-t rendeztek, melyből erős küzdelem után Zulavszky Béla került ki győztesnek, második Tóth Péter lett, harmadik Pajzs Pál.

HÍREK A MAC-BÓL. Folyó hó 17-én, pénteken, a MAC. Santelli mester tanítványait látja vendégül néhány barátságos assautra, akiknek még tavalyról tartozik a meghívással. E vendégestélyek januárban folytatódni fognak és a klub egymásután fogja a fővárosi vivógyuleteket és termeket vendégül látni.

A klub házi kardversenye a másodosztályú vivók számára hétfőn este 6 órakor lesz, míg az elsőosztályú kardverseny január hó első felére marad.

A BEAC. VIVÓ HÁZIVERSENYE. A Budapesti Egyetemi Atlétikai Klub, amelynek kebelében Gerentsér László dr. vivómester vezetése mellett most száznál több a vivók száma, a hala-

dóknak ezelőtt három héttel rendezett verseny után, november 23-án, kedden, a kezdőknek vivőházversenyt rendezett. A fiatal vivők között kiváltképpen tehetséges erőként mutatkozott be Darvay Kornél, aki a döntő körmérkőzésben elért öt győzelmével a versenyt meg is nyerte. Kitűnt még Sziklay István, aki 4 győzelemmel a második helyet és Lamp Sándor László, Nagy Jenő és Rátay György, akik holtversenyben a harmadik helyet foglalták el. — A hármas zsűriben Werkner Lajos elnöklte mellett Dányi Dezső dr. és Palotai-Kovács Károly működtek.

Gyűjtésünk a német úszómérkőzéshez.

A Halmay Zoltán által megpendített eszme az egész magyar társadalomban tetszésre talált. Egyletek és magá-

Angol őszi ruhák
skót felöltők, átmeneti kabátok
= 33 frtért készülnek csakis =
Fái Géza elsőrangú úri-
szabótermelben
IV., Szervita-tér 5., I. em. Telefon 173—14.
Szöveveim eredetiségeért, kitűnő szabásért és jó munkáért garancia.

nosok serege önzönlik az úszók asztalához letenni, amivel járulhat a közös célhoz.

Nekünk is van gyűjtésünk. Hála Istennek, nem is tulszerény. Alább közöljük az adakozók listáját s az adományok összegét. Amikor azonban ezt a gyűjtést közzhírré tesszük, elvárjuk a MUSz.-től, hogy a befolyó pénzből kiküld egy olyan kísérőt, aki a reprezentálással járó terhek alól a versenyzőket fölmenti, ellátásukról gondoskodik s ilyenformán lehetővé teszi, hogy a versenyzők kizárólag hivatalosuknak élhessenek.

A Magyar Athletikai Club gyűjtése.	K	K	f
báró Vécsey Miklós	200	—	—
Hg. Esterházy Miklós	100	—	—
Gr. Széchényi István	50	—	—
Gr. Széchényi László	50	—	—
Gr. Wenckheim László	50	—	—
Gr. Sigray Antal	50	—	—
Dr. Polónyi Dezső	50	—	—
R. Kóváry János	10	—	—
Lázár József	1	—	—
Dr. Dobák Emil	1	—	—
Szlávy Béla	1	—	—
Császár Géza	1	—	—
Kazár István dr.	1	—	—
Oláh Aladár	1	—	—
Kelemen Aurél	1	—	—
Lauber Dezső	1	—	—
Achtzehner Gyula	1	—	—
Hoffmann Géza	1	—	—
Emmerling Adolf	1	—	—
Friedrich Nándor	1	—	—
Eder Róbert	1	—	—
Joannovits Szlavko	1	—	—
Csurgay István	1	—	—
Holub József	1	—	—
Zuber Ferenc	1	—	—
Kállay Miklós	1	—	—
Simon Pál	1	—	—
Cristofoli Vince	1	—	—
Dr. Liszka Viktor	1	—	—
Dr. Nemes Dezső	1	—	—
Dr. Olgay István	1	—	—
Rikk Ödön	1	—	—
Lukács Antal	1	—	—
Duka Miklós	1	—	—
Schwendtner Pál	1	—	—
Onody Gábor	1	—	—
Átvitel	588	—	—

Áthozat	K	K	f
Áthozat	588	—	—
Deschán Zdenko	1	—	—
Medgyessy Iván	1	—	—
Veress Imre	1	—	—
Voigt Nándor	1	—	—
Voigt Rezső	1	—	—
Gerich Jenő	5	—	—
Kelemen Móric	1	—	—
Pradánovits L.	1	—	—
Schlagetter Leó	1	601	—
Nemzeti Sporthoz érkezett:			
Giro- és pénzt. egyesület tisztviselői	9	20	—
Dr. Somody István gyűjtése	30	—	—
Agh Árpád Bártfa	3	—	—
Moiret Lajos	2	—	—
Palotai Kovács Károly	2	—	—
L. E.	1	—	—
Örley Győző	1	—	—
Rajágh Irénke	1	—	—
Rajágh Ilonka	1	—	—
M. K.	2	—	—
Eekert Károlyné	1	—	—
Maier Valdemár	1	54	20
Összes gyűjtésünk:		655	20

Az ÓTE. versenye.

(XII. 12.) Kevésszámú közönség előtt, de jó sportot nyújtva zajlott le, jó rendezés mellett az ÓTE. versenye, szezonvégi, kis igényű meeting volt, amelyért az egyeslet sportszerű és buzgó vezetőségét feltétlen dícséret illeti. Sportszempontról a rövidtávu főversenyek Halmay formamutatása révén birtak érdeklél; bár Halmay nem uszott a legjobb kondícióban, mindamellett kielégített az uszása. Zsoldos igen szépen tartotta magát. Zachár indiszponáltan uszott, jelenlegi jó formája ellenére is, ellenben Belezny László 2 p. 36.6 mp-es idejével ismét jelentékeny fejlődésről tett tanúságot 200 m-en. A melluszásban 120 m-en Toldi Ödön 1 p. 34.4 mp-el egyenesen remek és azt hisszük, hogy bajnokunk legjobb formájában van jelenleg. A sprint-stafétában a MAFC. győzött, ellenfél nélkül, 23.3 mp-es átlaggal; a díjat védő MTK. nem indult ellene.

A részletes eredmény a következő:

I. *Hútván méteres hendikep* (négy előfutár után a döntőben): 1. Adorján Géza (BUE.) 48 mp. (7 mp. hátr.). 2. Kenyeri Alajos (MAFC.) 6 mp. hátr. 3. Pogány Andor (BAK.) 12 mp. hátr. 4. Békefy Géza (OTE.) 2 mp. hátr. 18 induló, 36 nevezés.

II. *Egyletek staféta-versenye, háromszor negyven méter* (a székesfőváros vándordíjért). 1. Műegyetemi AFC. (Rimandóczy Jenő, Zsoldos Károly, Donáth Leó) 1 p. 10 mp. Ellenfél nélkül.

III. *Mellúszás-hendikep, százhusz méter* (két előfutár után a döntőben): 1. Toldi Ödön (MTK.) 1 p. 55.4 mp. (19 mp. hátr.). 2. Wenk János (FTC.) 10 mp. hátr. 3. Kenyeri József (MAFC.) 3 mp. hátr. 4. Koób Géza (MAC.) 4 mp. hátr. Karsapással első, felméterrel harmadik. 14 nevezés, 9 induló.

IV. *Gyermek-verseny, negyven méter*. 1. Doby Ivor (FTC.) 28.8 mp. 4 nevezés, 2 induló.

V. *Junior-verseny, hétszáz méter*. 1. Kenyeri Alajos (MAFC.) 12 p. 45 mp. 2. Halász Imre (MAFC.). 3. Lantossy József (MTK.). 4. Apafy Lajos (ÓTE.). Negyven méterrel első, husz méterrel harmadik, negyven méterrel negyedik.

VI. *Gyorsúszás, száz yard*. 1. Halmay Zoltán (MTK.) 57.4 mp. 2. Hornung Gyula (MTK.). Halmay megerőltetés nélkül úszik és négy méterrel veri Hornungot. 3 nevezés, 3 ind.

VII. *Kezdők versenye, nyolcvan méter*. 1. Erdős Dezső (MAFC.) 1 p. 03 mp. 2. Békefy Lajos (ÓTE.). 3. Morvay Szilárd (FTC.). 4. Klauschek Ferenc (FTC.). 9 nevezés, 7 ind.

VIII. *Hútonúszás (junior), nyolcvan méter*. 1. Nagy Jenő (MUE.) 1 p. 16.6 mp. 2. Domankos Pál (FTC.). 8 nevezés, 5 ind. Egy méterrel első, karsapással harmadik.

IX. *Főverseny, kétszáz méter*. 1. Zachár Imre (MTK.) 2 p. 33.4 mp. 2. Beleznay László (MAFC.). Négy méterrel első.

X. *Gyorsúszás, hatvan méter*. 1. Halmay Zoltán (MTK.) 36 mp. 2. Zsoldos Károly (MAFC.). 3. Munk József (MTK.). Felméterrel első, 1½ méterrel harmadik.

A PANNONIA EVEZŐS CLUB győztesei tiszteletére évi rendes lakomáját szombaton rendezte a Tiszviselők kaszinójában, melynek nagyteremt gazdagon díszítették az alkalomra. Százon felül vettek azon részt a club tagjai s vendégek, kiket mint házigazda. Ábrai Zoltán és Kirchnopf Ferenc dr. a club igazgatói, Zádor Béla dr. titkár, Farkas Elek háznagy s Zálorszky István dr. választmányi tag fogadták kedves szeretettel. A vendégek közt voltak Perger Ferenc dr., az Evezős Szövetség egyik elnöke, Polónyi Dezső dr., országgyűlési képviselő és Jakabfalvy Ferenc, a Neptun evezős egyesület tagjai, Killer Ernő és Medveczky László dr., a Nemzeti hajós egyesület tagjai. Továbbá Pukner János miniszteri tanácsos, Baumgarten miniszteri tanácsos, köznevelési igazgató, Mössner József és Noseda Tivadár kereskedelmi tanácsosok, Eperjessy Dezső, Déli vasúti felügyelő, Dobák Emil dr., kincstári ügyész, Friedrich Nándor, a Nemzeti Sport szerkesztője, Püspöky György, Palotai-Kovács Károly, Santelli István és mások. A lakoma ünnepi szónoka Záborszky István dr., alapító tag volt, kinek tevékenységét fogadott beszédét egész terjedelmében huzzuk.

Pannonisták!

Kedves szokássá vált clubunkban, hogy megünnepeljük azokat, kik küzdelmes munkásságukkal dicsőséget hoztak clubunknak és a nevét övező immár hatalmas habékoszorong közé újabb dalalok örökzöldjeit fűzködtek. E győzelmeikkel a club s ezzel a magyar nevet ismertté tették az ország messze határain túl is. És ez a tény önzetlen tevékenységük legszebb jutalma, mely mellett mindenkor ott találják clubtársaik, barátaik igaz és hálás elismerését.

Az érdem megbecsülése és megtisztelése a mai est is, a melyen hagyományos szokás az, hogy csak egyetlen beszéd hang-

zik, melyet kezemben a club győzelmeinek első serlegével megtisztelően én reám ruháztak. Beszédem pedig nem képes kifejezni igazán méltóan a Pannonia diadalmas pályafutását, mely mint egy fényes üstökös tűnt fel a magyar sport egén. De az üstökösök pályafutásától eltérően fényessége el nem enyészett, de teljes ragyogásában tudott pompázni mind máig. Sőt a multak tapasztalatai és a jelen munkásságunk tartalma hitet támaszt bennem, hogy ez a jövőre is így lesz. Nekem meggyőződésem az, mert fényesen bebizonyítottatok, hogy a magyar lelkesedés nem oly könnyen hül le, mint támad s nemcsak oly diadalokra hasznos, melyeket pillanat dönt el. Mert azt a 124 győzelmet, melyet eddig szereztünk, amelyből 14 az ezidei: nem pillanatnyi lelkesedés rakétaszzerű exploziója szerezte, de ez igenis egy kitartó és állandó munkásság eredménye, egy céltudatos rádolgozás és azon igazán magas nivóju sportszellem eredménye, mely Istennek hála, a mi derék Pannoniánkban örök otthont talált.

E 14 éves fennállásunk alatt elért 124 győzelemnek nem csupán imponáló tömege és fennállásának harmadik évétől kezdve mondhatnám, szédítő gyorsan emelkedő számsorozata növeli azokat értéké, de becse és igazán tiszteletreméltóvá teszi az, hogy miként és kikkel szemben küzdöttünk ki. A hatalmasan fejlett német és még nagyobb és régebb angol sport hajtották meg elismerésük zászlaját csapataink előtt. Ez pedig igen nagy eredmény és jelentős győzelem. Egy-két kiváló skiffista, sőt akár négyes csapat, akadhat fejletlenebb sportversenyek között is az illető versenyek egyéni szorgalma és testi kiválósága folytán, de igazán értékmérő csakis a klasszikus nyolcas küzdelem. Nyolcas csapatot kiállítani, még pedig olyan első osztályt, mely minden versenyét megnyerje, sőt klasszis-különbséggel győzzön, a mint a Pannonia Kirchnopf dr. csapata: egy ilyen kiállítani azt bizonyítja, hogy ott a sportbeli átlag, a nivó magasabb, hogy a sportszellem, a morális tényezők értékesebbek és hogy abban a clubban a sport vezetése és irányítása a legkörülményesebb, a legavatottabb kezekben van. Ezért hálás köszönettel s elismeréssel kell adózni Kirchnopf Ferenc dr. igazgatónkknak, ki immár három éve áll sportügyeink élén. Az ő nevéhez fűződnek azonkívül legszebb győzelmeink is. Ő setrokeolta az első magyar bajnokit négyest, a tavalyi győztes angol csapatunkat s az idei veretlen senior nyolcast, mely többek között a hamburgi Senatschternben is nagy stilben győzött hatalmas ellenfelekkel szemben.

E győzelmi első serleget, melyet még mint a Magyar Athletikai Club csónakdjaja szereztünk. Ábrai Zoltán, clubunk másik igazgatója által strokeolt csapat szerezte. Az ő neve és buzgó ténykedése azóta is szoros összefüggésben áll evezős sportunkkal.

Ily igazgatók vezetése alatt s az ő általuk legalkalmasabbnak talált munkatársak szorgos körével bátran vezethetitek magokat tovább is, mert jövőnk így csak folytatása lesz eddigi tüneményes pályafutásunknak.

És amikor itt megköszönjük a győzteseknek eredményes munkáját, hálás elismeréssel kell adózniuk a tagok összességének is, kik ugyi morális, mint anyagi támogatással a siker elérésének eszközeit nyújtották. Köszöntük itt a Neptun evezős egyesületet az itt jelenlévő Perger Ferenc dr. és Polónyi Dezső dr. személyében, mint a mely egyesület mindig ez abszolút sport szempontjából nézte és támogatta törekvéseinket a szövetségben. Köszöntük Evezős Szövetségünket is, melynek Perger Ferenc egyik elnöke. Hálásak vagyunk szövetségünk kiünlő támogatásáért, melylyel érdemes külföldi expediciónk költségeihez tetemesen hozzájárult.

Külföldi versenyzésünk iránt a nagyközönség körében is oly jöles és általános érdeklődést tapasztaltunk. Ez is egyik jelensége annak, hogy a nagyközönség azon idősebb és még sportol eleddig nem üzött rétegbe is behatolt már a sport becsülése. Ezeket avatott tollával a Nemzeti Sport hasábjain Las-Torresról írt cikkében gyönyörűen fejtegette Dobák Emil dr., kit saját személyében tisztelhetünk körünkben, ugy is, mint e club egyik legrégebb győztes evezősét.

Hogy az említett sport iránti érdeklődés a nagyközönség köréből az evezés felé is fordul, hogy kezdik megbecsülni annak nagyjelentőségű erőforrásait: abban nagy érdeme van a Pannonia diadalokhoz szoktatott nevének is.

Szóval, ha átpillantunk clubunk eddigi pályafutásán, meg kell állapítanunk, hogy amit eddig tettünk, helyes volt, hogy az igaz utat jártuk, a megfelelő eszközökkel élünk és a sziveinkben ápoló készséges jóakarattal nem voltak hiábavalók.

A Pannoniában meglesz továbbra is a vágy a folytonos előtérképvésre. A távolba futó habok esábitják magukkal a rajtuk ringó csónakokban ülket messze, messze, túl az ország határain. Állandó külföldi mérkőzésre vágyunk gyarapodó erők helyes ösztönével. Clubunk vezetőségét éppen most kereste fel levelével egy boroszlói evezős egyesület évenkénti matsch rendezésé-

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

vel. Erős a reményünk, hogy e tárgyalásokat és majdan e versenyeiket is a kívánt siker koronázhajta.

Eddigi sikereink megmutatták az utat, a fejlődés irányát: megy is rajta hajónk előre, mert munkára kedv van itt mindig és ezért ítéletet a győztes Pannoniát és a Pannonia győzteseit. Hípp! Hípp! Hurrah!

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Perger Ferenc dr. emelkedett szólásra, kérte, hogy a házi rendtől tekintsenek el, mert őt készleteti felszólásra az, hogy Szövetségünk és sajátos viszonyai miatt mindeddig nem ünnepelhetők a Pannoniát méltóan nagy sikereihez. A maga s az evezősök összessége nevében beszél most, amikor kijelenti, hogy a Pannonia sportklubban valóságos nemzeti missziót teljesít és azt méltóan tölti be. A legmelegebb elismeréssel adózik eddigi működésének és a további fejlődésére emeli poharát. Beszédé mély hatással volt mindenkire. A lakoma végeztével a teremben felállított színpadon a mulatságos móka, a cabaret következett, melyet ez alkalomra szereztek a Pannonok. A szellemes konferenciát Kirchknopf Ferenc dr. volt, a zongoránál Polgár István dr. bravuroskodott. A cabaret műsorának teljes előadása éjfél után 3 óráig tartott s mindvégig nagy derűtséget okozott. Előadásra került: 1. Prológ. Irta Kirchknopf Ferenc dr., előadta Muhr Gy. Gyula. 2. Róka Jani: Magánjelenet az evezős életből. 3. Muhr Gy. Gyula: Alkalmi strófák. 4. Az angol díj. Bohózat; írta Kirchknopf Ferenc dr. Játsszák: Barczen Gábor, Kirchknopf Ferenc dr., ifj. Mössmer József, ifj. Páris Sándor, Polgár István dr., Szabó László, Zádor Béla dr. 5. Polgár István dr. Kuplék. 6. Sajóhelyi Zoltán. Bűvészet. 7. Vanitatum Vanitas. Horváth Elemér dr. és Kirchknopf Ferenc dr. színpadi tréfája. 8. Ifj. Mössmer József. Ágnes asszony. A gyerek. Ágyban. Előadó szerzeményei. 9. Faubel Gusztáv. Az evezős stylus. Felolvasás stíltett képekkel. 10. Horváth Elemér dr. holnapi verseiből néhányat elmond Szabó László. 11. Szent Antal szobra. Eredeti nagy látványos operett ballettel. Szövegét írták Horváth Elemér dr. és Kirchknopf Ferenc dr. Zenéjét szerzte Muhr Gy. Gyula. A choreografiát részt összeállította Róka Jani. Játsszák: Barczen Gábor, Cristofoli Olivino, Harsányi Lajos, ifj. Mössmer József, Muhr Gy. Gyula, Páris Emil, ifj. Páris Sándor, Sajó Győző, Sajóhelyi Zoltán, Szabó László, Zádor Béla dr.

Hírek.

A MAGYAR-NÉMET MÉRKŐZÉS, melylyel már egyszer kíséreltetek, úgy látszik, mégis tetesztől. A boroszlói evezős egyesület hivatalos levélben kereste meg a Pannonia evezős klubot, hogy évenként nyolcas mérkőzéseket rendezzenek felváltva egymás városaiban. A boroszlóiak hajlandók a mérkőzést Budapesttel megkezdni, csak a felkinált időpont egy kissé késői nekünk. T. i. ők a mérkőzéseket szeptemberben akarják megtartani. A tárgyalások mindenesetre megindultak s remélhetőleg kedvezően fognak elintéztetni.

A Z ANGLÓ EGYETEMI VERSENY, az oxford—cambridgei mérkőzés előkészületei már megkezdődtek, most történik a csapatok kiválogatása a kollégiumok közti négyes és nyolcas mérkőzésekből. A tavalyi győztes oxfordiak erősen bíznak abban, hogy a díjat újra meg fogják szerezni. A verseny napja március 12-én lesz.

A SKIFF VILÁGBAJNOKSÁGÉRT úgy látszik E. Barry, az angol bajnok, mégis csak matchelhet. Az ausztráliai sportsmanek erre a célra 1000 fontot adtak össze, melyből 750 font jutna a győzteseknek és 250 fontot Barry költségeire szántak. Köteles azonban Ausztráliában matchelni. Az 1000 fontot már deponálták is az afrikai bank ottani fiókjánál. E bank egyik londoni igazgatója, Guy Nickalls, a kiváló evezős Barrynek megszöngözte e hirt s a verseny időpontjául a jövő év augusztust jelölte meg. A versenyt a Zambezi folyón a legideálisabb vizen 3½ angol mértföldnyi távon tartják. Barry a föltételeket elfogadta. Ezek a tények mutatják, hogy Ausztráliában mennyire érdeklődnek az evezős versenyek iránt, ily nagy összeget, 12.000 forintot adtak össze, csak hogy végre láthassák Barryt matchelni Arnst-jukkal. A lap közli azon 21 aláíró nevét, kik ezen 1000 fontnyi összeget deponálták.

Az a langyos, esapadékos időjárás, mely Budapest hős és jég sportját teljesen tönkre teszi, egész Európára kihatással van, tekintve azonban, hogy november vége felé megle-

hetős erőteljes havazás volt mindenfelé, sikerült a nagyobb téli sporthelyeken — takarékos hópolitikával — a rödlí, bobsleigh és ski-pályákat használható állapotba hozni.

Az összes nagyobb téli sporthelyeken megindult már az idegenforgalom, mindenfelé tréniroznak, készülnek a közeli versenyekre, melyekről annak idején részletes eredményeket és tudósításokat fogunk közölni.

Hírek.

A MAC. SVÁBHEGYI SZÁNKÓPÁLYÁJA teljesen készen lesz. Amikor ezek a sorok napvilágot látnak, Budapest ezen legnagyobb és ezidőszert egyedül sportszerűen berendezett szánkópályáról a MAC. a következő tudnivalókat közli:

A pálya a Svábhegyen a fogaskerekű vasut legfelső két állomása között elvonulól uton fekszik.

A pálya a st.-moritzi és davosi világhírű szánkópályák mintájára úgy készült, hogy azon az összes ismert kisebb fajta szánkók (rödlí stb.) kívül a nagy kormányos öt személyes szánkók (bobsleigh) teljes sebességgel járhatnak.

Az utvonalon, hol a sport üzhető, mintegy 1200 méter hosszú, három erős fordulóval bir, melyek közül az utolsóhoz még egy ellenfordulat is csatlakozik. Körülbelül 8 százalékos átlagos eséssel bir; a kettős forduló előtt azonban hosszabb vonalon esése több mint 11 százalék (a külföldi nagy pályák legnagyobb esése 9.8 százalék); úgy hogy a pálya nemcsak nagy sebesség kifejtésére, hanem ezenkívül arra is alkalmas, hogy a szánkázóknak a vezetésben való ügyességét is erős próbára tegye.

A pálya a fogaskerekű vasuttló kényelmesen elérhető, a mennyiben annak legfelső végállomásától indul ki. Az alsó végétől, amely a svábhegyi nagyszállóda előtti téren végződik, a fogaskerekű vasut állandó külön járatokat tart fenn a kiindulási ponthoz úgy, hogy a szánkázók egy-egy lecsúszás után minden hosszabb várakozás nélkül kényelmesen visszajuthatnak a start-helyre.

Gondoskodott a MAC. arról is, hogy a közönségnek megfelelő kényelmi eszközök álljanak rendelkezésére, ugymint: melegedő szoba, ételek, italok, ruhatár stb.

A sporttelep mindenféle szánfajból nagyobb készlettel van felszerelve, amelyek másrészt díj ellenében a közönségnek egyes napokra kölcsön adtnak.

A saját szánkójukat használni óhajtók részére külön szánkóraktár is rendelkezésre áll.

Hogy a sporttelep a közönség minden különös megterhelése nélkül felkereshető legyen, a vezetőség úgy intézkedett, miszerint a szánkázók kísérői díjfértés nélkül kereshetik föl és tartózkodhatnak a telepen.

A sportoló és látogató közönség a helyszínen kifüggesztett szabályoknak s a hatóság által előirt intézkedéseknek magát alávetni tartozik.

A helyszínen csak napijegyek adtnak ki, a bérletjegyek ellenben a sporttelep vezetőségénél (IV. ker., Magyar-utca 12—14. szám alatt) válthatók.

Idényjegyek, fénykép mellett, csak 1909. évi december 31-ig adtnak ki.

DIJSZABÁS.

Idényjegy	K 30.—
Napi jegy	K 2.—

Sportszerek napi kölcsöndíjai.

	Kölcsöndíj	Betét
1 üléses rödlí	K 1.—	K 4.—
2 üléses rödlí	K 2.—	K 4.—
2 üléses bob	K 6.—	K 20.—
5 üléses bob	K 20.—	K 30.—
Autó-szán két személyre	K 8.—	K 20.—

Sportszerek idény-raktárdíjai.

1 üléses rödlí	K 6.—
2 üléses rödlí	K 10.—
2 üléses bob	K 10.—
5 üléses bob	K 20.—

A MAC. tagjai a fenti díjtételek felét fizetik.

A pálya megnyitása hírlapok és falragaszok útján lesz a nagyközönség tudomására hozva.

A pálya használhatósága naponként a hirdetési oszlopon fog közzététetni.

A TÁTRA CLUB TÉLI PROGRAMJA. A tátralomnci téli sportélet, amelynek középpontjában az új, pompás bobsleigh pálya áll, ez éven a Tátra Club működése folytán jelentőségében messze felül fogja múlni az eddigi éveket. A téli szezon folyamán egész sorát fogja rendezni Tátralomncion a bob és rödlí versenyeknek, amelyek a magyar bob csapatoknak jó tréningül fognak szolgálni a február elején rendezendő nemzetközi bobversenyekre, amelyeken Magyarország bob, rödlí skeleton bajnokságai kerülnek döntésre kiváló külföldi bobsapatok részvételével. A

nagynak ígérkező téli szezonra most készül a Tátra Club vezetősége. A lomnici Palace Hotelben levő klubhelyiségeket átalakították, kényelmesen berendezték, úgy, hogy a klub helyisége központja lesz a lomnici társadalmi életnek is télen át. A klub téli programja a Tátra Klub közgyűlésének egyik tárgya lesz, amely december 18-án szombaton este 10^{1/2} órakor lesz a Nemzeti Kaszinó földszinti tanácstermében. A közgyűlés fontos tárgyjelölésének megfelelő megváltoztatása a klubélet télen át való fejlődésének megfelelő megváltoztatása s a választmány újjáalakítása. A nagy fejlődésnek megfelelően a klub igazgatósága Lauber Dezső eddigi titkárát főtitkárrá választotta, a titkári tisztségre pedig Horvátovics Ferencet választotta meg.

TÉLI SPORTELET A TÁTRÁBAN. A külföldi nagy sporthelyekkel egyidejűleg nyílt meg az egyetlen magyar téli sporttelep — a Tátra is. Mult számunkban behatóan foglalkoztunk a tátralomnicsi téli sportélet kialakulásával, most pedig közöljük, hogy az utolsó heti hóesések után az ótátrafüredi 8 km. hosszú bobsleigh-pálya is teljesen elkészült s az ótátrafüredi hazai és külföldi sportbarátok már erősen trainiroznak a januári házi- és a februári nagy nemzetközi bobsleigh-versenyekre.

SZÁNKÁZÓ PÁLYÁK, MINT ÜZLETI VÁLLALKOZÁSOK. Az elmúlt héten egyesek azzal a kéréssel fordultak a fővároshoz, hogy engedjen át nekik a főváros egyes alkalmas utvonalaikat, melyeken a szánkázó sportot üzletszerűen berendezhessék. Az illetékes ügyosztály e kérelmekkel szemben azt javasolja, hogy az ilyen üzletszerű vállalkozás magántulajdonban levő telken megengedhető, de a főváros utcáin nem.

Részünkről csakis helyeselni tudjuk az illetékes ügyosztály ezen intézkedését, mert ha egy útvonal esetleges átengedésével precedenst alkot, akkor a budai hegyeket egy-kettőre ellepik a jó üzletet sejtő vállalkozók, már pedig a fővárosnak nem szabad megengednie, hogy a kis levegőt és mozgást megkívánó fővárosi közönség, a téli sportok művelése közben a nyereszkedő és hasznosuló vállalkozók által kizsákmányoltassék.

TÉLI SPORTELET POZSONYBAN. Pozsonyban, hol már eddig is szorgalmasan kultiválták a hósportokat, e sportok intenzív művelése céljából téli sportegyesület alakult „Pozsonyi Téli Sport-Egyesület” cím alatt, melynek több mint 200 ténylegesen működő tagja van. Az új sportegyesület a város nagyban támogatja, amennyiben 10.000 korona tőkebefektetéssel egy 2400 m. hosszú ródlipályát épít, melyet aztán a sportegyesületnek 25 évre bérbe ad.

NEMZETKÖZI SKI-TANFOLYAM MARIA-ZELLBEN. Rendkívül kedvező viszonyok mellett kezdődött meg folyó hó 5-én Mariazellben, az Alpei Egyesület által fentartott s a skielés atyamesterének, Zlárský Mátyásnak vezetése alatt álló első ski-tanfolyam. Több mint 80 résztvevő jelentkezett Brüsszel, Worms, Hamburg, Berlin, Lipse, München, Laun, Póla és egyéb helyekről. A tanfolyam 14 napig tart.

ADMONT-ban, Steiermark e híres téli sporthelyén, az erős havazás és a kitaró hideg időjárás következtében megkezdődött már a téli sportélet. A ródlipályák és a skiutak kitünő állapotban vannak, minek folytán napról-napra érkeznek — úgy Ausztriából, mint a külföldről — látogatók. Az admonti sportegyesület 1910 január 6-án skifutást és január 9-én ródlis- és bobsleigh-versenyt rendez.

BAJOR hegyekben rendkívül élénk az idei téli sportélet. Az ismertebb helyek közül Schliersee, Tegernsee, Bad-Kohlgrub, Bad-Tölz és Miesbach sporthelyeken már hetek óta élvezik a sportolók, a sűrű havazás folytán pompás állapotban levő ródlis-, bob- és skiutakat.

SVÁJCI hatodik skiversenyt 1910 január 29., 30. és 31-én rendezik az idén Grindelwaldban. Sok külföldi, különösen osztrák és német sportoló érdeklődik a verseny iránt.

DAVOSI új bob- és skiugró-pálya a napokban nyílt meg. Jövő év január havában Davosban nagy ski-jöringet és nemzetközi skiugró-versenyt rendeznek.

NYÁRI HÓSPORTTELEP. Első pillanatra kissé hihetetlennek látszik ugyan e hír, de megerősítésül közöljük, hogy ez a nyári hósporttelep — Norvégiában létesül. Nemrég avatták ugyanis fel a Krisztliánia—Bergen közti télen-nyáron havas területen végighaladó vasutat, melynek legmagasabb pontja 1300 m. magasságban fekszik. Ezen területet oly erőteljes hóréteg borítja, hogy azt még a nyári nap sem tudja megtámadni s ezen oknál fogva az összes téli sportok művelésére még nyáron is teljesen alkal-

mas. Tekintve, hogy az új vasúti vonal mentén elterülő terep, ugyszólván teljesen lakatlan, a vasut főleg a sportolók rendelkezésére fog állani. Mint hírlík, 1910 nyarán, a legmagasabban fekvő állomás, Finze közelében már meg is tartják az első nagy nyári skiversenyt.

MITTERNDORFBAN, a steier Salzkammergut e csodaszép helyén, már november közepe óta élénk hóélet van s mint lapunknak közlik, az e helyet nagy előszeretettel látogató bécsi sportolók már november 14-én siklottak le a völgybe. Jellemző az osztrákok sportszeretetére nézve, hogy az osztrák közmunka-miniszterium 12.000 korona szubvenciával támogatja a mitterndorfi sportegyletet. A sportegylet természetesen igyekszik is e kiűntetést kiérdemelni, a mennyiben új utakat létesített, a már meglévő skiutakat világosan megjelölte, téli menházakat állított fel a magasabb hegyeken, új 1500 m. hosszú ródlipályát és 2 új ugróáncot épített, végül egy 2000 négyzetméter terjedelmű jég-pályát alapított.

A téli sportünnepélyek programja a következő:

1910 január 1. Nagy ródliverseny.

„ január 16. Vadász- és nép-skifutás

„ 30. Ifjúsági ródlis- és ski-verseny és „Hörnerschlitten-fahren.”

„ február 20. Nemzetközi skifutás és skiugrás.

„ márc. 6. Skifutás, skiugrás és skitávfutás.

Azonkívül 1910 január 3-án nagy ski-tanfolyam kezdődik Mitterndorfbán, melynek vezetésére a sportegylet a közismert skifutót és ugrót, a davosi Trygve Smith mérnököt kérte fel, ki a mellett, hogy 46 méteres skiugrásával e sport legkitünőbb művelői közé tartozik, jó skipedagógus hírében áll.

A BKE. JÉGHOKKI PROGRAMMJA. A városligeti jégpálya vezetősége ugyancsak megemberelte magát. E héten tartott választmányi ülésén olyan határozatokat hozott a jéghekkis sportszerű és intenzív üzésére, ami a legteljesebb dícséretet érdemli. Különösen kiveszi részét a dícséretből Zsigmondy igazgató, aki teljes lélekkel fektüdt bele, hogy a nagyszabású programot megvalósuljon. Alább közöljük a tervezetet s általánosságban megjegyezzük, hogy a versenyelőokra előirányzott 14.000 korona kiadásnak több mint fele jéghekkira van szánva.

1910 január 2. Budapest. BBTE.—MAC. match.

1910 január 5. Budapest. Training Eislauf-Verein-nel match.

1910 január 9. Prága. Deutsche Eishockey-Gesellschaft-tal való match.

1910 jan. 16. Drezda. Match az Akad. Sport-Clubbal.

1910 január 19—21. Budapest. Tréningnapok a Leipziger Sport-Clubbal. Európa legjobb csapatával.

1910 január 23. Berlin. Match a Berliner Schlittschuh-Clubbal vagy egy válogatott berlini csapattal.

1910 január 30. München. Match a Münchener Sport-Clubbal.

1910 január 31., esetleg február 1. Bécs. A Training Eislauf-Verein-nel match.

1910 február 2. Prága. Mérkőzés a Deutsche Eishockey-Gesellschaft-tal.

1910 február 3. Ugyanaz a Sláviával.

1910 február 4., esetleg február 5. Drezda. Mérkőzés az Akad. Sport-Clubbal.

1910 február 6. Lipse. Mérkőzés az Akad. Sport-Clubbal.

1910 február 7., esetleg február 8. Berlin.

Továbbá február 2-án a II. csapat mérkőzik itthon a

Tátralomnicz

Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság. Gundel Károly igazgató.

A legmodernebb téli sporttelep. Ideális új bobsleigh-pálya. Külön ródlis-pálya. Külön felvontató út. Bob- és ródlis-versenyek. A Palota-szállóban minden modern kényelem. Közp. fűtés. Vill. világítás. Elő- és utó időnyben kedvezményes árak.

First Vienna ellen, 6-án a Wiener Sport-Club ellen és 13-án a Slávia ellen. Azonkívül minden csütörtökön egyleti csapatok vagy társaságok között is van mérkőzés vagy tréning.

A BKE. A KORCSOLYÁZÓ SPORTBIZOTTSÁGÁBA beválasztotta *Lauber Dezsőt*, a MAC. főtítkárát s a téli sportok avatott művelőjét.

A MAGYAR JÉGHOCKEY-BAJNOKSÁG. A Budapesti Korcsolyázó Egylet vezetősége avval a mindenesetre érdekes tervvel foglalkozik, hogy megrendezi az idén az első országos jég-hockey-bajnokságot. Magunk részéről ezt a tervet kissé „korainak” tartjuk, mert — véleményünk szerint — a BKE. reprezentatív csapatán kívül, ugy a BKE. másik csapata, mint a jég-hockey-val foglalkozó nyilvános egyesületek csapatai egyelőre még nagyon alacsony nívón állanak. Hiszen jég-hockey-sportunk csak a mult esztendő eléggé kedvező eredményeivel nyert létjogosultságot, ezeknek az eredményeknek tulajdonítható, hogy a korcsolyázók nagyobb része kedvet kapott a jég-hockey műveléséhez, de még sok-sok tanulás, sok munka és szorgalom szükséges ahhoz, hogy a legfitalabb jég-hockey-csapatok a nyilvánosság előtt mutakozzanak.

Elegendőnek tartjuk egyelőre a „barátságos” mérkőzések rendezését.

A MAGYAR KORCSOLYÁZÓ BAJNOKSÁGOK. A magyar korcsolyázó bajnokságok kiírásánál az idén, a multak hagyományával szemben, némi eltérés mutatkozik. Magyarország műkorcsolyázó bajnokságát ugyanis az idén nem a Budapesti Korcsolyázó Egylet, hanem a Budapesti (Budai) Torna-Egylet fogja megrendezni széna-téri pályáján. Részletes proposíciók a legközelebbi időben jelennek meg.

A Budapesti Korcsolyázó Egylet az idén is megrendezi az országos gyors- és műkorcsolyázó versenyt s esetleg néhány házi versenyt is rendez. A szokásos nemzetközi verseny az idén „megfelelő terminus híján” elmarad, megjegyezzük azonban, hogy a hosszú jég-szezonban talán akadót volna e verseny megrendezésére is megfelelő terminus, hiszen nem szabad elfeledkeznünk, hogy a magyar korcsolya-sportnak a külfölddel való érintkezés adta meg a kellő impulzust s nem szabad egy alkalmat sem elszalasztanunk, mely hazai jég-sportunk fejlettségének a külfölddel való összehasonlítására módot nyújt.

A DAVOSI nemzetközi amatőr korcsolyázó verseny részletes programja a következő:

Január 29-én:

1. Műkorcsolyázó világbajnokság. Kötelező gyakorlatok.
2. Junior gyorskorcsolyázó verseny. 500 m.
3. Nemzetközi gyorskorcsolyázó verseny 500 m.
4. Műkorcsolyázás világbajnokság. Kötelező gyakorlatok folytatása.
5. Ifjúsági gyorskorcsolyázó verseny 1000 m.
6. Nemzetközi gyorskorcsolyázó verseny 5000 m.

Január 30-án:

1. Gyermek-gyorskorcsolyázó verseny 500 m.
2. Junior gyorskorcsolyázó verseny 1500 m.
3. Nemzetközi gyorskorcsolyázó verseny 1500 m.
4. Műkorcsolyázó világbajnokság. Szabadon választott gyakorlatok.
5. Nemzetközi páros verseny.
6. Nemzetközi gyorskorcsolyázó verseny 10.000 m.

A BERLINI JÉGSPORTHÉT. A berlini korcsolyázó egylet 1910 február 9. 10 és 11-én a berlini jégpalotában nagy nemzetközi versenyt rendez, melynek részletes programja a következő:

1. Európa műkorcsolyázó bajnoksága 1910-re.
2. Páros verseny a jégpalota-díjért.
3. Nemzetközi hölgy-senior műverseny.
4. Nemzetközi úr-senior műverseny.
5. Nemzetközi úr-junior műverseny.
6. Nemzetközi hölgy-junior műverseny.
7. Nemzetközi kerengőverseny.
8. Nemzetközi jég-hockey-torna.

A BERLINI JÉGHOCKEY-TORNA. Folyó hó 8-án vette kezdetét a jég-hockey-torna a berlini jégpalota-serlegért.

Miután a torna a kiesési rendszer alapján folyik, minden egyes mérkőzés nagy fontossággal bír s ez oknál fogva szépszámu közönséget is vonz. Az első mérkőzésen a „Komét” Sport-Egylet és a berlini korcsolyázó egylet 1886. csapatai küzdöttek. Magáról a játékról: nem sok jót mondhatunk. Mindkét csapat tréning nélkül, a technika teljes hiányával állt ki a jégre s végül is a rutinosabb s leikesebben játszó berlini korcsolyaegylet győzött 5:0 (félidő 3:0) arányban. A szabályok értelmében a „Komét” sportegylet végleg kiesett.

Második nap a berlini sportklub 95/96. mérkőzött a berlini korcsolyázó egylet II. csapatával. Győzött a berlini korcsolyázó egylet 7:3 arányban.

A tornára jövő számunkban visszatérünk.

A Z OLMÜTZI korcsolyaegylet (alapítva 1870.) fennállásának 40-ik éve alkalmával 1909—10 telén nagy jégünnepelet rendez. Az eddigi megállapodások szerint az ünnepek sorozatát 1910 január 22. és 23-án egy nagy jégünnepelet nyitja meg, melyet a német korcsolyaszövetség által engedélyezett műkorcsolyázó bajnokság és nemzetközi gyorskorcsolyázó verseny fog követni. A részletesebb programra még visszatérünk.

A BÉCSI ENGELMANN-féle mesterséges jégpálya fényesen beavált. A legutóbbi csapatadások szerint a Bécsre is kibátással volt s a meglehetősen enyhe idő ellenére az Engelmann-féle pálya mégis nyitva volt. A bécsi korcsolyázó egylet, hogy tagjainak a korcsolyatréninget még kedvezőten időben is biztosítsa, az Engelmann-féle pálya vezetőségénél több részjegyet jegyzett. Mint érdekes hírt közöljük, hogy Földváry Tibor az elmúlt évek többszörös magyar és Európa műkorcsolyázó bajnoka, a mesterséges jégpályát meglátogatta.

A BBTE. disztornája.

Az évad első disztornája volt a Budapesti (Budai) Torna Egyletnek f. hó 7-én végbement tornaünnepele. A „budaiak” Atilla-utcai tornacsarnoka alig-alig tudta befogadni azt a hatalmas és előkelő publikumot, amely az idény első disztornáját meglátogató, oda összesereglett. Impozáns látványt nyújtott Budának sportért rajongó hölgyközönsége, amely a kitünően sikerült disztornának igazán szép keretet biztosított.

A disztorna mindvégig a legnagyobb érdeklődés közepe nyert befejezést. Böven kijutott a közönség elismeréséből a résztvevőknek, egy-egy sikerült gyakorlat vagy győzelem esetén.

Mégis kétségtelenül a legnagyobb elismerést az a 12 tagból álló hölgycsapat nyerte el, amely a svéd szabásu egyenruhában a felvonulást bevezette. Gyakorlatukat a svéd nevelő tornázás alapelveiből merítették, amelyet a legpontosabb precizitással és bájjal, amellyel a legnagyobb könnyedséggel vittek keresztül. Munkájukon meglátogató *Bély Mihály* szakavatott, biztos keze.

A felvonulást, amelyen 50 tornász és 12 hölgytornász vett részt, csapatnagynak követett, amelyben 6 csapat vett részt. *Zéborzky Sándor*, *Bajor Károly*, *Antos Mihály*, *Badocsy Béla* és *Galambos Ede* vezetése alatt. Kitünően sikerült az együttes tornázás, melynek keretében három korlátot mutatták be a tornászok készségüket. A mintacsapatoknak lovon a rugódeszkával végzett gyakorlatai után az egyéni versenyek következtek, alábbi eredményekkel:

I. Összetett verseny (korlát, ló, nyújtó, szabadgyakorlat): 1. Erdődy Imre, 2. Witzelsberger Károly, 3. Bittenbinder József.

II. Magasugrás (deszkáról): 1. Ludinszky Lajos 1.80 m., 2. Kovács Nándor 1.70 m., 3. Csalótzky Károly és Witzelsberger Károly 1.65 m.

Mint sajnálatos eseményt kell megemlítenünk, hogy az egyéni versenyek mindkét győztese, *Ludinszky* és *Erdődy* oly szerencsétlenül végezték be gyakorlataikat, hogy mindketten lábfcamot szenvedtek.

A magas nyujtón végzett tornászakadémia után *Kolár Lajos*, a Budapesti (Budai) Torna Egylet kiváló ügyvezető alelnöke osztotta ki lendületes beszéd kíséretében a győztesek által nyert díjakat.

WÁZIVERSENY. A Fülöslabdázók Köre f. hó 4-én rendezte első torna-háziversenyét Munkácsy-utcai tornatermében. A versenyt 33 tornász szabatosan végzett svéd-rendszerű szabadgyakorlati nyitották meg, amelyet *Tóth István* tornatanár vezetett. Az ezeket követő együttes tornázást a bordás-falon a meghívott nagyszámu közönség sok tapsal honorálta. A versenyek eredményei a következők:

I. *Kedzők versenye* (rudmászás): 1. Virányi József, 2. Berliner Hugó.

II. *Főverseny* (nyujtón): 1. Bodnár Miklós, 2. Pogány Ernő.

III. *Magasugrás és sulydobás* (összetteit verseny): 1. Oláh Gyula (1.70 m. és 8.38 m.), 2. Kornhauser Dezső (1.30 m. és 10.40 m.), 2. Fülöp Elek (1.40 m. és 9.93 m.), 4. Marék László (1.60 m. és 8.61 m.).

A versenyek után a MOTESz. márciusi bajnoki viadalán induló mintacsapat végzett precíz gyakorlatokat a korlátan. A háziversenyt kitünően sikeresült társasvacsora követte.

AZ ARADI TORNA-EGYLETNEK oly nagy port felvert ügyét, olvasóink köréből felhangzott óhajok következtében, jövő számunkban fogjuk teljes tárgyilagossággal és részletességgel ismertetni.

KOLOZSVÁROTT a Kolozsvári Egyetemi AC., abból az alkalomból, hogy ifj. *Somody István dr.* a magas ugrás rekordját megjavította és a MASz. tiszteletdíjjal tüntette ki, a rekorder tiszteletére klubvacsorát rendezett s hazánk egyik legkiválóbb atlétáját méltó ünneplésben részesítette.

Ifj. *Somody István dr.* ezt az alkalmat használta fel, hogy a német-magyar uszómérkőzésre kiküldendő uszók érdekében gyűjtést indítson, mely 30 koronát eredményezett.

Kiváló bajnokunk eme ténykedését örömmel hozzuk köztudomásra, abban a reményben, hogy a jövő esztendő még fokozottabb képességgel látja őt a küzdő porondon.

HIREK POZSONYBÓL. A jövő 1910-ik esztendő nevezetes dátumot jelent a Pozsonyi TE. életében. Ez a dátum jelenti fenállásának 30-ik évfordulóját. A gazdag és sikerdus multtal bíró egyesület természetesen fényes keretek között fogja megünnepelni fenállásának 30-ik évfordulóját. Ez a nagyszabású sportverseny rendezésében jut kifejezésre és pedig június hó 11. és 12-ikén *nemzetközi atlétikai és torna-verseny*, 13-tól 20-ig bezárólag pedig nemzetközi lawn-tennis versenyek fognak a pozsonyi pályán lefolyni. A verseny és ünnepek sikere érdekében a választmány külön rendező bizottságot küldött ki, mely Pozsony város egész társadalmát is bevonja.

Pozsonyban, Pozsonyi Athletikai Club néven új sportklub alakult, melynek az atletikai sportok intensiv kultiválása a feladata. Ha egészséges sportrivalizmus fejlődik ki a pozsonyi sportegyletek között, úgy az új alakulás, csak hasznára fog válni a pozsonyi sportéletnek.

A PTE. a jövőben a lawn-tennis sportnak ez nagyobb teret fog szentelni. E célból a már meglévő 3 groundjukhoz még kettőt építenek.

BELEPÉSEK A MTK.-BA. Mint biztos forrásból értesülünk *Polbey Miklós* (BEAC.) az ismert sprinter és *Horváth István* a BEAC. jökepeességű, fiatal cross-country futója a MTK.-ba léptek. Az a verzió is kering, hogy *Szekendy István* a TTC. egyetlen hosszútáv futója is a MTK. kötelékébe lép.

OXFORD—CAMBRIDGE ezidei cross-country versenyt, mely körülbelül 6½ angol mérföldes távolságon került eldöntésre, óriási fölényvel Oxford nyerte meg 20 ponttal Cambridge 35 pontja ellen. Oxford az 1, 2, 3, 4 és 10-ik helyet szerezte meg, ellenfele 5, 6, 7, 8, 9. helye ellenében.

BUDAPESTI HORGÁSZOK EGYESÜLETE 1909. évi október hó 29-én tartott alakuló közgyűlésén megalakult, s a közgyűlés a tisztikart, a választmányt és a számvizsgáló bizottságot a következőképp választotta meg:

1. *Tisztikar.* Elnök: Semsey Mór (II., Zsigmond-utca 5.), alelnök: Simonchich Ferenc, titkár: Concha Ferenc (IV., Váci-utca 51.), pénztárnok: Sztanó Géza, gazda: Moldán Albin.

2. *Választmány.* Rendes tagok: Buesek Jakab, Csathó Aurél, Eyssen Károly, Francisci Árpád, Gratz Gottlieb, Körösy Vilmos, Lavotha Géza, Müller Menyhért, Papp Zachariás, Rosconi Károly, Trasnek Ferenc, Waldhauser Arthur, póttagok: Drevenka Rudolf Emődi Sándor, Leitinger György, Manningger János.

3. *Számvizsgáló bizottság.* Rendes tagok: Kóvi Ernő, Pálmay Géza, Pongrácz István, póttag: Meskó Sándor.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Szövetség, Budapest, IV., Központi varosház.

Elnök: Bárczy István dr. *Alelnökök:* Gerenday György dr. Klupathy Jenő dr. *Titkár:* Stankovits Szilárd (IV., Központ varosház.) *Pénztárnok:* Hajdu Marcell dr. (VIII., Népszín 42-u. 47.) *Ellenőr:* Hódy Lajos dr. *Jegyző:* Barlay Oszkár *Atlétikai szakosztály elnöke:* Stankovics Szilárd. előadója: Lindner Erő, (IX. Ferenc-körút 39.) *Vied szakosztály elnöke:* Nagy Béla dr. (VIII., Bérkocsis-u. 16.) előadója Palotai Kovács Károly (IV., Feren: József rakpart 1.) — *Súlyemelő- és birkózó szakosztály elnöke:* Tatich Péter dr. (IV., Vámház-körút 14.) előadója Csanádi Mór (X., Kőbányai-ut 39).

Értesitem a t. szövetségi egyleteket, hogy a Terézvárosi Torna-Club f. hó 26-án rendezendő birkózó- és súlyemelő-versenyén, minthogy a szabályainkkal ellentétben nem jelentetett be és nem szabályaink szerint rendeztetik, a szövetségi egyesületek tagjai — felfüggesztés terhe alatt — részt nem vehetnek. A versenyben résztvevők ellen a MASz. általános versenyszabályai 31. §-a szerint fog szövetségünk eljárni.

Tatich Péter s. k.

a birkózó és súlyemelő szakosztály elnöke.

Ifjúsági Labdarugók Szövetsége

Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egyletek tagdíjat nem fizetnek. Szövetségi értesítő a „Nemzeti Sport”. Helyiség az „Ország Világ” kávéház különterme. (VI., Andrássy-út 61.) *Ülések* vagy *összejövetelek* minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák e két napon 8—10-ig. Írásbeli megkeresések a *főtítikár*, bírói jelentések a *titkár*, pénzküldemények a *főpénztáros címére* küldendők. *Tiszteletbeli elnök:* betöltetlen; *elnök:* Vámos Soma; *alelnökök:* Schneider Béla, Tibor Lajos; *főtítikár:* Horváth János (VI., Lovag; utca 13. II. em. 14); *titkár:* Friedmann Mór (VI., Király-u. 24., II. 12.); *főpénztáros:* Sámuel Ferenc (VI., Franczán-utca 8., gyáriroda.) *pénztáros:* Nánási Gábor; *ellenőr:* Taffel Miksa; *főjegyző:* Farkas István; *jegyzők:* Fenő Adolf és Várad Lajos; *háznagy:* Koch Lajos; *számvizsgálók:* Csonka Dezső, Rossmann Ferenc, Schlesinger Ignác; *szöve. kapitány:* Taffel Miksa *Főherceg Sándor-utca 21); szöve. képeiselek:* Horváth János; *intéző-bizottságielnök:* Schneider Béla; a *bírói szakiskola elnöke* Vámos Soma.

Az 1909/10. évi bajnokság tavaszi fordulójának terminusai a következő képen sorsollattak ki:

A baloldali csapatok a pályaválasztók.

- márc. 6. MTE.—TTC. i. cs. „ 17. TSC.—BAK. i. cs.
BAK. i. cs.—Typ. i. cs. MTE—Typ. i. cs.
BFC.—TSC. Rsztm.—FTC. i. cs.
ISC.—Törökvs. i. cs. ISC.—MIHK.
Rsztmih.—MIHK. —URAK. i. cs.—Megyer.
FTC. i. cs.—ÖSE. USC.—Óbuda.
Abstinens.—USC. „ TTC. i. cs.—BFC.
Óbuda—Megyer. BAK. i. cs.—LTE.
URAK. i. cs.—UTK. Törökvs. i. cs.—ÖSE.
„ 13. BAK. i. cs.—TTC. i. cs. Hungária—Rsztmih.
VAC. i. cs.—LTE. UTK.—Abstinens.
Typ. i. cs.—BFC. VI. ker.—Megyer.
Tattersall.—Hungaria. május 5. Typ. i. cs.—VAC. i. cs.
Törökvs. i. cs.—Rsztm. TSC.—MTE.
MIHK.—ÖSE. FTC. i. cs.—ISC.
BLIE i. cs.—VI. ker. Óbuda—BLIE. i. cs.
Megyer—Abstinens. USC.—URAK. i. cs.
UTK.—Óbuda. „ 8. LTE.—TTC. i. cs.
„ 20. LTE.—TSC. VAC. i. cs.—MTE.
VAC. i. cs.—MTE. BFC.
FTC. i. cs.—Hungaria. Hungária—Törökvs. i. cs.
ISC.—Tattersall. ÖSE.—ISC. i. cs.
URAK. i. cs.—VI. ker. Abstinens—VI. ker.
USC.—BLIE. i. cs. UTK.—USC.
„ 27. TTC. i. cs.—Typ. i. cs. május 15. TTC. i. cs.—TSC.
BAK. i. cs.—MTE. VAC. i. cs.—BAK. i. cs.
Rsztmih.—ISC. Tattersall—Rákosszm.
Törökvs. i. cs.—MIHK. Törökvs. i. cs.—FTC. i.
Megyer—USC. Megyer—BLIE. i. cs.
Óbuda—Abstinens. Abstinens—URAK. i. cs.
ápr. 3. BFC.—BAK. i. cs. „ 22. BFC.—LTE.
TSC.—Typ. i. cs. TSC.—VAC. i. cs.
ÖSE.—Rsztmihály. ÖSE.—Hungaria.
MIHK—FTC. i. cs. Tattersall—FTC. i. cs.
UTK.—Megyer. VI. ker.—UTK.
URAK. i. cs.—Óbuda. BLIE. i. cs.—URAK. i. cs.
ápr. 10. TTC. i. cs.—VAC. i. cs. május 29. Typ. i. cs.—LTE.
LTE.—MTE. BFC.—VAC. i. cs.
Tattersall—Törökvs. i. cs. MIHK.—Hungaria.
Hungaria—ISC. ÖSE.—Tattersall.
Abstinens.—BLIE. i. cs. Óbuda—VI. ker.
VI. ker.—USC. BLIE. i. cs.—UTK.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.
Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-kör 41.)
Társelnök: Füzeséry Zoltán dr. (VI., Szere-
csen-u. 56.) Altagvezető: Dr. Bogrnár Elek (VII.
Stefánia-út 7.) Friedrich Nandor, (VIII.,
Eszterhazy-u. 6. sz.) Róser A. Edvin (VI., Aradi-u. 10. sz.) Főtáskár:
Steiner Hugó (V., Akadémia-u. 9. sz.) Titkár: Sugár István (József-kör 31b.)
Pénztáros: Glaubner József (IV., Deák Ferenc-u. 3. sz. Első magyar
iparbank.) Ellenőr: Olgyay István dr. (VIII., József-kör 69. szám.)
Szövetségi kapitány: Minder Frigyes (VI., Király-u. 92. sz.) Jegyző: Izsó
László (VIII., Német-u. 25. sz.) Intézőbizottság: Róser A. Edvin elnök,
Baján Gyula, Balogh Hugó, Oprée Rezső, Zoltány Kálmán. A bírák
bizottsága: Füzeséry Árpád dr. elnök (VI., Izabella-u. 96. sz.) Herzog
Ede előadó (VI., Csengery-u. 62b.) Horváth Ferenc, Minder Frigyes,
Vámos Soma. Fegyelmi bizottság: Bogrnár Elek dr. elnök, Csányi József,
Olgyay István dr., Stobbe Kálmán, Vida Henrik. Központi bírák bizottság:
Friedrich Nandor elnök, Buncics József, Ferber Jenő dr. előadó, Füzeséry János
előadó (V., Gyár-u. 1. sz.) Mamuschik József dr. H. választó helyiség, VIII.,
Rákóczy-út 9. sz., I. em. Hivatalos órák naponta 1/2-1/2 óráig.

Kivonat a nemzetközi ügyek előkészítésére kiküldött bizottság 1909 december 6-án és 9-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

A bizottság a MLSz. tanácsa elé a következő egyhangu határozati javaslatlall járul:
„Terjessze a MLSz. a FIFA. végrehajtó bizottsága elé a következő indítványt:

Indítvány.

Engedélyezze a FIFA. végrehajtó bizottsága, hogy a FIFA. taggyűlései már az 1910. évben, még pedig a milánói kongresszus döntéséig, az angol AFA., a cseh CSF. és a francia USF. de Sch. taggyűlésteivel mérkőzésekre megállapodhassanak és mérkőzéseket egymás közt játszhasanak.

Erre a FIFA. végrehajtó bizottságát az alapszabályok 12. §-a feljogosítja.

Annál is inkább, mert ezen játékgendély megadása a milánói kongresszuson tárgyalandó felvétel ügyében nem prejudikál.

Felkérjük egyúttal a végrehajtó bizottságot, hogy ezen kérésünkre hozandó bármilyen irányú határozatot velünk hivatalosan 1910. január 15-ig közölje.

Kivonat az igazgatótanács 1909 december hó 10-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Hosszas és beható tárgyalás után a tanács a nemzetközi ügyek előkészítésére kiküldött bizottság javaslatát elfogadja és a FIFA. végrehajtó bizottsága elé indítványt terjeszt oly engedély kiesz-
közlése iránt, hogy a FIFA. taggyűlései már az 1910. évben az angol AFA., a cseh CSF. és a francia USF. de Sch. taggyűlésteivel mérkőzéseket játszhasanak.

A bírák bizottsága javaslatára a tanács a következő határozatot hozza:

1. Az egyesületből kilépő szövetségi bíró volt egyesületé-

nek mérkőzésein kilépésétől számított két éven belül bíraskodást nem vállalhat.

2. Amennyiben az I. osztályú egyetlek részéről jelen határozat közlésétől számított 8 napon belül írás beadatni nem fog, az esetre életbe lép a tanács következő határozata:

„Az I. osztályú egyetlek bajnoki és nemzetközi mérkőzésein közreműködő határbírák költségei fejeként 2—2 koronával megítélendők”.

A taggyűlések sorába felvették: a Sátoraljai helyi Athletikai-Club, a Soproni Venus Football Club és a Kispesti Athletikai Club.

A Ferencvárosi Torna Club bejelenti, hogy dr. Fürst Zsigmond az egyesület tagjai sorából szabályszerűen kilépett s egyben kéri, hogy az 1908. évi október 2-tól számítandó 1 (egy) évre elrendelt igazolási tilalmat a tanács helyezze hatályon kívül. A tanács a bejelentést tudomásul veszi és a kérelemnek helyt ad.

Kivonat az intéző-bizottság 1909 december hó 15-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Baján Gyula intéző-bizottsági tag javasolja, hogy a tanács 1909. december 10-iki ülésében hozott határozattal szemben az intéző-bizottság a FTC. részére igazolási kérelemeket és átigazolási bejelentéseket a fegyelmi bizottság meg nem változtatott ítéletéhez képest 1910. október 2-ig ne fogadjon el, mert szerinte a tanács határozat a körülmények kellő mérlegelése nélkül, a szabályok sérelmével hozatott meg és szükségesnek véli, hogy erre az intéző-bizottság a tanács figyelmét külön is felhívja. — Az intéző-bizottság az indítványt nem teszi magáévá. Baján Gyula bizottsági tag a határozat ellen külön véleményt jelentett be.

Köszönettel vette tudomásul a bizottság UTE.—URAK. azon közös bejelentését, hogy 1909. december 19-én tartandó mérkőzésük jövedelmének 25%-át a Magyar Kupa vandordíj alapjának javára adományozzák.

Tudomásul vették a következő átigazolási kérelmek:

KAOE. részére: Nagy Hegyi Mátyás (TTC.), Weisz Béla (Typ. SC.), Weisz Aladár (Typ. SC.), Bolla Dezső (Typ. SC.), Roóz Oszkár (TTC.), Schlesinger (Sugár) Gyula (Litogr. FC.), Blitz Jenő (Typ. SC.); — **BEAC. részére:** Csicsotka Károly (SpKK.), Szalay Lajos (BAK.), Oláh Károly (BTC.), Burghardt Kálmán (URAK.), Fried Szilárd (Bpesti III. ker. TVE.); — **Csepeli AC. részére:** Károly Jenő (MTK.), Késmárky Ákos (BTC.), Ligeti Ferenc (BAK.), Stolle Ede (BLIE.), Cseh János (BAK.), Janesárek Pál (FTC.), Szax Imre (UTE.), Csonka Kálmán (Törökvs. SpE.), Goldstein Hermann (UTE.), Kucsera István (FTC.), Fehéry Ákos (BTC.), Vass Péter (Föv. T. Kör), Rapaji József (UTE.), Kürschner Izidor (MTK.); — **Litographia FC. részére:** Rusznák Aladár (MTK.), Schwartz Adolf (KAOE.), Novák Ferenc (KAOE.); — **MAC. részére:** Jezerintzy Károly (33 FC.); — **ASC. részére:** Feldmann Simon (V. és AC.), Feldmann Salamon (V. és AC.), Feldmann József (V. és AC.), Strasser Sámuel (V. és AC.), Bötti Miklós (Sp. KK.), Török Ferenc (ETC.), Török Ignác (ETC.), Balogh Béla (Litogr. FC.), Gyárfás Sándor (TTC.); — **Ferencvárosi TC. részére:** Hölzl Ármán (KAOE.), Grósz Ferenc (BAK.), Ruzs Miklós (TTC.), Schön Károly (KAOE.), Varga János (BAK.), dr. Borbás Gáspár (MAC.); — **ILSz. részére:** Drimál Ferenc (Gutenberg TC.), Gogola Gyula (ILSz.); — **Törökvs. SpE. részére:** Koesis Pál (Typ. SC.), Kanyarek István (NSC.); — **MTK. részére:** Bednár Nándor (Litogr. SC.); — **BTC. részére:** Németh János (Egyetértés SC.), Schulez Manó (Egyetértés SC.), Nemetz József (BLIE.); — **UTE. részére:** Vaniesek József (33 FC.), Surmit Róbert (Föv. T. Kör); — **Vasutasok TK. részére:** Csizmadia István (FTC.), Ortner Ferenc (URAK.), Geönczy Pál (URAK.), Jonke Pál (URAK.); — **MAFC. részére:** Székány Sándor (33 FC.), Suhajdy István (Bp. III. ker. TVE.), Nagy István (Bp. III. ker. TVE.); — **Magyar Testezők Egylete részére:** Markovich Ede (KAOE.).

1909. december 15. előtt történtek még a következő bejelentések: **Bednár Nándor** átigazolását a Litographia FC.-ből nem a MTK. részére, hanem a NSC. részére, **Roóz Oszkár** átigazolását a Terézv. TC.-ből nem a KA OE. részére, hanem a NSC. részére, **Bolla Dezső** átigazolását a Typ. SC.-ből nem a KA OE. részére, hanem a Magyar Testezők Egylete részére óhajtja. — Az intéző-bizottság most nevezetteknek elhatározásuk megmásítását tárgyazó bejelentésüket tudomásul nem vette. E határozattal szemben Sugár István titkár külön véleményt jelentett be.

Wurfer Lajosnak a Typ. SC.-ből FTC. részére bejelentett átigazolási kérelme tudomásul vehető nem volt, mert a beadványon nevezettnek sajátkezü aláírása rajta nem volt.

Herschkovits Lászlónak a NSC.-ből való kilépése tudomásul vehető nem volt, mert nem jelölte meg azon egyesületet, melynek részére magát átigazoltni óhajtja.

Vasutasok Testgyakorló Köre p. fildólvóvénnyekkel igazolta, hogy állítólag átigazolási kérelmeket tartalmazó több ajánlott levelet küldött a szövetség címére, melyek azonban ide nem kézbesítettek. Amennyiben a Vasutasok TK. bejelentése utólag teljes bizonyosságot nyer, a kérdéses átigazolási kérelmek utólag elfogadtatni fognak.

LOVAS GYULA vivóterme

Nagymező-utca 28., II. em.

Misura Mihály kocsi és automobili
carosseria gyára.
Budapest, VIII., Tanácsos-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca)
Kütfutva Budapest 1896. Páris 1900, Péc 1907
V. Nemzetközi automobil-kiállításon arany-
éremmel kitüntetve.

Legizlésebb uri divat-cikkek

beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabású férfi-fehérművek, gallér és kényes, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszó-öltönyök és nadrágok. Sweater, harisnyák és lábtük nagy választékban.

Kunz József és Társa

Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferencz-utca sarok.

8 szeptemberben elért eredmények:
Osztondi sorleg versenyben: első.
Semmeringi versenyen: 7 első díj.
Grand Prix de Brescia első.
Startdíj Brescia: első.
Magyarországon:
Bárdi I. r.-t. Budapest.

Téli fürdőkúra. — A Budai Szt.-Lukácsfürdő

Nagy-szállodájában és Thermal-szállodájában lakás teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb. Minden szobától fűtött folyosók vezetnek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-meleg kén források, iszaborogatások. Prospektust küld a

Szt.-Lukácsfürdő Részvénytársaság
Budapest, Budán.

Kristály-lorrásásványvíz étvágyat javít gyomorrontást megakadályoz.

Ujonnán nagyobbítva. Kényelmes berendezéssel. Lelkiismeretes, jó tanítás mindkét nembeli felnőttek és gyermekeknek! Beiratás naponként!

Carosserie Misura

A LEGJOBB VERONAI ÉS SOLINGENI

EGYLETEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK

SZÍVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

VIVÓKARDJAINKAT
ÉS KITŰNŐ KÉSZÍTMÉNYŰ
VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.—, 5.50, 6.—, 7.50 és 8.—, pengék K 2.— és 2.20. Franci és olasz vivókardok darabja K K 4.50 és 7.— pengék K 1.50 és 1.60. Vivókardfejevédek drbja K 8.—, 10.60, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitor arc- és fejevédek drbja K 4.50 és 7.50. Vivókard-keztük drbja K 4.50 és 5.—. Fárba kardok, kardmellvédek, vivókabátok stb. stb. Továbbá váasztékos nagy raktárt tartunk: Fegyverek, töltyények, vadászati és halászási felszerelésekben, tornaszerek, football-, law-tennis, korcsolyák, szánok- és mindennemű sportárukat. Nagyobb vételnél árkedvezmény! Kereskedőknek előny-árak!

Alapítva
1871. évben.

Zubek Bertalan és társa
sportcikkek áruháza
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÜT 29. SZ.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden kávéházban
kérjük a

**NEMZETI
SPORT-ot.**

Repülőgép

kísérletezéshez egyik főkellék a matematikai pontossággal készült légszavak. Ilyen légszavak többféle nagyságban egyedül

Weszely István

sportújdonságok üzletében kaphatók

== Budapest, IV. Váci-utca 9. sz. ==

Alkatrészek repülőgép-modellek készítéséhez,
Skating-Ring—keresek korcsolyák.

Aviatika-kellékek
egyedüli és kizárólagos
beszerzési forrása.

Änzani, Antoinette,
Gnome és Gyp-motorok.

Aluminium, magnesium-
öntvények.

Bambusz-vázak.

Chauvière-csavarok.

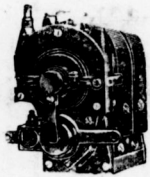
Vas Géza és Fia

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 6.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sörgöncim :
Erbenzünder.
Telefon : 20.589

Képviselő : Rákosi Ernő Budapest, VI.,
Eötvös-utca 38. Telefon 165-18. Wien, I.,
Stubenring 14.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete
AUTOMOBIL-FELSZERELÉSEK és
KELLÉKEKBEN

„Erbengyújtó“ elektromágneses gyújtók
Antiderapant „Hauban“ „Pognon“ gyújtók,
egyedülárusítói Ausztria Magyarországra.
Árjegyzék ingyen!

Schottola Ernő Budapest

VI., Váci-körút 13. (Andrássy-út sarok.)

Mindenféle sportcikk, utazási és fürdőzési kellékek legolesőbb beszerzési forrása.

Előfizetési ár:

EGÉSZ ÉVRE 20 korona
FÉL „ 10 „
NEGYED „ 5 „

Előfizetések és pénzküld-
mények következtében cím-
zandók: Nemzeti Sport kiadó-
vállalat Budapest. — Posta-
takarékpénztár 20438.

Megjelenik
minden szombaton.

Duray.

Főszerkesztő:
DR. POLONYI DEZSŐ.

Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR.
Az Automobilt szerkeszti:
LINDNER ERNŐ.

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal helyisége:
IV. KECSKEMÉTI-U. 5., II. 2.
Hivatalos órák este 7-8-ig

Kézirat és mindenféle
levelezés
VIII., ESTERHAZY-UTCA 6.
alá címzendő.

Téli sport-cikkek.

Műkorcsolyázók részére: „Lea Alexander“ legelső minőségű versenykorcsolya 18 kor.
— Gyorskorcsolyázók részére Hagen, Eriksen, norvég, svéd, versenykorcsolyák. —
Halifax 3 korona, Mercur, Jackson, Haynes jégvitorlák és vitorlakorcsolyák. Jégjátékok
Hockey ütők és labdák. Jég-hockey játékszabály 20 fillér — Svéd norvég svájci,
tiroli, hallivölgyi és amerikai rodel — Sport- és gyermek-szánkók i Rennwolff, tobogán,
skeletton stb. Norvég skik, lábszánok, hótalpak. — Lilienfeldi sk párja 30 korona. —

Téli sportöltözékek, fejre húzható hósapkák, teljes felszerelések, legnagyobb választékban.

Kertész Tódor sport-üzletében Budapest, IV. ker., Kristóf-tér.

Teljes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101-56.

6 hengeres 15-30 HP Delaunay-
Belleville automobilonok.

Ára: 13500 frank.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken és a vasuti állomásokon 44 fillér).

AJAX automobilyár részvénytársaság ZÜRICH.

1909-es modelljei:

14/16 lóerős 4 heng. 20/24 lóerős 4 heng. 24/32 lóerős 4 heng.
20/24 lóerős 6 heng. 40/50 lóerős 6 heng.

Zajtalan, mint egy villamos automobil!

Legegyszerűbb, mindig biztosan indító készülék. Legjobb Bosch-féle mágnesgyertya-gyújtás. Legegyszerűbb és legmegbízhatóbb motor. Hivatásos műszerész felesleges. Mindenki önmagának lehet a saját műszerésze. — Legcsekélyebb benzinfogyasztás. Gillet-Lehmann-szabályozó, vagy bármily takarékosági készülék külön alkalmazása felesleges.

Vezérképviselőt:

J. MEDAK Wien, I., Stubenring 2.

Telefon int. 19921.

KWIZDA- FÉLE

:: FLUID ::

Kigyó-védjegy.
Turista-fluid

Rég bevált aromátikus bedörzsolés az inak és izmok erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpárosok, vadászok- és lovasok által sikerrel használva elő- és utóerősítésre nagyobb turák után.

Egész üveg ára K 2.—
Fél üveg ára K 1.20

Kwizda-féle Fluid

Valódián kapható a gyógyszerárakban. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest Király-utca 12., Andrássy-út 26

A magyar gyáripár diadala!

Hatóságok, szállótulajdonosok, fürdőtelepek, vállalkozók stb. —
figyelmébe ajánlja — a hazai utviszonyoknak megfelelő —
kitűnően bevált elsőrangú

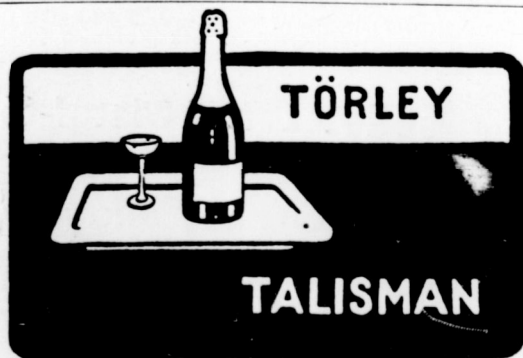
Autobusz

— gyártmányait —
a „Phönix” Automobil-Művek

Budapest, V., Váci-út 141.

Automobil-omnibuszjáratok létesítése iránt komolyan érdeklődőknek készséggel szolgálunk képes árjegyzékkel és kimerítő utbaigazítással.

Kedvező szállítási feltételek.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automob. l Club“ és a „Magyar Aviaticai Bizottság“ hivatalos lapja.

A „NEMZETI SPORT“-tal egyetemben megjelenő szaklap

Hirdetési képviselőnk Franciaország, Olaszország és Svájc területére :
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.“ 12. Boulevard de Strassbourg 12.

Megjelenik
minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 5., II. 2.

Előfizetési ár :
Egész évre ..... 20 korona
Fél „ ..... 10 „
Negyed évre ..... 5 „

Az 1910. évi Henrik herceg turaut.

A jövő évben, sajnos, Németország határain belül marad ez a nagyfontosságú automobil-túraút, amely az elmúlt esztendőben oly kiváló erkölcsi nyereséget eredményezett a rendező klubok s nem utolsósorban a Magyar Automobil-Club számára. Habár nincs részünk ezuttal a nagy túraversenyben, egyrészt Európaszerte elismert fontossága, másrészt bizonyos hozzátartozásági érzés, amely a folyó évi magyar részvételtől ered, kötelességünknek teszük, hogy vele bővebben foglalkozzunk, mint más hasonló külföldi eseményekkel.

A jövő évi Prinz Heinrich-Fahrt, amely június hó 2. és 8. között fog lefolyni, utójára kerül kiírásra és nagyjában ugyanazon szabályok alapján fog megtartatni, mint a múlt évi. A túraút nyílt minden négy- és hathengeres, négyütemű motor számára, amelynek löerőszáma 8 és 25 között változik. A löerőszám a tavalyi formula szerint számíttatik

$$P S = 0.007 i. d^3 \sqrt{s^2}$$

ahol i = a hengerek száma, d = a furat, s = a löket centiméterekben. A löket 60 mm.-el lehet nagyobb, mint a furat. Ezáltal ki akarják zárni a túlzottan nagylöketű motorokat. Egy másik érdekes kívánsága a jövő évi szabályzatnak, hogy a szerelékfal, amely a folyó évben oly sok kocsinál hiányzott és nemcsak jó hűtést, hanem a motor jó ellenőrzését, esetleg titkos igazítását is elősegítette, feltétlenül beépítendő. A jövő évi Prinz Heinrich-Fahrtnál a versenyeknél megszokott jellemző bugás is el fog maradni, amely különösen a sebességi versenyek startja előtt összegyűlt kocsiknál olyan igazi automobilhangversenyt eredményezett, mert a kipuffogó-csővet a kocsí végéig kell vezetni és a kipuffogó-zárbillentyűk a motor lendítőke-reke mögött elhelyezhetők ugyan, de zárva tartandók.

E szigorú szabályzatot kívül még hangfogók alkalmazása is kívánatik. A lámpaátmérők minimumaként 10 mm. állapított meg, nincs tehát többé bicikli-lámpa. A sárhányókra nézve is szigorúbban intézkedik az új szabály, amennyiben elveti az éllel ellátott sárhányót és nemcsak szélességét, hanem a keréktől való távolságát is megállapítja.

A kocsik kötelező súlyát a

$$G \text{ kgr.} = 775 + 25 (PS - 8)$$

formula szabja meg. E súly a tartalékalkatrészek és üzemanyagok nélkül számíttatik, de a mérlegelés egyszerűsítése végett utóbbiak a mérlegelendő kocsival vihetők és 60 kilogrammba számíttatnak. Az új szabályzat a kényelemről is gondoskodik, amennyiben az ülések szélességét s pedig úgy az előlieket, mint a hátsókét jelentékenyen szélesebben állapította meg.

Az első nevezési zárnapp április hó 1-ére, a második május hó 2-ára tüzetett ki. Résztvételi joguk csak az elismert automobil-klubok, vagy a német kartell-klubok tagjainak van.

A megelőzésre, az ellenőrzésre és a vezetőcserére vonatkozó szabályok nem változtak. A kocsí teljes terhelésének legalább 350 kilogrammot kell kitenni. Ez a megkövetelt terhelési súly 8 löerőn felül löerőként 3 kilogrammal növekszik.

A sebességi versenyekre vonatkozólag új formula állapított meg és pedig:

$$V. \text{ órákilom.} = 20 \sqrt[3]{P S + 23}$$

Aszerint, hogy a kocsí ezen kiszámítható normálsebességet túlhaladja, avagy ezen alul marad, minden megkezdett $\frac{1}{10}$ %-ért $\frac{1}{100}$ pontot nyer az első és $\frac{2}{100}$ pontot a másik sebességi versenyben. A szabály többi részei egyeznek az ezévi szabályzattal.

A legtartósabb, ennél fogva legolesőbb abroncs a
Pneu-Semperit-Miskolczy.
Semperit-Gummiművek.

Vezérképviselet és raktár : Salzberger Samu Budapest, VI., Andrásy-ut 20.

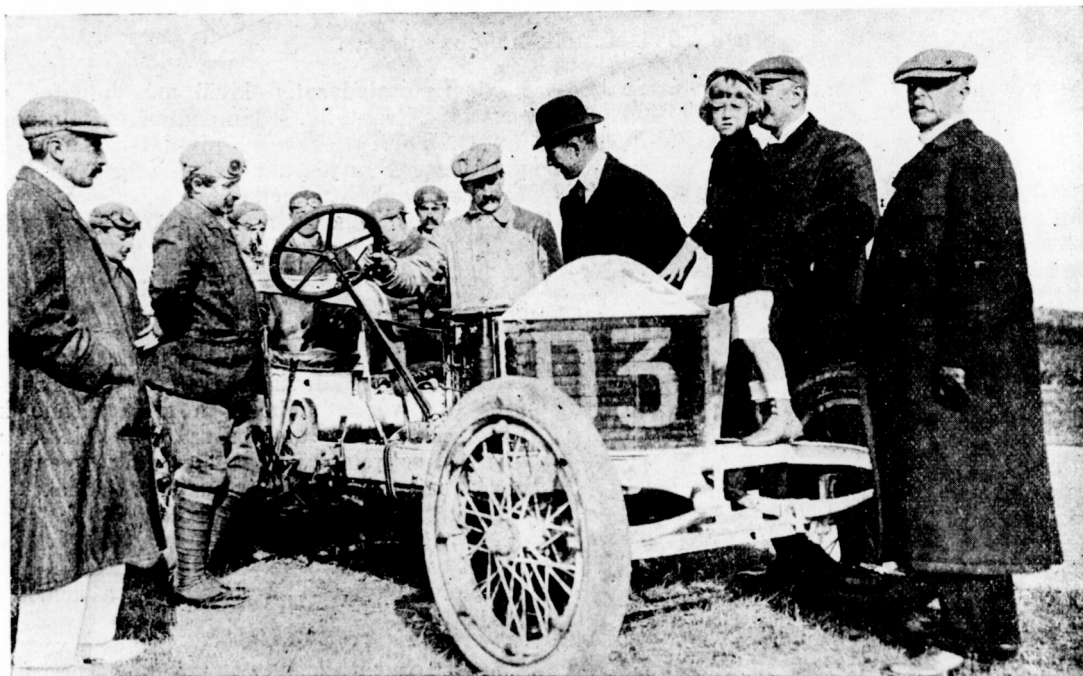
A verseny egyes napi túrái a következőkép álapították meg:

	Km
I. nap. Junius 2. Berlin—Braunschweig	237.1
II. nap. Junius 3. Braunschweig—Cassel	232.0
III. nap. Junius 4. Cassel—Nürnberg	331.3
IV. nap. Junius 6. Nürnberg—Strassburg	239.9
V. nap. Junius 7. Strassburg—Metz	345.6
VI. nap. Junius 8. Metz—Homburg	325.9

Összesen 1911.8

Az út tehát körülbelül 100 kilométerrel hosszabb, mint a tavalyi, egyenletesebben van elosztva az egyes napi túrákra (folyó évben a leghosszabb és legrövidebb túra között 409—203 = 206 kilométer differencia volt, míg a jövő évinél ez alig tesz ki 100 kilométert). A megteendő útvonalak nehézségei tekintetében a jövő évi Henrik herceg túraút természetesen nem vetekedhetik az ezévével, amelynek Boroszló—Tátrafüredi útvonala, súlyosítva a rossz időjárás által, kemény próbára tette a kocsikat. Az első sebességi

23 négyhengeres és csak 6 egyhengeres volt, míg a *kéthengeres teljesen hiányzott*. Ez ránk nézve, akik a voituretteket ugyszólván csak kéthengeres formájában ismerjük. A résztvevő kocsik motorjainak majdnem kivétel nélkül igen nagy lökete volt, ethát a versenykocsi-típushoz közel állottak. A megbízhatósági verseny 15, egyenként kétszáz kilométeres napi turából állott, amelynek kezdő- és végpontja Páris volt. *A kocsik teljeseen megfeleltek a katalógus-típusoknak*. Az ellenőrzés szigorúságát igen eredeti módon úgy biztosították, hogy minden kocsin egy konkurens gyár által kijelölt ellenőrző utazott. Az előirt minimális sebesség 25 kilométer volt. Azon kocsik amelyeknek motordefektusuk nem volt, egyenlő díjazásban részesítettek. Nem számítottatott javításnak a pneumatikjavítás, a kenés, a gyertyák tisztítás, (de nem kicserélése), a karburátor

Az új belga király.

verseny a Planen—Genthini úton, Brandenburg közelében, a második Heiligenkreuz és Meienheim között. Colmar közelében fog megtartatni, 5.5 kilométeres távon. Mindkét versenyút majdnem teljesen sík és nem bír görbületekkel. A jövő évi Prinz Heinrich-Fahrtban is fognak, hír szerint, magyar versenyzők is résztvenni. Gróf Bánffy Imre és Baruch Jenő részvételére a németek feltétlenül számítanak.

Hírek.

A FRANCIA KISKOCSI MEGBIZHATÓSÁGI VERSENY, amely f. hó 5-én kezdődött vasárnap végződött be. A versenyen, amelyre 14 gyáros 33 kocsi jelentett be, 13 gyáros 29 kocsija vett részt. Ezek közül

tisztítása, a fékek utánállítása, a láncok megfeszítése stb., szóval a rendes üzemmel járó igazítási és szabályozási műveletek.

Érdekes, hogy a kocsik legnagyobb része, a Turicum-kocsin kívül, mely ismert frikciós kapcsolását tartotta meg, kardán-kapcsolású volt. A verseny első tíz napja szép, utolsó napjai esős időben folytak le.

Az összesen 2800 kilométer hosszú utat a 29 startolt kocsik közül a következő 16 tette meg büntetőpont nélkül:

Sizaire-Naudin III. egyhengeres, 120×120.

Gregoire II. négyhengeres, 80×110.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettest, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

Gregoire III. négyhengeres, 80—120.
 Delage, négyhengeres, 75×120.
 Hurlu, I. egyhengeres 100×120.
 Barré III., négyhengeres 75×120.
 Doriot-Flandrin-Parant I., egyhengeres, 100×130.
 Corre-La Licorne I., négyhengeres 66×100.
 Corre-La Licorne II., négyhengeres, 80×110.
 Turicum I., négyhengeres 75×110.
 Alcyon I., négyhengeres, 75×110.
 Alcyon II., négyhengeres, 75×110.
 Alcyon III., négyhengeres, 75×110.
 Demcester, négyhengeres, 75×110.
 Rolland-Pillain I., négyhengeres, 80×110.
 Rolland-Pillain II., négyhengeres, 80×110.

A DAIMLER (MERCEDES)-GYÁR pert indított a svájci Megenet cég ellen, mivel ez a Daimler cég által szabadalomként bejelentett hűtőszerszemet a cég tiltakozása dacára évekig gyártotta. A svájci igazságszolgáltatás az utolsó fórumon 300.000 frank kártérítést ítél meg a Daimler cégnek. A tényálladék megállapításánál kitünt, hogy a Megenet cég körülbelül 20—25.000 hűtőt adott el.

A CONTINENTAL-NAPTÁR az 1910. évre is megjelent már szokott elegáns és célszerű formájában. A naptár ez évben is tartalmazza a naptári részen kívül a sebességi, a légnyomási és a pneumatikamérettáblázatot, továbbá gyakorlati tanácsokat az automobilista részére és a Continental stólisták címeit.

LADIK-MOTOR. A repülőgépek korszakában is kétségkívül fontos hivatás vár a *ladik-motorra*, mint a modern technikának egyik legötletesebb találmányára.

Míg a levegő teljes meghódítását még nem egy — eleddig leküzdhetetlen — akadály késlelteti, a *ladik-motorral* folytatott kísérletezések oly fényesen váltak be, oly meglepő eredménnyel jártak, hogy immár kétségtelen tapasztalati tény gyanánt állapítható meg, miszerint — minden előképzettség és szakértelem nélkül is — bárki korlátlan urává lesz a vizeknek s — akár csak a mítoszbeli Neptun — játszva dacol az elemekkel, ha a *ladik-motort* bármily kezdetleges vízi járművén is elhelyezi.

A *ladik-motor* kezelése szerfölött egyszerű és könnyű. Egyik nagy előnye, hogy 10 perc leforgása alatt bármilyen vízi járműre alkalmazható és több

különbféle *ladik* hajtására is szolgál, amennyiben a járműről könnyű szerrel eltávolítható s másokra ép oly könnyen felszerelhető.

A *ladik-motor* jachtokra, vitorlásokra, kompokra, vonatokra, egyáltalán minden elképzelhető vízi járműre alkalmazható. Fontos és értékes szolgálatokat tesz, mint mentőcsónak, horgászó-halászbárka stb. Fölöttébb alkalmas továbbá 10—15 tonna súlyig terjedő teherszállításokra is.

A *ladik-motor* nagy sikerei s igen előkelő és illetékes helyekről nyert biztatások készítették a „*Phönix*“ *automobil-gyárat* (Budapest, VI., Váci-út 141.) arra, hogy annak rendszeres előállítását gyári üzemének körébe vonja és nincs kétségünk benne, hogy eme gyors és teljesen megbízható hajtóerőnek közforgalomba hozatalával nemcsak a vízi sport híveinek tesz megbecsülhetlen szolgálatokat a „*Phönix*“-gyár, de gyakorlati alkalmazása a magyar gyáriparnak is egyik számottevő, jelentős sikere lesz.

A *ladik-motor* egyelőre két típusban készül. A két és fél lóerős 5—6 személy részére és az öt lóerős típus 6—10 személy szállítására. A 2 és fél lóerős motor már óránkénti 10—12 kilométer sebességgel halad. Az érdekes új találmányt ismertető képes árjegyzékét a tavasszal adja közre a „*Phönix*“-gyár, amikor is azt minden érdeklődőnek készséggel megküldi.

A VIATIKAI TANSZÉK A MŰEGYETEMEN. La-punk ez évi 49. számában emlékeztünk meg a kir. József műegyetem hallgatóságának egy aviatikai tanszék felállítására érdekében indított mozgalmáról. Mint értesülünk, e mozgalomnak annyiban volt eredménye, hogy Bánky Donát műegyetemi rendes tanár a jövő félévben több héten keresztül előadásokat fog tartani az aeronautikáról és aviatikáról. Bánky tanár, aki a magyar aviatikai bizottságnak is tagja, már ré-

Repülőgép

kísérletezéshez egyik főkellék a **matematikai pontossággal készült légesavar**. Ilyen légesavarok többféle nagyságban egyedül

Weszely István

sportujdonságok üzletében kaphatók

== Budapest, IV. Váci-uteza 9. sz. ==

Alkatrészek repülőgép-modellek készítéséhez,
 Skating-Ring—keresek korcsolyák.

gebben foglalkozik aviatikával és december hó végén több heti tanulmányutra indul Párisba. Ugy értesülünk, hogy a műegyetem tudós tanára jelenleg egy aeroplánok számára való automatikus stabilizáló-készülék szerkesztésével van elfoglalva.

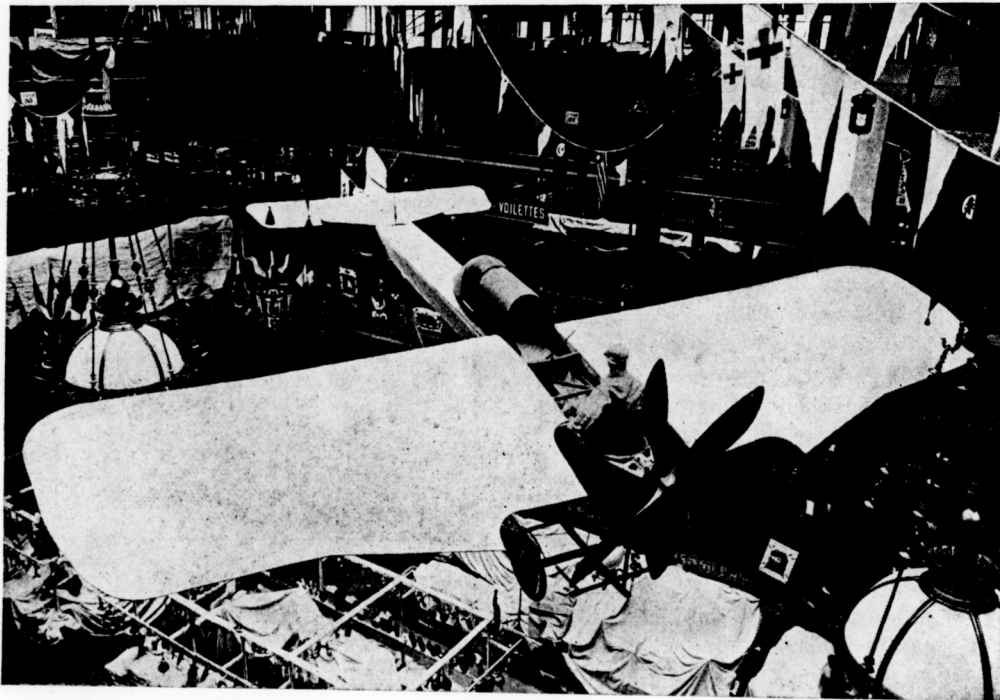
A műegyetemen tartandó aviatikai előadásokat nemcsak műegyetemi hallgatók, hanem bárki is látogathatja, aki a Műegyetemi Athletikai és Football-Clubnál december hó végéig jelentkezik.

LOVAG PITTONI BÉLA, aki Szegeden régebbi idő óta foglalkozik siklórepülő építésével és a velük való kísérletezésekkel e napokban Berlinbe utazott, hogy a német Wright-társasággal érintkezésbe lépjen egy Wright-gépnek kísérleti célokra való átengedése iránt.

BLERIOT KONSTANTINÁPOLYI BALESETÉRŐL a következő részleteket közlik: Bleriot szokott óvatosságát félretéve, egyenlőtlen, lökésszerű szélben

riót állapota némileg javult, Bécsbe utazott, ahol a Luitlen-szanatóriumba vétette fel magát. Hochenegg tanár röntgensugarakkal vizsgálta meg a beteg aviatikust és megállította, hogy bordája nem törött el, amint azt először hitték, de valószínűleg lépzuzódást szenvedett. Egy újabb vizsgálatnál megállapították, hogy a *lép és bordái megsérültek*, azonkívül a szövetekben véromlás támadt. Hogy betegsége meddig fog tartani, azt előre megállapítani nem lehet. Mint látjuk, még a legóvatosabb aviatikust, akinek amellet már bizonyos praxisa van az esésekben, is érheti komoly baleset.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR KATONAI LÉGHAJÓRÓL a Budapesti Hírlap vasárnapi száma hosszabb cikkben emlékezik meg, amelyben az eddigi próbákat, mint teljesen sikerteleneket írja le, azt állítván, hogy a léghajó a sikertelen próbák dacára vétezt át. Megjegyezzük, hogy mi még három héttel az-

A Feure és Deperdussin-féle monoplan. (Ld. 8. oldal.)

emelkedett fel körülbelül 30 méter magasságra, mintegy 500 métert repült, azután először jobbra, majd balra akart fordulni. Közben teljesen elvesztette hatalmát a gép felett, melyet a szél balfelé hajtott. Az aeroplán a Tatawla nevű görög városrész felett először egy háztetőre esett, majd annak meredek tetőjéről lecsuszva, a földre bukkott. A készülék teljesen fönkrement, Bleriot pedig oly súlyosan sérült meg, hogy a francia kórházba kellett szállítani. Miután Ble-

előtt, bécsi tudósítónk jelentése alapján ugyanezt irtuk.

A katonai léghajóról egyébként Bécsből vasárnapi kelettel jelentik, hogy délelőtt tizenegy órakor a város fölött feltűnt. A léghajó hetven és száz méternyi magasság között járt, úgy hogy utasait és mozgásait jól lehetett látni. Eleinte a Burg-tér felé haladt, aztán hosszabb ideig a katonai akadémia fölött volt látható. Nyolcvan méternyi magasságban körüljárta a Rákóczi tornyát, aztán a Terézia-térre szállott. Tisztek és

Versenydíjaknak

alkalmas arany-ezüst áruk és órák legjutányosabban beszerezhetők

Gáti és Szabó ékszer- és órás üzletében

Budapesten, V., Bécsi-utca 9. sz.

TELEFON 7-66.

TELEFON 7-66.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

akadémiai hallgatók hoch- és hurrá-kiáltással üdvözölték. A Terézia-téren fekete-sárga szalagokkal körülfont dobozt dobtak le a léghajóról. A doboznak ez volt a felírása: „A Parseval I. katonai léghajó postája.” A dobozban ily szövegű irás volt: Fájdalom, nincs időnk a leszállásra.” A léghajó azután visszafordult. Vezetőjét, Berleps főhadnagyot megleghangu távirattal üdvözölte a katonai akadémia.

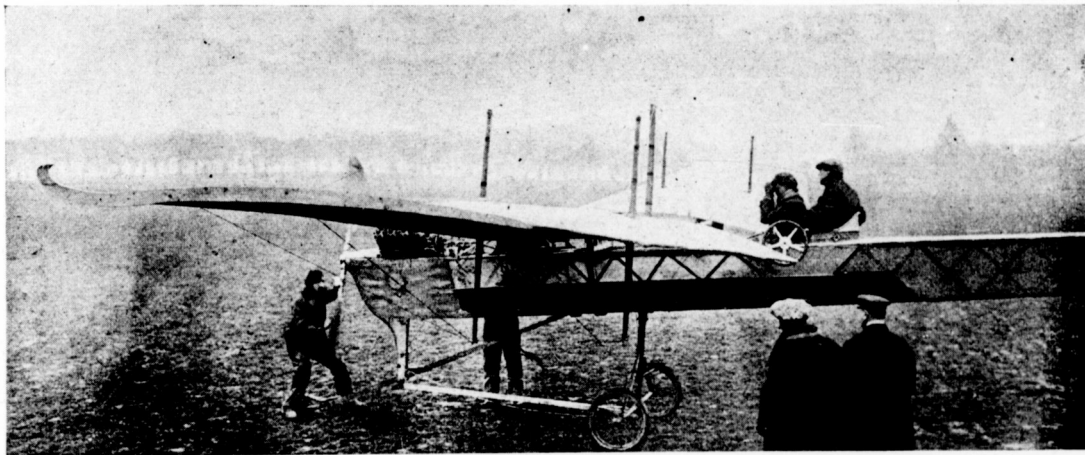
A NÉMET KATONAI KORMÁNYOZHATÓ LÉGHAJÓ, az M. III. teljesen elkészült és vasárnap érkezett Bitterfelből Berlinbe. A léghajó Parseval-rendszerű, tehát nem merev. A próbaútnakat e hét folyamán fogják végezni.

JACQUES LESSEPS, a hírneves Ferdinand Lesseps fia új időtartam-rekordot állított fel a Bleriot-gépek számára, amennyiben Issy les Moulineauxban 1 óra 30 perc és 28 másodpercig repült. A Bleriot-gépek rekordja, mint látjuk, nem valami tulságos nagy.

MATCH BIPLÁN ÉS VONAT KÖZÖTT. Metrot francia aviatikus, aki jelenleg Algirban rendez kielégítő sikerrel felszállásokat, igen érdekes matchet vívott ki egy vasúti vonattal. Metrot épen a repülőter

REPÜLŐVERSENY PÁRIS ÉS BRUXELLES KÖZÖTT. A francia Automobil-Club bizottsága legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy az 1910. évre egy egész sorozat aviatikai verseny rendezését fogja előkészíteni, melyeknek legjelentősebbike a páris-bruxellesi távrepülőverseny lenne. Kérdéses csupán az, vajon az aviatikusok elvárt részvétele bekövetkezik-e vagy sem.

NEMZETKÖZI LÉGHAJÓFORGALMI BIZOTTSÁG. Párisban a napokban egyesület alakult a levegőben keletkezőben lévő forgalom által felvetett jogi kérdések tanulmányozására. A bizottság egyelőre a következő programot állította össze: 1. A léghajózásra vonatkozó oktatóiratok és jogi okmányok összegyűjtése. 2. A léghajózást érintő jogi elméletek, ítéletek, törvényjavaslatok és határozmányoknak a bizottság tagjai által való megvitatása és a viták eredményének és dokumentumainak időnkénti kiadása. 3. Az egyes kormányokkal érintkezésbe lépni aziránt, hogy a léghajózás fejlődésére nézve legelőnyösebb törvényszövegezesek fogadtassanak el. 4. Egy oly nemzetközi egyesülés előkészítése, mely lehetővé fogja tenni, hogy bármely aviatikus vagy léghajós, bárhol

Az új kétszemélyes Antoinette monoplan-

felett keringett, amidőn egy arra haladó vonat vonta magára figyelmét. Az aviatikus gyors elhatározással a vonat után sietett és nagyobb sebességet fejtván ki amannál, valósággal lespörtölte azt. Az érdekes küzdelem után a közönség nagy ovációkban részesítette Metrot.

A CALIFORNIAI MEETING, amelyen állítólag több európai aviatikus is résztvesz, ismét néhány disqualifikációra fog vezetni, mivel az Aero-Club of Amerika a meetinget nem ismerte el. A meeting rendezője az Aero-Club of Los Angeles. Időpontjául január hó 10—30-ig tartó husz nap van kitűzve.

A GRADE-FÉLE REPÜLŐGÉPEK KELENDŐSÉGE. Grade német aviatikus műhelyében jelenleg 22 saját szerkezetű repülőgép van készülöben. Grade mérnök ezen nála megrendelt repülőgépek darabját 12.000 márkáért szállítja.

is szállana az le, a különböző országok bíróságai előtt szükséges tanácsokban és jogsegélyekben ingyenesen részesüljön.

A VOISIN TESTVÉREK UJ BIPLÁNJA. Az újonnan szerkesztett biplán abban különbözik az ő standard-modelljeiktől, hogy a magassági kormány elől hiányzik és hogy a motor nem az alsó hordfelület hátulsó szélénél, hanem elől van elhelyezve. A kormányos a motor mögött ül. A hátulsó cella nincs állandóan megerősítve, hanem csuklók alkalmazása által mozgatható olyképen, hogy ugy magassági-, mint oldalkormányként használható. A hátsó cellában eddig alkalmazott kormánylap hiányzik. Az új biplánt, mely egy Voisin-féle speciális motorral van ellátva, Legagneux dolgozta ki Issy-les-Moulineauxben, honnan legközelebb Mourmelonba szállítják az ottani rekord-repüléshez. Az eszközölt változtatások eredményeként jelentékeny sebességemelkedést konstataáltak. Az új bi-

TAMÁSSY PARK-SZAVATÓRIUMA

Dunaharaszttiban == Pestmegye.

Elsőrangú gyógyintézet alkoholisták morfinisták és idegbetegtek részére. Nap- és légtűrdők. Dr. Lahmann szerinti diätetikus konyha. Télen-nyárou nyitva

Telefon: Budapest környék Dunaharaszti 3.

PROSPEKTUS
KIVÁNATRA KÜLD
AZ IGAZGATÓSÁG

plánt különben arra szánták, hogy vele az 1909. évi Michelin-díj jelöltjének, Farmannak 232.212 kilométernyi távolsági rekordját tulszárnyalják.

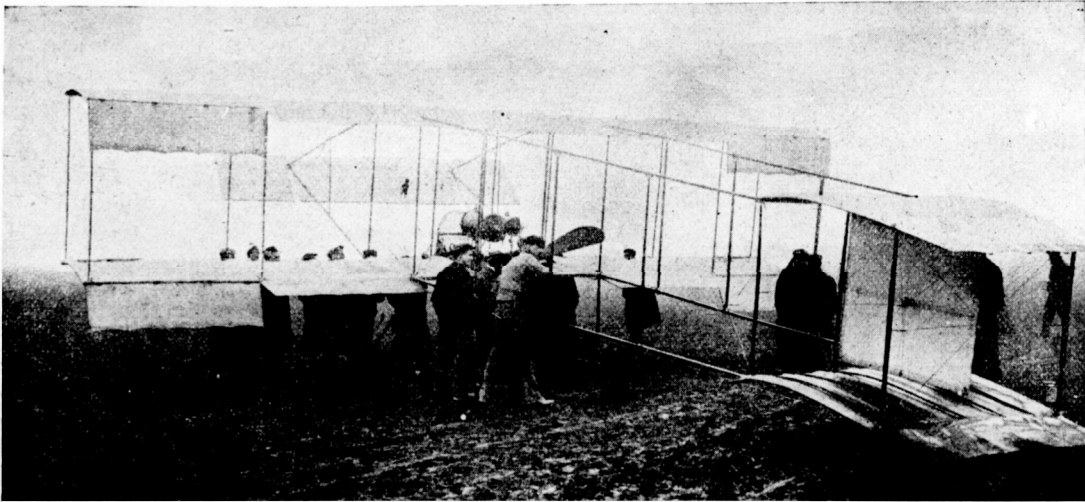
A FEURE ÉS DEPERDUSSIN-FÉLE MONOPLAN, amely egy párisi áruházban van kiállítva, a legújabb aeroplantípus, amelylyel a levegőt meg akarják hódítani. Az aeroplan az aviatika jelenlegi alapelveivel homlokegyenest ellenkező elvek szerint van építve. Oldal és magassági kormányja elől van, két ellentétes mozgású csavarja hátul. A csavarok percenként 2300 fordulatot tesznek és egy 65 lóerős, állítólag 74 kilogramm súlyú motor által hajtva, amely a készülék közepén van elhelyezve és egy burok által védve. A vezető ülése hátul van s innen igazítja két jobbról-balról elhelyezett kormánykerékkel az oldal és magassági kormányt.

VERHEYEN FERENC ELSŐ KISÉRLETE. Vasárnap és hétfőn kísérletezett első ízben Verheyen Blériot-féle monoplánjával Mainzban. A va-

nyegette. Verheyen további célja a Rajnán át, Wiesbadenbe repülni.

A WRIGHT REPÜLŐGÉPEK HOSSZSTABILITÁSÁNAK tökéletlenségét a Wright testvérek is elismerték. Ez eddig a legindokoltabb kifogás volt, amelyet ezen küiönben igen jól megszerkesztett gép ellen emelni lehetett. Wilbur Wright most állítólag egy szerkezetet talált fel, amelylyel a hosszstabilitást biztosítja, anélkül, hogy külön farkrésze volna szükség. Utóbbit azért tartja szükségtelennek, mivel a készülék könnyű kormányozhatóságát és a kis átmérőjű körben való repülést akadályozza. Az új készülék a közel jövőben fog már átadatni a nyilvánosságnak.

AVIATIKA ALGIRIÁBAN. Mint értesülünk, Métrót aviatikus a napokban egy Voisin-féle biplánal a joinvillei aerodromból Blidába repült, 150 méternyi magasságban a blidai templomot megkerülve, ismét visszatért Joinvillebe. Ezen 16 percig tartott 20 kilométernyi légutazás volt az első túrarepülés Algiriában.

Az új könnyű Farman aeroplan, mely a cairói meeting számára készült.

sárnapi, kevésbé jelentékeny eredményű kísérletek után hétfőn, erős viharban három sikertelt repülést végzett, kedden pedig kétszer körülrepülte az egész gyakorlóteret, majd egy-két percig tartott körrepülést végzett. Mindkét napon gyönyörűen sikerült köröket írt le a „Libelle” s a leszállás is mindig simán történt. A további próbálkozásokat a nagy embertömeg összegyűlése akadályozta meg, mely úgy az aviatikust, mint magát a közönséget is nagy veszéllyel fe-

HOFMANN FERENC ELSŐ AVIATIKAI KISÉRLETEI. Az ismert motorpacemaker egy Blériot-repülőgéppel néhány nap előtt igen sikerült kísérleteket végzett, egyenes vonalban, Issy-Les-Moulineauxban. Ugyanott repült Lesseps Ferdinánd gróf egy Blériot-féle monoplánal 9 kilométernyi távolságra, 25 méter magasságban s ezzel megnyerte az Aero-klubnak a kezdők részére kiírt díját. Hasonló díjat nyert Balsan aviatikus, ki 15 métert tett meg repülőgéppel.

„Automobilia“

Első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangú nyersanyag, leggondosabb vulcánizálás.

BUDAPEST, VII., Vörösmarty-u'ca 20. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 10-085.

Tennis, auto, sport és
utcai cipő ujdonságok

Bencze és Társánál

Budapest, IV., Váci-utca 2. szám

DE CATERS BÁRÓ Kairóban, nagy tömeg jelenlétében sikeres repülést végzett, az első repülést a pharaok országában.

A TELLIER CÉG, amely eddig gyors motorcsónakjai révén volt ismeretes, most egy aeroplant épített, amelybe egy Pauhard—Levassor motor van beépítve. A repülőgép és motor debütje elé nagy érdeklődéssel néznek.

AUSZTRÁLIÁBAN az első repülést e hónap elején *Defries* amerikai aviatikus mutatta be Wright aeroplanon.

BRÉGI, aki rövid idő alatt a legügyesebb pilótává küzdötte fel magát, Argentínába hajózott, hogy ott rendkívül előnyös feltételek mellett végezzen repülési mutatványokat.

LATHAM a minap kísérletképen egy fényképészt vitt fel gépével, amelynek egy 90 kilogramm súlyú cinematograph fényképező készüléke volt. A kísérlet csak néhány percig tartott, de mindenesetre bebizonyította, hogy az Antoinette monoplan képes két személyen kívül még 90 kilogramm holt súlyt is magával vinni. Ez az eredmény igen fontos katonai szempontból.

FRANCIA REPÜLŐTEREKEN jelenleg nagyrészt külföldi aviatikusok tanulják az aeroplanvezetés nehéz és veszedelmes mesterségét. A nevezetesebb tanulók közül Bibescu herceg, Graham-White, Malinsky gróf, az amerikai Mortimer Sénger stb. említendők.

AVIATIKUS BALESETEK Franciaországban napirenden vannak. E balesetek szerencsére nem okoznak nagyobb bajt, minthogy az aviatikus gépe összetörnek. Ez már az aviatikával járó hátrány, amely azonban korántsem azt jelenti, hogy az illető aviatikus nem tud repülni. Nálunk Kutassynak kétszeri, habár éppen nem tulságosan súlyos balesetét arra magyarázták elég helytelenül. Reméljük, hogy Kutassy a támadások dacára nem veszti el kedvét az aviatikától.

DIETRICH JAKAB AVIATIKUS. Az ismert motorkocsi-versenyző nemrég egy repülőgépet szerkesztett, melylyel a napokban a Wien közelében fekvő Gugging mellett kísérletezett és másfél méternyi magasságban nyolc métert repült. Dietrich elhatározta, hogy Bécsujhelybe költözik, hol is a Steinfeldén már biztosított is magának egy hangárt.

LÉGHAJÓZÁSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. Majna-Frankfurtban megalakult a német léghajózási részvénytársaság, három millió márka alaptőkével. Elnökké Koldmann igazgatót, a Zeppelin-féle léghajóépítő társaság igazgatóját és dr. Andrea ügyvédet választották. A részvénytőkéhez Hamburg 500.000 márkával, a frankfurti pénzemberek szintén 500.000 márkával, München pedig 150.000 márkával járult hozzá. Hir szerint az utasokkal való repülések már a jövő tavasszal indulnak meg Friedrichshafenből. A legközelebbi léghajóállomás Baden-Baden lesz.

A Weiner és Grünbaum udvari szabó cég, automobilisták és sofförjeik számára legújabb s Angliából hozatott minték szerint igen praktikus felszereléseket készít.

Dunlop - Pneumatik

A BORDEAUXI AERODROM, mely a Bordeauxtól 14 kilométernyire fekvő Croix d'Hins falu mellett fekszik, Bleriot tanítványainak gyakorlótere. Az aerodrom 3000 ha. területű és teljesen sík vidéken

Az első francia aeroplanrepülés emléke.
(Eredetije a Magyar Athletikai Club tulajdona.)

fekszik, úgy hogy szakértők állítása szerint a rheimsi aerodrom mellett jelenleg Franciaország legjobb aerodromja. Az aerodrom két repülőpályát tartalmaz, az egyik 6000 méter hosszú és training célokra alkalmas, a másik 33 kilométer hosszú és rekordrepülésekre van szánva. A repülőtéren legutóbb két magyar aviatikus is végez repülési tanulmányokat.

PAULHAN, a Farman-aeroplánok hőse, Amerikába való utazása előtt egy Blériot-monoplánt vett, amelylyel szintén versenyezni akar Amerikában. Paulhan őrsi rutinját mutatja, hogy a neki szokatlan monoplanon két lecke alatt megtanult repülni. A repülési kísérletek alkalmával majdnem teljes szélsénde uralkodott.

ZSÉLYI ALADÁR „*A repülőgéptechnika alapelvei*” című könyve a külföldi szakfolyóiratokban a legbizalmasabb kritikával találkozott. Legutóbb a bécsi „*H. P. Fachzeitung für Automobilismus*” közölt a magyar könyvről egy részletes ismertetést, melyben különösen a légalenállásról és surlódásról, továbbá a direkt propulzióról szóló fejezeteket emeli ki.

RHATEAU MÉRNÖK mult vasárnap a chalons-i repülőtéren Wolseley-motorral ellátott Voisin-biplánján egy óra egy perc és 15 másodpercig repült. A bevégzett távolság körülbelül 65 kilométer. Chateau a 16-ik aviatikus, aki egy órán tul repült.

FRANCIA AVIATIKAI MEETINGEK 1910-BEN. Az Aero-Club de France összeállította azon aviatikai meetingek sorát, amelyek fenhatósága alatt a jövő évben rendeztetni fognak. A meetingek sorozata a következő:

Február 6-tól 13-ig: Heliopolis, 212.000 frank.
Április 2-től 11-ig: Biarritz, 200.000 frank.
Április 3-ától 10-ig: Cannes, 80.000 frank.
Április 15-étől 25-ig: Nizza, 240.000 frank.
Május 7-től 9-ig: Croix d'Hins (Bordeaux) 40.000 frank.

Május 14-étől 22-ig: Lyon, 150.000 frank.
Junius 5-étől 12-ig: Vichy, 30.000 frank.
Julius 3-ától 10-ig: Aero-Club de France (Az aviatikai Gordon-Bennett-verseny francia selejtező-versenye).

Szeptember 4-étől 11-ig: Croix d'Hins, (Bordeaux-i nagyhét), 200.000 frank.

Szeptember 23-ától 30-ig: Le Havre-Trouville-Deauville, 200.000 frank.

MAGYAR AUTOMOBIL CLUB

hivatalos

közleményei.

Elnök : Gróf *Andrássy* Sándor.

Elnökhelyettes : Gróf *Zichy* Béla Rezső.

Igazgatóság : *Blathy* Ottó Titusz, Gróf *Esterházy* Móric, *Hatvany* Károly, bátorkeszi *Kobek* Kornél, *kiscétényi Kovács* László, *Krisztinkovich* Béla (ügyvezető igazgató), Gróf *Károlyi* Imre, Gróf *Széchenyi* István, *Báró Vécsey* László.

Választmány: Az igazgatóság tagjain kívül *Andrássy* Géza gr., felsőványi *Baruch* Jenő, *Bayer* Dezső dr., *Csonka* János, *Delmár* Tivadar dr., győri *Farkas* Lajos, *Fényi* Béla, *Gerbeaud* Emil, *Hatvany* József, *Harkányi* János br. *Hevesy* Vilmos, *Károlyi* Mihály gr., *Nagy* Sándor dr., *Ormodity* Vilmos, *Szende* Károly, *Teleki* Pál, gr., *Varró* Indár dr., *Wenckheim* József gr., *Zsolnay* Miklós.

Clubtitkár : ifj. *Krisztinkovich* Béla.

Clubhelyiség : Budapest, IV. kerület, Kigó-tér 1., királyi bérpalota. *Hivatalos irodai órák* : d. u. 5—7-ig. *Könyvtár*, *szaklapok*, *szabadalmi leírások* és *szakárjegyzékek* gyűjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. *Sürgőnycim* : Autoclub Budapest. *Telefonszám* : 11—70.

Az alábbiakban végleges szövegében közöltetik a Budapesti Automobil Betegszállító oszlop szabályzata:

Határozmányok a magyar szent korona országai vörös-kereszt egyletének budapesti automobil betegszállító oszlopa számára.

I.

Felállítása és rendeltetése.

A magyar szent korona országainak vörös-kereszt egylete a Magyar Automobil Klubbal egyetemben háboru esetén automobil oszlopot állít fel, melynek az a rendeltetése, hogy beteg és sebesült harcosok szállítását a budapesti vasut (hajó) állomások és kórházak között ezközölje.

II.

Elnevezés.

Ezen oszlop a következő elnevezést viseli: „A magyar szent korona országai vörös-kereszt egyletének budapesti automobil betegszállító oszlopa.“

* Röviden: „A vörös-kereszt budapest automobil oszlopa“.

III.

Szervezete és állománya.

Az automobil betegszállító oszlop a parancsnokból, a parancsnokhelyettesből és a tagokból áll.

A parancsnokot a magyar szent korona országai vörös-kereszt egylete elnökének a Magyar Automobil Klub elnökével egyetértő javaslata alapján Ő császári és királyi Fensége Frigyes főherceg védnökhelyettes ur nevezi ki és annak egyidejűleg a vörös-kereszt egyleti megbízott jellegét adományozza.

A parancsnokhelyettesét az oszlopparancsnok javaslata alapján a Magyar Automobil Klub elnöke nevezi ki.

A tagok száma jelenleg huszban állapítattik meg.

Minden tag egy automobil köteles rendelkezésre bocsátani, mely automobil más hadi célokra való bevonás alól fel lesz mentve.

IV.

Tagsághoz kötött feltételek.

Tagokul szolgálatra nem kötelezett automobil tulajdonosok vétetnek fel, akik magukat írásbeli hiteles alakban legalább 2 évre kötelezik, mozgósítás esetén egy automobil a háboru egész tartamára, — abban az esetben, ha nem maguk vezetik az automobil, *ugyancsak egy szolgálatra nem kötelezett vezetőt* — díj-talanul beteg és sebesült harcosok szállítására Budapestén rendelkezésre bocsátani.

A tagok felvételére az oszlopparancsnok javaslata alapján a Magyar Automobil Klub elnöke jogosult.

Békében a tagoktól semmiféle szolgálat nem kívántatik. Azonban a parancsnoknak jogában áll évente egyszer általa meghatározandó időpontban — lehetőleg a hatósági vizsgálattal egy-

időben — a tagok automobiljait használhatóságuk tekintetében megsemlélni.

Erre a megsemlélésre a Magyar Automobil Klub elnöke és a vörös-kereszt egylet egy képviselője meghívandó.

V.

A tagság megszűnése.

A tagság megszűnik:

a) Ha az illető tag a két évre vállalt kötelezettségi idő utolsó 3 hónapjában kilépését a parancsnoknak írásbelileg bejelenti,

b) ha a tag automobilját eladja vagy használaton kívül helyezi és ezt a parancsnoknak bejelenti,

c) ha valamely tag kötelességét hanyagul vagy egyáltalán nem teljesíti és ennek folytán a parancsnok a Magyar Automobil Klub elnökének jóváhagyásával ezt a tagot a további szolgálat alól felmenti.

VI.

Szolgálati ügymenet.

Az automobil betegszállító oszlop ügymenetét a parancsnok szabályozza, aki a budapesti városparancsnok minden utasítását teljesíteni köteles.

VII.

Equenruházat.

Az oszlop parancsnoka a körös-kereszt egylet megbízottjainak egyenruháját viseli.

A parancsnok-helyettes arany paszomány genfi karkötőt visel, a tagok egyszerű genfi karkötőt viselnek.

VIII.

Automobilok.

Az automobiloknak kifogástalan állapotban kell lenniük. Erről meggyőződést szerezni a katonai hatóság fenntartja magának.

Az oszlop automobiljai betegeknek fekvő állapotban való szállítására lehetőleg berendezve legyenek.

A betegszállítás idejére az automobilok az első és oldalfalon vörös keresztrel ellátott fehér táblákkal látandók el.

A fenti határozványokat a cs. és kir. közös hadügyminiszterium 1909. évi november hó 24-én 3900/14. oszt. szám alatt kelt leiratával hagyta jóvá és a magyar szent korona országai vörös-kereszt egyletének igazgatósága azokat 1909. évi november hó 29-én tartott ülésében 6031. szám alatt életbe léptette.

NEMZETI SPORT

ÉS A MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vizi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Elmélkedések a békéről.

(D. E.) A magyar újságírás hagyomány gyanánt örökölte elődeitől, hogy karácsonykor lendületes tósztokat mond a békéről. Erre a fanyar cikkekre rendszerint azt jelölik ki a szerkesztőségekben, akit büntetni akarnak valamiért. A béke-cikkkel sújtott szerkesztőlen föltalálja magát a keserű helyzetben. Kiálló az előző évtizedek valamelyik karácsonyából egy főségesen szelid dörgedelmet és azt belesírja az előfizetők fülébe, komolyan fölhíván őket, hogy egyesüljünk a szent haza sorsának intézésében és szünjön meg dúlni az átkos pártviszály.

Elmulván pedig a szent ünnepek, a konzekvens magyarság büszkén marakszik tovább, de a harci lelkü cikkiró is alig várja a gyertyák eloltását, hogy legyalázhassa a másvéleményű eleveneket és holtakat.

*

Ezen bevezetés után rátérünk a sportbékére.

Mert tudvalevőleg van valami MASz. és MOTESz. nevű két szövetség, amelyik egyazon malomban akar örölni, — ennél fogva az ököljog teljes mértékű fölhatalásával hódít híveket s igyekszik megnyerni a sajtó szervezete számára az egyedül idvezítő Állam támogatását. Közben ádáz harcokat vív egymással, aztán megbékül és csak úgy átvicsorognak egymásra. Jelenleg a fegyveres béke idejét éljük, igazán aktuális tehát, hogy a végleges békéről beszéljünk, mert mindjárt össze fognak kapni.

*

A két kard egy hüvelyben elméleténél fogva valamelyik szövetség fölösleges.

Fölsőleges különösen azért, mert mi, szabadtéri sportolók, nem akarjuk megenni a tornát, s ők, a tornászok, nem bírják megenni a szabad sportokat. Szeretnék pedig, de nem tudják. A szabadsport úgy belelopta magát a magyarság szívébe, hogy ahhoz a MOTESz. ügyes emberei is semmik kiölni a köztudat-

ból a szabad sportokat. Inkább ők maguk engedik szép simán levedleni magukról a tornász pikkelyt és alatta egyre acélosabban, egyre zománcosabban előüt az atléta-bőr.

Arról lehetne beszélni csak, hogy legyen egy külön torna-szövetség, mert sokan vannak az országban a torna hívei. Miután azonban a MOTESz. a torna művelése mellett szeliden fölkarolta az összes szabadtéri sportokat is, — ennél fogva ő a MASz. hatáskörét teljesen kimeríti s vagy a MASz., vagy a MOTESz., de egyik a kettő között fölösleges.

*

Ha a tényeket így föltaláljuk egy idegennek, az szegény meg fog örülni afölött való tusakodásában, hogy mire jó hát a másik szövetség.

Mi elmondunk egy históriát. Valamelyik képviselőnk ellátogatott a szülőfalujába. Megkérdezte a bíró uramtól, hogy vannak-e már arra felé is szocialisták. A bíró azt felelte, hogy vannak. Kérdi tőle a honatya, hogy honnan jöttek a szocializmus ideájára.

— Ugy jöttek ezek rá, uram, — feleli a bíró, — hogy megcsipte őket az ausztráliai méh.

Meg is magyarázta aztán a bíró az esetet. Kimentek néhányan a faluból Ausztráliába munkát keresni. A hajó árbócán egyszer csak meglátnak egy odatelepedett méhrajt. Az árva férgeket ettették az egész hosszú út alatt cukorral, meg mi egyéb édességgel. A méhek annyira hozzájuk szoktak aztán, hogy mikor a mi embereink már partra szállottak is, nem hagyták el többé őket. Nem kellett azoknak már munka, nem kellett virág, ők a készet követelték s hogy nem kaptak, összecsipdesték őket.

Ezek az emberek jöttek haza, akiket a here méhek beoltottak. Nem kell ezeknek munka, csak a többi-től várják a készet.

Valódi Perez- féle veronai vivó-eszközök

Barbasetti, Perez, Radaelli, Parise mintájú vivókardok és vitörök. Kard- és törpengék. Perez patent T pengék Vivókeztük-, arc- és fejtvédők. Párbaj-kardok és pisztolyok. Céllövő pisztolyok és puskák.

Athletikai sportcikkek. Diszkosz, gerely, suly.

A MASz. hivatalos képviselője által felülvizsgált és hitelesített sportcikkek egyedüli raktára. Tél sportcikkek : Ski, szán, korcsolya. Sportegyleteknek engedmény. Összes sportcikkekről képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

Kertész Tódor sportáru-üzlete BUDAPEST IV., KRISTÓF-TÉR.
ALAPITTATOTT 1861-ben.

Ugy-e, tisztelt idegen, érted a mesét? A két szövetség vezetői között feles számmal vannak ilyen méhinficiálta urak. Az atléták, a tornászok csak dolgoznak odakint a gyepen, vagy bent a teremben, — ők majd learatják a vezetéssel járó előnyöket. Az eredmény: hogy összekaptak a jó urak azon, kié legyen a dolgos emberek haszna.

Igy állítván élére a kérdést, szinte kínálkozik a megoldás. Félre kell tolni azokat, akik a máséból élnek és helyükre tenni azokat az embereket, akiknek a testedzés még nem kenyérkérdés vagy előnyszerzés, hanem ideális ambíció.

A rostálás nehéz munka. Sok az üszkös gabona. Nem is a mi dolgunk. Majd eljön az a helyzet, amikor se ki, se be. Akkor majd megoldódik a kérdés saját magától.

Mi nem féltjük egymástól sem az atletikát, se a tornát. Meglesznek ők mind a ketten egymás mellett. Hanem féltjük mind a kettőt a mi sportszociálistáinktól, akik örökké azt keresik a vitás kérdések mögött, hogy hol van a saját hasznuk.

De hát ők se lesznek örökké veszedelmesek.

A testnevelés áramlata olyan mesés erővel tolakszik előre a köztudatban, hogy egyéni mesterkedésekkel gyapjuteremelő báránynak nem lehet soká befogni. Ez az áramlat, amikor elér egy bizonyos erőtlömeghez, — átformálja az ódon testnevelési kereteket és ráj magának olyan széles medret, amelyen kedves neki. Ebben a hatalmas evolúcióban a MASz. és MOTESz. apró önimádói olyan szerepet fognak játszani, mint a buborékok áradásakor. Ez az evolúció majd megtermi a végleges békét, — de nem a most fölszínen gomolygó buborékok fogják megteremteni azt. Azok a nagy átalakulásban ellúnnak majd észrevétlenül.

Ezt a békét kívánjuk sportbarátainknak karácsony ötletéből, — mihamarabbra.

Arad város sportszenzációja.

Arad város sportköreit már hetek óta bizonyos botrányos izű sporthistória foglalkoztatja. Az eseménynek az ad szenzációs jelleget, hogy a belügyminiszter is beavatkozott és vizsgálatot rendelt el. Az ország sportközvéleménye is sokat fogalkozott ez ügygel s a tényállást a legkülönbözőbb alakban és színvonalon adták elő, néha az Aradi Athletikai Club felé is pointírozva. Most e kérdés krízisét és megoldás felé való első lépést az képezi, hogy az Aradi TE. *Steinitzer Pál dr., 50 éven át volt alelnökét kizárta.* A beszerzett információnk, mely minden részletet felölelt, a következő:

Az Aradi Torna-Egyesület e radikális határozatával egy évek óta húzódo egyenlenséget törekedett megszüntetni, elejét venni annak, hogy békességes továbbfejlődését, céljában való haladását egy rossz szellem hiúsítsa meg, mely szellem míg kérkedve dicsekedett a multban elért sikereivel, eszközévé szegődött egy oly áramlatnak, mely a tönkrejutás szélére juttatta volna az egyesületet majd pedig, mikor önmagára maradt, pellengérré állította egyesületét s sértő gyanúsításokkal iparkodott elkedvetleníteni a békés irányzatot követő elnökséget.

Hogy a komoly, higgadt vérmérsékletű tagokból, megléti koru férfiakból álló választmány ezen végső elhatározásra kényszerített, közöljük az Aradi Torna-Egyesület két utolsó évé-

nek történetét rövid vonásokban, melyen vezérfonalként húzódik végig a kizárt alelnök romboló munkálkodása s mely az impulzust e végső elhatározáshoz megadta.

Evekkel ezelőtt az Aradi Torna-Egyesület egyik tagjától egy ócska csolnakot kapott ajándékba. Az ajándékosnak hozta maga után azt az eszmét, hogy terjeszse ki az egyesület működési körét az evezésre is.

Több ezer korona befektetés és alapszabálymódosítás után megalakult a Torna-Egyesület evezős alosztálya, mely mindjobban és jobban ölelte fel magába azon az evezős sportért lelkesedőket, kiket a másik evezős egyesület bizonyos okoknál fogva nem vesz föl tagjai közé.

Az egyesületben működő egyesület mind nagyobb jogokat követelt magának is a békességes, csendes egyesületben egymást érték a viharos napok. Néha Nagy Sándor titkár, vezető feltepte az egyesület tradícióit, nem engedte érvényesülni az evezős osztály mindnagyobb terfoglalását, s nem csodálható, ha bizalmasaival már 1907. évben eszmecserét folytatott az Aradi Athletikai Clubbal való egyesülés érdekében.

Nagy Sándort 1907. év nyarán, amikor Balaton-Almádiban nyaralt, egy akkori demokrata hétfői lap hevesen megtámadta maradiságáért, akkor, amikor a demokrata-párt elnöke Steinitzer Pál dr. volt. Ez első fulánkcsipést követte az 1908. évi, amikor a választmány határozata ellenére, — Nagy Sándor ekkor ugyancsak Balaton-Almádiban nyaralt — Steinitzer Pál dr. alelnök választmányi ülést hívott össze, lemondásra kényszerítették a régi tornaszagdábeli választott művezetőt s hogy érdekeiknek esetleg eshetőségekre majoritást biztosíthassanak, beléptettek az egyesületbe mintegy 20—24 oly tagot, kik nemcsak elveiket, de még vallásukat is követik. A később oly kinossá felfujt felekezeti kérdés első elhíntése.

A Torna-Egyesület régi oszlopos tagjai félve néztek a jövő felé. A bizalmas értekezletet egymást érték. Néhai Nagy Sándor legnagyobb elvi ellenségevel, ifj. Vas Gusztávvval, az AAC. titkárával is kibékült. Kereste az érintkezést az előtte eddig annyira ellenséges Aradi Athletikai Clubbal s annak elnökehez egy napon ezekkel a szavakkal állított be: „János, segítsetek, mentsetek meg stb.”

Hogy kiktől, mely csoporttól féltette szegény Nagy Sándor szeretett egyesületét, azt a fentiek után mindenki tudhatja.

Az AAC. elnöke megígérte, hogy amennyiben csak lehet, szívesen áll és remélhetőleg fog az AAC. is rendelkezésére állani.

Maga Nagy Sándor kérte, hogy lépjenek be az AAC. tagjaiból minél többen a Torna-Egyesületbe, új vért, új szellemet teremteni s hogy nagy túlsúlyba jutva, segítsék diadalra a tornaügyet, hogy megmentsék az Aradi Torna-Egyesületet. — A nyári pihenő után az AAC. titkárával is tárgyalt Nagy Sándor már a fuzói részleteiről. A fuziót óhajtott egy része már 1908. év őszén óhajtotta végrehajtani a két klub egyesülését, de Nagy Sándor az 1909. évet még önállóan óhajtotta az egyesület fennállása 30-ik esztendejének emlékeztetere méltóan megünnepelni s az ünneplés elmúltával végrehajtani a szerinte is csak egyedül helyes kivezető utat: a fuziót.

A végzet azonban másképp intézte az ügy sorsát.

Nem ment többé Nagy Sándor sehová sem gondolatával, egy nagy hatalom tette reá súlyos kezét s elvitte az egyenes utat járók igaz bánatára s a hivalkodók képmutatására.

Az volt híhető, hogy halálával minden egyesületi törekvés önmagától megszűnt. — Nem így volt.

Bizalmas barátai, a tornaügy lelkes hívei látván, hogy Nagy Sándor halálával még jobban hatalomra jut egy bizonyos kisebb csoport, akitől, hogy mennyire okkal és joggal, azt ők tudják, magát a tornaegyesületet féltették, felvetették újból az egyesülés fonalát, az AAC. néhány lelkes tagjával megbeszélték, hogy Nagy Sándor óhajtása értelmében az AAC. több tagját felkérni a tornaegyesületbe való belépésre és létrehozni a Nagy Sándor törekvéseit képező fuziót. — Az egyesülés eszméje olyan tetszetős volt, hogy annak elősegítése végett, a circa 36 AAC. tagon kívül, mintegy 20 más uriember jelentkezett a tornaegyesületbe való felvitelre.

A mozgalom vezetői Urbán Ivánt, az ATE. elnökét kérték fel a terv vezetésére, — mint aki már elnöki széke elfoglalásakor követendő célul jelölte meg a sportegyesületek egyesülését.

Urbán Iván elnök, Arad város és Arad megye volt főispánja, örömmel fogadta a felkérést, elment a tornaegyesület választmányi ülésére, megtette ott erre vonatkozó javaslatát, mit a választmányi lelkesedéssel tett magáévá. A választmányi ülés után volt megtartva ez év márciu elején a tornaegyesület rendez évi közgyűlése, mely elvben kimondotta a fuziót s a részletek letárgyalására egy

KODAK

Egy Kodak - készlet a legsz. bbkar. csónyi ajándék.

Tartalma: egy eredeti Kodak-gép s az összes a fényképezéshez szükséges kellék csinos fadobozban fémf. ganttyúval. Kapható nagyság szerint 20 koronától feljebb eredeti gyári árban minden szaküzletben és

Wien 1., Graben 29.

öttagu bizottságot küldött ki. E közgyűlés után Steinitzer Pál dr., alelnök, az utcán találkozva az AAC. titkárával, örömeinek adott kifejezést, hogy a fúzió kérdése elvi kimondása mily szép, aránylag simán ment keresztül a közgyűlésen.

Az Aradi Athletikai Club is rendkívüli közgyűlésén foglalkozott a kérdéssel s a fúzió elvi kimondása mellett a maga részéről is egy öttagu bizottságot küldött ki a részletkérdések és alapszabályok megvitatása érdekében.

A két egyesület sovinita ötös-ötös bizottsága egy hétig tartó gondos munkában igyekezett megfelelni megbízatásának s bizony nem egyszer ép Steinitzer Pál dr. volt az, aki előzékenyen hajlott az AAC. ötös bizottsága véleményéhez. — A fúzió kérdés ellenzői, hogy már félve látták bekövetkezhetni az általuk legkevésbé óhajtott egyesülést, letérve a tárgyilagosság útjáról, mind nagyobb és nagyobb, leküzdhetetlen gátakat vetettek a kérdés elé s egyesenes felekezeti kérdéssé mérgecsítették el az eszmét s a legpiszkosabb gyanúsításoknak tették ki a kérdés jóhiszemű végrehajtását a felkért Aradi Athletikai Clubot. — Az egyesület régi bizalmasai látva a mindjobban tornyosuló ellentéteket, látva, hogy Steinitzer Pál dr., alelnök is mindjobban lesz a fúzió eszméjének ellenzőjévé s szegődik az evezős osztályból alakult érdekszövetség zászlóvivőjévé, nem egyszer komoly megindulással kérték az AAC. Clubot, hogy ne riaszják vissza őket az ellenirányú törekvések, az elvi megítélések dacára a cél iránti tekintetből menjenek az egyesítés tisztes útján tovább.

A piszkos gyanúsítások azonban özőnével láttak napvilágot egy a nivóját meg nem tagadó aradi hétfői lap hasábjain.

Urbán Iván elnök visszalépe a mozgalomtól, beadta elnöki tisztségéről a lemondását s ezzel a gyeplő teljesen a kisebbséget képező evezős osztály s annak érdekeit most már nyíltan szolgáló alelnök, Steinitzer Pál dr. kezébe került.

A kiküldött ötös bizottságok elvégezvén kötelességüket, az AAC. irattárában levő jegyzőkönyv tanúságai szerint, melyet a reakciós tábor megbízottai is, névleg Steinitzer Pál dr., Reisinger Ferenc dr. és Grossmann Alfréd dr. is aláírtak, csupán öt kérdést hagytak nyíltan s a közgyűlések által eldöntendőnek, mint amelyekben megegyezni nem tudtak és pedig:

1. Az új egyesület címe;
2. Az Aradi Torna-Egyesület 7637.15 korona készpénz tornacsarnok alapjának biztosítása, illetve lekötése;
3. a tagfelvétel módosítása;
4. clubhelyiség fenntartása;
5. négy szakosztály: atletika, evezés, football és torna létesítésének kérdése.

Ugyancsak a kérdések függőben hagyásával dolgozta ki az ötös bizottság az új egyesület alapszabály-tervezetét is.

A tárgyalások közben azonban Reisinger Ferenc dr. megbízott az AAC. kiküldöttjei részéről nyújtott biztosítékokkal meg nem elégedvén, kifejtette, hogy megbízatásáról lemond s a fúziót az Aradi Torna-Egyesületre károsnak tartva, azt a legvégsőig is ellenezni fogja. Steinitzer Pál dr., alelnök is a mindjobban előtérbe tolt felekezeti kérdés hatása alatt is a fúzió ellen nyilatkozott a tárgyalások vége felé s a fúzió helyett barátságos együttműködést ajánlott a két egyesületnek.

A Torna-Egyesület tagjainak többsége azonban nem osztotta ez aggodást s előre látható volt a fúzió kimondása, ha csak a kisebbség érdekeit most már nyíltan is szolgáló alelnök valami rendkívüli dologgal nem biztosítja a kisebbség akaratának érvényrejtését.

A megbeszéléshez híven április 6-ára hívta össze mindkét egyesület a fúzió ügyében véglegesen dönteni hivatott rendkívüli közgyűlést.

Az AAC. közgyűlése d. u. 5 órára, az ATE. közgyűlése d. u. 7 órára volt kitűzve.

Az Aradi Athletikai Club ígéretéhez képest, impozáns egyhangu határozatával tette magáévá ötös bizottságának előterjesztését, mondotta ki a fúziót s hogy a piszkos gyanúsításoknak elejét vegye, kimondta, hogy az ATE. 7637.15 korona készpénzvagyonát önálló tornacsarnok alapjára lekötí s az alap más célra, mint önálló tornacsarnok építésére, fel nem használható. Hozta e határozatát azért is, mert az evezős osztály ellenzésében azon cél is megnyilvánulni látta, hogy a tornaegyesület vagyonát a saját céljaiknak szerették volna megvédeni s valamikorára megkaphatni, a tornacsarnok-éptés hangoztatása csak ürügy lett volna arra, hogy a fúzió kérdése e ponton meghusztalassék. Az Aradi Athletikai Club e határozatával még fokozottabb tanúságot adott annak, hogy a kérdés végrehajtásában az igazságszolgáltatás vezette s a másik egyesület harminc éves tradíciójának tiszteletben tartásával ment bele az egyesülés kimondásába.

Az AAC. tagjai közgyűlések után teljes összességükben

vonultak át az Aradi Torna-Egyesület közgyűlésére, hol a magáról meglepedkezett kisebbség a következő tartalmú röpcédulákat szórták szét: „Tagtársak! Nem kell a fúzió, mert: mi demokraták akarunk maradni, a hogy Nagy Sándor ránk hagyta; nekünk van 10.000 korona készpénzünk, nekik van 1000 korona adósságuk. Miért legyenek nekik urak a mi pénzünkön? Mi dolgozni akarunk a sportért, — önálló tornacsarnokot akarunk építeni — nekik klubhelyiség kell. Hát ezért kúporgattunk mi 30 évig??!! Mi hát a fúzió? Nekik fényes üzlet, nekünk öngyilkosság. — Ellenezzék a fúziót, ne engedjék, hogy Nagy Sándor művét elpusztítsák! Legyünk ott mindnyáan az április 6-iki közgyűlésen este 127 órakor a városház kistermében.

Elképzelhető forró hangulatok közben nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést a lemondott elnök helyett elnököl Steinitzer Pál dr. — Megnyitójában bejelenti az elnök lemondását, s kéri, hogy egy ötös bizottság küldessék ki az ő személyének kihagyásával, mely bizottság az elnököt a további megmaradásra felkérje. Az előterjesztés elfogadott. Hogy saját személyét miért hagyatta ki, indokát abban leli, hogy ő, vagyis Steinitzer Pál dr. a közgyűlés előtt kereste Urbán Iván elnököt s kérte a fúzió pártolásától való visszalépésre. Az elnök e közbenjárásra lemondott a tulajdonképpen s a nála még egy ízben jelentkező Steinitzer Pált már nem volt hajlandó többé fogadni. Steinitzer Pál dr. alelnök már az elnöki lemondás bejelentésénél azt az izléstelenséget követte el, hogy kritika tárgyává tette az elnöknek a fúzió indítványozásánál követett eljárását.

És most jött a közgyűlés oly szenzációja, aminő maga után vonta talán a legnagyobb vihart, amit csak sportegyesület közgyűlése a világon valahol elérhetett. — A fúzió kérdésének tárgyalás alá vétele előtt kijelentette Steinitzer Pál dr. alelnök, hogy a másfél hónappal ezelőtt belépett 56 pártoló tagnak nem ad szavazati jogot, mert még nem tettek eleget tagdíjfizetési kötelezettségüknek. E trükkkel kisebbséget óhajtott a többség erejét ama reményben, hogy ezzel a röpcédulás kisebbséget majoritáshoz juttatja. A Torna-Egyesület régibb alapszabályai ugyanis minden oly tagnak, még pártolónak is szavazati jogot biztosítanak, aki legalább egy hónapja tagja az egyesületnek. A szavazati jog gyakorlása egy paragrafusban sincs függővé téve a tagsági díj befizetésének kötelezettségéhez. Leírhatatlan az az orkányszerű vihar, mely az elnök ez önkénykedő kijelentése nyomán kitört. — A helyén mosolyogva ülő alelnök felé a legvastagabb sértő kifejezések repültek, a fülsiketítő lármát tetézte a röpcédulások tapsa és éljenzése. Szathmáry János, az ATE. alapító tagja, higgadt szavakkal figyelmeztette az alelnököt, hogy e jogfosztással súlyos alapszabálysértést követ el s cselekedetére az alapszabály egy pontjában sem talál alapot. — Kéményes József pénztárnok kijelenti, hogy a másfél hónappal ezelőtt belépett új tagok a nyugta el nem küldhetése végett nem tehetnek volna eleget kötelezéseknek, ámde az alelnök kijelentése nem fedi a valóságot, mert az alelnök elé letett pénzüsség tanúsága szerint mindannyian tagsági díja fél évre előre kifizetett.

Az alelnök a felvilágosítások és figyelmeztetések dacára sem adja meg az új tagoknak a szavazati jogot s megmarad kijelentése mellett.

Hogy egyenesen alapszabályellenesen járt el s jogfosztást gyakorolt, azt a panasza tárgyában legutóbb tartott rendőri tárgyalásnál önmaga elismerte és jegyzőkönyvbe vetette.

Az alapszabályok e nyílt megsértésére egy husz aláírással ellátott bizalmatlansági indítványt adott be az alelnök ellen Szántay Béla választmányi tag. A bizalmatlansági indítványhoz sem adta meg az alelnök az új tagoknak a szavazati jogot. A végre is kidobással megfenyegetett alelnök, a nélkül, hogy akár a fúzió, akár a bizalmatlansági indítványban a közgyűlés határozatot hozott volna, a gyűlést bezárta.

A gyűlés után negyven aláírással egy újabb rendkívüli közgyűlés összehívását kérték az alelnöktől, ki azt megígérte, illetve kilátásba is helyezte, de össze nem hívta. Erre egy tizenkét tagból, Arad város vezető előkelő férfiaiából álló deputáció, élén Sármezey Endre, jelenlegi elnökkel, az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak igazgatóhelyettes főmérnökével, kereste fel Steinitzer Pál alelnököt, hogy hívja össze a rendkívüli közgyűlést, mely elnököt választana, s a függő kérdésben határozza. A felkérésre a legvisszatartóbban modorban jelentette ki Steinitzer, hogy igen majd összehívja a közgyűlést, de csak majd, ha neki úgy fog tetszeni, mert arra, hogy mikorára hívja össze a közgyűlést, az alapszabályok nem kötelezik. — Közben azonban az Aradi Athletikai Club a még folyton tartó gyalázkodások a hírhedt közgyűlésen előfordultak után, amelyen egyszerűen konfiskáltak jogokat s az elnököl alelnök a saját külön guztusa szerint adott és vett el szavazati jogokat — felmentve érezvén ma-

Versenydíjak

SCHUCH L. UTÓDA

EDLAUER G. és SZLÁVIK
dizsműúru-üzletében

BUDAPEST, IV. ker., Kigyó-utca 4. szám.

Mindennemő sportra, állandóan gazdag választékban található

gát ígértenek kötelezettség alól, de a további meghurcoltatásoknak elejét veendő felmentést adtak azon urak részére is, akik erre a klubot s annak vezető férfait felkérték s egy újabb rendkívüli közgyűlésen kimondotta, hogy a maga részéről a fuzió kimondását az ATE. közgyűlésén történtek miatt meg nem történtnek tekinti s a tornaegyesület erőszakosn felekezeti kérdést csináló tagjaival minden további érintkezést kizár, ismételt kijelentvén, hogy a fuzió eszméjét nem a pénzért, hanem mindenkor ideális sportérdekéből pártolta, mert aki neki, az AAC-nak pénz nélkül nem kedves és nem kell, az kétszeres vagyonáért és vagyonával sem kell. E ponttal aztán az AAC. szereplése bezárult e kérdésben.

A hirhirdet közgyűlés után az Aradi Athletikai Club ellen irányult gyanúsítások hatását meggátolandó, az AAC. irattárában őrizet alatt lévő következő nyilatkozatot kapta kezéihez:

Nyilatkozat. Az „Aradi Torna-Egyesület” és „Aradi Athletikai Club” egyesülése ügyében akár rosszakaratulag, akár tudatlanság révén, részben hírlapi cikkekből, részben szájról-szájra adott ama híreszteléssel szemben, hogy a fuzió ügyét az „Aradi Athletikai Club” anyagi önző érdekekből kezdeményezte, uri kötelezettségünknek tartjuk kijelenteni, hogy az Aradi Athletikai Clubot, illetve annak nagyrabecsült tagjait egyenesen mi — kik szerencsések voltunk az „Aradi Torna-Egyesület”-nek sok hosszú éven át tagjai lenni — kértük fel arra, hogy egyesületünk tradícióit megmentendő. Nagy Sándor vezérgondolatához képest segítségünkre legyenek egy, városunk sportéletének új, eleven irányító adó fuzióban.

Önzetlen támogatásukért ezuton is köszönettel vagyunk s fájva látjuk, hogy szives pártolásukért kvalifikáhatatlan sértő megtámadások és gyanúsításoknak voltak kitéve.

Arad, 1909 április 9.

Aláírások:

Sármezey Endre, Urbán Iván, Waller József, Pálfi István, Kőmives József, Pichler János, Széll Ernő, Mattuscheck József, Szilárd Győző, Dobsa Ferenc, Szántay Béla, Szántay Lajos, Rozsnyay József dr., Rozsnyay Kálmán, Marcély Kornél, Stemér Ferenc, Wally György, Szántó Gyula, Kovács Antal, Binder Gyula, Lámzer János, Grallert Rezső, Hehs Vilmos, Szántó Mihály, Jancovics Ferenc, Aster Róbert, Nádray Aurél, Kopriva Vince, Weimann József, Gellényi Géza, Bauer Gyula, Angel István dr.

E nyilatkozaton szereplő urak látva Steinitzer alelnök alapszabályellenes újabb eljárását, ama bizonyos hirhirdet közgyűlés azon határozata alapján, mely szerint Urbán Iván elnök lemondását el nem fogadva, kérte a további megmaradásra, Urbán Iván volt főispánt továbbra is az egyesület elnökének tekintve, felkérték, hogy hívja össze ő a kért újabb rendkívüli közgyűlést, a melyen személyesen jelenté be lemondását s választaték uj elnöké. — Urbán Iván, mint jogszűrű elnök, összehívta a rendkívüli közgyűlést, mely az ott személyesen újból lemondó elnök helyett az egyesület elnökölegé egyhangulag Sármezey Endrét választotta meg, ki székfoglalójában ki is jelentette, hogy a nyugalom helyreállítása, a békés munkálkodás a célja.

Sármezey Endre elnök a legodosabban informáltatta magát az egyesület életéről, minden ügy elintézését magának tartotta fenn. Érintkezésbe lépett az evezős osztály tagjaival s maga is belátta, hogy az egyesületben való egyesület volt a csendes munkásélet megbolygatója, céljaul tűzte ki az evezős alosztály megszűntetését olyképen, hogy a felszerelést leltári értékben átengedi egy, az evezős alosztályból létesítendő új evezős egyesületnek. Sármezey elnök gondolatát tetszéssel fogadta az evezős alosztály is. — Az elnök legelső kötelességének ismerte az evezős felszerelés leltározását.

A leltározás megdöbbentő eredménnyel járt. A 7400.15 korona beszerzési áron szereplő felszerelésben hajók helyett hajóroncsok, lapátok helyett evező formájú rudak találhattak, úgy hogy az alig pár éves felszerelés a szakszerű, gondos kezelés és a szerekkel való kiméletes bánásmód hiányában hihetetlen arányban vesztette el értékét s a legjobb indulatu becslés mellett sem volt többre értékelhető az egész felszerelés, mint 2500 koronára.

Igaz, hogy már évekkal azelőtt az eladás gondolatával foglalkozva, 5000 koronát kért a felszerelésért az egyesület elnöksége, de ez nem jelenti azt, hogy annyit már akkor adtak volna érte, annál kevésbbé ma, amikor már több évi kiméletlen használat azt szinte negyedértékére redukálhatta.

Az evezős alosztály három megbízottal küldött ki az elnökséggel való tárgyalásra. Basch Kornél, Holländer Emil és

Schreier Viktor megbízottak megbízók nevében kijelentették, hogy a felszerelést a 2500 korona leltári összegben hajlandók megvenni oly kötelezettséggel, hogy az egy általuk alakítandó új evezős egyesület felszerelését képezze.

A viszonyok ilyképen kedvező fordulását Sármezey Endre elnök a választmány elé vitte s az egyesület békéjének helyreállítása érdekében e megbízottak ajánlatának elfogadását ajánlotta s tekintve, hogy ezzel az evezős alosztály megszűntetése járna, a szükségessé vált alapszabály módosítását kérte, mely kimondaná az evezős alosztály megszűntetését s e sportág üzését az alapszabály megfelelő pontjaiból törölné, jogot adva az új evezős egyesületbe való belépni óhajtóknak — akik az evezős alosztály tagjai voltak — arra, hogy minden további kötelezettség nélkül a Torna-Egyesületből kiléphetnek.

E választmányi ülésen Steinitzer Pál dr. alelnök magából kikelve támadta meg az elnökséget előterjesztése miatt s az általa 8000 korona értékűnek tartott evezős felszerelés 2500 koronáért való eladásában, a kilépni szándékozók minden további kötelezettség nélküli felmentésében 40—50 tag kiválásáról lévén szó, az egyesület vagyona elleni „rablást” látott s az evezős sportág megszűntetésében a sportérdek súlyos megsértését látja.

A választmány azonban az ő személyét kivéve, egyhangulag magáéva tette az elnökség előterjesztését s azt rendkívüli közgyűlés elé utaltatta végleges döntést végett.

Steinitzer Pál dr. szomorú szereplésében itt jutott el a legkínosabb pontig, mert most már saját embeireit is magára hagyatott s rablással vádolta meg az elnökséget.

A választmányi ülés után Steinitzer Pál dr. e kifejezéséért kérdőre vonatot, szabadkozva jelentette azonban ki, hogy ő nem személyeket illetett kifejezésével.

Elkövetkezett az újabb rendkívüli közgyűlés napja.

Az elnökség megbízásából Grossmann Alfréd dr. ügyész terjesztette elő az elnökség javaslatát az evezős felszerelés 2500 korona leltári áron való eladására nézve. Az előterjesztés után felláll Steinitzer Pál s kijelenti, hogy bár sajnálja, hogy a választmány előtt rablás szóval élt, az elnökség előterjesztése csak az elnöké lehet, mert ahhoz hozzá nem járult s kéri az indítvány elvetését. — A közgyűlésnek Szathmáry János felolvasta az alapszabály idevágó rendelkezését, mely szerint, ha az elnök helyén van, ő képviseli az elnökséget s addig az alelnök senki és semmi. — A közgyűlés egyhangulag Steinitzer Pál szavazata ellenében kimondja az evezős felszerelés értékesítését az elnöki előterjesztéshez képest. Ugyancsak Grossman dr. előterjesztésében egyhangulag végrehajtja a közgyűlés az előző határozat értelmében is szükségessé vált alapszabály-módosításokat, melylyel az evezős sportágat törli a Torna-Egyesület hivatásából.

A közgyűlés ez egy szó ellenében egyhangu határozatával hihető volt a rég vágyott békesség és csend visszatérése a Torna-Egyesület 30 éves otthonába. — Az elnök békés irányzatú törekvéséért egyképen honorálták támogatásaikkal a régi tornászok ép úgy, mint az új tagok s az evezős alosztály tagjai is, csupán egy lélek háborgott továbbra is szüntelenül s nem tudott megnyugodni a szerinte „rablással” egyenértékű cselekedet következményeiben. A közgyűlés határozata alapján az evezős felszerelést megvásárolt megbízottak az ATE. evezős alosztályának tagjaiból megszakitották az „Aradi Hajós Egyletet”, tehát az aradi sportélet nem vesztett, de nyert egy újabb intenzív művelésre hivatott tényezőt, tagjai nem éltek azon joggal — egy-kettőtől eltekintve — hogy a tornaegyletből kiléphetnek, továbbra is tagjai maradtak anyaegyesületüknek, tehát e címen nem károsodott az Aradi Torna-Egyesület sem, legkevésbbé pedig a csolnakokon, melyek szakértők becslése szerint még a legjobb akarfat mellett sem érnek többet az eladási árnál, mit eléggé jellemez azon körülmény is, hogy az új evezős egyesület alelnöke kész még ma is ugyanazon árért vissza adni a felszerelést a Torna-Egyletnek.

Steinitzer Pál dr. azonban magaráhagyatottsága dacára sem tudott megnyugodni s a közgyűlésen tett kielentéséhez képest panaszszal élt a belügyminiszternél az Aradi Torna-Egyesület ellen, melynek vagyona ellen a közgyűlés e határozatával, bár sajnálta a szónak a választmányban való használatát, szerinte „rablással” egyenlő cselekedetet követett el.

Itt is hangoztatta, hogy sajnálja, miszerint a választmány előtt rablásnak minősítette ez eljárást, de hát az egyesület óriási megkárosodást szenvedett a 8000 korona értékű evezős felszerelés 2500 koronáért való eladásában, 40—50 tag kiválatásában s erkölcsi, illetve sportkárosodást az evezési ág megszűnt-

Ne tétovázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

BERETVÁS-pasztillát amely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Orvosok által ajánlja.

Ára 1-20. Kapható minden gyógyszerárban. Készíti: Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. 3 doboznál ingyen postaszállítást.

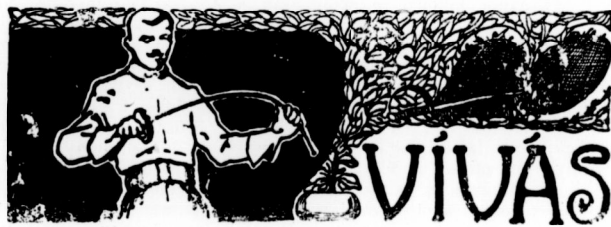
tésében, miért is vizsgálatot kér az egyesület ellen s kéri a megváltoztatott alapszabályok több pontjának visszaállítását. A belügyminiszter a panasz alapján megbízta az aradi főkapitányt hivatalos vizsgálat megejtésével. Helyi és fővárosiakok tárgyalták az Aradi Torna-Egylet elleni vizsgálatot. A meghurcoltatás és gyanúsítás a rendőri szobáig vitte el a Torna-Egylet elnökségét.

Nem csodálható, de sőt igen érthető, hogy a megtámadások által tetézett végelekedés kiürítette a türelmen nagyon is nagy poharát s a meglemedett koru fiatalokból álló választmány a legvégső, a legradikálisabb lépésre szánta el magát.

E hó 1-ére választmányi ülést hívott össze Sármezey Endre elnök s felhívta a választmányt ama nyilatkozatra, hogy fenforogni látja-e Steinitzer Pál dr. alelnök cselekedetében az alapszabályok 19. §-ának b) pontjába ütköző cselekedetet? (az egyesület érdekeit sértő tett, vagyon, magaviselet miatt, mely az egyesület hírnevének árt. A választmány többsége igennel szavazott a feltett kérdésre. — E határozat alapján feltette Sármezey elnök azon újabb kérdést, hogy óhajt-e élni ez alapon a választmány az alapszabály 21. §-ában biztosított jogával s kizárja-e az egyesület tagjai sorából Steinitzer Pál dr. alelnököt? A választmány többsége Steinitzer Pál dr. védekezésének meghallgatása után három szavazat ellenében 13 szavazattal igennel szavazott s a kínos ügy végső akkordjaként kizárta tagjai sorából a harminc év óta működő Steinitzer Pál dr. alelnököt, a MOTESZ. egyik alelnökét.

Consummatum est. — Bár a komédiának nem ez a vége. Jön utána egy birtokon kívüli felebezés a kizárás ellen Steinitzer Pál dr. részéről a közgyűléshez.

Az utolsó szót alighanem a közgyűlés fogja kimondani a tárgyban, addig hihetőleg lassan visszatér a békés nyugalom s a Torna-Egylet haladni fog egy újabb fejlődési fokozaton az ő harminc éves tradíciójához hű kitartással és ügyszeretettel. — menten minden ellenségeskedéstől, hisz értesülünk szerint a legutolsó választmányi ülés ép e békés irányzat eklatáns megnyilatkozásával felajánlotta tornatermét és helyiségeit, tornaóráit az Aradi Athletikai Club tagjainak közös használatra. — vendégképpen való szíves ellátására.

A NEMZETI VIVÓ CLUB KÖZGYŰLÉSE. A Nemzeti Vivó Club évi rendes közgyűlése a tarok nagyfoku érdeklődése mellett folyt le Domony Móric dr. alelnöke alatt a klub saját helyiségében. Domony elnök megnyitójában örömmel állapította meg a klub fokozatos fejlődését és kiterjeszkedett annak további feladataira: biztosítani a klub céltudatos erősödését, a növekedéstől való fejlesztését, a külföldön jól bevált interszkoláris versenyek mintájára nálunk is az intézetek közti versenyek állandósítását, továbbá a vivósövetség eszméjének folytatólagos propagálását, azután a klub sporttevékenységének bővítését a szabadtéri gyakorlatok felkarolásával, melyek közül most elsősorban a hó- és jégsporthok üzése lesz aktuális és végül a pisztolylövészet fejlesztését. A klub sporttevékenysége mellett a társadalmi tevékenység élénkítésére is fokozott figyelmet kell szánni. Az elnök tartalmas megnyitóját után Stéger Hugó György dr., az egyesület jeles titkára, terjesztette elő évi jelentését, a melyben a klub múlt évi tevékenységét vázolta. Örömmel mulatott rá a rendes és pártoló tagok számának emelkedésére, továbbá a klub sportikereire, a klub saját versenyének szép lefolyására, a melyen ugy a fő-, mint a középszerűket klubtag nyerte meg (Garay János, illetve Fodor Gábor), a klub külső sportikereire (Werkner Lajos eredményesen képviselte a klub színeit Magyarország kardbajnokságában és a magyar vivósporthoz az ostendai nemzetközi vivóversenyen, mint a magyar reprezentatív csapat tagja), Stéger Hugó György dr. megnyerte az Óbudai Torna-Egylet országos handicapversenyét stb. — Nyiri Aladár pénztárosi jelentése kapcsán ráutalt arra az örvendetes körülményre, hogy a folyton fokozódó igények dacára a klub anyagilag is szép eredményekre mutathat. A felmentvények megadásával Horváth Lipót dr., választmányi tag tolmácsolta a közgyűlés elismerő köszönetét ug

az elnökség, mint a tisztikar tagjainak erénytelen és eredménytelen működésükért. Megejtették a választásokat. Elnök újra Domony Móric dr. lett, ügyvezető elnök Hajdu Marcell dr., alelnök Héderváry Lehel dr., igazgatók: Kornfeld Pál báró, Nagy Sándor dr., Werkner Lajos, titkár Stéger Hugó György dr., pénztáros Nyiri Aladár, ellenőr Bársony Oszkár, kapitányok: Grünwald Béla, Kugler Sándor, jegyzők: Dániel Gyula, Gál Miklós, háznagy Stiller Mihály, szertáros Kiss János, számvizsgálók: Kempfner Jenő, Tolnai Gyula, ügyész Tafler Artur dr., orvosok: Szántó Gábor dr., Widder Bertalan dr., választmányi rendes tagok: Baracs Marcell dr., Fehér Edgár dr., Garay János, Gellért Lajos, Havas Béla, Heinrich Béla, Heller Ágoston, Horváth Lipót dr., Iványi Emil, Katona László dr., Lamm Dezső dr., Lederer Ervin, Lukács Pál, Merse Pál, Nikolics Béla dr., Pap-Szász Tamás dr., Polgár Imre, Strauss Pál, Zoltán Zsigmond, póttagok: Gál Andor dr., Gonda Illés dr., Hédermáry Hugó dr., Szász Ödön. Közgyűlés után látogatott társasvácsora volt a Katona-féle étteremben, melyen számos köszöntő hangzott el a klub felvirágzására és tetterés vezetőségére.

A FŐVÁROSI VIVÓ KLUB jól sikerült házi kard- és törvívóversenyt rendezett saját helyiségében. A törversenyben győztes lett Földes Dezső dr., második Bauer Ervin, harmadik Léhner Artur. A kardversenyben négy csapat vett részt, az első, vagyis a legerősebb csapat a többinek 2, 3 és 4 tuss foglalatot adott. Első lett a Sütér Gyula, Földes Dezső dr., Léhner Artur és Jellinek Manó dr.-ből álló csapat, második a 4 tuss foglalatval indult IV.-ik csapat (Guttman Emil, Fenyvessi Rikárd dr., Fischer Mareel és Schutz Ernő). A nagy és előkelő nézőközönség jelenlétében lefolyt verseny zsűri tisztségét Berty László százados, Tedesco Lajos dr., Gyárfás és Kinszky töltötte be. A résztvevő vívók igen nagy haladásról tettek bizonyosságot, ami Toricelli mester iskoláját dicséri.

A SANTELLI ISKOLA A MAC-ban, F. hó 17-én, pénteken, a MAC. Santelli Italo lovag vívóterme vívóit látta vendégül a Nemzeti Lovardában levő vívótermében. Santelli vívói közül megjelentek dr. Fauser, Halász Tibor, Báró Abele és Baronyi András.

A ZSŰRIKÉRDÉS. A francia vívóköröket mostanában igen élénken foglalkoztatja a zsűri kérdése. Eddig a francia versenyeken az volt a szokás, hogy az egyes mérkőzések bírját a helyszínen kérték fel a véletlenül éppen jelenlevők sorából. E szokás egyáltalán nem biztosította a versenyek korrekt lefolyását, mert igen sokszor a véletlenül jelentek nem a legkiválóbb szakemberek sorából kerültek ki és még többször a vívók magokkal hozott barátai voltak, akik nem csináltak valami nagy lelkiismereti furdálást abból, ha barátaiknak kedveztek. Ily körülmények között a francia vívóközvélemény erősen követeli, hogy a bírák előre kijelöltesse és a programba kinyomtassonak viszont, hogy azoknak se kelljen hiába idejüket tölteni, legyen pontosan pereről-perere meghatározva, hogy mikor melyik csoport kerül sorra.

Nálunk mindez ohajok réges-régen megvannak valósítva.

GALANTE A KURDVIVÁSRÓL. Galante a *Les Armes* legutóbbi számában egy lelkes felhívást tesz közzé a kardvívás érdekében.

A kiváló olasz mester rámutat a tör- és épé-versek nehézségeire, arra a felesleges haragra, mely az olasz és francia tör között folyik és arra a konkluzióra, hogy tegyük az egyetlen nemzetközi fegyverre a kardot.

A kard — ugymond, — hármas játékot tartalmaz u. m. éllel, fokkal és hegyvel valót, magában egyesíti a tör és épé minden változatos szépségét; az egyetlen fegyver, amely nemzetközi elismeretetre hivatott.

Mindenesetre örvendetes, ha a kard ily propagálásra talál. Mi magyarok örülnénk legjobban, ha Galante eszméi dialdrala jutnának.

HÖLGYEK KLUBKÖZI CSAPATVERSENYE LONDONBAN. November 30-án a Queen's Gate Hall-ban tartották meg a hölgyek klubközi csapatversenyét négytagú csapatok számára Résztvett az Alexandra House Gymnasium, a Salle d'Alibert, a Salle Bertrand és a Salle Mimiague csapata. A döntőbe a *Bertrand* és a *Mimiague* terem kerültek, vívás közben azonban a Mimiague terem hölgyei a zsűri ítéletét igazságtalannak mondvá visszaléptek. Így a *Bertrand* terem lett az első a következő csapattal: Johnston, Hall, Benest és Cheetham kisasszonyok.

Kemény kalap, valódi angol nyulszőrből, „Richardson“ gyártmány, darabja 6 korona. — Angol cylinder 15 korona
Lukács uridivat-különlegességek raktárában
Budapest, IV., Kecskeméti-utca 7.

A zsűriben az olympiai vívás kitűnő rendezője *Staveley* elnökölt.

FRANCIA—BELGA VIVÓÜNNEPELY lesz január 23-án Brüsszelben a Cerle d'Épé-ben. Franciaországot törrel *Gaudin*, épével *Granies* Lippman, Lacroix és Viscaya, karddal *Clery* és *Perrodon* fogják képviselni.

AZ OSTENDEI VIVÓVERSENY a jövő évben július 28—30-án lesz, ezt követi a brüsszeli kiállítási vívóverseny július 31-én, augusztus 1-én és 2-án.

ÉRDEKES NEMZETKÖZI MÉRKŐZÉS. Január havában egy rendkívül érdekes nemzet. és klubközi mérkőzés lesz a londoni Sword Club és a párisi Armes de Combat között.

BRÜSSZELI VIVÓVERSENY a következő számokból fog állani:

1. Katonai belga ezredközi verseny.
2. Belga altiszteknek kard és épé.
3. Belga tanulóknak épé.
4. Nemzetközi verseny amatőrök és tiszteknek. Világ bajnokság (?) kard és épé. Mindegyik fegyverben 12 díj. Idő július 31, augusztus 1. és 2.
5. Nemzeti egyéni tör belga tiszteknek.
6. Nemzetközi egyéni épé mestereknek pénzdíjakkal.
7. Záróünnep.

PISZTOLYKLUB ALAKULÁSA. Több kísérlet történt már nálunk arra nézve, hogy a pisztoly- és revolverlövészetet a kedvezőlebbre idő beálltával, zárt helyen is üzhessék. E kísérletek több-kevesebb sikerrel jártak. Állandó alakulásra azonban egyikük sem vezetett. Ennek okát főleg abban kell keresnünk, hogy az a mód, ami eddig a pisztoly és revolverlövés művelésére kínálkozott, meglehetősen egyhangú volt: céltalálás, ami — kivált kisebb méretű, zárt helyen gyakorolva — kevés változatosságot nyújtott. Biztatóbb auspiciumok között indul meg az a társulat, mely a napokban tartotta a Fodor-féle vívóteremben alakuló értekezletét. Programjává tette ugyanis, hogy a pisztoly- és revolverlövészt a *Devillers*-rendszer szerint gyakorolja. Ennek óriási előnye az, hogy nem élettelen céltáblára, hanem kölesönöséggel, élő partnerre eszközölhető. Átülteti tehát az asszó lehetőségét a lövősport terére. A *Devillers*-rendszer szerint készült lövegek oly szilárdságu anyagból készülnek, hogy biztosítják a rendes párbajtávolságnak megfelelő hordozóképességet, de viszont sebesítést nem okoznak. Több, mint 50.000 íly löveg volt már használatban, kivált Franciaországban, ahol a katonai körök épp úgy, mint a sportklubok szorgalmasan felkarolták ezt az újdonságot: baleset még nem fordult elő. De nem is fordulhat elő, ha a mérkőzők némi óvatossági rendszabályt gyakorolnak. Így pl. a szem védelmére való tekintetből vívómászkot használnak, melyen szemvédő íveg van, a lövő kezét a pisztolyon erősített korong mentesíti a zúdástól (mert hiszen csak ilyenről lehet szó s nem átütő sebről), a ruha kímélésére pedig hosszabb vászonzubbonyt öltenek, mely egytálatlompítja a neki ütődő golyó erejét, de feltűnteti amellet a találás helyét. A lövés távolsága a szokásos 25 lépés, de kisebb távolságra is legfeljebb fokozódó erejű apró zúdásról lehet szó, melynek bármily komolyabb következményétől fenti óvatossági eszközökkel védekezhetünk. Az alakuló társulat egyelőre minden vasárnapon tartja gyakorlatait a Fodor-féle Koronaherceg-utcai vívóteremben d. e. 11—1 óra között, melyekre érdeklődőket szívesen lát.

OLVASÓINK figyelmét felhívjuk Lovas Gyula vívómester nyílt levelére, melyet a hírek rovatában közlünk.

Önkénteseknek legmelegebben ajánlható az önkéntesi felszerelés nélkülözhetetlen kiegészítő részeit képező *Weiner* és *Grünbaum*-féle vívó-felszerelés.

A múlt hó vége felé beállott a hidegebb időjárás s megnyíltak a Budapesti Kereselyázó Egyeslet kapui, hogy beboacsássák a kereselyázók szárait, ezreit, kik már alig tudták bevárni a jégszezon beköszöntését. Sajnos, az öröm

csak két napig tartott s aztán folytatódott az a kellemetlen, esős időjárás, mely a budapesti idei hó- és jégsportokat valóságos végveszéllyel fenyegeti s nincs más módunkban, mint olvasóinkban — a külföldi télisport hírek közlésével — legalább némi „téli“ hangulatot vagy legalább is annak illuzióját kelteni.

Czánt Hermann könyve.

Téli turisztika, téli alpinizmus és katonai szolgálat hegyvidéken.

A katonaság részére készült könyvek ritkán kerülnek laikus ember kezébe, hiszen kinek nem hivatása s nem vág életkörübe, az nem is érdeklődik a hadsereg felszerelése, hadi gyakorlati stb. iránt. Amidőn Czánt Hermann könyvére felhívjuk a figyelmet, teszünk ezt különösen az okból, mert e könyv, habár katonai érdekek szerint tárgyalja a téli felszerelések eszközeit, részben a nagyközönség számára is készült. De örömmel feltel bennünket az a tudat is, hogy a szerző magyar és a magyar faj szeretete csillan ki mindenütt a sorokból és hogy e munkája ma már német, olasz és francia nyelven egyaránt napvilágot látott.

Ami a könyvből bennünket érdekelhet, az abban leli magyarázatát, hogy a si-sport, mint a téli turizmus egyik legszükségesebb eszköze, már a katonaságot is arra kényszerítette, hogy azzal komolyan foglalkozzék. A téli harc eshetőségei, a téli hegyi háborúk bekövetkezhetése parancsolólag követelték a gyolagság egy jó részének a sielés elemivel való megismertetését, sivel való felszerelését és e felszerelés kapcsán mindazt, ami a gyolagság téli kiképzéséhez szükséges. E tényezőket foglalja Czánt Hermann könyvében.

A könyv „Lábszánkózás oktatása“ című fejezetében a szerző a lilienfeldi Zdarski-féle rendszer hívének vallja magát, a norvég módszert a katonaságnál alkalmatlannak mondja. Ez természetesen csak részben áll meg, mert pl. a norvég katonaság norvég sivel végzi gyakorlatait jóval nehezebb felszereléssel, mint a mi katonaságunk — de igaz is, hogy ott már ifukorától kezdve siel mindenki s így a tanításra sok gondot fordítanak nem kell, 14 napos kiképzésre pedig csak a Zdarski-féle módszer alkalmas. A sivel való oktatás mellett szerző szükségesnek tartja a csapatoknak hósaríval való felszerelését és e két eszköz összehasonlításában végeredményben kimutatja, hogy nagyobb csapatok részére a hósarú szükséges, míg kisebb csapatok, melyek különösen felderítő szolgálatra lesznek kiküldhetők, csakis lábszánossal mozogjanak. A szerző példákkal illusztrálja a VI. fejezetben, hogy lábszános és hósarú osztagok, különítmények mily könnyen megakaszthatják a jól felszerelt csapatok működését is.

A ruházat és felszerelés, élelem- és vonat-fejezetek tulajdonképpen újdonságot nem tartalmaznak. A szerző itt rámutat-hatna, mily teljesen felesleges ruhadarab téli túrákon a köpeny, amelyet a gyapju-ujjas (sveatter), vagy rövid gyapjuval bélelt kabát sokkal jobban pótolhatna.

A szerző megismerteti velünk a különböző si-kötéseket, a si-csizmák készítését és az anyag gondozását, e mellett figyelmet az egészségügyi mozzanatokra és a havasok veszedelmére. A köverés, lavinák, hópadok, jéggörgeteg, hóerkélyek, köd, hóvihár azok a veszedelmek, melyekre a legnagyobb óvatossággal kell figyelniük s bizony ezek egynémelyike ellen alig van védekezés.

Az egész munka, mely nagy szakértelemmel és tudással készült, megérdemli, hogy mindazok, kik sieléssel foglalkoznak, átolvassák ez egyedüli, mondhatnám, magyar si-könyvet.

Én csak egy dologban nem értek egyet a szerzővel s ez a könyv címe. Ha már Czánt si helyett lábszánkót is mond, úgy könyvének címe helyett azt választhatna volna, hogy: „A lábszánkó és hósarú a hadseregben, katonai téli szolgálat hegyvidéken“, mert hát bizony téli turisztika, főleg pedig téli alpinizmus, e különben kitűnő könyvvel semmi vonatkozásban nem állanak, azoknak más a feltételük és más az értelmük is.

Dr. Serényi Jenő.

A MAGYAR ATHLETIKAI CLUB SZÁNKÁZÓ PÁLYÁJA. A Magyar Athletikai Club svábhgyi szánkázó pályájának munkálatai már a befejezéshez közelednek. A pálya első két fordulója már elkészült s imponáns méretei sejteti engedik, ott nemcsak a csendes rödlizás, hanem a gyorsvonatsebességű bobszánkó részére is készül egy modern sportpálya.

Az első forduló közvetlen a fogaskerekű vasut legfelső állomásának perronjáról indul 12 százalékos esséssel. Ez a nagy lejtő a szánkóknak már a kezdetnél is jelentékeny sebességet biztosít, az pedig, hogy az indulás után — minden más pályától eltérően — forduló következik, emeli a pálya változatosságát s egyúttal a startnál lévő közönségnek érdekes látványt nyújt. Száz méter után 8 százalékos egyenes következik, a mely 150 méter után teljes félkört alkotó ujjab fordulóba fut be, a melynek biztonságáról egy másfél méter magasságban körbenfutó védőfal gondoskodik. Ezután a pálya 250 méteren át 11 százalékos esséssel halad s miután átvezetelt a fogaskerekű vasut alatti átjárón,

rom helyeztettek tiszteletdíj, a másodiknak akkor, ha a versenyen legalább 3, a harmadiknak ha legalább 5-en vesznek részt. Tét 4 korona.

III. Országos műkorcsolyázó verseny úrak részére. Előírt gyakorlatok: 2. Nyolcas előre befelé kezdve; 16. Hurok hátra kifelé kezdve; 22. a b Hasonlú ellenfordulás előre kifelé kezdve; 24. a b Nyolcas egy lábon előre kifelé kezdve; 32. a b Kigyóvonalas ellenhármas előre kifelé kezdve; 34. a b Hármaskigyóvonalhármas előre kifelé kezdve. Elérhető legnagyobb pontszám: 150. Szabad választás szerinti gyakorlatok maximális 3 perenyi időtartamig. Elérhető legnagyobb pontszám: 72. Sokszorozó szám: 6. Az összeredményben elérhető legnagyobb pontszám 222. Díjazás és tét mint a II. számú versenyenél.

IV. Országos műkorcsolyázó verseny. Előírt gyakorlatok: 1. Nyolcas előre kifelé kezdve; 3. Nyolcas hátra kifelé kezdve; 10. Duplahármas előre kifelé kezdve; 14. Hurok előre kifelé kezdve; 24. a b Nyolcas egy lábon előre kifelé kezdve; 26. a b Kigyóvonalas hármas előre kifelé kezdve. Elérhető legnagyobb pontszám: 78. Szabadválasztás szerinti gyakorlatok maximális 2 perenyi időtartamig. Elérhető legnagyobb pontszám: 36. Sokszorozó szám: 3. Az összeredményben elérhető legnagyobb pontszám: 114. Díjazás, mint a II. számú versenyenél. Tét: két korona.

V. 500 méteres országos gyorskorcsolyázó verseny. Díjazás és tét mint a II. számú versenyenél.

VI. 1500 méteres országos gyorskorcsolyázó verseny. Díjazás és tét mint a II. számú versenyenél.

VII. 1000 méteres országos gyorskorcsolyázó verseny. Díjazás és tét mint a IV. számú versenyenél.

VIII. 1000 méteres országos gyorskorcsolyázó junior verseny. Díjazás és tét mint a IV. számú versenyenél.

Nevezési zárlat: 1910. január 15-én, esti 8 óra.

A bajnoki versenyen részt vehet minden magyar amatőr-korcsolyázó, a II., III., V. és VI. számú versenyeken magyar országos bajnokok kivételével a MOKSZ. köteleikébe tartozó korcsolyázó, a IV. és VII. számú versenyeken a MOKSZ. vidéki tagegyleteinek korcsolyázói, akik Budapesten állandó lakással nem bírnak, a VIII. számú versenyen a MOKSZ. köteleikébe tartozó juniorkorcsolyázók.

A gyorskorcsolyázó versenyeknél az indítás páronként történik.

Kettős 400 méteres pálya, két egyenkint 180°-os kanyarulat, 25 és 30 méteres görbületes sugárral, 50 méter keresztelési vonallal.

A versenyekre a MOKSZ. versenyszabályai kötelezők.

A nevezések a budapesti korcsolyázó egyesület versenyt rendező bizottsága Budapest Városliget címen küldendők be.

Időbeosztás: Dél előtt 9 óra: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny (I.) 500 méteres futam. Dél előtt 9¼ órakor: 500 méteres országos verseny (V). 9½ órakor: 1000 méteres országos verseny (VII). 9¾ órakor: Országos műkorcsolyázó verseny (IV) előírt gyakorlatok: 10 órakor: Országos műkorcsolyázó verseny (III) előírt gyakorlatok: 10½ órakor: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny (I) 1500 méteres futam. 10¾ órakor: 1500 m. országos gyorskorcsolyázó verseny (VI). 11 órakor: 1000 m. országos junior gyorskorcsolyázó verseny (VIII). 11¼ órakor: Országos műkorcsolyázó verseny, hölgyek részére (II) előírt gyakorlatok. Délután 2½ órakor: Bajnoki gyorskorcsolyázó verseny (I) 5000 méteres futam. 3 órakor: Országos műkorcsolyázó verseny (IV) és folytatólag országos műkorcsolyázó verseny hölgyek részére (II) országos műkorcsolyázó verseny (III) szabad választás szerinti gyakorlatok.

AFERENCVÁROSI TC. JÉGPÁLYÁJA, tegnap nyílt meg a kerület fiatalságának öröme, a Közraktár-utca 30. sz. (Boráros-tér sarok) alatt. Idényjegyek felnőttnek 6 korona, tanulónak 5 korona, melyek a jégpálya pénztáránál már csak korlátozott számban kaphatók.

NŐI JURYTAGOK A MŰKORCSOLYÁZÓ VERSENYENEL. Herz Jenny k. a., a közismert bécsi műkorcsolyázó bajnoknő, kit tavaly a jubiláris versenyen Budapesten is láthattunk, fejtezte ki ezt a kívánságát. Először is azért kéri ezt, mert — szerinte —

csakis hölgy jurytagok viselkednek a hölgyversenyzőkkel szemben a legpártatlanabban, akik nem befolyásoltatják magukat egy szép arc, vagy szép természet által, ha a mutatványok nem is a legprecízebbek.

Azután csakis hölgyek tudják megítélni azokat a kisebb hibákat, melyeket sok esetben a hölgyversenyzők öntözékük segítségével tudnak többé-kevésbé ügyesen leplezni.

Némi igazságot nem lehet Herz kisasszony ezen fejtegetéstől megtagadni, csak arra vagyunk kíváncsiak, vajon a hölgy jurytagok tényleg olyan nagyon „pártatlanok”-nak mutatkoznak-e, mint azt Herz k. a. róluk feltételezi.

AZ ENGELMANN-FÉLE BÉCSI MESTERSEGES JÉGPÁLYA december 12-ig 25 jégnapot tudott felmutatni. Ez az eredmény annál értékebb, ha tekintetbe vesszük, hogy az időjárás elejétől fogva rendkívül kedvezőtlen volt. Attól eltekintve, hogy a hőmérséklet átlag + 5°-ot jelzett, még esőzés és déli szél is megnehezítette a pálya fenntartását.

A COTTAGE KORCSOLYÁZÓEGYLET 1910. január 25-i nemzetközi versenyének programja a következő:

1. Nemzetközi műkorcsolyázó-verseny a Cottage-díjért, (Úrak és hölgyek részére.)

A díj 3-zori, sorrendhez nem kötött védés után, a győztes tulajdonába megy át.

2. Ifjúsági műkorcsolyázó-verseny 16 éven aluli fiúk és lányok részére.

3. Páros koringverseny. (Úr és hölgy.)

Nevezési zárlat: 1910. január 21. esti 8 óra.

BÉCSI TRÉNINGHIREK. Habár a kedvezőtlen időjárás nagyon akadályozza a rendes tréninget, a bécsi gyorskorcsolyázók mégis szorgalmasan készülnek a legközelebbi versenyekre, főleg az Engelmann-féle mesterséges pályán. Az elpusztíthatatlan Schilling máris eléggé jó formában van, míg a régi gárdából Piehler, Weise és nálunk is jól ismert Weidinger tréningnek szorgalmasan. A fiatalok közül a frankfurti Kolman, Gampfl, továbbá a footballpályáról ismeretes Fischera és Hoffmann (WAC.) fejlődnek szemmel láthatólag.

SALCHOW ULRİK többszörös műkorcsolyázó-világbajnok, ki tavaly Budapesten Európa műkorcsolyázó-bajnokságát védte meg, jelenleg Berlinben tartózkodik s a berlini jégpályán fog bemutatkozni. Salechow biztos induló az idei davis műkorcsolyázó-világbajnokságban.

MŰKORCSOLYÁZÓ-VERSENYT rendeztek a múlt héten a berlini jégpályán. A verseny kiírása nagyon korainak bizonyult, kevesen neveztek, még kevesebben indultak s akik indultak, azok sem tudták a megjelenteket túlságosan elragadtatni. Eredmények a következők:

I. Seniorműkorcsolyázó-verseny: 1. Rittberger (berlini korcsolyázó egyesület) 21 pont. 2. Jacobson (Helsingfors) 196 pont. 3. Richard (bécsi akadémiai sportegylet) 171 pont. 4. Sonder (Augsburg.)

II. Juniorműkorcsolyázó-verseny: 1. Rooth (Berlin) 115 pont. 2. Magnus (Páris) 110 pont.

III. Juniorműkorcsolyázó-verseny hölgyek részére: 1. Eilers k. a. (Berlin) 58 pont. 2. Sonder k. a. (Augsburg) 56 pont. 3. Dr. Franzen urnő (Berlin) 55 pont.

IV. Páros-verseny: 1. Eilers—Jacobson pár (Berlin). 2. Sonder testvérek (Augsburg.)

V. Koringverseny. 1. Eilers—Jacobson. 2. Rendschmidt—Rittberger.

AZ OLMÜTZI BAJNOKI VERSENY. Már mult számunkban közöltük, hogy az olműtzi korcsolyázó-egylet fennállásának 40-ik éve alkalmával nagyszabású jégünnepélyt rendez. A jubileumra való tekintettel a német korcsolyázóversettség átengedte az olműtzi korcsolyázó egyesületnek a 3 számból álló műkorcsolyázó-bajnokság megrendezését, melyet néhány nemzetközi számmal kibővítve 1910. január 22-én és 23-án fognak megtartani.

A részletes program a következő:

1. Műkorcsolyázó-verseny a német kores. szövetség bajnok-ságáért. Tavalyi bajnok: (dr. Gilbert Fuchs, München.)

Angol őszi ruhák

skót felöltők, átmeneti kabátok

= 33 frtért készülnek csakis =

Fái Géza elsőrangú uris-
szabótermelben

IV., Szervita-tér 5., I. em. Telefon 173—14.

Szövetelm eredetiségeért, kitűnő szabásért és jó munkáért garancia.

HORNER ARTHUR

bookmaker

Budapest, VII., Erzsébet-körút 4.

Telefon 75—09.

□ Wien, I., Krugerstrasse 4. □

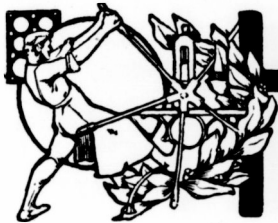
2. Női műkorcsolyázóverseny a német kores. szövetség bajnokságáért. (Első kiírás.)
3. Páros műkorcsolyázóverseny a német kores. szövetség bajnokságáért. (Védők: Hüber—Burger pár.)
4. Szövetségi junior verseny.
5. Nemzetközi senior-verseny urak részére.
6. Nemzetközi senior-verseny hölgyek részére.
7. Nemzetközi junior-verseny urak részére.
8. Nemzetközi junior-verseny hölgyek részére.
9. Nemzetközi páros-verseny.

JÉHOCKEYHIREK. Mint hírlík, az oxfordi egyetem kiváló jégkorcsolyacsapata az idén a kontinensre jön és München, Innsbruck, Prága válogatott csapataival fog játszani.

A müncheni sportklub, mely a magyar válogatott csapattal is mérkőzik az idén, 8:5 arányban (félidő 3:3) győzte le az „Innsbrucker Eislaufverein” csapatát.

A bécsiek is erősen készülnek az idei jégkorcsolya-szezonra. Az első bécsi match a „Slovan” és a „Wiener Sportklub” között fog lefolyni a dornbachi pályán. December 26-án Bécs—Prága közötti mérkőzés lesz Prágában. A bécsi csapatban a Training-Eisclub 1, a Vienna, Wiener Sportclub és Slovan 2—2 játékosal lesz képviselve.

A revánsmérkőzés 1910. januárban lesz Bécsben.

HÍREK

Nyílt levél.

a „Magyar Vivőmesterek Egyesülete” és a „Hivatásos Vivők Egyesülete” Választmányához.

Tisztelt Urak!

Nyílt levelet írrok megint. Közügyben nem először, — de talán utoljára, mert már meguntam azt, hogy a mások dolgával is törődjek.

Mégis ez alkalommal meg kell tennem, mert — bár egyetlen kivül állok — engem is érdekel a minden vivőmester anyagi és erkölcsi érdekébe vágó „vivőmester-ügy” mielőbbi elintézése.

Ez pedig, t. Uraim, tisztán Önökön, az Önök méltányosságán, egymás iránti jóakarátán, egymás kölcsönös megértésén mulik.

Nem tudom, nem akarom elhinni, hogy Önökből a kartársi érzés annyira kihalt volna, hogy a most fennálló két gyöngye és külön-külön munkaképtelen egyesülethöz egy nagy, erős, egészséges, tehát munkaképes egyület alkotni nem tudnának.

Mert így, amint a dolgok most állanak, egyik a másikatól nem tud eredményt elérni. Pedig olyan könnyű volna.

A vivőmesterek anyagi és erkölcsi viszonyait egyre jobban veszélyeztetik a nyakra-főre szaporodó nem hivatott hivatottak s a „Magyar Vivőmesterek Egyesülete” nem képes az általa kidolgozott és a belügyminiszteriumban heverő memorandumát és szabályrendelet tervezetét érvényre juttatni.

Nem tudják Önök, hogy miért? Én megmondhatom: azért, mert ugyanott fekszik a „Hivatásos Vivők Egyesülete” memorandumuma és szabályrendelet-tervezete is és a miniszterium nem tudja a két tervezet közötti elvi űrt áthidalni. Dönteni pedig egyik oldalra sem akar, lévén mindkét memorandum aláírói között régi tekintélyes mesterek, kiket — és a vezetőségük alatt levőket — egyszerűen mellőzni nem lehet.

Ezen ellentéték kiegyenlítését célozta a miniszterium által mult évben egybehívott ankét, mely azonban (sajnos!) személyes ellenszenv és más kicsinyes okok miatt eredménytelen maradt.

Ezt a nagy hibát reperálni kell és lehet is, — föltétlenül. Nem kell hozzá más, mint hogy a két egyesület vezetői saját érdekeiket és egyéni ellenszenvüket szorítsák háttérbe a közérdek javára.

Tisztelt Uraim! Mikor még a „MVE.” tagja voltam, egy ízben indítványt tettem arra nézve, hogy az egyesület fuzionáljon a „HVE.”-vel. Jó szándékomat akkor nem koronázta siker. Most, mikor nem tartozom sem ide, sem oda és nem is szándékozom az egyesületi köteléket magamra venni, másrészt azonban úgy tapasztaltam, hogy a kedélyek lecsillapodtak és a békes kiegyezés iránti hajlam részben megjött, részben erősebb lett, itt, a nyílt forum előtt megismételtem mult évi indítványomat, ez alkalommal már mindkét egyesülethez intézve kérelmemet:

1. Küldjön ki mindkét egyesület Választmányára egy-egy szűkebb bizottságot a két egyesület közötti fuzió feltételeinek megállapítására;

2. ha az 1. pontban ajánlott fuzió bármily okból nem létesülne, vonja vissza mindkét egyesület a miniszteriumban fekvő memorandumát és a két fenti bizottság készítsen egy közös memorandumot, mely mindkét fél érdekét, de főként a közérdeket tartva szem előtt, lehetővé tegye a vivőmesterek régóta vajdó ügyének gyors és végleges rendezését.

Tisztelt kartársak! Karácsony van. A szeretet ünnepe. Gondolkozzanak hát soraim felett és aztán határozzanak, cselekedjenek gyorsan ezzel a jelszóval: „a közérdek minden előtt!”
Budapest, 1909 december 21.

Lovas Gyula,
okl. vivőmester.

A MAGYAR ORSZÁGOS TESTNEVELÉSI KONGRESSZUS MUNKARENDJE:

Első nap. 1909 december hó 27. Dél előtt 9 és fél óraker. A kongresszus ünnepélyes megnyitása. A) József főherceg ur ő cs. és kir. fensége fogadtatása és üdvözlése. B) József főherceg ur ő cs. és kir. fensége a kongresszust megnyitja. C) Dr. Nagy Emil kongresszusi elnök megnyitó beszéde. I. Vitakérdés. Testnevelés az ifjúsági egyletekben. Előadók: A) Egészségügyi szempontból: dr. Juba Adolf. B) Testedzés szempontjából: Maurer János. C) Honvédelmi szempontból: sárói Szabó Lajos százados. D) Tűzoltóképzés szempontjából: dr. Nirssee Bernát. E) Életmentés szempontjából: dr. Kovács Aladár kir. tan. (Vita). Délután 2 és fél óraker: II. Főkérdés. (Előadás). Az iskolai testnevelés jelene és jövője. Előadó: Kmetykó János. Előadások. 1. dr. Andor Endre, min. oszt. tan. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége 1908. évi „Emlékirat”-ának ismertetése. 2. dr. Sehuschny Henrik, iskola orvos. A torna igazi missziójáról. 3. dr. Okolicsányi—Kuthy Dezső, e. m. tanár. A sport és az egészség. 4. dr. Doktor Sándor, tanár. Tanszék a testnevelésnek az egyetemen. 5. Kiss Aladár, leánygimnáziumi tanár. Az atletikai játékok szerepe a növevelésben. 6. dr. Wein Dezső, orvos. A nemzettest korhadásának okai és e korhadás megakadályozására szolgáló rendszabályok. 7. dr. Márkus Jenő, a Koresolya-Szöv. titkára. A téli sportról. 8. dr. Yolland Arthur, egyetemi m. tanár. Testnevelés Angliában társadalmi szempontból. 9. dr. Téry Ödön, a Turista-Egyület elnöke. A turisztikáról. 10. dr. Dóczy Imre, min. fogalmazó. A sport és az alkohol. 11. Hajos Alfréd, műépítész. A testnevelés humanisztikus és szociológiai szempontokból. 12. Kuzskó István, a Kolozsvári A. Club alelnöke. A testi nevelés, kapcsolatban az erkölcsi neveléssel és a magyar lovagias szellem ápolásával.

Második nap. 1909. december hó 28. Dél előtt 9 és fél óraker. III. Vitakérdés. Tornatanító és tornatanár képzés. Előadók: A) A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége részéről: Kemény Károly. B) A Magyarországi Tornatanítók Egyesülete és a Nemzeti Torna Evlet részéről: Szemző Lajos. (Vita). IV. Vitakérdés. Az Országos Ifjúsági Tornaünnepélyek állandósítása. A Magyar Országos Testnevelési Kongresszus végrehajtó-bizottságának emlékiratát előadja: Iszer Károly. (Vita.) Délután 2 és fél óraker: V. Vitakérdés. Országos szervezet és országos testedzési alap létesítése a testnevelésügy fejlesztésére. Előadó: Galambos Ede. (Vita). A kongresszus végrehajtó-bizottság előterjesztései: A) a kongresszus állandósítása tárgyában; B) a végrehajtó-bizottság megbízása az újabb kongresszus előkészítésére; C) a jövő évi kongresszus idejének és helyének megállapítása. Délután 6 óraker. Gyakorlati bemutató előadások, az V. ker. állami főreáliskola Markó-utcai tornatermében. Előadók: 1. lekesei Sulyok János. A fegyelem hatása a tornázás eredményére. 2. Bély Mihály. A svéd tornarendszernek alkalmazása. 3. dr. Ottó József. Az iskolai testnevelés új módszere.

Harmadik nap. 1909 december hó 29. Dél előtt 9 és fél óraker. Előadások. 1. Szemző Lajos, iskolai igazgató. A testnevelés rendszere. 2. Pethé Ferenc, tornatanár. Az ifjúsági játékdélutánokról. 3. dr. Doktor Sándor, tanár. Iskolai és házi testnevelés. 4. Lekesei Sulyok János, tornatanár. Az ifjúsági katonai nevelés. 5. Láng József, magánhivatalnok. Nevelés és testnevelés. 6. Bohn Ferenc, tornatanár. Tornatermek és játszótérek karbantartásáról. 7. Miehny Gyula, tornatanár. A középiskolai tanmenet kiegészítéséről. 8. Vida Henrik, magánhivatalnok. Az uszás kötelező tanítása a középiskolákban. Uszósarnokok és me-

dencék létesítése a középiskolák testnevelésére és tantervére való tekintettel. 9. dr. Gerentsér László, okl. vívómester, szkf. fogalmazó. A tornaszabadyakorlatokról. 10. Tarján Elemér, a Kerékpáros Szöv. titkára. A kerékpározásról. Indítványok. 1. dr. Győry Ilona, isk. orvos. A tornaórák szaporítása a polgári leányiskolában. Nagyobb súly helyezése a leányok testnevelésére; tornaversenyek létesítése leányok számára. 2. dr. Andor Endre, min. o. tan. M. kir. testnevelő-intézet létesítése tárgyában. Az országos testnevelési-tanács tárgyában. 3. Maurer János, a Nemz. Torna E. igazgatója. A torna felvétele tárgyában az ismétlő iskolák tantervébe. Ezen iskolákban 17 éves korig rendszeres testképzés rendeltessek el. 4. dr. Berend Miklós, e. m. tanár. A kard- és törvívás rendszerítése az ifjúsági egyletekben. 5. Hajós Alfréd, műépítész. A testnevelésügy beillesztése a mai modern társadalmi problémák megoldásába.

A t. előadó, illetve indítványt tevő urak felkérteknek, hogy előadásaik vagy indítványaik teljes szövegét, a papirosnak csak egyik oldalára írva, — a kongresszusi főjelentésbe való kinyomatás céljából, — a kongresszus ügyvezető titkárának átnyújtani sziveskedjenek. — Ezen felül minden előadásról *kivonat készítenődő*, mely a *sajtó* képviselőinek tájékoztatása céljából a kongresszusi titkári irodában átadandó.

A kongresszus *vidéki* tagjainak a M. Á. V., a Szab. Déli Vasut és a Kassa-Oderbergi Vasut összes vonalaira szóló *félúru*, illetve *kedvezményes áru menetjegy* váltására jogosító igazolványok, kiváratra megküldetnek vagy a kongresszusi titkári irodában átvehetők.

A NEMZETI TORNAEGYLET DISZTORNÁJA. Szombaton este 7 órakor tartotta a Nemzeti Tornaegylet rendes évi disztornáját, körülbelül ezer főnyi előkelő közönség előtt. Siker tekintetében messze felülmúlta az előző évek disztornáit és a szimpátiikus egylet legszebb ünnepei közé sorozhatja a mai napot. Az I-ső honvédeknek Rákóczi-indulója mellett százötven férfi és hölgytornász vonult fel; felvonulás után az egylet csapata buzogány-gyakorlatokat mutatott be Maurer János vezetésével, utána pedig öt csapat szereken produkált szép gyakorlatokat, majd az ifjúsági csapat sikerült gulákat. Az est fénypontja a tornatanárképző férfi-mintacsapata volt, amely szebbnél-szebb szabadgyakorlatokat végzett. A hölgyek csapatjának tornapadokon való egyensúlyozási gyakorlatait zajos tapsal jutalmazta a közönség. Legelől kellett volna megemlítenünk Haberfeld Rezsőt, aki ezuttal harmadszor nyerte meg a kiírt összetett versenyt (magas korlát és távolugrás), a szokásos babérokoszon kívül az egylet aranyérmét is nyerte. Második lett Gärtner Elek, akit szép munkájáért szintén babérokoszorral jutalmaztak. A díjakat buzdító szavak kíséretében Kun Gyula előnk adta át a győzteseknek, mely után a disztorna véget ért.

A BUDAPESTI TORNA CLUB DISZTORNÁJA. Az idei disztornák sorozatába kellőképen illeszkedett bele fentnevezett egyesület tornaünnepélye is, melyet az egyesület e hó 18-án este tartott meg szépszámu s előkelő közönség jelenlétében. Az előkelőségek között ott láttuk Molnár Viktor vallás- és közoktatásügyi államtitkárt, gróf Teleky Sándort, a BTC. diszelnökét, Gerenday Györgyöt, a MASz. elnökét, Demény Károlyt stb.

A disztorna kitünően sikerült főjellemonása a csoportos mutatványok, illetve gyakorlatok különfélesége s azoknak precíz kivitele volt. Láttuk ott svéd, német s eredeti magyar dolgokat is. Nemesak a közönség távozott sok szakemberrel egy kellemes sportestély kellemes emlékeivel; de maga az egyesület művezetője, Kmetykó János tornatanár is büszke lehetett csapatára, az egylet vezetősége pedig annak lelkes művezetőjére, kinek első-sorban maga Molnár Viktor államtitkár gratulált a sikerhez.

A tornászok felvonulása után Teleky Sándor gróf megnyitójában kifejezte, hogy a BTC. ünnepélye ezuttal 25 éves fennállásának ünnepe, ebből az alkalomból szívesen mond köszönetet a magas kormány képviselőjének, kinek jóvoltából és díszes csarnokban tornászhatnak a tagok s hálás köszönetet mond a társegyesületek hathatós támogatásáért s a nagyérdemű közönség állandó kitüntető bizalmáért. A megnyitó beszéd után zenére végzett egyszerű, de szép összetételű fabotgyakorlatok, a csapattornász igen szép képet nyújtott s ami fő, rövid, de velős volt. E gyakorlatoknál nemesak fegyelmeltségről, tornászati készségről s képzettségről, hanem kitünő ütemérzékről is tanubizonyoságot adtak a BTC. tagjai. A kezdők s haladók versenye teljesen kielégítette a szemlélőt. Mutattak még 3 fokozatban három lovon egyszerre jól felépített gyakorlatokat, ezt követte a budapesti III. ker. állami főgimnázium mintacsapata mutatványa puszkával, szintén zenével. Igen ügyesen mozgogtak a kis fiúk, sokszor tapsra ragadták a jelenlévő közönséget. A nyújtó-akadémián résztvett maga az egylet művezetője is és így bőven jutott neki a jól megérdemelt tapsból éppen úgy, mint a többi résztvevőnek, kik mindannyian kitettek magukért. A versenyek befejezése után a díjak kiosztása s gróf Teleky Sándor záróbeszéde következt, melynek elhangzása után a tornászok közös vacsorára mentek el. A versenyek eredménye a következő volt.

I. Ifjúsági verseny korlátán: 1. Pánthy Elemér. 2. Bayer Henrik.

II. Haladók versenye korlátán: 2. Fleck Samu. 2. Nemeskey F. 3. Bauer F.

III. Képzettek versenye (nyújtó, ló): 1. Holtversenyben Szücs Vilmos, Krieszmanich János.

IV. Magas ugrás. 1. Máhr Ágost. 2. Bayer Henrik.

A MAGYAR TESTGYAKORLÓK KÖRE. E régi jönevűegyesületünk a „Nemzeti Tornacsarnokban” tartotta ez idei disztornáját, a csunya esős idő dacára nagy közönség jelenlétében, kik mindvégig feszült figyelemmel, nagy érdeklődéssel s zúgó tapsokkal kísérték a sikerült mutatványokat. A bosnyák katonazenekar hangjai mellett vonult fel az a 40 tornász s 12 ifjúsági vívó. Fischer Tibor hatalmas athléta (birkózó), zászlótartó nagyon jól festett a tornászok élén. A disztorna is nagyon jó időben, 5-kor délután kezdődött s talán ennek köszönhetőek a tagok a sok szép hölgyközönséget is. A zenéutemre végzett tag-szabadgyakorlatok pusztá kézzel kifogástalanok voltak. Az általános szertorna 6 csapatban történt. Magas nyújtó, magas korlát, ló, magas ugrás, alacsony korlát voltak azon szerek, melyeken a kiváló tornászok bebizonyították, hogy e téren is a vezető szerepre hivatnak. Majd a Vértes-féle Jahn-díjért való versengés következett a magas nyújtón. Hogy e szám fényesen sikerült, bizonyítja legjobban az, hogy Nyisztor János 43½ ponttal első, Gellért Imre 43¼ ponttal második lett. Rosinger harmadik s Szalay negyediknek küzdötte fel magát mintegy 12 versenyző közül. A disztorna fénypontját azon precizitással s torna szempontjából igen értékes mintacsapat gyakorlatai képezték, melyet Gellért Imre magas korlátot vezetett. Egyöntetűség, szabotosság, fegyelmeltség, szép testtartás jellemezték e gyakorlatokat végző tornászokat, éppen úgy, mint a 3 lovon végzett s jól felépített gyakorlatokat bemutatókat.

Amit legelől kellett volna említenünk, t. i. a vivási gyakorlatokat, azokkal külön kell hogy foglalkozzunk. Igen helyénvaló volna, ha több egyesület is felvenné programjába az iskolavivást. Ilyen alkalom igen jók, hogy ezt a kedves sportot megkedveltezzük a nagyközönséggel, megismertetvén őket e nemes sporttal. Bach Benő egyleti vívómesternek 12 tanítványa éppen úgy, mint az egyéneki iskolavivás tanítványaival, sokszor tapsra ragadta a közönséget. Rákosi Gyula egyleti vívómesternek is bőven kijutott az elismerő tapsviharból, midőn világbajnok tanítványával bemutatva iskoláját, különös gondot fordítván a tempó-vágások s szurás tanítására, ami gerincét képezi a vivásnak. Gellért és Bach mesterek assautja is szép volt. Brüll Alfréd osztotta ki a díjakat szép beszéd kíséretében s tette fejére az elismerés koszoruját azon férfunak, kit tanítványai vállakra kapva, vitték magukkal az elvonuláshoz — ki az egyesület szerett s nagyrabécsült vezetője s kit szakkörökben is jól ismernek s e Vágó Manó.

Magyarország súlyemelő bajnoksága.

Bajnok: Petó Pal (MTK.)

A Magyar Athletikai Szövetség megbízásából vasárnap rendezte meg a nehéz atletikai sportok terén sok érdemeiket szerzett *Törekvés Sport Egylet* Magyarország súlyemelő bajnokságát.

Megrendezte. Nem illetheti gáncs a Törekvés agilis vezetőségét, ha e verseny nem folyt le avval a kívánt külső és belső sikerrel, amit elvárunk attól a versenytől, amelyen Magyarország bajnokságának kérdése dől el. A súlyemelés sportja hazánkban, annak dacára, hogy lassan tíz éves multra tekint vissza, a legelhanyagoltabb sportágak közé tartozik. Egyesek monopóliuma volt időközön keresztül a nehéz atletikának súlyemelési ága. Kevés verseny és még kevesebb kezdő- és junior-verseny hiján, alig-alig mutatkozott érdeklődés és versenyzési kedv nehéz atletikánk között a súlyemelés iránt. A később kiírt súlyemelő bajnokság a külön-külön képviselt *Weisz Richárd* zsákmányát képezi.

Ellenfeleiről csak mint statisztrákrol emlékezhetünk meg, akik walkovert voltak hivatva meggátolni. Ilyen körülmé-

nyek között érhető, hogy a súlyemelés — minden más gátló körülményektől eltekintve — nem fejlődhetett.

De arra a szomorú tapasztalatra, hogy a súlyemelés sportja milyen kezdetleges nivón áll, sokan csak a vasárnapi verseny során győztek meg az ott nyert közvetlen tapasztalatokból. A szabályok nem ismerése miatt a zsűri állandó vitában állt nem csak az egyes versenybírói tagokkal, hanem sokszor önmagával is!

Szerencsétlenül volt magának a verseny helyének a megválasztása is. Kőbányán, és még hozzá ilyen kriminális időben! A versenyzők rendelkezésére bocsájtott súlyok — máskülönbben! — nem voltak alkalmasak a verseny céljaira.

Sok-sok apró hiba miatt a zsűri sokat kapkodott és az amugy is fürdőszerű hőségbe alaposan főhetett a feje míg a bajnokságot és az azt követő két másik számot lebonyolította. S amikor vége volt: bizonyára felsóhajtott; a MASZ beteg teste pedig másik oldalra fordult, hogy tovább aludjon.

A bajnokságot egyébként a Magyar Testgyakorlók

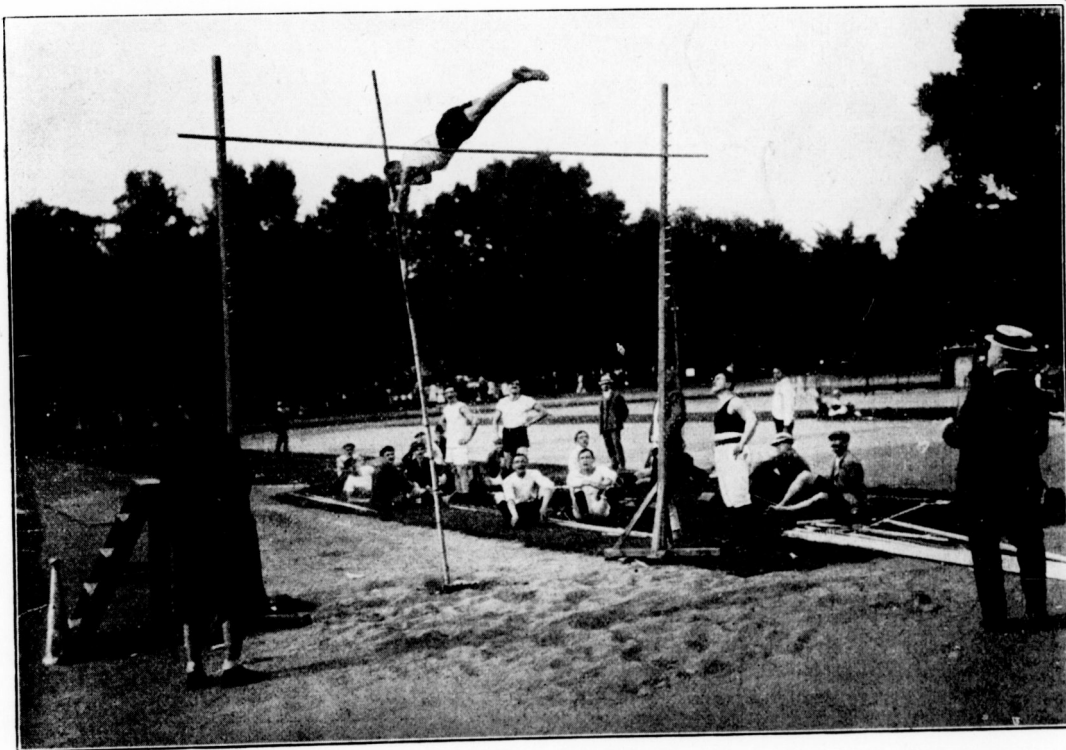
rekvés) 51 emelés, 2. Farkas Kornél (BEAC.) 49 emelés, 3. Zólyomy Gyula (MTK.) 47 emelés, 4. Kohn Zsigmond (Törekvés) 45 emelés. Indultak még: Radvány (BAK.) és Szánthó (MTK.) kik kiléptek.

III. 50 kg-os szenior kitartó emelés. 1. Dorflinger Gyula (UTE.) 20 emelés, 2. Vargha Béla (BEAC.) 18 emelés, 3. Kohn Zsigmond (Törekvés) 17 emelés. Indult még Farkas (BEAC.) (kilépett.).

AZ 1909. ÉVI UJ AMERIKAI REKORDOK. Az 1909 esztendő folyamán felállított új rekordokat november 15-én fogadta el végleg az Amatőr Athletic Union közgyűlése. Ezek között igazi értéket főleg *Lunghi*, a kiváló olasz futó, félmért-földes futása és *Flanagan* kalapács dobása képvisel, mindkettő egyszersmind új világrekordot is jelent. Az új rekordok a következők:

130 yard — 12.8 mp. R. *Cloughen*; Brooklyn, febr. 11. Fedett pályán. Az előző rekordot W. Barker tartotta 13 mp.-el 1886 óta.

700 yard — 1 p. 27.4 mp. E. *Lunghi*; New-York, szept. 6. Celtic Park. Az előző rekordot L. Meyers tartotta 1 p. 31 mp.-el 1882 óta, és egy fél angol mfd.-es versenyben állította fel.

Pasemann (Kiel) rudugrása.

Köre szorgalmas athletája *Pető Pál* nyerte meg, könnyen két vetélytársával szemben. *Pető Pál* mint súlydobó ismert athléta. Különösen ez év végén ért el jobb eredményeket. Mint súlyemelő a MOTESZ. pünkösdi Székesfehérvárott tartott torna-ünnepélyén tűnt fel, amikor is két karral 105 kg.-ot emelt. Azóta hogy mennyit fejlődött mestere *Weisz* Richárd keze alatt, vasárnap elért kiválónak mondható eredménye bizonyítja. A második helyezett, *Wellisch*, jó technikával rendelkezik, míg a harmadik, *Dörflinger Gyula* — a régi gárda tagja — épen hiányos technikája miatt nem tudott jobban érvényesülni. A szenior 50 kg.-os súlyemelést azonban ő nyerte meg egyenrangú konkurrenciái előtt. A juniorok között (30 kg.-os kitartó) a rendező *Törekvés* könnyűsúlyú birkózó bajnoka *Téger József* nyerte meg. A juniorok közül még *Farkas* és *Zólyomit* kell kiemelnünk, mint a jövő embereit.

Részletes eredmény a következő:

I. Magyarország 1909. évi súlyemelő bajnoksága. Bajnok: *Pető Pál* (MTK.) Balkarral 68, jobbal 71 és két karral 111 kg.-ot. Összeredmény 250 kg. 2. *Wellisch Aladár* (TTC.), Balkarral 61, jobbal 68 és két karral 93½ kg.-ot. Összeredmény 222½ kg. 3. *Dörflinger Gyula* (UTE.). Balkarral 61, jobbal 61, két karral 96, összesen 218 kg.-ot.

II. 30 kg.-os junior kitartó emelés. 1. *Téger József* (Tü-

1/2 ang. mfd. — 1 p. 52.8 mp. E. *Lunghi*; Montreal szept. 15. Az előző rekordot C. H. Kilpatrick tartotta 1 p. 53.4 mp.-el 1895 óta.

2/3 ang. mfd. (1173 yard) — 2 p. 45.6 mp. E. *Lunghi*; New-York okt. 10. Az előző rekordot az angol W. G. George tartotta 2 p. 48.2 mp.-el 1882 óta.

Hármas ugrás helyből — 9.86 m. Platt *Adams*; New-York szept. 6. Az előző rekordot Cosgrove tartotta 9.21 m.-rel 1894 óta.

60 yardos gátfutás (5 drb. 100 cm. magas gáttal) — 8 mp. F. *Smithson*; San-Francisco, febr. 19. (fedett pályán). Az előző rekordot S. C. Northridge tartotta 8.2 mp.-el 1907 óta.

120 yardos gátfutás (10 drb. 76 cm.-es alacsony gáttal) — 14.4 mp. I. I. *Eller*; New-York szept. 6. Az előző rekordot A. F. Copeland tartotta 14.6 mp.-el 1888 óta.

Kalapácsvetés (7¼ kg.) — 56.18 m. I. I. *Flanagan*; Newhaven, jul. 24. Az előző rekordot szintén *Flanagan* tartotta 54.73 m.-rel 1908 óta.

Súlydobás (7¼ kg.) — 15.54 m. R. *Rose*; San-Francisco, szept. 15. Az előző rekordot szintén *Rose* tartotta 15.19 m.-rel 1908 óta.

Diszkoszdobás (2.13 m. átmérőjű körből) — 42.63 m. Martin I. *Sheridan*; Montreal, szept. 15. Az előző rekordot szintén *Sheridan* tartotta 41.70 m.-rel 1907 óta. Meg kell itt jegyeznünk, hogy a fenti kör 37 cm.-rel rövidebb, mint, amely nálunk és az olimpiádon használatos.

Diszkoszdobás (250 cm. szabályos átmérőjű körből) —

43.54 m. Martin I. *Sheridan*; New-York, okt. 10. Az előző rekordot szintén *Sheridan* tartotta 42.81 m.-rel 1908 óta.

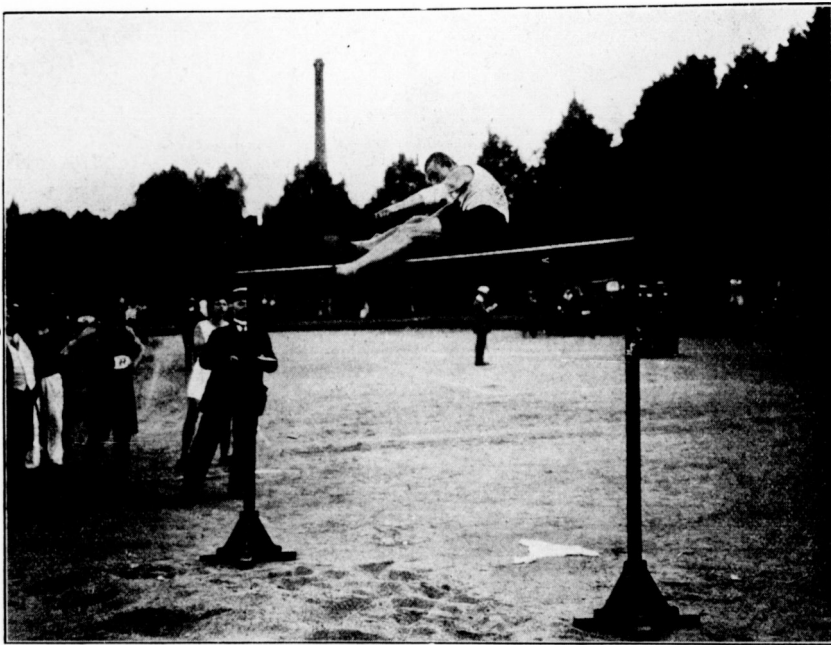
Stafétafutás 4-szer 440 yardra — 3 p. 20.6 mp. *Irish American AC.* (Cassasa, Sheppard, Rosenberger, Robbins). New-York, szept. 25. Átlag: valamivel jobb mint 50.2 mp.

Stafétafutás 4-szer 1 ang. mfd.-re — 18 p. 8.8 mp. *Irish AAC.* (Riley, Collins, Bromilow, Kiviat); New-York, okt. 10. Átlag: 4 p. 32.2 mp.

PASEMAN-t, a kiváló német rúd- és magasugrót, mutatjuk be olvasóinknak. Pasemann mint tornász kezdte sportpályáját s úgy tért át az atlétikára, hogy a nyújtóról leesvén, jobb karját törte. Az összeforradás nem jól sikerült, úgy hogy a tornázásról le kellett mondania. Körülbelül két esztendeje, hogy mint athléta szerepel. Nevéhez két német rekord is fűződik és pedig a rúdgúrában 341 cm., a magasugrásban 180 cm. Ezt a két eredményt azonban azóta sem tudta megközelíteni. Mindazonáltal kétségtelen, hogy jelenleg ő Németország legjobb rúd- és magasugrója, mert ha nem is tudja rekordjait megközelíteni, mégis mindig fölényvel győz.

A MAGYAR ATHLETIKAI CLUB által Budapesten 1910 január hó 9-én, vasárnap és esetleg a megelőző napon a Nemzeti Lovardában rendezendő országos Junior birkozó versenyek feltételei:

1. Könnyű súly (70 kg.-ig.)

Pasemann (kiel) magasugrása.

2. Közép súly (70—85 kg.-ig.)

3. Nehéz súly (85 kg.-tól feljebb.)

4. A versenyen a MASz. általános és birkozó szabályai érvényesek.

5. A versenyben részt vehet minden magyarországi sportegylet amatőr tagja.

6. A nevezési díj 3 korona.

7. Nevezési záriat 1910 január 3. Nevezések Dr. Nemes Dezső titkár, a téték pedig dr. Weisz Gyula gondnok címére küldendők. (VIII., Esterházy-utca 36.)

8. A nevezésnek tartalmaznia kell a nevező nevét, polgári állását, súlyát, az illető egylet nevét, melynek színeiben indul és a tétet. Tét nélkül nevezések figyelembe nem vétetnek.

9. A rendező egyesület a nevezéseket indokolás nélkül visszautasíthatja.

10. A verseny színhelye a Nemzeti Lovarda. További tudnivalók később fognak közhírré tétetni.

11. Díjazás: Minden súlycsoport győztese a MAC. plaquettjét nyeri, a második ezüst érmet, a harmadik bronz érmet nyer. 10 induló esetén a harmadik is ezüst érmet nyer, negyedik bronzérmet nyer.

A MAC. atlétikai szakosztálya, mult ülésén állapította meg az 1910. évi verseny programját, mely a következő lesz:

Febr. 27. Kezdek Cross-country-ja.

Márc. 6. Ifjúsági Cross-country-ja.

Márc. 13. Szeniorok Cross-country-ja.

Május 1. I. Ifjúsági verseny.

Május 5. Szezonnyitó verseny.

Jun. 1. Házi verseny.

Jun. 5. Tavaszi viadal.

Jun. 16. II. Ifjúsági verseny.

Szept. 21. III. Ifjúsági verseny.

Szept. 28. Házi verseny.

Okt. 2. Őszi viadal.

Okt. 30. Évzáró verseny.

Mint ebből látni való a MAC. atlétikai verseny programja az idén ismét a legváltozatosabb lesz. A tavaszi és őszi viadalán kívül a többi verseny majdnem legnagyobb részben junior és hendikep számokból fog állani.

A MAC. atlétikai szakosztályának vezetősége már most széleskörű tárgyalásokat folytat arra, hogy a klub tavaszi viadalán a németeket összehozza a svédekkel és pedig főleg *Braun* és az oly nagy hírnévre vergődött svéd *Wiede* találkozását készíti elő. A MAC. athléta gárdájának legjava a jövő esztendőben Svédországba is fog rándulni és költségvetésében angolországi kiküldetés is szerepel.

FŐNTOSABB VERSENY-TERMINUSOK. A jövő esztendőben *F*őmet bajnokságokat június 12-ikén rendezik Frankfurtban. A magyar bajnokságok minden valószínűség szerint június 19-én

lesznek, míg az *angol bajnokságok* július 2-án. Nagyszabásu atlétikai verseny lesz *Pozsonyban* június 11—12-én.

ATLÉTÁKRÓL. *Lovas Antal*, a MTK. szimpatikus és legjobb hosszú távfutója Amerikába ment. Ez érzékeny veszteséget jelent a MTK.-ra, melynek mint versenyző, egyik legerősebb támasza volt. Nem felel meg a valóságnak az, hogy *Radóczy Károly* kilépett volna a MAC.-ból, sem pedig *Horváth* távozása a BEAC.-ból.

Magdeburg.

(dly.) Uszósportunk ez évi történetére egy grandiózus esemény illeszti rá a pontot.

A folyó évi október hóban tartott magdeburgi, illetve berlini uszóversenyeken, amint ismeretes, az ott megjelenő

magyar uszókbl nemzeti stafétát válogattak össze, melyek meg is mérköztek a németek legjobbjaival. Az 5×200, illetőleg a 4×210 m.-es stafétákat főlényesen nyertük, ellenben a rövid távokon (5×100 és 4×63 m.) mindkét alkalommal vereséget szenvedtünk. Kétségtelen, hogy a legyőzött magyar staféták távolról sem voltak öröknök hű kifejezői, hiszen legjobb sprintereink hiányoztak azokból. Minthogy azonban a külföldön könnyen köztudatba mehetett volna az a hit, hogy a fenti stafétákat Magyarország legjobbjai alkották, *Halmai Zoltán*, a magyar uszók vezére elküldötte Németországba amaz ismeretes felhívását, amelynek eredménye az 1910 január 2. és 3-án tartandó *magdeburgi magyar-német uszómérkőzés*.

Különösen megragadják figyelmünket azok a körülmények, amelyek között ez az első ilyenem vállalkozásunk létrejött. Soha még magyar versenyző oly igazán nem képviselte a nemzetét, mint a jelen esetben! Aki e sok költséggel járó expedíció kiadását fedezi, az nem egy egyesület, sem egy szövetség, nem valami mecénás, nem is az állam, hanem maga a *magyar társadalom*, amelynek gyönyörű áldozatkészsége tette lehetővé a magyar uszók kiküldetését.

A társadalmunk és a testedző sport közti viszony érdekes fejlődést mutat. Ez a viszony kezdetben a sportesemények egyszerű tudomásul vételében állt. A passzív figyelmet nemsokára aktív érdeklődés váltja fel, amely magyar győzelmeikkel táplált lelkes szenvedélylgy fejlődik. Ma már nem elég a véltlenül érkező győzelmi mámor, közönségünk maga igyekszik azt tőle telhetőleg létrehozni. E szenvedély első eredménye a magdeburgi mérkőzés. Létrejövételében kétség-telenül nagy érdeme van Halmaynak, az agitátornak, a sajtónak, nemkülönben Pallavicini ögrófnak, akinek a MAC. lakomáján mondott beszéde olyan kapóra jött. De a legnagyobb érdem az uszóinké, akik még mielőtt elindultak volna a csatáért, már győzelmet arattak. Meghódították a magyar társadalmat.

Honfoglaló őseink ezer év előtti kalandos vállalatai jutnak eszünkbe akkor, midőn a tizenkét magyar versenyzőt legjobb kivánságaink között utnak indítjuk. Mint ősapáink egykor, úgy indulnak ezek a modern argonauták nyugat felé hirt, borostyán és diésőseget aratni. Magyar fiúk, fizesétek vissza *Magdeburgban* azt, amit ezer évvel ezelőtt *Merseburgnál* veszítettünk!

A magyar-német uszómérkőzést f. hó 26. Berlinben egy Budapest-Berlin közötti viadal előzi meg.

Maga a két nemzet közötti mérkőzés Magdeburgban dől el. A versenyt a német uszósövetség megbízásából a *Hellas Magdeburg* rendezi. Hogy a versenyzők az egyes versenyek között pihenhessenek, a rendezőség a nemzetközi mérkőzések közé a II. klasszisu német uszók részére több versenyszámot illesztett be. A két napos meeting programja így szól:

Első nap. Vasárnap, jan. 2. délután 1/2 óra. 1. Nemzetek stafétája 5×50 m. 2. Kezdők versenye, 100 m. 3. III. osztályu mellúzás 100 m. 4. Ifjúsági staféta 3×50 m. 5. Buvárúzás, távolságra. 6. Gyermekeverseny. 7. Múgrás. 8. 100 méteres úzás. 9. 100 méteres oldal-úzás. 10. Junior úzás 200 m. 11. Mellúzás 100 m. 12. Ifjúsági múgrás. 13. Junior úzás 50 m. 14. Nemzetek stafétája 5×150 m.

Második nap. Január 3. Este 1/2 óra. 1. Nemzetek stafétája 4×50 m. (vegyes.) 2. Ifjúsági mellúzás 50 m. 3. 200 m. úzás. 4. Junior staféta 3×50 m. 5. Hátúzás 200 m. 6. Ifjúsági staféta 3×50 m. 7. 50 m. gyorsúzás. 8. II. oszt. múgrás. 9. Mellúzás 300 m. 10. Junior úzás 100 m. 11. Tányérkeresés. 12. Ifjúsági úzás 100 m. 13. Nemzetek stafétája 5+100 m.

Mielőtt az esélyek mérlegelésébe boesájtkoznánk, meg kell ismerkednünk azokkal a német uszókkal, akik a mieink legveszedesebb ellenfelei gyanánt tekintendők.

Schiele Oskár. (Hellas Magdeburg.) Még nem is olyan régen zsákszáma vitte el a német versenyekről a díjakat. Minden fávón és minden úzásnembn győzött. De most hatalmas konkurrensai vannak odahaza is. Hegemoniáját főleg a rövid távokon döntötték meg. Jelenleg önkéntes, de ennek dacára jó formában van. Legjobb ideje az ősi szezonban 100 méterre 1 p. 05 mp. (25 m.-es uszodában.) 300 m.-re Hannoverben 4 p. 13 mp.-re uszott (X. 24.). Ausztria 100 m.-es bajnokságában 1 p. 09.2 mp. alatt végzett *Halmai* mögött, de az előfutamban 1 p. 07 mp.-re uszott. Egész bizonyos, hogy tagja lesz valameny-

nyi kötetlen uszásu stafétának és bizonyos az is, hogy 100 m.-en Halmay kívül senki se jobb nála.

Binner W. (Alster S. V. Breslau.) Legjobb idői: 300 m. 4 p. 19 mp.; (Magdeburg 25 m.-es uszoda.) 200 m. 2 p. 37.4 mp. 60 m. 40 mp. Ez utóbbi két időt Breslauban érte el 20 m.-es uszodában swimmerben. (IX. 8.)

Jung. (Silesia Breslau.) Álnév. 300 m. 4 p. 18 mp. 100 m. 1 p. 07.8 mp. Mindkettő 25 m.-es uszodában.

Weckesser Miksa. (S. C. Köln.) Augusztusban tette le a juniorságát, szept. 3-án Kölnben kétszer egymásután könnyen uszik 100 m.-re 1 p. 12 mp.-t. *Hamburgban* 20 m.-es uszodában 1 p. 06 mp. alatt veri meg 100 m.-en *Taylor*! Ugyanaznap 200 m.-re: 2 p. 37 mp. Október 25-én Brüsszelben startolt 30 m.-es uszodában. 50-re 27.4 mp.-t csinál, de Gregoir után második lesz. A 100 m.-en 1 p. 07 mp. alatt *Meyboom* veri meg, Weckesser ideje itt 1 p. 09 mp. Erről a fiatalemberről még sokszor fogunk hallani!

Ritter. (Hellas Magdeburg.) 100 m. 1 p. 08 mp. Hamburg. (20 m.) 40 m. 24.6 mp. Charlottenburg XI. 1.

Courth. (Hellas Magdeburg.) Álnév. A legjobb német flyernek tartják. 100 m. 1 p. 07.2 mp. (25 m.) 42 m. 0.25.4 mp. (21 m.) 63 m. 41 mp.

Opitz. (Poseidon, Berlin.) 64 m. 41.2 mp. (16 m.-es pályán.) 42 m. 0.25.6 mp. (21 m.) 46 m. 28 mp. (23 m.). 63 m. 42.6 mp. (21 m.). 40 m. 22 mp. (20 m.).

Gubener. (Magdeburg 96.) Ausztria 100 m.-es bajnokságában az előfutamban 1 p. 09.2 mp.-et ér el, tehát jobb az ideje, mint *Zacháré* (1 p. 10.8 mp.) és *Rimanóczy* (1 p. 11.8 mp.) De ezek az idők Bécsben mérettek, tehát hitelességükhöz szó fér.

Wohlfeld. (Hellas Magdeburg.) Jelenleg a legjobb német oldalúzó. 100 m. nyílt pályán: 1 p. 21 mp! 25 m.-es uszodában 1 p. 18 mp. alatt tartotta a régi rekordot, melyet az idej magdeburgi versenyen 1 p. 12.6 mp.-re javított. Második volt ugyanekkor *Gubener* 1 p. 15 mp.

Bieberstein. (Hellas Magdeburg.) A legjobb német hátúzó. 100 m. nyílt pályán 1 p. 25 mp! Az idén 25 m.-es pályán 1 p. 19 mp.-re javította a 100 m.-es rekordot. Ausztria 100 m.-es hátúzó bajnokságát 1 p. 22.6 mp. alatt nyerte *Alt* (Silesia, Breslau) és *Hendl* ellen. A 200 m.-es német hátúzó rekordot *Schiele* tartja 3 p. 17 mp.

Binner M. (Alster S. C. Breslau.) 192 m. mellúzás 3 p. 10.4 mp. 100 m. mellúzás 1 p. 22 mp. (25 m.)

Seidel E. (Berliner S. C.) 100 m. mellúzás nyílt pályán 1 p. 27 mp. 200 m. 3 p. 18 mp. szinten nyílt pályán! Ez utóbbi kettő közül kerül majd ki a vegyes staféta mellúzója.

Ezeket kívül még fel kell említenünk néhány nevet: *Haubold* (Germania Dresden.) 100 m. oldal 1 p. 20 mp. 100 m. 1 p. 08 mp. *Homilius.* (Germania Braunschweig.) 100 m. 1 p. 10.8 mp. (25 m.) *Schneefuss* (Stuttgart.) *Fahr* (Caunstadt.) Az előbbi az 50 m.-es, az utóbbi a 100 és 150 m.-es staféták tagságára aspirál nem minden ok nélkül.

Ha a fenti névsort átolvassuk, okvetlen szemünkbe ötlük az, hogy *Opitz* és *Seidel* kivételével valamennyi fent említett német uszó vidéki egyletnek a tagja. Ez pedig annyit jelent, hogy a Budapest-Berlin közti mérkőzésen, — jöllehet a programot a berliniek válogatták össze, — nem fogunk egyenrangú ellenfélre akadni. E versennyel nem is foglalkozunk bővebben. Csak annyit jegyzünk meg, hogy kár volt oleső diésőségért uszóinkkal a rendkívül fontos magdeburgi meeting előtt egy ilyen kerülőt csináltatni, kitévén őket az ut fíradalmainak és egyéb eshetőségnek. Egyetlen haszna van csak ennek a fiók-mérkőzésnek, (ha ugyan ezt haszonnak nevezhetjük,) megtudja legalább a külföld, hogy Magyarországon csak a fővárosban van uszó élet és, hogy a magyar uszó-sport tulajdonképpen csupán a budapestiek uszósportja, mert csak Budapestnek van fedett uszodája. Ebben a gondolatban megkapaszkodva, uszó-sportunk jövője szédületes perspektivákat tár elénk! Mi lesz itt akkor, ha olyan fejlett uszodaviszonyokkal fogunk rendelkezni, mint Németország? Minden évben gazdagabbak leszünk egy lastorreszel és egy tuat donáthléval!

Tegyünk végül összehasonlítás tárgyává a mérkőző felek esélyeit.

Az okt. 6-iki berlini meetingen, a 4×63 m.-es staféta-versenyben a németek elég könnyen bántak el a mieinkkel, hiszen több, mint 5 mp. volt a két csapat közt a különbség. De míg a német csapatban a legjobb flyerek usztak, (*Opitz, Gubener, Courth, Schiele*), addig a mi stafétánk két hosszútávúzóval (*Lás-Torres, Hajós*) egészítettett ki s a másik kettő közül is csak *Zsoldos* az, aki az ország öt legjobb flyerje közt helyet foglalhat. Az okt. 6-án legyőzött magyar sprint stafétából *Halmai, Donáth, Rimanóczy* és *Ónody* hiányoztak. Ez a négy uszó *Zsoldossal* kiegészítve képviselheti legmédtróbb színeinket az 5×50 m.-es stafétában. Velük szemben *Courth, Opitz, Schiele, Gubener*

és Ritter kétségtelenül veszedelmes ellenfelek. Egy erős félreuszás talán elég ahhoz, hogy a versenyt elveszítsük, ami pedig a legegyszerűbbnél könnyebben előfordulhat, mint a fejessel való indulásnál, mikor is a fej, legalább az első hosszban, többé-kevésbé biztosítja az egyenes irányt. Mindazonáltal mi reméljük, hogy a meeting legelső versenyszáma a mieink győzelmével fog végződni.

Az 5×150 m-es staféta-verseny emberi számítás szerint egészen bizonyosan a Hornung—Beleznay—Zachár—Halmay—Las-Torres-csapat zsákánya lesz. Velük szemben Schiele, Binner, Jung és Weckesser veszik fel a reménytelen harcot. Az ötödik német Fahr, Ritter, Gubener vagy Homilius lesz.

Az 5×100 m-es staféta-verseny lesz a kötetlen uszási staféták között ránkérve a legmelegebb. Az a csapatunk, amely okt. 2-án Magdeburgban versenget szünetelt, a mai viszonyokhoz képest olyan jó volt, hogy abból egvedül csak Halmay hiányzott. (Zachár, Hornung, Las-Torres, Hujós, Ónody.) De a németek is megerősíthetik még az akkori csapatot a kitűnő Weckesserrel és Gubenerrel, esetleg Binnerrel. Pedig már az októberi német staféta (Ritter, Haubold, Jung, Courth, Schiele) által elért idő is (5 p. 43 mp. = 1 p. 8.6 mp.-es átlag) olyan pompás, hogy ennek megjavítására mi csak a legjobb esetben számíthatunk. Mindenesetre kívánatos, hogy Las-Torres ússza az utolsó 100 métert. A MAC. bajnokának híres finisét semmi esetre sem szabad kiaknázatlanul hagyni!

A 4×50 m-es vegyes staféta kimenetele elé a legnagyobb érdeklődéssel tekintünk. Ez a verseny teljesen nyílt. Akár Binner, akár Seidel lesz a németek melluszója, a magyar melluszó okvetlen hoz előnyt Wendelinnék, melyet azonban ez Biebersteinnel szemben valószínűleg le fog adni. Vilószínű, hogy már Hornung hátránnyal indul és bizonyos, hogy Wohlfeld nyerni fog ellene egy vagy két métert az oldaluszásban. A kérdés csak az, hogy Halmay Courthtal szemben be tudja-e majd hozni Wendelin és Hornung veszteségét?

Ami az egyéni számokat illeti, a 100 m-es uszás épp úgy nem vitatható el Halmaytól, mint a 100 m-es oldaluszás Wohlfeldtől. A 100 m-es gyorsuszásban Schiele lesz a második, akinek Halmayt kívül csak Las-Torres lehetne komoly ellenfele. De Las-Torres torokgyulladás miatt nem készülhetett el kellőképpen s így csak abban bízhatunk, hogy Weckessert leszorítja a harmadik helyről. Ha Las-Torres nem indul, könnyen megtörténhetik, hogy a 2-ik, 3-ik és 4-ik helyre németek kerülnek. Az oldaluszásban talán miénk lesz a harmadik hely Wohlfeld és Gubener után.

A 100 m-es melluszásban Baronyi, Toldy és Elek révén a három első helyet is lefoglalhatjuk. Ugyanez megtörténhet a 200 m-es uszásban is, ahol Weckesser és Schiele csak a harmadik helyet veszélyeztetik.

A 200 m-es hátuszában Wendelin Bieberstein mellett csak helyezésre számíthat, de Schiele és Alt erős ellenfelei lesznek ebben is. Az 50 m-es gyorsuszásban az első hely nem kétes, de a többiért rendkívül izgalmas küzdelem várható. A 300 m-es melluszásban a mi melluszóink esélye nem kisebb a németekénél.

Összefoglalva mindent, a mi uszóink valamivel több eséllyel indulnak a küzdelemben, mint a németek. Természetesen történhetnek meglepetések, de ezek a meglepetések lehetnek kellemszek is.

A próbaverseny.

Hétfőn délután történt a magdeburgi versenyre a selejtezés, mely többrendbeli meglepetéseket hozott; így mindenekelőtt Zachár gyönyörű sprintformája érdemel említést, 100 m-en fejcs nélkül elért 1 p. 07.6 mp.-es ideje egyenesen elsőrangú. Zsoldos formahanyatlása igen aggasztó és érthetetlen. Toldi ismét nagyszerűen uszott 300 m-en, szintugy szépen dolgozott Beleznay László is, 150 m-en biztosan verve az olimpiai kiküldött Munkot. Wendelinnék nem akadt ellenfele; Hornung nem mutatta a várt jó formát és oldaluszása nem volt valami gyors. Részletes eredmény és a kiküldetések várható képe a következő:

A versenyzés alól fölmentettek: Halmay Zoltán, Lass-Torres Béla, Ónody József és Donáth Leó.

ehát az eddigi diszpozíciók szerint kiküldetnek: Halmay, Lass-Torres, Ónody, Donáth, Beleznay, Rimanóczy, Zachár, Wendelin, Hornung, Toldy és Elek.

50 méteres gyorsuszás. Első előfutam: 1. Zachár Imre 31.2 mp. 2. Beleznay László 31.6 mp. 3. Zsoldos László 31.8 mp. 4. Rimanóczy Jenő. — Második előfutam: 1. Schwendtner Pál 31.6 mp. 2. Scholz Ernő 31.8 mp. 3. Domonkos Pál 32.2 mp. 4. Hégnér Jenő.

50 méteres hátuszás: 1. Wendelin István 34.7 másodperc.

100 méteres gyorsuszás: 1. Zachár Imre 1 perc 07.6 mp. 2. Rimanóczy Jenő 1 perc 09 mp. 3. Hornung Gyula 1 perc 09.2 mp. 4. Domonkos Pál.

150 méteres gyorsuszás: 1. Beleznay László 1 perc 49.6 mp. 2. Munk József 1 perc 52 mp. 3. Ádám Sándor. Oldal uszás, 50 méter: 1. Hornung Gyula 35.2 mp. 2. Domonkos Pál 35.4 mp.

300 méteres melluszás: 1. Toldy Ödön 5 perc 43.6 mp. 2. Demján Oszkár 5 perc 49.8 mp.

A MTK.versenye.

(XII. 18—19.) Kétnapos terjedelme mellett sem hozott semmi különösebb sporteseményt a MTK. a jól rendezett meetingje, melynek nemzetközi jellegét Haase és Hartig startja adta meg. Haase a nehezebb úszodaviszonyok dacára is könnyen ugrotta meg 20 m-en jóval felüli eredményét, melyek élénken bizonyították testsúlyelosztásának annyira kedvező voltát. Hartigtól többet vártunk. Halmay egyszer sem uszott Full speed-ben, szintugy Zachár sem, bár a 200 m-es versenyben túlsokat már nem tudott volna magából kihozni. Toldi újra megverte 100 m-en Elekét, akinek tréningje meglehetősen fogyatékos, merthivatali elfoglaltsága erősen leköti. Toldi fordulóbeli előnyén kívül a stílusbeli fölény is kétségtelen volt. A 60 m-es gyorsuszásban ezuttal Donáth győzött, hagyományos félreuszása darára, amely utóbbi körülmény menti az épen nem valami különös időt. Részletes eredmény:

(I. nap.) I. 80 méteres melluszás hendikep: 1. Kulesár György (BEAC.) 1 mp. hátr. 1 perc 10.9 mp. 2. Perin Béla (FTC.) 6 mp. hátr. 3. Agulár György (MTK.) 12 mp. hátr.

II. 100 méteres oldaluszás. 1. Hornung Gyula (MTK.) 1 perc 18.2 mp. 2. Apor Loránt (MTK.).

III. 60 méteres gyorsuszás: 1. Donáth Leo (MAFC.) 37.6 mp. 2. Ónody József (MUE.) 3. Zsoldos Károly (MAFC.) Erős küzdelem után nyerve.

IV. 400 méteres uszás: 1. Zachár Imre (MTK.) 5 perc 47.2 mp. Egvedül indult.

V. 40 méteres buvár uszás: 1. Hartig K. Charlottenburg 31.7 mp. alatt. 2. Kankovszky Artur (FTC.) 35 mp.

VI. Plunging hendikep: 1. G. Haare, Charlottenburg 20.95 ser. 2. Rimanóczy Jenő (MAFC.) 3.30, előny 20.41. 3. Procskó Pál (BEAC.) 3.10 előny 17.72.

VII. 3-szor 80 méteres staféta: 1. (MTK.) A) 2 p. 50.6 mp. (Halmay, Hornung, Munk). 2. (MAFC.) B). 3. (MAFC.) A)

VIII. 200 méteres hendikep: 1. Adorján Géza (BUE.) 15 mp. hátr. 3 perc 3.2 mp. 2. Koltay János (BAK.) 22 mp. hátrány.

IX. 4-szer 40 méteres staféta: 1. MTK. C) 0 mp. hátr. 2 perc 03.6 mp. 2. (MTK.) A) 20 mp. hátr. 3. (MTK.) B) 12 mp. hátr.

(2. nap.) I. 40 méteres kezdők versenye: 1. Krausz Vilmos (BEAC.) 27.4 mp. 2. Péchy Dániel (MAFC.). 3. Unger Béla (MAFC.) Indultak hatan. Testhosszal nyerve.

II. 100 méteres főverseny: 1. Halmay Zoltán 1 perc 9.8 mp. 2. Munk József (MTK.) és Hornung Gyula (MTK.) holtversenyben. Igen könnyen nyerve, szép küzdelem a második helyért.

III. Vendégek versenye, 40 méter: 1. Hartig K. (Charlottenburger Schw. Cl.) 29.4 mp. 2. Haase G. (Charlottenburger Schw. Cl.)

IV. Hölgyek versenye, 40 méter: 1. Reiner Margit (magán) swimmer 43 mp.

V. 80 méteres háthendikep: 1. Deák Leo (BEAC.) 0 mp. hátrány, 1 perc 17 mp. 2. Agulár György (MTK.) 6 mp. hátrány. 3. Meszárovs György (BEAC.) 3 mp. hátrány. Hendl versenyen kívül 14 mp. hátránnyal harmadik lett. Testhosszal nyerve.

VI. 100 méteres melluszás: 1. Toldy Ödön (MTK.) 1 perc 18.6 mp. 2. Elek Imre (MTK.). 3. Demján Oszkár (BTC.) Gyönyörű verseny. Erős küzdelem után egy méterrel nyerve, tíz méterrel harmadik.

VII. Plunging: 1. Haare G. (Charlottenburger Schw. Cl.) 18 m. 95 cm. 2. Ónody Károly (MUE.) 17 m. 70 cm. 3. Lantossy József (MTK.) 17 m. 55 cm.

VIII. 3-szor 60 méteres staféta. (Tetszés szerinti uszás): A) csapata (Halmay, Munk, Hornung) 1 perc 54.4 mp. 2. MAFC.

A) csapata (Beleznay, Rimanóczy, Scholz). Indult még MTK. B) csapata. Tetszés szerint nyerve.

IX. 200 méteres főverseny: 1. Zachár Imre (MTK.) 2 p. 30.8 mp. 2. Beleznay László (MAFC.) Tizenöt méterrel nyerve. Indultak négyen.

X. 80 méteres hendikep: 1. Kulesár György (BEAC.) 0 mp. hátrány 1 perc 1.8 mp. 2. Krausz Vilmos (BEAC.) 1 mp. hátrány. 3. Lantossy József (MTK.) 9 mp. hátrány. Indultak hatan. Fél testhosszal nyerve.

XI. 3-szor 40 méteres vegyes staféta. (Mell-, hát-, magyar-szús): 1. MTK. A) csapata (Elek, Hendl, Halmay) 1 perc 22 mp. 2. BAK. csapata (Feldmann, Wendelin, Pogány). Indultak még MTK. B) és BEAC.

Gyűjtések a német-magyar uszó-mérkőzéshez.

	K	f
51. számban kimutatott gyűjtésünk össz	655	20
Gróf Hunyady József	50	—
Tamedly Mihály	1	—
Gottesmann Raou	—	—
Benedek Emil	2	—
Halbarth A.	2	—
Tamássy Park Sanatorium Dunaharaszti	5	—
Pécsi diákok gyűjtése	48	—
Selmecbányai főisk. atletikai club gyűjtése	20	—
Ungár Béla Budapest	1	48
Békéscsabai Rudolf főgimn. ifjúsága	32	—
Összes gyűjtésünk	817	68

Az I. oszt. szövetségi díj állása.

Az elsőosztályú szövetségi díj élére a Magyar Testgyakorlók Köre csapata került. Mérkőzései közül egyet sem veszített el, csupán egyszer játszott eldöntetlenül a FTC.-al. Utána a BTC. és a MAC. következnek 11 ponttal, ami oly nagy előny, hogy a szövetségi díj előreláthatólag az idén is MTK. zsákánya lesz. A helyezések sorrendje ellenben nyílt kérdés, mert itt a már említettek kivül a FTC., NSC. és BAK. csapatai erős küzdelmet fognak vívni. A tabellát végignéve, sajnálattal kell kostatálnunk, hogy némely egyet a legtöbb mérkőzést feladta. Áll ez főképen az UTE.-re, mely mindössze két izben játszott, de a TTC. és a Törekvés pld. pontjait úgy szerezte, hogy ellenfelei közül három nem állt ki ellene, hanem javára lemondott.

A szövetségi díj őszi fordulójának állása a következő:

MTK.	5	7	1	—	16	2	15
BTC.	6	5	1	2	30	7	11
MAC.	8	5	1	2	27	20	11
FTC.	6	4	2	2	13	13	10
NSC.	7	4	1	3	15	12	9
BAK.	6	4	—	4	7	21	8
Törekvés	3	3	—	25	2	9	6
TTC.	5	1	—	7	7	22	2
UTE.	2	—	—	8	3	14	—

GILLEMOT FERENC ismét a MAC. tréneré lett. A MAC. csapatainak kiképzését a tavaszi idény beállta előtt kezdi meg, hogy a februárban meginduló mérkőzésben már jó kondícióban levő legénységgel kezdhesse meg az idényt.

A MAGYAR KUPA javára a MLSz. és a sporthírlapírók szindikátusa karöltve január havában nagyobbszabású kabarét rendez

A TÖREKVÉS SE. MEGFELLEBEZTE — mint hiteles forrásból értesülünk — a BTC. ellen múlt vasárnap lejátszott bajnoki mérkőzést. A felelősségre a bíró helytelen ítélkezése adott okot, amely a mérkőzés kimenetelére döntő befolyással volt. A Törekvés SE. erre való hivatkozással a mérkőzés megsemmisítését és újra való lejátszását kéri a MLSz. intéző-bizottságtól.

A ZARADI POSTA- ÉS TÁVIRDATISZTVEISELŐK SPORTEGYESÜLETE 1910 január hó 8-án a központi szálloda nagytermében tombolával egybekötött táncestélyt rendez.

UJ SPORTEGYESÜLET A VIDÉKEN. Tatabányán, a Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat bányaműveinél alkalmazásban lévő ifjak új sportklub megalapítását határozták el. Ennek az igazán szép és nemes célnak elősegítésében Fex Simon és Tiles János, a bányatelep két népszerű igazgatója fáradozik leginkább, akik a nagy bányamű nehéz igazgatása mellett is szakítottak maguknak fáradságot a szép cél megvalósítása érdekében. Az alakulandó sportklub elnöke Frey Ferenc bányamérnök, alelnöke pedig Löw Ernő gépészmérnök lett, akik az embersportok iránt mindenkor legmelegebb vonalmunknak adta tanujelét. Az ifjuság december hó 25-én a bányatelepen műkedvelői előadással egybekötött táncvigalmat rendez, a már alakulófelben lévő sportklub javára.

A MULT héten lekötött II. osztályú bajnokság állásában hiba csuszott be, amennyiben az Egyetértés 6 pontot veszített s így helyesen két ponttal a Vívó Athletikai Club után jön sorrendben.

o o o o Ifjusági Labdarugás.

Az őszi forduló végeztével közöljük a bajnokság és szövetségi díj állását. Belkerületben a Terézvárosi Torna Club i. cs. 4 pont, külkerületben a Törekvés i. cs. 1 pont, az újpesti kerületben a Megyeri Sport Club 2 pont előnnyel vezet. Legszébb a TTC. i. cs. gólaránya: 16:2. Utána Megyeri gólaránya következik 21:7. A szövetségi díjért az újpesti kerületben folyik komoly küzdelem. A külkerületben az FTC. i. cs. áll veretlenül. A belkerületben a szövetségi díjért a csapatok csupán barátságosakat játszanak oly kikötéssel, hogy a vesztes fél feladja.

Az Ifjusági Labdarugók Szövetsége 1909/10. évi bajnoksága őszi fordulójának eredménye kerületenként a következő:

Belkerület:

1. Terézvárosi Torna-Club i. cs.	7	—	—	16	2	14
2. Budapesti Athletikai Club i. cs.	5	—	2	9	5	10
3. Budai Football Club	5	—	2	6	11	10
4. Terézvárosi Sport Club	5	—	2	5	10	10
5. Typographia Sport Club i. cs.	3	—	4	1	2	6
6. Magyar Testedzők Egylete	2	—	5	—	4	4
7. Lipótvárosi Torna Egylet	1	—	6	2	5	2
8. **Vívó és Athletikai Club i. cs.	—	—	7	—	—	—

Külkerület:

1. Törekvés Sport Egylet i. cs.	6	—	1	18	10	12
2. Rsztmihályi Mű- és Sportkedvelők	5	1	1	11	6	11
3. Magyar Ifjak Haladás Köre	4	2	1	13	9	10
4. Ferencvárosi Torna Club i. cs.	4	1	2	8	6	9
5. Józsefvárosi Sport Club	3	—	4	4	9	6
6. *Keresztény Ifjak Torna Egylete	3	—	4	1	15	6
7. Hungária Football Club	1	—	6	—	—	2
8. **Tattersall Football Club	—	—	7	—	—	—

Újpesti kerület:

1. Megyeri Sport Club	6	1	—	21	7	13
2. Újpesti Sport Club	5	1	1	14	8	11
3. Újpesti Testedző Kör	5	—	2	24	11	10
4. Abstinens Labdarugó Ifjak Köre	4	1	2	16	13	9
5. Óbudai Football Club	3	—	4	8	14	6
6. Budapesti Labdarugó Ifjak E. i. cs.	2	—	5	13	24	4
7. Újpest-Rákospalotai Athl. C. i. cs.	1	—	6	5	4	2
8. VI. k. Mű- és Sportkedvelők Köre	—	1	6	9	23	1

A szövetségi díj állása:

Belkerület:

1. Budai Football Club	6	—	1	3	—	12
2. Terézvárosi Torna Club i. cs.	6	—	1	—	—	12
3. Terézvárosi Sport Club	5	—	2	—	—	10
4. Typographia Sport Club i. cs.	4	—	3	—	—	8
5. Budapesti Athletikai Club i. cs.	3	—	4	—	—	6
6. Magyar Testedzők Egylete	3	—	4	—	—	6
7. Lipótvárosi Torna Egylet	1	—	6	—	—	2
8. Vívó és Athletikai Club i. cs.	—	—	7	—	—	—

Külkerület:

1. Ferencvárosi Torna Club i. cs.	7	—	—	19	—	14
2. Törekvés Sport Egylet i. cs.	6	—	1	18	9	12
3. Magyar Ifjak Haladás Köre	5	—	2	8	10	10
4. Keresztény Ifjak Torna Egylete	4	—	4	—	22	8
5. Józsefvárosi Sport Club	2	—	5	1	2	4
6. Rsztmihályi Mű- és Sportkedvelők	2	—	5	2	5	4
7. Hungária Football Club	1	—	6	—	—	2
8. Tattersall Football Club	—	—	7	—	—	—

Újpesti kerület:

1. Megyeri Sport Club	6	1	—	17	8	13
2. V. K. Mű- és Sportkedvelők Köre	4	2	1	17	8	10
3. Újpesti Testező Kör	5	—	2	12	7	10
4. Abstinens Labdarugó Ifjak Egylete	4	1	2	13	6	9
5. Óbudai Football Club	3	—	4	7	9	6
6. Újpesti Sport Club	2	1	4	3	8	5
7. Budapesti Labdarugó Ifjak E. i. cs.	1	1	5	2	25	3
8. Újpest-Rákospalotai Athl. C. i. cs.	—	—	7	—	—	—

Magyar Uzsó Szövetség

Elnök: Betöltetlen. **Társelnökök:** Brüll Alfréd és Dr. Virava János. **Alnelnökök:** Dr. Füzesséry Zoltán és Dr. Kovách Aladár. **Ügyvezető elnök:** Dr. Schneider Béla (IX-Raday-utca 49.). **Főtktár:** Füzesséry Árpád (VI. Szendy-u. 33. sz.). **Tktár:** ifj. Tamely Mihály (IV., Kecskeméti-u. 2.). **Pénztáros:** Vadász Dezső. **Ellenőr:** Maikay Mihály.

1. A MAFC. a Sportvilágnak járó 31 korona tétet felhívás dacára sem fizette meg, miért az intéző-bizottság versenyrendezési jogát mindaddig felfüggeszti, míg a téthátralék kifizetését nem igazolja.

2. A MAC. ez évi versenyei hiteles versenyjelentését beküldte, miért az ellene kimondott versenyrendezési tilalom visszavontatik.

3. Az álnév alatt versenyző uszók figyelmeztetnek, hogy nevük mellett tüntessék ki, hogy „álnév”, ellenesethen mint a szabály ellen vétők ellen az intéző-bizottság kénytelen eljárni.

4. Az álnévek használatáról hozott döntvény közlésekor a „nem” szó kimaradása folytán helytelenül jelent meg a határozat egy része. A helyes határozat így szól: „Az álnév évközben nem változtatható.”

Dr. Füzesséry Árpád,
i. főtktár.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körút 41.). **Társelnök:** Füzesséry Zoltán dr. (VI., Szerecsen-u. 56.). **Alnelnök:** Dr. Bográd Elek (VII., Stefánia-út 7.). **Friedrich Nándor** (VIII., Esterházy-u. 6. sz.). **Róser A. Edvin** (VI., Aradi-u. 10. sz.). **Főtktár:** Steiner Hugó (V., Akadémia-u. 9. sz.). **Tktár:** Sugár István (József-körút 31 b.). **Pénztáros:** Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. sz.). **Első magyar iparbank.** **Ellenőr:** Olgyay István dr. (VIII., József-körút 69. szám.). **Szövetségi kapitány:** Minder Frigyes (VI., Király-u. 92. sz.). **Jegyző:** Izso László (VIII., Német-u. 25. sz.). **Intézőbizottság:** Róser A. Edvin elnök, Baján Gyula, Balogh Hugó, Opré Reszó, Zoltány Kálmán. **A bírák bizottsága:** Füzesséry Árpád dr. elnök (VI., Izabella-u. 96. sz.) Herzog Ede előadó (VI., Csengery-u. 62 b.), Horváth Ferenc, Minder Frigyes, Vámos Soma. **Fegyelm. bizottság:** Bográd Elek dr. elnök, Csányi József, Olgyay István dr., Stobbe Kálmán, Vida Henrik. **Központi vidéki bizottság:** Friedrich Nándor elnök, Bubic József, Ferber Jenő dr. ifj. Földössy János előadó (VI., Gyár-u. 1. sz.). **Mamusich József dr. H. valóság helyiség, VIII., Rákóczy-út 9. sz., I. em. Hivatalos órák naponta 1/27—1/29 óráig.**

Kivonat a fegyelmi bizottság 1909 december 13-iki ülésének jegyzőkönyvéből.

Láng Ferenc (FTC.) a BAK. II.—FTC. II. okt. 31-iki mérkőzéséből kifolyólag, az ott tanúsított magatartás miatt szigorúan megdorgáltatik.

Krepelsz Béla (MAC.) a MTK.—MAC. szeptember 8-iki mérkőzéséből kifolyólag szigorúan megdorgáltatik.

Kivonat a bírák bizottságának 1909 december hó 16-án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Hajós József (FTC.) szövetségi bíró bíráskodási joga 1911 január 1-éig felfüggesztetik, mert felfüggesztése dacára vezette a MAC.—FTC. mérkőzést.

Eme esetből kifolyólag figyelmezteti a bírák bizottsága az összes bírokat és egyesületeket a bírói szabályzat 35. §-ára, mely eképen hangzik:

35. §. Mindazok a mérkőzések, melyeken felfüggesztett bíró vagy olyan egyén szerepelt, akinek a jelen szabályokon alapuló megfelelő bírói minősítése nincs meg, vagy a bíráskodásra külön engedélyt nem nyert, a szövetség intéző-bizottsága által megsemmisíthetők.

Klug Frigyes (MAFC.) szövetségi bíró, mivel a BTC.—MTK. október 3-iki mérkőzéséről beadott jelentése nem fedi a valóságot — szigorúan megdorgáltatik.

Weisz Jenő szövetségi bíró ellen — saját kérelmére vizsgálat rendeltek el a BAK. által róla terjesztett állítások miatt.

Kivonat az intéző-bizottság 1909 december 22-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Igazoltattak a következők mérkőzések:

I. osztályú bajnokság. 1909 szeptember 8. MTK.—MAC. 5:2; Törekvés—FTC. 2:1, NSC.—UTE. 3:0; szeptember 12. FTC.—MAC. 4:2, BAK.—BTC. 2:1, UTE.—TFC. 2:0; szeptember 13.

BTC.—TTC. 0:0, MTK.—BAK. 2:0, NSC.—Törekvés 3:2; szeptember 26. TTC.—BAK. 2:1, FTC.—UTE. 6:2, NSC.—MAC. 4:2; október 10. FTC.—BTC. 4:2, MTK.—Törekvés 1:1, BAK.—UTE. 1:0; október 17. Törekvés—MAC. 1:0, NSC.—TTC. 1:0; október 24. MTK.—FTC. 3:3, BTC.—UTE. 2:1, NSC.—BAK. 2:1; október 31. FTC.—BAK. 3:0, MAC.—UTE. 3:3, TTC.—Törekvés 2:1; november 1. MTK.—NSC. 4:2; november 14. BTC.—MAC. 2:1, MTK.—TTC. 4:1, BAK.—Törekvés 2:1; november 21. FTC.—TTC. 6:0, UTE.—Törekvés 2:0; november 28. BTC.—NSC. 4:0, MAC.—BAK. 3:1; december 5. MTK.—UTE. 3:1, NSC.—FTC. 1:0; december 8. MAC.—TTC. 2:1.

A MTK.—BTC. 1909 október 3-án tartott, továbbá a BTC.—Törekvés 1909 december 12-én firtott mérkőzése a BTC., illetve a Törekvés Sp. E. ívása folytán elintézés alatt áll.

II. osztályú bajnokság. 1909 szeptember 5. III. kerületi TVE.—Typographia SC. 0:0, 33. FC.—KAOE. 2:0, URAK.—KTE. 2:1; szeptember 8. 33. FC.—Typographia SC. 5:2, FSC.—URAK. 3:2; szeptember 12. Typographia SC.—URAK. 5:2, KAOE.—FSC. 1:1, 33. FC.—KTE. 8:1, Postás—III. kerületi TVE., utóbbi lemondott; szeptember 19. Typographia SC.—Postás 0:0, 33. FC.—URAK. 2:0, III. kerületi TVE.—Ferencvárosi SC. 3:1; szeptember 26. Typ. SC.—BEAC. 5:2, KAOE.—MAFC. 2:2, URAK.—Pos. 2:1, MAFC.—33. FC. 2:2, III. kerületi TVE.—BEAC. 2:0, FSC.—tás 1:0; október 3. Postás—FSC. 1:0; október 10. Postás—KAOE. KTE. 1:0; október 17. Typographia SC.—KTE. 4:3, URAK.—MAFC. 2:0, Postás—BEAC. 4:0; október 24. 33. FC.—FSC. 2:0, MAFC.—BEAC. 3:1, URAK.—KAOE. 2:0; október 31. MAFC.—Typographia SC. 1:0, 33. FC.—Postás 2:1; november 1. III. ker. TVE.—URAK. 4:2, BEAC.—KTE. 1:0; november 14. Typographia SC.—FSC. 2:2, KAOE.—BEAC. 3:0, MAFC.—III. ker. TVE. 9:2; november 21. 33. FC.—BEAC. 2:0, MAFC.—FSC. 6:3, Postás—KTE. 5:0, KAOE.—III. kerületi TVE. 3:2; november 28. Typographia SC.—KAOE. 2:2, URAK.—BEAC. 1:0, MAFC.—KTE. 2:0; december 3. III. kerületi TVE.—KTE. előbbi javára igazoltattott; december 5. 33. FC.—III. kerületi TVE. 7:2, Postás—MAFC. 1:0, BEAC.—FSC. 1:1, KAOE.—KTE. 2:0.

III. osztályú bajnokság. 1909 szeptember 5. V. és AC.—Vasutas, utóbbi feladta, Föv. T. Kör.—Egyetértés SC. 5:3, Litografia FC.—ETC. 6:0; szeptember 8. SKK.—Gutenberg TC. 6:0, Vívó és AC.—Föv. T. Kör 2:1; szeptember 12. BLIE.—ETC. 3:0; szeptember 19. V. és AC.—SKK. 2:0, Gutenberg TC.—Vasutas 13:1, Föv. T. Kör.—ETC. 2:0; szeptember 26. Litografia FC.—Egyetértés 5:1, BLIE.—SKK. 8:1; október 3. Egyetértés—V. és AC. 2:0, Föv. T. Kör.—Vasutas 8:0, BLIE.—Gutenberg TC. 9:0; október 10. Litografia FC.—SKK. 5:0, V. és AC.—ETC. 2:1; október 17. Litografia FC.—Vasutas, utóbbi feladta, BLIE.—Föv. T. Kör 2:1; október 24. Egyetértés SC.—Vasutas 3:0, ETC.—SKK. 1:0, Litografia FC.—Gutenberg TC. 15:0, BLIE.—V. és AC. 3:2; október 31. Föv. T. Kör.—SKK. 3:1; november 1. Egyetértés—Gutenberg TC. 15:0, V. és AC.—Litografia FC. 1:0; november 7. Egyetértés—Sportkedvelők Köre 2:0, ETC.—Gutenberg TC. 5:1, Litografia FC.—BLIE. 2:2; november 14. SKK.—Vasutas, utóbbi feladta, Litografia FC.—Föv. T. Kör 2:0; november 21. BLIE.—Egyetértés 4:0; november 28. V. és AC.—Gutenberg 2:1, ETC.—Vasutas, utóbbi feladta; december 5. Egyetértés—ETC. 4:2, Föv. T. Kör—Gutenberg TC. 6:0, BLIE.—Vasutas, utóbbi feladta.

A Kőbányai SC. a bajnoki mérkőzésektől visszalépett.

A MTK.—BTC. között 1909 október 3-án tartott bajnoki mérkőzés ügyében a megejtett vizsgálat alapján az intéző-bizottság 16 perc utánjátszását rendeli el. Felhívja a bizottság az egyleteket, hogy a hátralévő idő lejátszása iránt egymással állapotjanak meg és megállapodásukat haladéktalanul jelentsek be.

Igazoltattak 3153-tól — 3169-ig: Terézvárosi TC. részére: Hegyi Árpád (Typ. SC.-ból); — Csepeli AC. részére: Károly Béla, Frankovits Antal, Maszák Ferenc, Moszth Károly, Hambalkó Imre, Schusztler István, Juhász Sándor, Handzi Jenő, Scheibeln Lipót, Berndt Mátyás; — BEAC. részére: Presing János, Weissshauss Mihály, Pericht Rezső, Rácz Jenő; — MTK. részére: Lévai Jenő.

Tudomásul vétetett, hogy Nemetz József a BLIE.-ből BTC. részére bejelentett átigazolási kérelmét visszavonja.

Tudomásul vétetett Grünwald Miksának a BAK.-ból a FTC. részére bejelentett átigazolási kérelme, mert bizonyította, hogy kérelmét a szabályszerű időben adta postára.

Tudomásul vétetett, hogy Nagy Hegyi Mátyás a Terézvárosi TC.-ből KAOE. részére jelentett átigazolási kérelmét visszavonja.

Helyesbítés. A hivatalos lapnak 1909 december 18-iki 51-ik számában tévesen közlötetett az, hogy Bednár Nándornak Litografia FC.-ből MTK. részére, Roóz Oszkárnak TTC.-ből KAOE. részére és Bolla D.-nek Typ. SC.-ből KAOE. részére bejelentett átigazolási kérelme tudomásul vétetett. — Ezen közlemény a bizottság valódi határozatának megfelelőleg oda módosítottatik, hogy miután nevezett játékosok fönt megjelölt átigazolási kérelmeiket visszavonták és más egyesület részére kérték átigazolásukat, az intéző-bizottság — habár mindkét bejelentés december 15. előtt történt is — egyik bejelentésüket sem vette tudomásul.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

LOVAS GYULA vívóterme
 Nagymező-utca 28., II. em.

Ujjonnan nagyobbítva. Kényelmes berendezéssel. Lelkiismeretes, jó tanítás mindkét nembeli felnőttek és gyermekeknek! Beiratás naponta!

Szeptemberben elért eredmények:
 Osztondai seregversenyben: első.
 Semmeringi versenyen: 7. díj.
 Grand Prix de Brescia: első.
 Startdíj Brescia: első.
 Magyarországon: Bárdi J. r.-t. Budapest.

Misura Mihály kocsi és automobili caro ser a gyára.
 Budapest, VIII., Tanesles-utca 4. (volt Liszt Ferenc-utca)
 Kitüntetve Budapest 1896. Páris 1900, Péc 1907 V. Nemzetközi automobil-kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Legizlésebb uri divat-cikkek
 beszerzésére új áruházunk férfi divat-osztályát ajánljuk. Legjobb minőségű és kitűnő szabású férfi-fehérművek, gallér és kézelők, nyakkendő, kalap, bot, esernyők, nadrág és harisnya-tartók, férfi pipere-árak, turista- és sportingek és övek, uszódöntőnyök és nadrágok. Sweater, harisnyák és lábtyúk nagy választékban.

Kunz József és Társa
 Budapest, Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarkok.

Ski, Davosi, Hallthali és Leobeni sport-szánkók.

Hótelpek, jégpatkók, Sweaterok, alsómellények, harisnya és harisnyaszárak valamint téli sapkák; „Lavala“-bőr ruházatok, halinacsizmák és cipők, úgymint vízmentes bőrcipők; a legújabb rendszerű korcsolyák, vívóeszközök, mindennemű atletikai és tornaszerek, football, amerikai és angol kerek korcsolyák. A legújabb vadász- és önvédelmi fegyverek, valamint önműködő, öntöltés és ismétlés pisztolyok nagy választékban.

Egyedüli magyarországi raktára az angol, amerikai és egyéb külföldi töltényeknek.

Zubek Bertalan és Tsa
 sportcikkek és fegyverek áruháza.
 Budapest, IV., Múzeum-körút 29. sz.
 Egyletek nagyobb vételnél és kereskedőknek árkedvezmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve.
 Alapított 1871. évben.

Minden kávéházban kérjük a **NEMZETI SPORT-ot.**

KÖHÖGES ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN BAYER

Pasztilla-alakban is kapható!
 A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a **PARK-CLUB CRÉME.**
 Vörös kereszt gyógyszerár, Budapest, V., Andrassy-út 84.

SIMON PÁL
PÁRIS SZÁLLODÁJA
 BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.
 Jóhírnévű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

Aviatika-kellékek
egyedüli és kizárólagos
beszerzési forrása.

Anzani, Antoinette,
Gnome és Gyp-motorok.

Aluminium, magnesium-
öntvények.

Bambusz-vázak.

Chauvière-csavarok.

Vas Géza és Fia

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 6.